

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ε. ΠΕΤΡΟΥΝΙΑ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Β' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1951

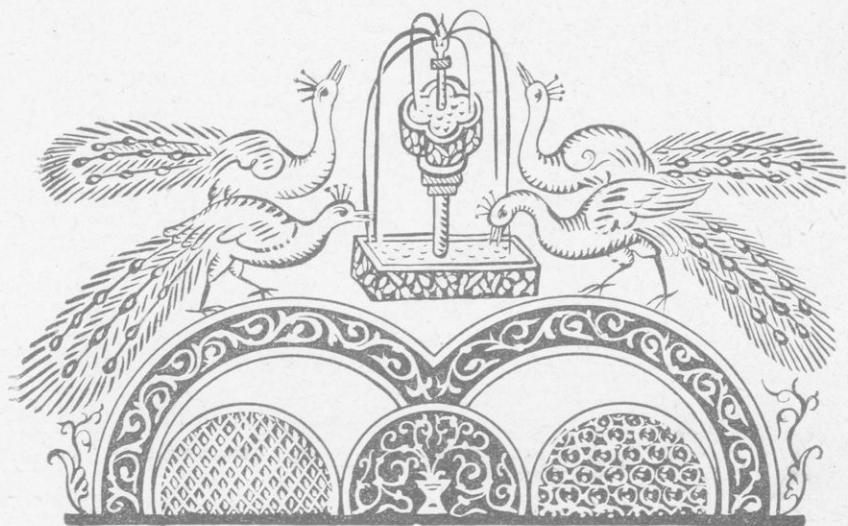

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

18379

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ε. ΠΕΤΡΟΥΝΙΑ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Β' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1951

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Α'. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑΙΚΟΥ ΛΑΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΟΙΠΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΕΝΑΝΘΡΩΠΗΣΕΩΣ

ΑΤΑ τούς χρόνους τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ὁ γνωστὸς τότε κόσμος διεκρίνετο ἀπὸ θρησκευτικῆς ἀπόψεως, εἰς δύο κατηγορίας: Εἰς ἑκείνους, οἵ ὅποιοι ἐπίστευον εἰς ἓνα Θεόν, καὶ εἰς ἑκείνους τοὺς λαούς, οἵ ὅποιοι ἐπίστευον καὶ ἐλάτρευον πολλοὺς Θεούς. Μόνοθεῖσται ἡσαν οἱ Ἰσραηλῖται ἢ Ἰουδαῖοι, Πολυθεῖσται δὲ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄλλοι λαοί ("Ἐλληνες, Ρωμαῖοι κλπ), τοὺς ὅποιους ὀνόμαζον οἱ Ἰουδαῖοι μὲν ὃνομα «Ἐθνη» ἢ «Ἐθνικούς».

1. Θρησκευτικὴ καὶ ἡθικὴ κατάστασις τοῦ «Ἐθνικοῦ» κόσμου

α) Κυρίαρχοι ὅλων τῶν περὶ τὴν Μεσόγειον θάλασσαν χωρῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως ἡσαν οἱ Ρωμαῖοι. Οἱ κατοικοῦντες εἰς τὰς χώρας ταύτας λαοί, ὅπως καὶ οἱ Ρωμαῖοι, ἡσαν ὅλοι, πλὴν τῶν Ἰουδαίων, Πολυθεῖσται καὶ Εἰδωλολάτραι. Ἐπίστευον εἰς πολλοὺς θεοὺς καὶ ἐλάτρευον τὰ εἴδωλα.

Είχον θεοποιήσει τὰς δυνάμεις ἢ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, ὡς λ. χ. τὸν ἄνεμον, τὴν θάλασσαν, τὸ πῦρ, τὸν ἥλιον, τὴν σελήνην κλπ.
·[·] Άλλοι πάλιν ἐπίστευον καὶ ἐλάτρευον ὡς θεοὺς ζῷα, δένδρα καὶ διάφορα ζώντα ἀντικείμενα.

Εἰς τοὺς θεούς των ἔδιδον ἀνθρωπίνην συνήθως μορφὴν (ἢ μορφὴν ζώων) καὶ κατεσκεύαζον ἐκ ξύλου, μαρμάρου, χαλκοῦ κλπ. δμοιούματα (εἴδωλα) αὐτῶν. Πρὸς τὰ εἰδώλα δὲ ταῦτα ἀπένεμον λατρείαν μὲ διαφόρους τελετάς, προσφορὰς καὶ θυσίας.

Οἱ θεοὶ τῶν Ἐθνικῶν είχον ὅλας τὰς ἀτελείας, τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων. Τοὺς ἐφαντάζοντο νὰ φίλουνεικοῦν μεταξύ των, νὰ ἔχαπτατοῦν δὲ εἰς τὸν ἄλλον, νὰ μισοῦν καὶ νὰ καταδιώκουν ἢ νὰ ἀγαποῦν καὶ νὰ προστατεύουν τοὺς ἀνθρώπους κλπ. Ἡ μόνη ἴδιότης, κατὰ τὴν ὅποιαν διέφερον ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἦτο ἡ ἀθανασία των.

Οἱ εἰδωλολάτραι ἐφαντάζοντο ὅτι οἱ θεοί των τοὺς ἐπροστάτευον ἢ τοὺς κατεδίωκον, τοὺς ἔγειμιζον μὲ ὑλικὰ ἀγαθά ἢ τοὺς κατέστρεφον.
·[·] Επίστευον ὅτι τὰ ἀτυχήματα καὶ αἱ συμφοραί των προηρχούντο ἀπὸ τὴν ὁργὴν ἢ τὴν ἴδιοτροπίαν τῶν θεῶν. Ἐφοβοῦντο πολὺ τὴν ὁργὴν των, ἀλλὰ δὲν ἦσθανοντο πρὸς αὐτοὺς ἀγάπην καὶ σεβασμόν. Διὰ τοῦτο ἔσπευδον νὰ τοὺς ἔξευμενίσουν μὲ πλουσίας προσφοράς, πολυτελεῖς θυσίας καὶ μεγαλοπρεπεῖς τελετάς.

·[·] Η λατρεία λοιπὸν τῶν εἰδωλολατρῶν πρὸς τοὺς θεούς των ἦτο καθαρᾶς καὶ ἀποκλειστικῶς ὑλικής. Προσέφερον πλούσια καὶ πολύτιμα δῶρα εἰς τοὺς ναούς, ἐσφαζον ζῷα ἐπὶ τῶν βωμῶν πρὸς τιμήν των καὶ ἐτέλουν μεγαλοπρεπεῖς πομπάς καὶ τελετάς. Μερικοὶ λαοὶ ἔθυσίαζον καὶ ἀνθρώπους ἀκόμη, διὰ νὰ ἔξευμενίσουν τοὺς ἔξωργισμένους, ὅπως ἐνόμιζον, θεούς των.

β) Ἀνάλογος πρὸς τὰς θρησκευτικὰς δοξασίας τῶν εἰδωλολατρῶν ἦτο καὶ ἡ ἡθικὴ κατάστασις αὐτῶν. Καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ διαφορετικά, ἀφοῦ ὡς παράδειγμα ζωῆς είχον τὸν βίον τῶν θεῶν των, δὲ ὁ ὄποιος ἦτο γεμάτος ἀπὸ ἐλαττώματα, κακίας καὶ πάθη.

Οἱ ἀνθρώποι ἦσαν ἔγωισται καὶ σκληροὶ πρὸς τοὺς ἄλλους.
·[·] Εφρόντιζον μόνον διὰ τὰ ὑλικὰ ἀγαθά καὶ προσεπάθουν δι' ὅλων τῶν μέσων νὰ τὰ ἀποκτήσουν.

Τὸ μεγαλύτερον ἡθικὸν στίγμα τοῦ προχριστιανικοῦ κόσμου

ἥτο δὲ θεσμὸς τῆς δουλείας. Οἱ δοῦλοι ἡγοράζοντο καὶ ἐπωλοῦντο δῆπος τὰ ζῷα καὶ τὰ κτήματα. Ἡ ζωὴ τῶν ἥτο ἀθλία καὶ δὲν ἐλογαριάζετο καθόλου ἀπὸ τοὺς κυρίους τῶν. Ἐρρίπτοντο χάριν διασκεδάσεως εἰς τὰ θηρία ἢ ὑπεχρεοῦντο νὰ μάχωνται μεταξύ τῶν μέχρι θανάτου (μονομαχίαι καὶ θηριομαχίαι).

Εἶναι ἀληθὲς βέβαια ὅτι οἱ ἀρχαῖοι "Ἐλληνες εἶχον φθάσει εἰς ἀνώτερον θρησκευτικὸν καὶ ἡθικὸν ἐπίπεδον ἔξ οὐλῶν τῶν εἰδωλολατρικῶν λαῶν. Μερικοὶ μάλιστα φιλόσοφοι (Πυθαγόρας, Σωκράτης, Πλάτων, Στωϊκοί) ἐπλησίασαν ἀρκετὰ πρὸς τὰς ὑγιεῖς θρησκευτικὰς καὶ ἡθικὰς ἀντιλήψεις καὶ ἔζησαν βίον ἡθικὸν καὶ ἐνάρετον. Ἀλλὰ ἡ ἐπίδρασις αὐτῶν περιωρίσθη εἰς τὸν μικρὸν κύκλον τῶν μαθητῶν τῶν καὶ δὲν ἡδυνήθη νὰ ἡθικοποιήσῃ τὴν ἀρχαίαν κοινωνίαν, ἡ δόπιοι ἔξηκολούθει νὰ ζῆι ἐν ἀνηθικότητι καὶ διαφθορᾷ.

"Οταν μάλιστα οἱ Ρωμαῖοι ἔγιναν κύριοι τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τοῦ γνωστοῦ τότε κόσμου, ἡ ἀνηθικότης καὶ ἡ διαφθορὰ ἐμεγάλωσαν. Οἱ Ρωμαῖοι συνέκεντρωσαν μέγαν πλοῦτον καὶ κατήντησαν ἔγωισταί, ἀκόλαστοι καὶ σκληροί. Οἱ αὐτοκράτορες εἶχον τὴν ἀξίωσιν νὰ τοὺς λατρεύουν οἱ Ρωμαῖοι καὶ οἱ ὑποτεταγμένοι λαοὶ ὡς θεούς.

Ἡ ζωὴ λοιπὸν τοῦ εἰδωλολατρικοῦ κόσμου ἥτο ἀθλία, διότι δὲν ἐστηρίζετο εἰς σταθερὰ θεμέλια, δηλαδὴ εἰς τὴν ἀληθῆ θρησκείαν καὶ τὴν ἡθικήν.

2. Θρησκευτικὴ καὶ ἡθικὴ κατάστασις τοῦ Ἱσραηλιτικοῦ λαοῦ

Οἱ Ἐβραῖοι ἦσαν δὲ μόνος λαὸς τοῦ προχριστιανικοῦ κόσμου, δὲν δόπιοι ἐλάττρευε τὸν ἀληθινὸν Θεόν.

α) Οἱ Ἐβραῖοι ἐπίστευον εἰς ἓνα Θεόν. Δὲν κατεσκεύαζον ὅμοιώματα (εἰδῶλα) τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν ἀπένεμον λατρείαν εἰς ἄγαλματα.

Οἱ Ἐβραῖοι ἤσθάνοντο τὸν Θεόν τοῦτον πλησίον τῶν καὶ ἤκουον τὴν φωνὴν του. Ὁ ἕδιος δὲ Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἐν τῷ οὐλῷ διὰ τοῦ Μωυσέως καὶ ὑπεσχέθη νὰ δίδῃ εἰς τοὺς Ἐβραίους ὅλα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὴν εὐτυχίαν, ἀν ἐτήρουν τὰς ἐντολάς του. Τοῦτο ἥτο μία συμφωνία μεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ λαοῦ, ἐν εἶδος Διαθήκης. Παράβασις τῆς διαθήκης εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα ἀτυχήματα καὶ συμ-

φοράς. Ἀνεγνώριζον δηλ. οἱ Ἐβραῖοι ὅτι ὁ Θεὸς δὲν τοὺς κατεδίωκεν ἀπὸ τυφλὴν ὄργὴν ἡ ἴδιοτροπίαν, ἀλλὰ ὅτι ἔπασχον ἐξ αἰτίας τῆς παρακοῆς των εἰς τὰς ἔντολάς Του. Ἔκαμνον τότε θυσίας πρὸς τὸν Θεόν, διὰ νὰ δείξουν τὴν μετάνοιάν των καὶ νὰ ζητήσουν συγχώρησιν διὰ τὴν ἀμαρτίαν τῆς ἀνυπακοῆς.

Ἡ Ἐβραϊκὴ θρησκεία ἦτο βεβαίως ἀνωτέρα τῆς εἰδωλολατρικῆς, ἀλλὰ δὲν ἦτο καὶ αὐτὴ τελεία. Αἱ ἀτέλειαι τῆς Ἐβραϊκῆς θρησκείας ἦσαν αἱ ἔξης:

1. Οἱ Ἐβραῖοι ἐπίστευον ὅτι μόνον αὐτοὶ ἦσαν ὁ ἐκλεκτὸς λαὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι ὁ Θεὸς μόνον διὰ τὸ Ἐβραϊκὸν Ἐθνος ἐνδιεφέρετο.

2. Ἐφαντάζοντο τὸν Θεὸν ὡς δεσπότην αὐστηρόν, δίκαιον βεβαίως, ἀλλὰ χωρὶς ἔλεος. Ὁ Θεὸς διὰ τοὺς Ἐβραίους ἐφέρετο πρὸς τὸν λαόν Του ὅχι ὡς φιλεύσπλαγχνος πατήρ πρὸς τὰ τέκνα του, ἀλλὰ ὡς Κύριος πρὸς δούλους.

3. Ἐπίστευον ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἦτο πανταχοῦ παρών, ἀλλ᾽ ὅτι κατώκει εἰς ὁρισμένον τόπον καὶ ὡρισμένως εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ οἱ Ἰουδαῖοι ἢ εἰς τὸ ὅρος Γαριζὶν οἱ Σαμαρεῖται.

β) Ἡ ἡθικὴ ὅμως κατάστασις τοῦ ἵσραηλιτικοῦ λαοῦ δὲν ἦτο καλυτέρα τῆς καταστάσεως τῶν Ἐθνικῶν λαῶν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σωτῆρος.

Οἱ Ἐβραῖοι εἶχον ὑποταχθῆ καὶ αὐτοὶ εἰς τοὺς Ρωμαίους. Ἐκυβερνῶντο μὲν ἀπὸ βασιλέα ἢ ἡγεμόνα ὁμόφυλόν των, ἀλλὰ τὴν πραγματικὴν ἔξουσίαν εἶχεν ὁ Ρωμαῖος Διοικητὴς καὶ ἀρχηγὸς τῆς Ρωμαϊκῆς φρουρᾶς τῆς Χώρας.

Οἱ Ἐβραῖοι εἶχον διὰ τὰς θρησκευτικὰς καὶ ἔθνικὰς ὑποθέσεις των καὶ ἐν συμβούλιον, ἀποτελούμενον ἀπὸ 71 μέλη καὶ ὀνομαζόμενον Μέγα Συνέδριον. Τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου προήρχοντο ἀπὸ τὴν ἱερατικὴν τάξιν κυρίως καὶ εἶχον Πρόεδρον τὸν ἑκάστοτε Ἀρχιερέα.

Ο Ἐβραϊκὸς λαὸς ὑπέστη τὴν ἐπίδρασιν τῶν Ἐθνικῶν λαῶν καὶ μάλιστα τῶν κυριάρχων του Ρωμαίων. Ὁ βίος του ἦτο ἡθικῶς ἀνώμαλος καὶ ἀκατάστατος. Ἡτο διηρημένος εἰς κόμματα θρησκευτικά, πρᾶγμα τὸ δόπιον συνετέλει πολὺ καὶ εἰς τὴν ἡθικὴν ἀναρχίαν, ἥ δποια ἐπεκράτει.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν θρησκευτικῶν κομμάτων ἦσαν οἱ Φαρισαῖοι, οἱ Σαδουκαῖοι καὶ οἱ Ἐσσαῖοι.

Οἱ Φαρισαῖοι ἦσαν αὐστηροὶ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν μόνον

τῶν τύπων τῆς λατρείας, ὅχι ὅμως καὶ τῆς οὐδίας. Ἐμίσουν δὲ καὶ τοὺς ξένους. Ἐνόμιζον τοὺς ἑαυτούς των ἀγίους καὶ εἶχον τὴν ἀξίωσιν νὰ εῖναι αὐτοὶ ὀδηγοὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Ἐθνους.

Εἰς τὴν πραγματικότητα ὅμως ἦσαν ὑποκριταὶ καὶ ἔκρυπτον κάτω ἀπὸ φαινομενικήν εὔσέβειαν ὅλας τὰς κακίας καὶ τὰ ἀνθρώπινα πάθη : ἐγωϊσμόν, ἀλαζονείαν, σκληρότητα καὶ φιλοχρηματίαν. Βοηθούς των εἶχον οἱ Φαρισαῖοι τοὺς Γραμματεῖς καὶ Νομικούς, οἱ ὄποιοι κατεγίνοντο νὰ ἔξηγοῦν τὸν Νόμον σύμφωνα μὲ τὰ συμφέροντά των.

Οἱ Σαδδοκαῖοι ἦσαν μία τάξις πλουσίων Ἐβραίων, οἱ ὄποιοι ἦσαν ἀντίζηλοι πρὸς τοὺς Φαρισαίους. Οἱ Σαδδουκαῖοι ἡρμήνευον τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον κατὰ τὰ ἴδια των συμφέροντα· ἡρνοῦντο δηλ. τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν, τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, ώς καὶ τὴν ὑπαρξίαν τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν πνευμάτων. Οὗτοι ἦσαν οἱ ὑλισταὶ τῆς ἐποχῆς των (Ματθ. κβ' 23).

Οἱ Ἐσαΐοι τέλος Ἠσαῖοι ἐν εἶδος ἀσκητῶν, οἱ ὄποιοι ἄφηνον τὰ ὑπάρχοντά των καὶ μετέβαινον εἰς τὴν ἔρημον. Ἐζων ἐκεῖ ἐν νηστείᾳ καὶ προσευχῇ, ὀδιαφοροῦντες διὰ τὰ ὑλικὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς, πλοῦτον δηλαδὴ καὶ ἀξιώματα.

Ἐν μέσῳ τῆς διαμάχης τῶν τριῶν τούτων τάξεων τῶν θρησκευτικῶν ὄδηγῶν των, οἱ Ἐβραῖοι ὡμοίαζον πρὸς πρόβατα χωρὶς ποιμένα. Ἐσύροντο ἄλλοτε πρὸς τοὺς μὲν, ἄλλοτε πρὸς τοὺς δὲ καὶ ἔζων διαρκῶς εἰς μίαν πραγματικὴν ἥθικήν ἀναρχίαν.

Β'. ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΣΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἡ ἥθικὴ ἀναρχία, ἡ ὄποια ἐπεκράτει τότε εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἔκαμε πολλοὺς καὶ Ἐθνικούς καὶ Ἰσραηλίτας νὰ σκεφθῶσιν ὅτι ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου θὰ προήρχετο ὅχι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν Θεόν.

Ο ἓρασμοφος Σωκράτης διεκήρυξε κατὰ τὴν ἀπολογίαν του ἐνώπιον τῶν Ἀθηναίων ὅτι ὁ Θεός δύναται νὰ στείλῃ ἀπεσταλμένον του, διὰ νὰ τοὺς σώσῃ ἀπὸ τὴν ἀπώλειαν (Ἀπολ. Κεφ. 18).

Οἱ Ἐβραῖοι περισσότερον ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους λαοὺς ἀνέμενον τὴν ἐκ Θεοῦ ἔλευσιν τοῦ Μεσσίου ὡς σωτῆρος αὐτῶν.

Ἄλλα οἱ Ἐβραῖοι ἀνέμενον τὸν Μεσσίαν ὡς σωτῆρα τοῦ ἴδιοῦ

των μόνον "Εθνους. Ἐφαντάζοντο δηλαδὴ ὅτι ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας θὰ τοὺς ἡλευθέρωνεν ἀπὸ τὸν Ρωμαϊκὸν ζυγὸν καὶ θὰ ἔκαμνε τὸ "Εθνος των ἀνώτερον ἀπὸ ὅλα τὰ ὄλλα.

Δὲν ἥδυναντο νὰ ἐννοήσουν τὰς προφητείας τῶν προφητῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, διὰ τῶν ὅποιων ἐτονίζετο καθαρὰ ἡ πνευματικὴ ἀποστολὴ εἰς τὸν κόσμον τοῦ Μεσσίου. "Οτι δηλαδὴ οὗτος θὰ ἥρχετο εἰς τὸν κόσμον, νὰ τοὺς σώσῃ διὰ τῆς πνευματικῆς καὶ ἡθικῆς ἀναγεννήσεως.

Εἰς τοιαύτην κατάστασιν εύρισκετο ὁ κόσμος, ὅταν ἤλθεν εἰς τὴν Γῆν ὁ Κύριος Ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὡς Λυτρωτὴς καὶ Σωτὴρ αὐτοῦ. Ἀπεκάλυψεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰς θείας ἀληθείας τῆς διδασκαλίας Του καὶ ἔδωσεν εἰς αὐτοὺς ὡς τέλειον πρότυπον ζωῆς τὸν ἴδιον Του ἐπὶ τῆς Γῆς βίον.

Γ'. Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

"Ο βίος καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος περιέχεται εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην, ἡ ὅποια ἀποτελεῖται ἀπὸ 27 βιβλία.

"Ἐκ τῶν βιβλίων τούτων τὰ 5 εἶναι ἱστορικά, τὰ 21 διδακτικά καὶ τὸ 1 προφητικόν.

α) Ἰστορικὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι :

1) Τὰ 4 Εὐαγγέλια. Ὄνομάζονται τοιουτορόπως, διότι παρέχουσι τὴν εὐχάριστον ἀγγελίαν τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σωτῆρος καὶ τὸν ἐπὶ τῆς Γῆς βίον Του καὶ τὴν διδασκαλίαν Του. Τὰ δύο Εὐαγγέλια ἐγράφησαν ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους Ματθαῖον καὶ Ἰωάννην, τὰ ἔτερα δὲ δύο ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τῶν Ἀποστόλων Μᾶρκον καὶ Λουκᾶν. Οἱ συγγραφεῖς τῶν Εὐαγγέλιων ὀνομάζονται καὶ Εὐαγγελισταί.

2) Αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Τὸ βιβλίον τοῦτο ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ καὶ περιέχει τὴν διδασκαλίαν καὶ τὸ ἔργον ἐν γένει τῶν Ἀποστόλων, ὡς καὶ τὴν ἰδρυσιν καὶ ζωὴν τῶν πρώτων Ἑκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ.

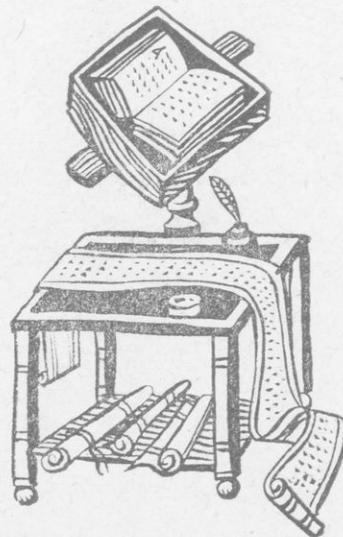
β) Διδακτικὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι :

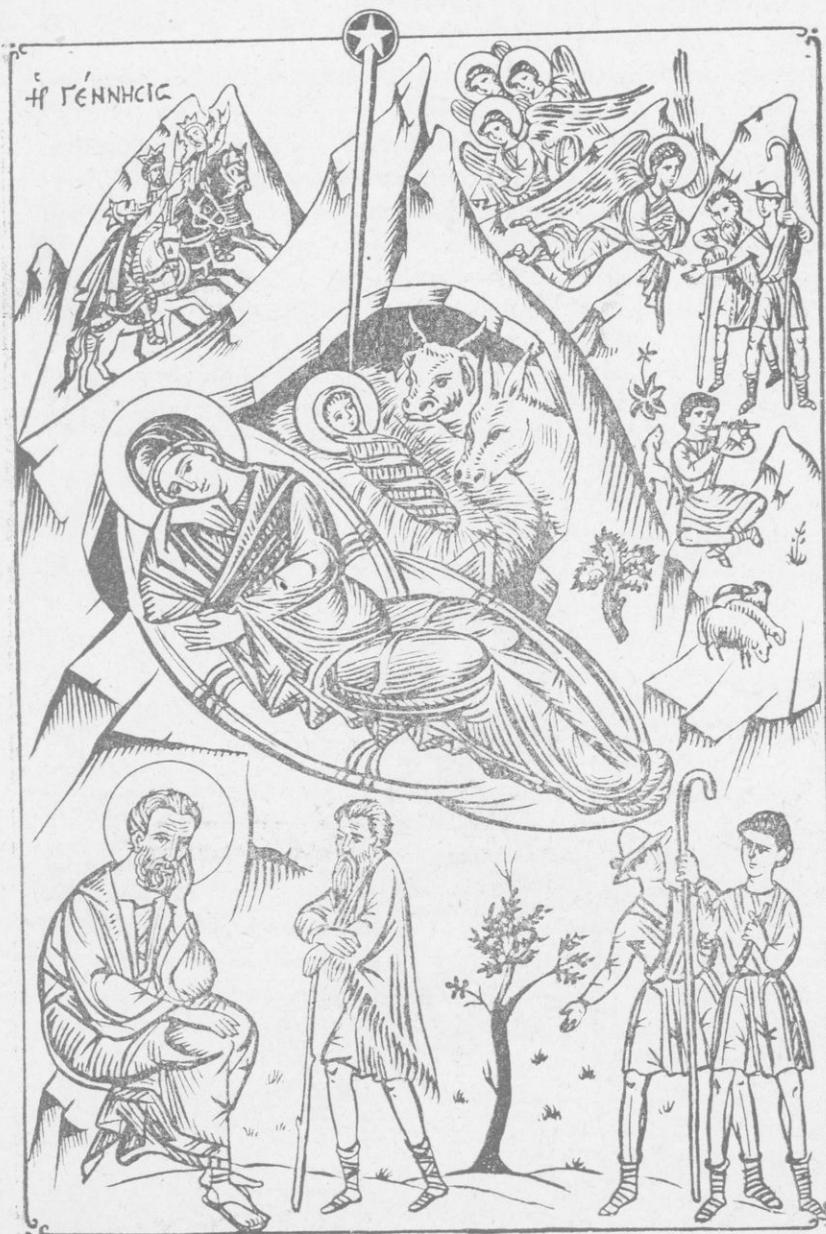
1) Αἱ 14 Ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Αἱ Ἐπιστολαὶ ἀπευθύνονται πρὸς ὡρισμένα πρόσωπα ἢ πρὸς τοὺς χριστιανοὺς ὡρισμένων ἐκκλησιῶν. Δι’ αὐτῶν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος δίδει

συμβουλάς καὶ ὁδηγίας ἢ διδάσκει ἢ ἔρμηνεύει τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου.

2) Αἱ 7 Καθολικαὶ Ἐπιστολαὶ. Αὗται ἀπευθύνονται πρὸς ὅλους γενικῶς τοὺς Χριστιανούς καὶ ἐγράφησαν ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων· μία ὑπὸ τοῦ Ἰακώβου, δύο ὑπὸ τοῦ Πέτρου, τρεῖς ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου καὶ μία ὑπὸ τοῦ Ἰούδα.

γ) Προφητικὸν τέλος βιβλίον τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι ἡ Ἀποκάλυψις, ἡ ὁποία ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

1. Ζαχαρίας καὶ Ἐλισάβετ

(Λουκ. I, 2 - 25 καὶ Ματθ. II, 10)

ΑΤΑ τοὺς χρόνους τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔβασιλευεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὡς ὑποτελῆς τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρώμης Ὀκταβιανοῦ Αύγούστου (29 π. Χ.-14 μ. Χ.) δὲ Ἡρώδης δὲ Μέγας.

Ἐζη τότε εἰς τὴν μικρὰν πόλιν Χεβρών, πλησίον τῆς Ἱερουσαλήμ, ὁ ἵερεὺς Ζαχαρίας μὲ τὴν σύζυγόν του Ἐλισάβετ. Ἀπό τούτους ἔμελλε νὰ γεννηθῆδε Ἰωάννης, ὁ ὀποῖος θὰ προητοίμαζε τὸν δρόμον τοῦ Κυρίου ὡς Πρόδρομος Αὐτοῦ.

Ο Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβετ ἦσαν δίκαιοι καὶ εὔσεβεῖς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἡ ζωὴ των ἦτο ἦσυχος καὶ εἰρηνική. Ἐλυποῦντο μόνον, διότι Ἠσαΐας γέροντες καὶ δὲν εἶχον ἀποκτήσει τέκνα (Λουκᾶ α' 18). Ἡ ἀτεκνία ἐθεωρεῖτο μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων μεγάλη ἀτυχία, διότι εἰς οἰκογένειαν ποὺ δὲν εἶχε τέκνα οὐδεμία ὑπῆρχεν ἐλπίς νὰ ἀναφανῇ ὁ προσδοκώμενος Μεστίας.

Κατὰ τοὺς ἑβραϊκοὺς νόμους τῆς ἱερωσύνης, ὁ Ζαχαρίας ἤρχετο δύο φορὰς τὸ ἔτος εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἵερατεύσῃ ἐν τῷ Ναῷ, ὅπως

καὶ πλεῖστοι ἄλλοι Ἱερεῖς. Ἐνῷ Ἱεράτευε κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐφημερίας του, ἔπειτα εἰς αὐτὸν ὁ κλῆρος, διὰ νὰ προσφέρῃ τὸ θυμίαμα¹. Ὁ Ζαχαρίας εἰσῆλθεν εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἤρχισε νὰ θυμιᾶῃ. Ἔξαφνα ἐφανερώθη ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἄγγελος Κυρίου καὶ ἐστάθη δεξιὰ τοῦ θυσιαστηρίου. Ὁ Ζαχαρίας ἐταράχθη καταληφθεὶς ὑπὸ μεγάλου φόβου, ἀλλὰ ὁ ἄγγελος τὸν καθησύχασε καὶ τοῦ εἶπε:

— Μὴ φοβήσαι, Ζαχαρία. Ἡ δέησίς σου εἰσηκούσθη καὶ θὰ ἀποκτήσῃς υἱόν, τὸν ὁποῖον θὰ ὀνομάσῃς Ἰωάννην. Ὁ υἱός σου οὗτος θὰ εἰναι μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, θὰ λάβῃ πλουσίαν τὴν χάριν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος καὶ θὰ προετοιμάσῃ τὸν λαὸν πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ μέλλοντος νὰ ἔλθῃ Λυτρωτοῦ τοῦ κόσμου.

‘Ο Ζαχαρίας ἔμεινεν ἔκπληκτος καὶ δὲν ἐπίστευσεν ἀμέσως εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἄγγέλου.

— Καὶ πῶς θὰ γίνη τοῦτο, εἶπεν, ἀφοῦ καὶ ἐγὼ εἴμαι γέρων καὶ ἡ σύζυγός μου Ἐλισάβετ εἰναι μεγάλης ἡλικίας;

Τότε ὁ ἄγγελος ἀπήντησεν:

— Ἐγὼ εἴμαι ὁ ἄγγελος Γαβριήλ. Ὁ Θεός μὲν ἔστειλε, διὰ νὰ σου ἀναγγείλω ταῦτα, τὰ ὁποῖα θὰ πραγματοποιήθουν. Σὺ ὅμως, ἐπειδὴ δὲν ἐπίστευσες, θὰ μείνῃς ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἀφωνος μέχρι τῆς ἥμέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ γεννηθῇ ὁ υἱός σου.

‘Αφοῦ εἶπεν αὐτὰ ὁ ἄγγελος, ἐγένετο ἀφαντος.

“Ολος ὁ λαὸς ἐθαύμαζε, διότι ἐβράδυνε τόσον πολὺ νὰ ἔξελθῃ ὁ Ζαχαρίας ἐκ τοῦ Ἱεροῦ. ‘Οταν οὕτος ἔξηλθε, διὰ νὰ δώσῃ τὴν συνήθη εὐλογίαν, δὲν ἤδυνατο νὰ διμιήσῃ, διότι εἶχε καταστῆ πράγματι ἀφωνος (Λουκᾶ α, 9).

“Οταν ὁ Ζαχαρίας συνεπλήρωσε τὰς ἥμέρας τῆς ὑπηρεσίας του ἐν τῷ Ναῷ καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Χεβρών, ἔδωσε μὲν νοήματα εἰς τὴν Ἐλισάβετ νὰ ἐννοήσῃ τί εἶχεν ἵδει καὶ ὀκούσει εἰς τὸ Ἱερόν. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ λαληθεὶς ὑπὸ τοῦ ἄγγέλου, ἔχει ἥδη ἐκπληρωθῆ. Ἡ Ἐλισάβετ συνέλαβεν υἱὸν καὶ πλήρης χαρᾶς δὲν ἐπταυε νὰ δοξολογῇ καὶ εὐχαριστῇ τὸν Θεόν διὰ τὴν μεγάλην εὐεργεσίαν Του, ἀπέκρυπτεν ὅμως τὸ γεγονός ἐπὶ πέντε μῆνας.

1. Ἡ προσφορὰ τοῦ θυμίαματος ἔθεωρείτο μεγίστη τιμή. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἱερέων ἦτο μέγας, οὐδέποτε συνέβαινεν εἰς τὸν ἴδιον Ἱερέα νὰ θυμιάσῃ δύο φράσ καθ' δλον τὸν βίον του (Λουκᾶ α, 9).

2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου

(Λουκ. I, 28 - 38)

Εἰς μίαν μικράν καὶ ἀσημον κώμην τῆς Γαλιλαίας, ὀνομαζομένην Ναζαρέτ, ἔζη ἐπίσης κατὰ τοὺς χρόνους ἑκείνους ὁ εὐσεβὴς Ἰωακεὶμ μετὰ τῆς συζύγου του Ἀννης. Ἡσαν ππτωχοί, ἀλλὰ κατήγοντο ἀπὸ τὸ βασιλικὸν γένος τοῦ Δαβίδ. Δὲν εἶχον ἀποκτήσει τέκνα καὶ ἐλυποῦντο διὰ τοῦτο πολύ. Ὁ Θεὸς ὅμως, ὁ ὄποιος γνωρίζει τὰς ἐπιθυμίας τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώπων καὶ ἐκπληρώνει αὐτάς, ἀτεφάσισε νὰ δώσῃ καὶ εἰς αὐτοὺς τέκνον. Πράγματι ὁ Ἰωακεὶμ καὶ ἡ Ἀννα ἀπέκτησαν κόρην, τὴν ὄποιαν ὀνόμασαν Μαρίαν. Ταύτην ἀφιέρωσαν οἱ γονεῖς της ἀπὸ εὐλάβειαν εἰς τὸν Ναόν, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κυρίου. Τὴν ἡμέραν τῆς εἰσόδου της εἰς τὸν ναόν, τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου, ἔορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας τὴν 21ην Νοεμβρίου.

Ἡ Μαρία (ἢ Μαριάμ) ὑπηρέτησε δώδεκα ἔτη εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἔπειτα ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ναζαρέτ. Οἱ ἀναλαβόντες αὐτὴν ὑπὸ τὴν προστασίαν των Ἱερεῖς τὴν ἐμνήστευσαν μὲ τὸν Ἰωσήφ, ὁ ὄποιος ἦτο ππτωχὸς ξυλουργός, ἀλλὰ κατήγετο καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸ γένος τοῦ βασιλέως Δαβίδ.

Μετὰ πέντε μῆνας ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως εἰς τὸν Ζαχαρίαν τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἀπεστάλη οὗτος πάλιν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς παρθένον ἀγνήν, τὴν Μαρίαν, ἵνα εὐαγγελισθῇ εἰς αὐτὴν τὴν ἔλευσιν τοῦ Κυρίου.

Οἱ ἄγγελοι, ἐμφανισθεὶς εἰς τὴν εὔσεβῆ καὶ σεμνὴν Παρθένον, ἔχαιρέτισεν αὐτὴν μὲ τοὺς ἔξις λόγους:

— Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ.

Ἡ Παρθένος ἐταράχθη πολὺ ἐκ τῆς ἐμφανίσεως καὶ διελογίζετο τί δρά γε ἐσήμαινον οἱ μυστηριώδεις λόγοι. Τότε ὁ ἄγγελος λέγει πάλιν πρὸς αὐτήν:

— Μή φοβοῦ, Μαριάμ, εὕρες γάρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. Ἰδού, συνεχίζει, θὰ γεννήσῃς υἱόν, εἰς τὸν ὄποιον θὰ δώσῃς τὸ ὄνομα Ἰησοῦς. Οὗτος θὰ κληθῇ Υἱὸς τοῦ Ὑψίστου καὶ θὰ βασιλεύσῃ εἰς τοὺς αἰῶνας, τῆς δὲ βασιλείας Αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος.

Ἡ Μαρία, συνελθοῦσα ἀπὸ τὴν πρώτην ἐκπληξιν καὶ ταραχῆν, ἤρώτησε τὸν ἄγγελον:

— Πῶς ἔσται τοῦτο ;

‘Ο ἄγγελος ἀπεκρίθη :

— Πνεῦμα Ἀγιον καὶ Δύναμις ‘Υψίστου θὰ ἔλθῃ ἐπὶ σέ. Τὸ τέκνον σου θὰ ὀνομασθῇ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ σώσῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν.

Πρὸς διαπίστωσιν δὲ τῶν λόγων του ὁ ἄγγελος προσέθεσεν ὅτι

καὶ ἡ συγγενής της Ἐλισάβετ θὰ ἀποκτήσῃ υἱὸν κατὰ τὴν βούλησιν τοῦ Θεοῦ.

Τότε ἡ Μαριάμ ἀπήντησε μὲ ταπείνωσιν :

— Ἰδού ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτο μοι κατὰ τὸ ρῆμά σου.

‘Ο ἄγγελος ἔγινεν ἄφαντος.

‘Η χαρμόσυνος αὕτη ἄγγελία τοῦ ἀγγέλου πρὸς τὴν Παρθένον Μαρίαν ὀνομάζεται Εὐαγγελίσμου ονομασία. Εὐαγγελίσμος εἶναι ημέρα η οποία έχει την ονομασίαν Εὐαγγελίσμου. Η ονομασία Εὐαγγελίσμου προέρχεται από την ιερατική λέξη εὐαγγελίσμος, που σημαίνει την ενημέρωση με την εὐαγγελία της Αγίας Βαρθολομαίου.

3. Ἡ Θεοτόκος ἐπισκέπτεται τὴν Ἐλισάβετ

(Λουκ. 1, 39 - 56)

Ἡ Παρθένος Μαρία, ἡ ὅποία εἶχε μείνει ὄρφανὴ γονέων, ἀφοῦ ἔμαθε παρὰ τοῦ ἀγγέλου ὅτι καὶ ἡ συγγενής της Ἐλισάβετ θὰ ἀπέκτα τέκνον, πύχαριστήθη πολὺ καὶ ἥθελησε νὰ τῆς τὸ ἀναγγεῖλῃ. Ἐσπευσε λοιπὸν νὰ μεταβῇ πλησίον της, ὁδοιπορήσασα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἀπὸ τῆς Ναζαρὲτ εἰς Χεβρών.

Οταν ἔφθασεν εἰς τὸν οἶκον τῆς Ἐλισάβετ καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν, ἔχαιρέτισεν αὐτὴν κατὰ τὸν συνηθισμένον εἰς τοὺς Ἰουδαίους τρόπον μὲ τὰς λέξεις : «Εἰρήνη σοί !»

Ἡ Ἐλισάβετ, εὐθὺς ὡς ἤκουσε τὸν χαιρετισμὸν τῆς Παρθένου, ἔφωτίσθη ὑπὸ πνεύματος Ἀγίου καὶ προσεφώνησεν αὐτὴν ὡς ἔξῆς :

— Εὐλόγη μένη σύ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλόγη μένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. Καὶ πᾶς συνέχισεν ἡ Ἐλισάβετ, νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμὲ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου ; Λέγω δὲ τοῦτο, διότι, εὐθὺς ὡς ἤκουσα τὸν χαιρετισμόν σου, «ἔσκιρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου».

Ἡ Ἐλισάβετ εἶχε μάθει ἀπὸ τὸν Ζαχαρίαν ὅτι ἀμέσως μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ ἰδιοῦ των τέκνου θὰ ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον καὶ ὁ Λυτρωτὴς αὐτοῦ, ὁ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων προσδοκώμενος Μεσσίας. Φωτισθεὶσα λοιπὸν ὑπὸ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ἀνεγνώρισεν ὅτι ἡ Παρθένος Μαρία πύλογήθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὸν κόσμον τὸν Λυτρωτήν του. Σημεῖον δὲ τῆς ἀναγνωρίσεως ἦτο τὸ σκίρτημα τοῦ ἰδιοῦ της τέκνου ἐν τῇ κοιλίᾳ της.

Ἡ Παρθένος Μαρία πύχαριστήθη πολύ, ὅταν ἤκουσε τοὺς προφητικοὺς λόγους τῆς Ἐλισάβετ, καὶ ἀπήντησε μὲ τοὺς ἐμπνευσμένους λόγους τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ὅμονου δοξιολογίας πρὸς τὸν Θεόν :

«Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἡγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου· ὅτι (=διότι) ἐπέρι λεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλητοῦ ἀυτοῦ· ἵδού γάρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί».

Ἡ Παρθένος ἔμεινε πλησίον τῆς Ἐλισάβετ τρεῖς μῆνας. Πιθανώτατα μέχρι τῆς γεννήσεως τοῦ Προδρόμου. Ἐπειτα ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν της εἰς Ναζαρέτ, ἀναμένουσα τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν βουλῶν τοῦ Θεοῦ.

4. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου

(Λουκ. 1, 57 - 80)

Οταν ἔφθασεν ὁ ὥρισμένος χρόνος, ἡ Ἐλισάβετ ἐγέννησεν υἱόν, ὅπιος εἶχε προφήτευσεί ὁ ἄγγελος Γαβριήλ. Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γείτονες τῆς οἰκογενείας, ὅταν ἔμαθον τὸ γεγονός, ἐσπευσαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ζαχαρίου καὶ συνέχαιρον τοὺς εύτυχεῖς γονεῖς.

Κατὰ τὴν ὄγδοην ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεως, συνηθροίσθησαν πάλιν οἱ συγγενεῖς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ζαχαρίου, διὰ νὰ δώσωσι τὸ ὄνομα εἰς τὸ νεογέννητον, συμφώνως πρὸς τὰ ἑβραϊκὰ ἔθιμα. Ἡ ἕορτὴ αὔτη προεκάλει μεγάλην χαρὰν εἰς τὰς ίουδαικὰς οἰκογενείας. Εἰς τὴν περίπτωσιν μάλιστα αὐτὴν ἡ συγκέντρωσις τῶν συγγενῶν καὶ γνωστῶν ἦτο πολὺ μεγάλη, ἀφοῦ τὸ παιδίον εἶχε γεννηθῆ ὑπὸ τόσον παραδόξους συνθήκας. Ο Ζαχαρίας παρίστατο καὶ αὐτός, ἄλαλος, κατὰ τὴν ἕορτήν.

Ολοι ἔλεγον ὅτι τὸ παιδίον ἔπρεπε νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός του, νὰ ὀνομασθῇ δηλ. Ζαχαρίας. Ἡ μήτηρ του ὅμως ἐπέμενεν, ὅπως τὸ τέκνον της ὀνομασθῇ Ἰωάννης. Οἱ παριστάμενοι εἶπον τότε ὅτι κανεὶς ἐκ τῶν συγγενῶν των δὲν ἔφερε τὸ ὄνομα τοῦτο. Διὰ νὰ δοθῇ δὲ τέλος εἰς τὴν διαφοράν, ἐζήτησαν μὲν νεύματα ἀπὸ τὸν Ζαχαρίαν νὰ δρίσῃ ἐκεῖνος τὸ ὄνομα τοῦ παιδίου.

Ο Ζαχαρίας ἔλαβεν ἐν πινακίδιον καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐτοῦ : «Ιωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ». Τὴν ἴδιαν δὲ στιγμὴν «ἐλύθη» ἡ γλῶσσα τοῦ Ζαχαρίου καὶ ἤρχισεν οὗτος νὰ διμιλῇ προφητικῶς διὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδίου. Ολοι οἱ παρευρισκόμενοι ἔμειναν ἔκπληκτοι διὰ τὸ θαῦμα καὶ ἥκουν μὲ θαυμασμὸν τὸν προφητικὸν ὕμνον τοῦ Ζαχαρίου :

— Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ἔλεγεν ὁ Ζαχαρίας, διότι ἐπεσκέφθη καὶ ἐλύτρωσε τὸν λαὸν Αὕτοῦ ἐκ τοῦ ζενικοῦ ζυγοῦ καὶ τῆς ἄμαρτίας, διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Μεσσίου, ὅστις μέλλει νὰ γεννηθῇ ἐκ τοῦ οἴκου Δαβίδ.

— Καὶ σύ, παιδίον (πρὸς τὸν Ἰωάννην), ὡσαύτως θέλεις ὀναδειχθῆ προφήτης τοῦ Ὅψιστου Θεοῦ, διότι θὰ προπορευθῆς τοῦ Κυρίου, ἵνα ἐτοιμάσῃς τὰς ὁδοὺς Αὕτοῦ· ἵνα δώσῃς εἰς τὸν λαὸν τὴν γνῶσιν τῆς σωτηρίας.....

Τὸ παιδίον ὁ Ἰωάννης ἐμεγάλωνε πλησίον τῶν γονέων του καὶ τὸ πνεῦμά του ἐνεδυναμοῦτο μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ.

Τὴν γέννησιν τοῦ Προδρόμου ἑορτάζει ἡ Ἑκκλησία μας τὴν 24ην Ἰουνίου.

5. Ἡ Πέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (Λουκ. 2, 1 - 21)

Ἐπλησίαζεν ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὅποιαν θὰ ἥρχετο εἰς τὸν κόσμον ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας ὁ Λυτρωτής αὐτοῦ. Ἀγγελος Κυρίου εἶχε παρουσιασθῆνε εἰς τὸν Ἰωσήφ καθ' ὑπνους καὶ ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὸν τὸ μέγα μυστήριον τῆς γεννήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, καθ' ὃσον ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Υἱὸς τῆς παρθένου ἐγένετο. Οὗτος θὰ ἔκαλεῖτο Ἰησοῦς καὶ θὰ ἔσωζε τὸν λαόν Του ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν (Ματθ, 1,21). Διὰ τούτο, εἶχεν εἴπει ὁ ἄγγελος, ὁ Ἰωσήφ ἔπρεπε νὰ μείνῃ πλησίον της καὶ νὰ τὴν προστατεύῃ.

Ἐβασίλευε τότε, ὡς εἴπομεν, τῆς Ἰουδαίας, ὡς ὑποτελής τῶν Ρωμαίων, ὁ Ἡρώδης ὁ Μέγας. Ὁ Ρωμαῖος αὐτοκράτωρ Ὁκταβιανὸς Αὔγουστος ἥθέλησε νὰ κάμη ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ, διὰ νὰ μάθῃ τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸν τῶν κατοίκων ἑκάστης χώρας τῆς ἀπεράντου αὐτοκρατορίας. Ἐξέδωσε λοιπὸν τὸ διάταγμα τῆς ἀπογραφῆς. Συμφώνως πρὸς αὐτό, ἔπρεπεν ὅλοι οἱ ὑπήκοοι τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας νὰ εὐρεθῶσιν ἔκαστος εἰς τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς του, διὰ νὰ ἀπογραφῇ ἕκεī.

Εἰς τὸ διάταγμα τοῦτο ἔπρεπε φυσικὰ νὰ ὑπακούσωσι καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Παλαιστίνης. Ὁ Ἰωσήφ, ἐπειδὴ κατήγετο ἐκ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τοῦ Δαβίδ, ἔπρεπε νὰ μεταβῇ πρὸς ἀπογραφὴν εἰς τὴν μικρὰν πόλιν τῆς Ἰουδαίας Βηθλεέμ, ἡ ὅποια ἦτο ἡ γενέτειρα τοῦ Δαβίδ. Ἀνεχώρησε λοιπὸν μετά τῆς Μαρίας ἐκ Ναζαρέτ καὶ μετά κοπιώδη ὁδοιπορίαν ἔφθασσαν εἰς Βηθλεέμ, ἡ ὅποια ἀπέχει 10 περίπου χιλιόμετρα τῆς Ιερουσαλήμ.

“Ολα τὰ ξενοδοχεῖα καὶ αἱ οἰκίαι τῆς μικρᾶς πόλεως εἶχον καταληφθῆν, λόγῳ τῆς μεγάλης συρροής λαοῦ ἔξι αἰτίας τῆς ἀπογραφῆς. Ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία ἤναγκάσθησαν, ὅπως καὶ ἄλλοι πολλοί, νὰ καταλύσωσιν εἰς ἐν σπήλαιον πλησίον τῆς Βηθλεέμ, τὸ ὅποιον ἔχρησίμευεν

ώς καταφύγιον ποιμένων ή όδοιπόρων και ώς σταῦλος ζώων¹.

Έκει, ἐντὸς τοῦ σπηλαίου, ἔγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἐσπαργανώθη προχείρως τὸ Θεῖον Βρέφος καὶ ώς λίκνον του ἔχρησιμοποιήθη ἡ ὑπάρχουσα ἐκεῖ φάτνη τῶν ἀλόγων.

Εἰς τοὺς πλησίον τοῦ σπηλαίου ὠραίους λόφους καὶ ἄγρους, ὅπου ὁ Ἱακώβ ἔβοσκεν ἀλλοτέ ποτε τὰ πρόβατά του καὶ ὁ Δαβὶδ διῆλθε τὰ ἔτη τῆς νεότητός του, ἡγρύπνουν μερικοὶ ποιμένες, φυλάσσοντες τὰ ποιμνιά των. Πρὸς τοὺς ἀπλοϊκούς τούτους ποιμένας ἀγγειλεὶς Κυρίου τὸ μέγα γεγονός, ἐμφανισθεὶς εἰς αὐτοὺς ἐν μέσῳ ἐξαστίσιου φωτὸς καὶ λάμψεως. Οἱ ποιμένες κατελήφθησαν ὑπὸ φόβου, ἀλλὰ ἤκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ ἀγγέλου :

— Μή φοβεῖσθε. Ἰδού, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ. Σήμερον ἔγεννήθη ἐν πόλει Δαβὶδ ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, «ὅς ἔστι Χριστὸς Κύριος». Δύνασθε καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι νὰ ἰδετε τὸν Γεννηθέντα, «βρέφος ἐσπαργανωμένον κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ».

Ἐνῷ δὲ ἀκόμη ω̄λει πρὸς τοὺς ποιμένας ὁ ἀγγελος, μία οὐράνιος ἀγγελικὴ ἀρμονία ἥκουσθη δοξολογοῦσα τὸν Θεόν καὶ λέγουσα :

— Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη· ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ.

“Οταν ἡ ἀγγελικὴ ὑμνωδία ἐπαυσε καὶ ὁ ἀγγελος ἔξηφανίσθη, οἱ ποιμένες, συνελθόντες ἀπὸ τὸ θάμβος, ἔσπευσαν πρὸς τὸ σπήλαιον. Εὗρον ἐκεῖ τὴν Θεοτόκον μὲ τὸν Ἰωσῆφ πλησίον εἰς τὴν φάτνην, ὅπου ἐκείτο τὸ θεῖον βρέφος, ὅπως ἀκριβῶς εἶχεν εἴπει εἰς αὐτοὺς ὁ ἀγγελος. Οἱ ποιμένες προσεκύνησαν τὸν Χριστὸν Κυρίου πλήρεις πίστεως. Διηγήθησαν δὲ εἰς τοὺς ἐν τῷ σπηλαίῳ πρῶτον καὶ ἐπειτα διελάλησαν εἰς ὅλους ὅσα εἶδον καὶ ἤκουσαν καὶ ἐδοξολόγουν τὸν Θεόν. Τοιουτοτρόπως οἱ ἀπλοϊκοὶ ποιμένες ἔγιναν οἱ πρῶτοι κήρυκες τῆς γεννήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ.

‘Οκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν ἐδόθη εἰς Αὔτον, κατὰ τὴν καθι-

1. Ἐπὶ τοῦ Σπηλαίου ἀνηγέρθη ὑπὸ τῆς Ἀγ. Ἐλένης περικαλλῆς ναὸς ρυθμοῦ παλαιᾶς Βασιλικῆς, ὁ ὅποιος σφύζεται μέχρι σήμερον. Ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ ναοῦ δύο κλίμακες 15 βαθμίδων ὀδηγοῦσι κάτω εἰς τὸ Σπήλαιον, τοῦ ὅποιου τὰ τοιχώματα ἔχουν ἐπενδυθῆ διὰ πολυτελῶν μαρμαρίνων πλακῶν. Τὸ Σπήλαιον φωτίζεται διὰ κανδηλῶν. Εἰς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν ὑπάρχει ἡ Ἀγία Φάτνη. Τὸ Σπήλαιον ἀνήκει σήμερον εἰς τὴν κυριότητα τῶν Ὀρθοδόξων.

ερωμένην έορτήν, τὸ ὄνομα Ἱ η σ ο υ σ , δηλ. Σωτήρ, συμφώνως πρὸς τὴν ἐντολὴν τοῦ ἀγγέλου.

Ἡ γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔορτάζεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας τὴν 25ην Δεκεμβρίου, εἰναι δὲ ἡ ἡμέρα αὕτη μία ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας ἔορτὰς τῆς Χριστιανοσύνης. ~~τοῦ~~

6. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου

(Λουκ. 2, 22 - 40)

~~τοῦ~~ Κατὰ τὸν Μιωσαϊκὸν νόμον, οἱ γονεῖς τοῦ νεογεννήτου πρωτοτόκου ἄρρενος ἔπρεπε τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν νὰ παρουσιάσωσι τοῦτο εἰς τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ναόν, ἵνα ἀφιερωθῇ εἰς τὸν Θεόν. "Ἐπρεπεν ἀκόμη νὰ προσφέρωσιν οἱ γονεῖς διὰ τὴν καθιερωμένην θυσίαν ἓνα ἀμνόν, ὁ ὅποιος ἔπρεπε νὰ εἴναι ἐνιαύσιος, ἀμωμος καὶ ἀρτιμελής (Δευτερονόμιον ΙΒ' 6-9) καὶ νεοσσὸν περιστερᾶς ἢ τρυγόνα, ἀν ἡσαν πλούσιοι, ζεῦγος δὲ τρυγόνων ἢ δύο νεοσσούς περιστερῶν, ἀν ἡσαν πτωχοί.

Τεσσαράκοντα λοιπὸν ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος ὁ Ἱωσήφ καὶ ἡ Μαρία ἀνῆλθον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἔφεραν τὸ παιδίον εἰς τὸν ναόν. ~~τοῦ~~

"Εζη τότε εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς δίκαιος καὶ εὐλαβῆς πρεσβύτης, ὀνομαζόμενος Σ υ μ ε ω ν, τὸν ὅποιον ὅλοι ἐσέβοντο καὶ ἐτίμων. Εἰς αὐτὸν εἶχεν ἀποκαλυφθῆ ὑπὸ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος ὅτι, πρὶν ἀποθάνῃ, θὰ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου.

"Ο γέρων Συμεὼν εἰσῆλθεν εἰς τὸν Ναόν, καθ' ἥν στιγμὴν ἡ Μαρία καὶ ὁ Ἱωσήφ προσέφερον τὸ παιδίον, καὶ ἀμέσως ἐφωτίσθη ἡ ψυχὴ του ἀπὸ τὸ Ἀγιον Πνεῦμα. "Ελαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐν ψυχικῇ ἀγαλλιάσει ἀνεφώνησε :

— Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι (=διότι) εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ήτοί μαστας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἔθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ!

1. Ὁ ὑμνος οὗτος δὲν ἐκφράζει μόνον τὴν χαρὰν τοῦ εύσεβοῦς πρεσβύτου, διότι τὸν ἡξίωσεν ὁ Θεός νὰ ἴδῃ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ προλέγει τὴν προσέλευσιν τῶν Ἐθνικῶν εἰς τὸν Χριστιανισμόν.

Ἐνῷ δὲ ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἥκουον μετὰ θαυμασμοῦ τοὺς ἀποκαλυπτικούς τούτους λόγους, ὁ γέρων ηὔλογησεν αὐτοὺς καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν Θεοτόκον εἶπε πρὸς αὐτήν :

—Οἱ Ἰησοῦς, διὰ τῆς ὡς Θεανθρώπου εἰς τὸν κόσμον ἐμφανίσεως Του (διδασκαλίας καὶ θαυμάτων του) θὰ ἐγίνετο εἰς πολλοὺς ἀφορμὴ ἡθικῆς πτώσεως καὶ ἡθικῆς ἀνυψώσεως.

Εἰς τὸν Ναὸν εύρισκετο τότε καὶ μία γραῖα ὄγδοήκοντα ἔτῶν. ὀνομαζομένη "Α ν ν α. Αὕτη εἶχεν ἀφιερωθῆ ἐις τὸν ναὸν καὶ ἐλάτρευε τὸν Θεόν νυχθμερὸν ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. "Οταν εἶδε καὶ ἡ "Αννα τὸ βρέφος Ἰησοῦν, ἤρχισε νὰ ὅμιλῃ περὶ Αὐτοῦ προφητικῶς, ὅπως ὁ Συμεὼν, καὶ νὰ δοξολογῇ τὸν Θεόν.

“Η Θεοτόκος καὶ ὁ Ἰωσὴφ, ἀφοῦ ἔξεπλήρωσαν τὸ ὑπὸ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ὀριζόμενον καθῆκον, ἐπέστρεψαν μετὰ τοῦ Παιδίου εἰς τὴν Βηθλεέμ.

‘Η παράστασις τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸν ναὸν εἶναι ἐν ἐκ τῶν σπουδαι-
οτέρων γεγονότων τῆς νηπιακῆς του ἡλικίας. Ὅνομάσθη ‘Υ πα-
παντὴ τοῦ Κυρίου, διότι ὁ πρεσβύτης Συμεὼν πήντη σε,
δηλ. ὑπεδέχθη εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν Κύριον. ‘Υπὸ τῆς Ἐκκλησίας
μας ἐορτάζεται τὴν 2αν Φεβρουαρίου.

7. Ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων

(Ματθ. 2, 1 - 12)

‘Ολίγον χρόνον μετὰ τὴν ‘Υπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἔγινεν ἡ προ-
σκύνησις τοῦ νηπίου Ἰησοῦ ὑπὸ τῶν ἐξ Ἀνατολῆς Μάγων. ‘Οπως οἱ

ἀπλοίκοι ποιμένες ἐφωτίσθησαν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Γεννήσεως ὑπὸ¹
τοῦ ἀγγέλου καὶ τῆς οὐρανίας ὑμνῳδίας καὶ ἐσπευσαν νὰ προσκυ-
νήσωσι τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τοιουτοτρόπως ἐφωτίσθησαν εἰς τὰ βάθη
τῆς Ἀνατολῆς σοφοὶ ἄνδρες, τοὺς ὅποιους ὠνόμαζον μάγους. Τρεῖς
τοιοῦτοι σοφοὶ ἄνδρες εἶδον νέον λαμπρὸν ἀστέρα εἰς τὸν Οὐρανὸν
καὶ ἐβεβαιώθησαν ἐκ τοῦ σημείου τούτου ὅτι ἐγενήθη τὸ φῶς τοῦ
κόσμου (ὅ Σωτήρ).

Οι τρεῖς μάγοι ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀστέρος ἐφθασαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἥρχισαν νὰ ἔρωτοῦν :

—Ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων ; Εἴδομεν γάρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἥλθομεν πρόσκυνησαι αὐτῷ.

‘Ο βασιλεὺς Ἡρώδης, ὅταν ἤκουσεν ὅτι οἱ τρεῖς Μάγοι τῆς Ἀνατολῆς ἔζήτουν κάποιον νεογέννητον βασιλέα, κατεταράχθη. Ἐνόμισεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἑγκοσμίου βασιλέως, δὲ ὅποιος θὰ ἥρπαζε τὴν ἴδικήν του Ἀρχήν.

Ἐκάλεσε λοιπὸν ἀμέσως τοὺς εἰδίκους εἰς τὰς Γραφὰς ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς τῶν Ἰουδαίων καὶ ἔζήτησε παρ’ αὐτῶν νὰ τοῦ εἰπουν ποῦ λέγουν αἱ Γραφαὶ ὅτι «ὁ Χριστὸς γεννᾶται». Οὗτοι ἀπήντησαν εἰς τὸν Ἡρώδην ὅτι κατὰ τὰς Γραφὰς ὁ Μεσσίας θὰ ἔγεννᾶτο εἰς τὴν μικρὰν καὶ ἀσῆμον Βηθλέεμ.

Τότε ὁ Ἡρώδης ἐκάλεσε κρυφίως τοὺς Μάγους καὶ, ἀφοῦ ἐπληροφορήθη παρ’ αὐτῶν πότε εἶδον τὸν ἀστέρα, τοὺς εἶπεν ὅτι τὸ παιδίον ἔγεννήθη εἰς τὴν Βηθλέεμ. Τοὺς παρεκάλεσε δέ, ὅταν τὸ εὔρουν, νὰ ἐπιστρέψουν καὶ νὰ εἰδοποιήσουν καὶ αὐτὸν ἀκριβῶς εἶναι, διὰ νὰ μεταβῇ νὰ τὸ προσκυνήσῃ.

‘Ο Ἡρώδης ἀπέκρυψεν ἀπὸ τοὺς Μάγους, μὲ τὴν δικαιολογίαν αὐτήν, τοὺς δολίους κατὰ τοῦ παιδίου σκοπούς του.

Εὔθυς ως οἱ Μάγοι ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ διὰ τὴν Βηθλέεμ, ἵδον πάλιν ἐφάνη ὁ ἀστήρ καὶ τοὺς ὡδήγει. ‘Η ἐκ νέου ἐμφάνισις τοῦ ἀστέρος ἔχαροποίησε πολὺ αὐτούς. ‘Ο ἀστήρ ἐστάθη ἀκριβῶς ἐπάνω ἀπὸ τὴν οἰκίαν, ὅπου ἦτο τὸ παιδίον Ἰησοῦς μετὰ τῆς μητρὸς Αύτοῦ (Ματθ. β' 9–11). Οἱ Μάγοι εἰσῆλθον, ἔπεσαν εἰς τὰ γόνατα, προσεκύνησαν Αὐτὸν καὶ προσέφεραν εἰς τὸν «νέον Βασιλέων» ως δῶρα χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν.

Οἱ Μάγοι ἔξεπλήρωσαν τὸν σκοπόν των καὶ ἤτοι μάσθησαν νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἐπληρώσουν τὴν ὑπόσχεσιν ποὺ εἶχον δώσει εἰς τὸν Ἡρώδην. Ἀλλὰ ἐφάνη εἰς τὸν ὑπὸν των ἄγγελος Κυρίου καὶ τοὺς ἐπληροφόρησε περὶ τῶν δολίων σκοπῶν τοῦ Ἡρόδου. Οἱ Μάγοι ἀνεχώρησαν ἐκ Βηθλέεμ καὶ ἀκολουθήσαντες ἄλλην ὄδὸν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν χώραν των.

8. Η εἰς Αἴγυπτον φυγὴ τῆς ἰερᾶς οἰκογενείας

(Ματθ. 2, 13 - 23)

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Μάγων ὄγγελος Κυρίου παρουσιάσθη καθ' ὑπνους εἰς τὸν Ἰσωήφ καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν :

— Ἰωσήφ, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φύγε εἰς τὴν Αἴγυπτον. Θὰ παραμείνῃς ἐκεῖ, ἕως ὅτου σοῦ εἴπω [νὰ] ἐπιστρέψῃς, διότι τώρα ὁ Ἡρώδης ζῆτει νὰ εύρῃ τὸ παιδίον, διὰ νὰ τὸ φονεύσῃ.

Ο Ἰωσήφ ὑπῆκουσεν ἀμέσως εἰς τὴν ἐντολὴν ταύτην τοῦ Θεοῦ. Παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ κρυφίως, ἐν καιρῷ νυκτός, ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον. Εἰς τὴν χώραν ταύτην κατέφευγον ἀπὸ παλαιοτάτων χρόνων ὅλοι οἱ καταδιωκόμενοι Ἰουδαῖοι τῆς Παλαιστίνης. Καὶ ἡ χώρα αὕτη ὑπῆγετο εἰς τοὺς Ρωμαίους, ἀλλὰ τὴν ἐκυβέρνα ἄλλος διοικητής καὶ δὲν ἔφθανεν ἕως ἐκεῖ ἡ ἔξουσία τοῦ τυραννικοῦ Ἡρώδου. Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἡ Αἴγυπτος ἐφιλοξένει περὶ τὸ ἐν ἑκατομμύριον Ἰουδαίων.

‘Ο ‘Ηρώδης ματαίως ἐπερίμενεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας νὰ ἐπιστρέψουν οἱ Μάγοι. “Οταν ἐπληροφορήθη ὅτι ἀνεχώρησαν ἐκ Βηθλεὲμ κατ’εὐθεῖαν διὰ τὴν πατρίδα των, ἔξαπατήσαντες αὐτόν, κατελήφθη ὑπὸ μεγάλης ὁργῆς. Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν ἦδυνατο νὰ ἀνακαλύψῃ τὸν νεογέννητον ββασιλέα, διέταξε νὰ σφαγῶσιν ὅλα τὰ νήπια τῆς Βηθλεὲμ καὶ τῶν περιχώρων, ὅσα εἶχον ἥλικίαν ἔως δύο ἑτῶν. Διὰ τοῦ ἀπασίου τούτου μέτρου ἐπίστευεν ὁ θηριώδης ‘Ηρώδης ὅτι θὰ ἐφονεύετο καὶ ὁ μέλλων νὰ ἐγείρῃ ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ θρόνου του. Τὰ ἀθῷα ταῦτα θύματα τῆς θηριωδίας τοῦ ‘Ηρώδου ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι μάρτυρες ὑπέρ τοῦ Χριστοῦ, ὅστις βραδύτερον ὑπέστη τὸν σταυρικὸν θάνατον ὑπὲρ τοῦ κόσμου.

“Οταν μετ’ ὀλίγους μῆνας ἀπέθανεν ὁ ‘Ηρώδης, πάλιν ἐνεφανίσθη εἰς τὸν Ἰωσὴφ ὄγγελος καὶ τοῦ εἶπε νὰ ἐπιστρέψῃ πλέον εἰς τὴν πατρίδα του μετὰ τῆς Μαρίας καὶ τοῦ παιδίου, διότι ὁ ‘Ηρώδης εἶχεν ἀποθάνει.

‘Ο Ἰωσὴφ ὑπήκουε καὶ ἡ Ἱερὰ οἰκογένεια ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Παλαιστίνην.

Δὲν ἐγκατεστάθησαν ὅμως τώρα εἰς τὴν Βηθλεὲμ, διότι τῆς Ἰουδαίας ἐβασίλευεν ὁ εἰς ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ ‘Ηρώδου, ὁ τυραννικὸς Ἀρχέλαος. ‘Ο Ἰωσὴφ προετίμησε νὰ καστοικήσῃ μονίμως πλέον μετὰ τῆς Μαρίας καὶ τοῦ παιδίου εἰς τὴν Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐκύβερνα ἔτερος υἱὸς τοῦ ‘Ηρώδου, ὁ μετριοπαθής ‘Ηρώδης Ἀντίπας.

Τοιουτορόπως ἐξεπληρώθη καὶ ἡ περὶ τοῦ Ἰησοῦ προφητεία, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰησοῦς θαζώνομάζετο καὶ Ναζωραῖος.

9. ‘Ο Ἰησοῦς δωδεκαετής ἐν τῷ ἱερῷ

(Λουκ. 2, 40-52)

‘Ο Ἰησοῦς ἐμεγάλωνεν ἐν τῇ πτωχικῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἰωσὴφ καὶ τῆς μητρός Του πλήρης χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. Περὶ τῆς παιδικῆς ἥλικίας Του γράφει ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς τὰ ἔξῆς : «Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, πληρούμενον σοφίας. Καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ’ αὐτῷ».

‘Ο Ἰησοῦς ἔφθασε τοιουτορόπως εἰς τὴν κατὰ τὸν ἀνθρώπινον βίον ἥλικίαν τῶν 12 ἑτῶν. ‘Η ἥλικία αὐτῆς εἶχε μεγάλην σημασίαν παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις. Κατ’ αὐτὴν ὁ παῖς καθίστατο «τέκνον τοῦ Νό-

μου», ἡρχιζε δηλ. νὰ είναι ύπευθυνος ὁ ἕδιος διὰ τὴν ζωήν του, ἡ δόποία ἔπρεπε νὰ είναι σύμφωνος μὲ τὰς ἐντολὰς τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου. Τότε ἀκριβῶς διὰ πρώτην φορὰν παρέλασθον μεθ' ἑαυτῶν ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία τὸν Ἰησοῦν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου μετέβαινον τακτικὰ κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα.

Τὸ Πάσχα ἦτο ἡ ἐπισημοτέρα ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. Μυριάδες εὐσεβῶν προσκυνητῶν συνέρρεον κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην εἰς τὰ

Ἱεροσόλυμα καὶ λαμπρόταται τελεταὶ ἐγίνοντο εἰς τὸν μεγαλοπρεπῆ Ναόν. Ἡ ἑορτὴ διήρκει ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἑορτῆς ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία μαζὶ μὲ πολλοὺς ἄλλους προσκυνητὰς ἐκ Γαλιλαίας ἀνεχώρησαν ἐπιστρέφοντες εἰς Ναζαρέτ, καθὼς περὶ αὐτοῦ ἀναγράφει ὁ Εὐαγγελιστής Λουκᾶς. Δὲν ἐπρόσεξαν ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν ἦτο μαζὶ των, ὅταν δὲ τὸ ἀντελήθησαν, ἐνόμισαν ὅτι μὲ ἄλλα παιδιά ἐπροχώρει ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν συνοδείαν. Κατὰ τὴν ἐσπέραν, ὅτε ἐτελείωσεν ἡ ὁδοιπορία τῆς πρώτης

ἡμέρας καὶ δὲν ἡδυνήθησαν νὰ τὸν εὔρουν μεταξὺ τῶν συνοδοιπορούντων, ἐνόησαν ὅτι εἶχε μείνει εἰς Ἱεροσόλυμα ἐπέστρεψαν ἐκεῖ ἀναζητοῦντες Αὐτὸν πλήρεις ἀνησυχίας. Ἐπὶ τέλους μετὰ τρεῖς ἡμέρας εὗρον τὸν δωδεκαετῆ Ἰησοῦν εἰς τὸν Ναὸν καθήμενον ἐν μέσῳ τῶν Ἱερέων καὶ τῶν διδασκάλων καὶ συνομιλοῦντα μετ' αὐτῶν. "Ολοι ἔθαύμαζον τὸν δωδεκαετῆ παιδᾶ διὰ τὴν σοφίαν καὶ τὰς ἐπιτυχεῖς ἔρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις Του.

"Ο Ἰωσὴφ καὶ ἡ Μαρία ἡπόρησαν, ὅταν εἶδον τὸν Ἰησοῦν νὰ συνομιλῇ ἥσυχος μὲ τοὺς διδασκάλους τοῦ Νόμου.

— Τέκνον μου, εἶπεν ἡ μητέρα Του, διατὶ μᾶς τὸ ἔκαμες αὐτό; Δὲν βλέπεις μὲ πόσην ἀγωνίαν σὲ αὐτῆτούσαμεν ὁ πατήρ σου καὶ ἔγω:

"Ο Ἰησοῦς ἀμέσως ἡκολούθησε τότε τοὺς γονεῖς Του, εἰς δὲ τοὺς λόγους τῆς μητρός Του ἀπεκρίθη:

— Διατὶ μὲ ἔζητούσατε; Δὲν γνωρίζετε ὅτι ἔγω πρέπει νὰ μένω εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου;

Τὴν βαθυτέραν ἔννοιαν τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἐνόησαν τότε οἱ γονεῖς Του. Ἡ μήτηρ Του ὅμως ἐφύλασσε πάντοτε τοὺς λόγους Του ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς.

"Ο Ἰησοῦς ἐπέστρεψε μετὰ τῶν γονέων Του εἰς Ναζαρέτ καὶ, ἐφ' ὅσον παρήρχοντο τὰ ἔτη, «προέκοπτε σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτα παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΑΡΧΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ.
ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΑΥΤΟΥ

10. Τὸ κήρυγμα Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ
(Ματθ. 3, 1-12 καὶ Λουκ. 3, 1-20)

PIN δὲ Ἰησοῦς ἐμφανισθῆ καὶ ἀναλάβῃ τὸ ἔργον Του τῆς σωτηρίας του κόσμου, ἵτο ἀνάγκη νὰ προετοιμασθῇ ἡ ὁδὸς διὰ προφήτου τινός, ὅστις θὰ ἥτο καὶ ὁ τελευταῖος. Τοιοῦτος ὑπῆρξεν, ἐκλεγείς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἰωάννης ὁ υἱὸς τοῦ Ζαχαρίου καὶ τῆς Ἐλισάβετ.

‘Ο Ἰωάννης λίαν ἐνωρὶς ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἰουδαίας, πέραν τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ. Ἐκεῖ, κατὰ μίμησιν τῶν ἀρχαίων προφητῶν, ἔζη βίον ἀσκητικὸν καὶ πλήρη στερήσεων, ἀφωσιωμένος εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν μελέτην τῶν Θείων Γραφῶν. Ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ ἐγκράτεια καὶ ἐν γένει ἡ ἀρετή του προεκάλει τὸν θαυμασμόν. Ἡ λιτὴ τροφή του ἐξ ἀγρίου μέλιτος καὶ ἀρίδων, τὸ πενιχρὸν ἔνδυμα ἐκ τριχῶν καμήλου καὶ ἡ δερματίνη ζώνη, ἡ περισφίγγουσα τὸ ἰσχυρὸν σῶμά του, ἀπεδείκνυον ὅτι ὁ Ἰωάννης περιεφρόνει βαθύτατα ὅλα τὰ ὄλικὰ ἀγαθά.

Κατὰ τὸ 15ον ἔτος τῆς ἀρχῆς τοῦ Ρωμαίου αὐτοκράτορος Τιβερίου (14-37 μ.Χ.), ἥτοι κατὰ τὸ 29-30 ἔτος μ. Χ., ὁ Ἰωάννης ἤρχισε νὰ

κηρύττη δημοσίᾳ καὶ τὸ κήρυγμά του ἡκούσθη εἰς ὅλην τὴν χώραν.
‘Ἡ φήμη του ἦτο ἥδη πολὺ μεγάλη. Πανταχόθεν συνέρρεον πάσης
τάξεως ἄνθρωποι ἐκ τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας, ἵνα ἀκούσωσι τὴν
διδασκαλίαν αὐτοῦ καὶ ἔξομολογηθῶσι τὰς ἁμαρτίας των.

‘Ο Ἰωάννης ἤρχισε τὴν διδασκαλίαν του μὲν θερμὸν κήρυγμα μετα-
νοίας διὰ τὰς ἁμαρτίας.

— Μετανοεῖτε, ἔλεγεν· ἥγγικε γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ἐκείνους, οἵ ὁποῖοι εἰλικρινῶς μετενόσουν διὰ τὰς ἁμαρτίας των,
δο Ἰωάννης τοὺς ἐ βά πτιζε εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμόν. Εἰς τοὺς
τελώνας ἔλεγε νὰ μὴ εἰσπράττωσι, παρὰ μόνον ὅσα προστάσσει ὁ
νόμος, εἰς δὲ τοὺς στρατιώτας νὰ μὴ κάμνουν καταπιέσεις.

Οταν κάποτε εἶδε μεταξύ τῶν προσερχομένων Φαρισαίους καὶ
Σαδδουκαίους¹ καὶ ἀντελήφθη ὅτι ἥλθον ἀπὸ ἀπλῆν περιέργειαν καὶ
διὰ νὰ ἐλέγξουν τὸ ἔργον του, τοὺς ἐπέπληξε μὲν αὐτηρότατα λόγια
καὶ τοὺς ὠνόμασε «γεννήματα ἔχιδνῶν». Τοὺς συνέστησε δὲ νὰ μετα-
νοήσουν εἰλικρινῶς καὶ, μεταβάλλοντες τὸν τρόπον τῆς ζωῆς των, νὰ
πράττουν ἀγαθὰ ἔργα. “Ἀλλως, τοὺς ἔλεγε, δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ ἀπο-
φύγωσι τὴν θείαν ὄργὴν καὶ τιμωρίαν.

Ο Ἰωάννης δὲν ἐκήρυττε μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔβαπτιζε τοὺς προσερ-
χομένους εἰς αὐτὸν καὶ εἰλικρινῶς μετανοοῦντας διὰ τὰς ἁμαρτίας των.
Τὸ βάπτισμα εἰς τὸ ὕδωρ ἐσυμβόλιζε τὴν πνευματικὴν καὶ ἡθικὴν
κάθαρσιν τῶν πιστῶν.

Τὸ πολὺ πλῆθος τῶν προσερχομένων ἐπίστευεν ὅτι ὁ Ἰωάννης
ἥτο ὁ ἀναμενόμενος Μῆσας ἡ οὐρανὸς εἶπε : ‘Ο Ἰωάννης ὅμως ἔλεγεν εἰς αὐτούς :

— Ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος, διὰ τὸν ὁποῖον ὁ προφήτης Ἡσαΐας εἶπε :
«Φωνὴ βιῶντος ἐν τῇ ἑρήμῳ» ἐτοιμάσατε τὴν ὅδὸν τοῦ Κυρίου».
Ἐγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω μὲν ὕδωρ εἰς μετάνοιαν· δὲ ὁπίσω μου ἔρχό-
μενος εἴναι πολὺ ἴσχυρότερός μου καὶ τούτου δὲν εἶμαι ἱκανὸς ἔγὼ νὰ
λύσω τὸν ἴμαντα τῶν ὑποδημάτων. Αὐτὸς θὰ σᾶς βαπτίσῃ ἐν Πνεύ-
ματι Ἀγίῳ.

1. Οὗτοι ἐκαυχῶντο ὅτι ἐγνώριζον καλύτερον παντὸς ἀλλου τὰς Θείας Γρα-
φὰς καὶ ὑπερφανεύοντο διὰ τὴν ἐκ τοῦ Ἀρραάμ καταγωγὴν των. Περιωρίζοντο
ὅμως οἱ περισσότεροι εἰς τὸ νὰ τηροῦν μόνον τοὺς ἔξωτερικούς τύπους τῆς θρη-
σκείας, δο βίος των δὲ ἦτο ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον πλήρης ὑποκρισίας καὶ ἐστερη-
μένος ἀγνότητος.

‘Ο ’Ιωάννης λοιπὸν ὑπῆρξεν ἐκεῖνος ὁ ὄποιος προητοίμασε τοὺς ἀνθρώπους νὰ δεχθοῦν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη Πρόδρομος. Διὰ τὸ βάπτισμα ἐπίστης τῶν μετανοούντων ὠνομάσθη Βαπτιστής· ἀλλά, ὅπως ὁ Ἰδιος ἔξήγησε, τὸ μὲν ἴδιον του βάπτισμα ἦτο βάπτισμα μετανοίας, τὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ἦτο βάπτισμα σωτηρίας.

‘Η Ἐκκλησία μας ἐρπάζει τὴν μνήμην Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ τὴν 7ην Ἰανουαρίου.

II. Η βάπτισης τοῦ Ἰησοῦ

(Ματθ. 3, 13 - 17) καὶ Λουκ. 3, 21 - 22)

Κατὰ τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας Του, κατὰ τὸ ὄποιον θὰ ἐπρεπε νὰ ἐκπληρωθῇ τὸ Μέγα ἔργον Του, τῆς δι’ Αὐτοῦ ἀπολυτρώσεως τοῦ κόσμου, ἥλθε πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ ὁ Ἰησοῦς, ἵνα βαπτισθῇ.

‘Ο ’Ιωάννης ἔξεπιλάγη ἀπὸ τὸ θεῖον μεγαλεῖον τοῦ ἐρχομένου πρὸς αὐτὸν Ἰησοῦν καὶ αἰσθανόμενος τὸν ἑαυτόν του· ἀνίκανον νὰ βαπτίσῃ τὸν ἄγιον καὶ ἀθώον εἶπεν :

— ‘Εγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με ;

‘Αλλὰ ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὄποιος δὲν ἤρχετο ὡς ἀμαρτωλὸς διὰ νὰ μετανοήσῃ καὶ βαπτισθῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ διὰ τοῦ βαπτίσματος ὁ θεῖος προορισμός του, ἀπήντησεν εἰς τὸν Ἰωάννην :

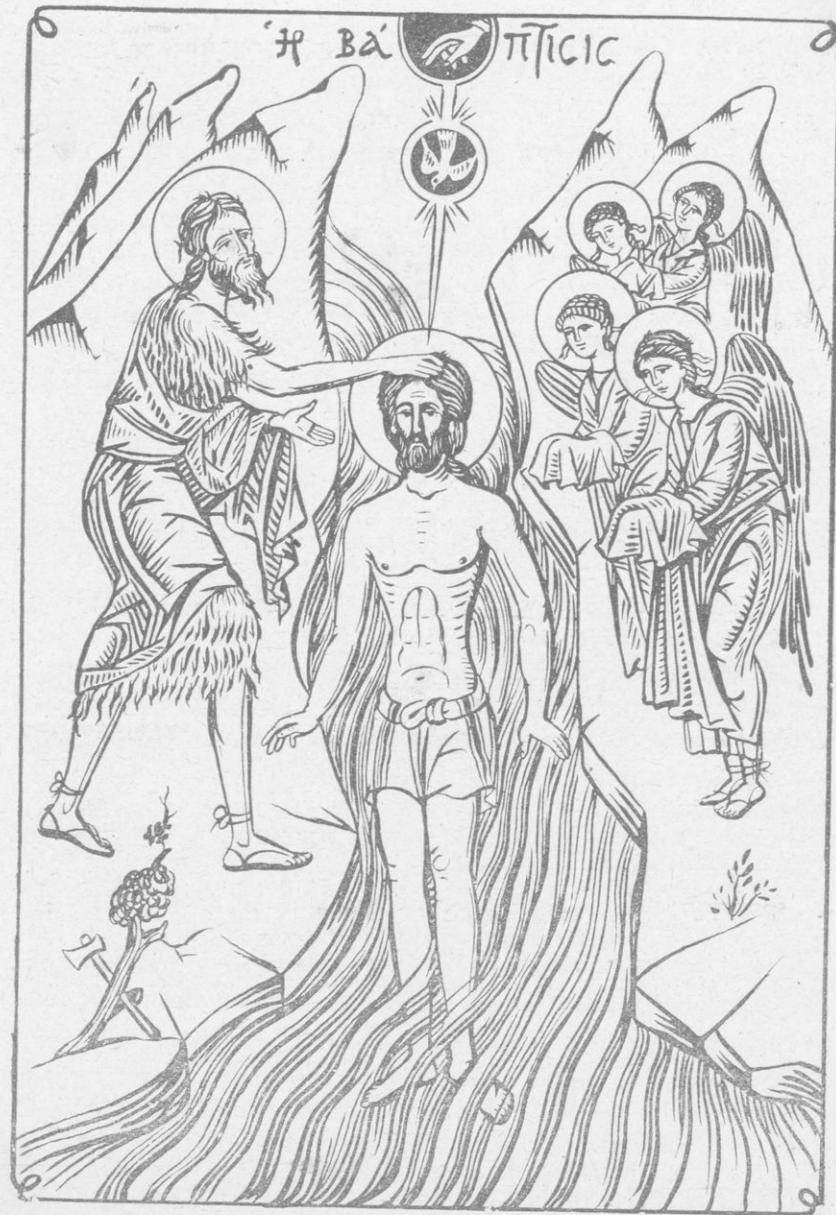
— Πρέπει νὰ βαπτισθῶ, διότι οὔτω θὰ ἐκπληρωθῇ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Τότε ὁ Ἰωάννης, ὑποχωρῶν πρὸ τῆς θείας ἐντολῆς, ἐβάπτισε τὸν Κύριον εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Ἰορδάνου.

Οἱ βαπτιζόμενοι παρέμενον ἐν τῷ ὕδατι ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. ‘Ο ’Ιησοῦς ὅμως, ἐπειδὴ ἦτο ἀναμάρτητος, ἀνέβη ἀμέσως ἀπὸ τοῦ ὕδατος προσευχόμενος. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀνεῳχθῆσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ‘Αγιον κατῆλθεν ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν ἐν μορφῇ περιστερᾶς, συγχρόνως δὲ ἦκούσθη φωνὴ ἐξ οὐρανοῦ λέγουσα :

— «Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ηύδοκησα». Δηλ. ἐν τῷ προσώπῳ Αὐτοῦ ἡθέλησα καὶ ἐδέχθην τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου.

Τὸ ἐν Ἰορδάνῃ βάπτισμα εἶχε μεγίστην σημασίαν, διότι διὰ τούτου ἀπεκαλύφθη ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, τοιουτοτρόπως

Θέλει είσηλθεν εἰς τὸν δημόσιον βίον, ἥρχισε δηλ. τὴν ἀποκάλυψιν τῆς διδασκαλίας του πλήρης αἴγλης καὶ τιμῆς.

‘Η Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν βάπτισιν τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν δην Ἰανουαρίου. ‘Η ἐορτὴ αὕτη λέγεται καὶ Θεοφάνεια, διότι κατὰ τὴν βάπτισιν ἐφάνη ὁ Θεός. Λέγεται ἐπίσης καὶ ἐορτὴ τῶν Φώτων, διότι κατὰ τοὺς πρώτους χριστιανικούς χρόνους πιολοὶ νέοι πιστοὶ ἐβαπτίζοντο, δηλ. ἐφωτίζοντο κατὰ τὴν ημέραν αὐτήν.
πλ.

12. Ὁ Ἰησοῦς ἀρχίζει τὴν διδασκαλίαν του καὶ ἀποκτᾷ τοὺς πρώτους μαθητὰς

(Ιω. 1, 26 - 52)

‘Αμέσως μετὰ τὸ βάπτισμα ὁ Ἰησοῦς ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἔρημον. Ἐκεῖ ἤζησεν ἐπὶ 40 ημέρας ἐν νηστείᾳ καὶ προσευχῇ. Σκοπός Του ἦτον ὁ ἀφήση εἰς τὸν κόσμον παράδειγμα, διτὶ πάντες ὀφείλουν πρὸ παντὸς μεγάλου ἔργου τῆς ζώης των νὰ προετοιμάζωνται διὰ νηστείας καὶ προσευχῆς.

Ἐπιστρέψας ἐκ τῆς ἔρήμου εἰς τὴν παρὰ τὰς ὅχθας τοῦ Ἰορδάνου χώραν τῆς Ἰουδαίας, εὗρεν ἐκεῖ τὸν Ἰωάννην διδάσκοντα καὶ ἀκολουθούμενον ἀπὸ πολλοὺς μαθητάς. Εἶχον ἔλθει τότε πρὸς αὐτὸν ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Συνεδρίου Φαρισαῖοι, ἵνα ἔξετάσωσι καὶ σχηματίσωσι γνώμην περὶ τοῦ ἔργου του. Ἔζήτησαν οἱ Φαρισαῖοι νὰ μάθουν ἂν αὐτὸς εἶναι ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας. ‘Ο Ἰωάννης ἀπήντησεν διτὶ εἶναι «φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἔρήμῳ» καὶ διτὶ ἐβάπτιζεν ἐν ὄνδατι, διὰ νὰ προετοιμάσῃ τοὺς ἀνθρώπους πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ ἔρχομένου Μεσσίου.

Τὴν ἐπομένην τῆς συνομιλίας του μὲ τοὺς Φαρισαίους ὁ Ἰωάννης εἶδε διὰ πρώτην φορὰν μετὰ τὸ βάπτισμα τὸν ἐπανελθόντα ἐκ τῆς ἔρημου Ἰησοῦν. Τότε, ἀνακηρύττων Αὔτὸν δημοσίᾳ ὡς Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, εἶπεν: «”Ιδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἱρων τὰς ἀμαρτίας τοῦ κόσμου».

‘Η προφητικὴ αὕτη προσφώνησις τοῦ Ἰωάννου ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς παρισταμένους. Δύο ἐκ τῶν μαθητῶν του ἀκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν. ‘Οταν δὲ ὁ Ἰησοῦς στραφεὶς εἶπεν εἰς

αύτοὺς «τί ζητεῖτε;» ἐκεῖνοι ἡρώτησαν «‘Ραββί, δηλ. Διδάσκαλε, ποῦ μένεις;». «‘Ἐρχεσθε καὶ ἴδετε», ἀπήντησεν ὁ Ἰησοῦς.

Οἱ πρῶτοι οὗτοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν ὁ Ἀνδρός, ὁ δόνομα στέφεις διὰ τοῦτο Πρωτόκλητος, καὶ ὁ Ἰωάννης, ὁ μετὰ ταῦτα ἐπιστήθιος καὶ μᾶλλον ἡγαπημένος μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ.

‘Ο. Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης διηγεῖται ἐν λεπτομερείᾳ πῶς μετὰ τοὺς δύο πρώτους ἡκοιλούθησαν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἄλλοι μαθηταί· ὁ Πέτρος δηλ., ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀνδρέου, ὁ ὅποιος ὠνομάζετο Σίμων καὶ πρὸς τὸν ὅποιον ὁ Ἰησοῦς εἶπε: «Σὺ εἰς Σίμων, ὁ νίδιος Ἰωάννα· σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς (ὅ ἔρμηνεύεται Πέτρος), ὁ Φίλιππος καὶ διὰ τούτου ὁ Ναθαναήλ ἢ Βαρθολομαῖος καὶ ἄλλοι.

Οἱ πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν ἀπλοῖ ὀλιεῖς τῆς Γαλιλαίας καὶ τὸ γεγονός τοῦτο μαρτυρεῖ περὶ τοῦ θείου χαρακτῆρος, τὸν ὅποιον ἔχει ὁ Χριστιανισμός. Μὲ τοιούτους ταπεινούς καὶ ἀπλοϊκούς ἀνθρώπους ἥρχισε τὴν διδασκαλίαν Του ὁ Ἰησοῦς.

13. Τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας (Ιω. 2, 1-11)

‘Ο. Ἰησοῦς, ἀναχωρήσας ἐκ τῆς Ιουδαίας μαζὶ μὲ τοὺς πρώτους μαθητάς Του, ἔφθασε τὴν τρίτην ἡμέραν εἰς τὴν κωμόπολιν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ἥ ὅποια ἀπέχει τρεῖς ὥρας ἐκ τῆς Ναζαρέτ.

Εἰς τὴν Κανὰ ἐτελεῖτο τότε εἰς γάμος, εἰς τὸν ὅποιον εἶχε προσκληθῆ καὶ ἥ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ, ὡς καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του. ‘Η τελετὴ τοῦ γάμου ἐγίνετο ἐν καιρῷ νυκτός, αἱ δὲ γαμήλιοι ἑορταὶ διήρκουν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου συμποσίου παρετηρήθη ἔλλειψις οἴνου, ὀφειλομένη εἰς τὸ πλῆθος τῶν προσκεκλημένων καὶ τὴν παράτασιν τῆς διασκεδάσεως. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἀντελήφθη ἀμέσως ἥ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ. Τὸν ἐκάλεσεν Ἰδιαιτέρως καὶ Τοῦ εἶπε χαμηλῇ φωνῇ:

— Οἶνον οὐκ ᔁχουσιν.

‘Η Θεοτόκος ἐνόμισεν ὅτι ἥτο μία εὐκαιρία, διὰ νὰ δείξῃ ὁ Ἰησοῦς τὴν θείαν δύναμίν Του ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων.

‘Ο. Ἰησοῦς ἀπαντῶν εἰς τὴν Θεοτόκον εἶπεν εἰς αὐτὴν ὅτι δὲν εί-

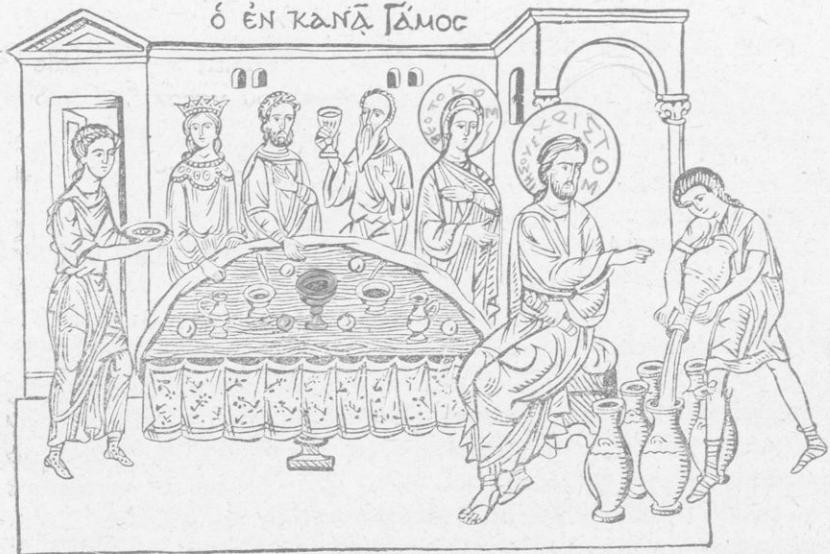
χειν ἔλθει ἀκόμη ἡ ὥρα νὰ ἀρχίσῃ νὰ ἐκτελῇ θαύματα («οὕπω ἦκει ἡ ὥρα μου»).

Ἡ Θεοτόκος τότε εἶπεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας: «Ο, τι ἀν λέγη οὐμῖν, ποιήσατε».

Εἰς τὴν εῖσοδον τῆς οἰκίας ὑπῆρχον ἔξ ύδριαι λίθιναι, ἐκάστη τῶν ὅποιων ἔχωρει 20–30 ὀκάδας ύδατος. Τὸ ἐν ταῖς ύδριαις ύδωρ ἔχρησίμευε, διὰ νὰ πλύνωσι τὰς χεῖρας πρὸ καὶ μετὰ τὸ φαγητόν, καθὼς καὶ διὰ τὸ πλύσιμον τῶν ποδῶν.

“Οταν ὁ Ἰησοῦς ἔκρινεν ὅτι ἐπέστη ἡ ὥρα, ἐκάλεσε τοὺς ὑπη-

Ο ἐΝ ΚΑΝᾶ ΓάμΟC

ρέτας παρουσίᾳ τῶν μαθητῶν του μόνον καὶ τοὺς διέταξε νὰ γεμίσωσι τὰς ύδριαις μὲ καθαρὸν ύδωρ «ἔως ὅνω».

“Οταν δὲ ἐκεῖνοι ἔζετέλεσαν τὴν διαταγὴν Του, ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπεν :

— «Ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ».

‘Ο ἀρχιτρικλίνος ἔδοκίμασε τὸν οἶνον ποὺ τοῦ ἔφερον οἱ ὑπηρέται ἀπὸ τὰς ύδριαις καὶ τὸν εὗρεν ἔξαίρετον. Ἐκάλεσε τὸν γαμβρὸν καὶ τοῦ εἶπε :

— Οἱ ἄνθρωποι προσφέρουν συνήθως πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον

καί, ὅταν οἱ προσκεκλημένοι πίουν πολύ, τότε προσφέρουν τὸν κατώτερον. Σὺ ἔκαμες τὸ ἀντίθετον, ἐκράτησες διὰ τὸ τέλος τὸν καλὸν οἶνον.

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἐγνώριζεν ἀπὸ ποῦ προήρχετο ὁ καλὸς οἶνος καὶ δὲν ἤξευρε τί νὰ ἀπαντήσῃ.

Τέλος οἱ ὑπηρέται διεκῆρυξαν τοῦτο καὶ τοιουτοτρόπως ἔγινε γνωστὸν εἰς ὄλους τὸ θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ. "Ολοὶ κατεπλάγησαν κατ' ἀρχὰς καὶ ἔπειτα ἥρχισαν νὰ δミλοῦν διὰ τὸν Ἰησοῦν καὶ νὰ λέγουν ὅτι Αὔτὸς εἶναι ὁ Μεσσίας.

Διὰ τοῦ πρώτου τούτου ἐν Κανᾷ θαῦματος ὁ Ἰησοῦς «ἔφανέρωσε τὴν δόξαν Αὐτοῦ καὶ ἐπίστευσαν εἰς Αὐτὸν οἱ μαθηταὶ Αὐτοῦ», γράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης.

14. Ὁ Ἰησοῦς ἐκδιώκει τοὺς ἐμπόρους ἐκ τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος

(Ἰω. 2, 13 - 23)

Μετὰ τὸ ἐν Κανᾷ θαῦμα ὁ Ἰησοῦς κατέβη μετὰ τῶν μαθητῶν Του, τῆς μητρὸς καὶ τῶν ὀδελφῶν Του εἰς τὴν ώραίαν πόλιν Καπερναούμ, ἡ ὅποια ἔκειτο παρὰ τὴν ὁχθην τῆς λίμνης Τιβεριάδος. Ἡ πόλις αὕτη ἔγινε βραδύτερον τὸ κέντρον τῆς δράσεως τοῦ Διδασκάλου Ἰησοῦ. Ἡ πρώτη ὅμως αὕτη ἐν Καπερναούμ διαμονή Του δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολύ. Ἡθέλησεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἐπισημότερον κέντρον νὰ κάμη τὴν δημοσίαν ἐμφάνισιν Του. Ἐπλησίαζε τὸ Πάσχα, τὸ πρῶτον Πάσχα τοῦ δημοσίου βίου Του. Ὁ Ἰησοῦς ἀπεφάσισε νὰ ἀναβῇ εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ κάμη ἐκεῖ, εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Σολομῶντος, ἐπίσημον ἔναρξιν τῆς διδασκαλίας Του.

Ο Ναὸς τοῦ Σολομῶντος, συμπληρωθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου, ἦτο λαμπρότατος καὶ ἐπιβλητικώτατος. Εἰς τὰς εὐρείας αὐλὰς καὶ τὰς ώραίας στοάς του ἐδημιουργεῖτο μεγάλη κίνησις κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτάς. Ο Ναὸς ἦτο τὸ κέντρον τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς ζωῆς τῶν Ἰουδαίων.

Εἰς μίαν ἐκ τῶν αὐλῶν τοῦ Ναοῦ ὑπῆρχον πρὸς πώλησιν πλήθη πτηνῶν, προβάτων καὶ βιῶν διὰ τὰς θυσίας. Ταῦτα ἤγόραζον οἱ ἐκ μακρινῶν χωρῶν ἐρχόμενοι διὰ τὸ Πάσχα προσκυνηταί. Ὑπῆρχον ἐπίσης καὶ ἄλλοι διάφοροι ἐμποροι, ὡς καὶ πλῆθος κολλυ-

βιστῶν (ἀργυραμοιβῶν) διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν νομισμάτων. Οἱ εἰρὸς τοῦ Ναοῦ χῶρος μετεβάλλετο ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας εἰς πολυθόρυβον ἄγοράν.

Οἱ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του προσεκύνησεν εἰς τὸν Ναὸν ὃς εἶς ἔκ τοῦ πλήθους τῶν ἐκ Γαλιλαίας προσκυνητῶν. Εἶδεν ἀμέσως τὴν βεβήλωσιν τοῦ Ἱεροῦ χώρου καὶ κατελήφθη ἀπὸ Ἱεράν ἀγανάκτησιν. Ἐλαβεν εἰς χεῖράς του μαστίγιον ἐκ σχοινίων («φραγγέλιον»), ἔξεδίωξε δι’ αὐτοῦ τὰ πρόβατα καὶ τὰ ἄλλα μεγάλα ζῷα, καθὼς καὶ τοὺς ὁδηγοῦντας αὐτά· ἀνέτρεψεν ἔπειτα τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ κατόπιν, ἐλθὼν πρὸς τοὺς πωλοῦντας τὰς περιστεράς, ἔφωναξε πρὸς αὐτούς:

— «Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν καὶ μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου».

Οἱ ἑκδιωχθέντες ἔμποροι καὶ κολλυβισταὶ ἀπεμακρύνθησαν σιωπηλοί, διότι ἡσθάνοντο εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς των ὅτι ὁ Ἰησοῦς δικαίως τοὺς ἀπέπεμψεν ἀπὸ τὸν Ἱερὸν χῶρον τοῦ Ναοῦ. Οἱ Ἱερεῖς ὅμως καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἂν καὶ δὲν ἐτόλμησαν νὰ καταδικάσωσι τὴν πρᾶξιν ταύτην τοῦ Ἰησοῦ, Τὸν ἐπλησίασαν καὶ Τοῦ εἴπον:

— Μὲ τί δικαίωμα τὸ ἔκαμες αὐτό; Δῶσέ μας ἀπόδειξιν ὅτι ἔχεις τὴν ἔξουσίαν αὐτήν.

Οἱ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη εἰς αὐτούς:

— «Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἔγερῶ αὐτόν».

Ἐκεῖνοι τότε εἶπον πρὸς τὸν Ἰησοῦν:

— Τεσσαράκοντά ἔξ ἔτη ἔχρειάσθησαν, διὰ νὰ κτισθῇ ὁ Ναός, καὶ σὺ λέγεις ὅτι θὰ τὸν κτίσῃς εἰς τρεῖς ἡμέρας;

Καὶ ἀπεμακρύνθησαν πλήρεις ὀργῆς καὶ μίσους κατὰ τοῦ Ἰησοῦ.

Δὲν κατενόησαν βεβαίως οἱ Φαρισαῖοι τὴν βαθυτέραν ἔννοιαν τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ὅποιος Ναὸν ὠνόμαζε τὸ σῶμά Του· μὲ τὴν κατάλυσιν δὲ καὶ ἔγερσιν αὐτοῦ ἥθελε νὰ δηλώσῃ τὴν τριήμερον ταφὴν καὶ ἀνάστασίν Του.

Κατὰ τὴν βραχεῖαν εἰς Ἱεροσόλυμα διαμονήν Του ὁ Ἰησοῦς, τοῦ ὅποιου ἡ διδασκαλία καὶ ὁ βίος ἔκαμαν μεγάλην ἐντύπωσιν, ἀπέκτησε πολλοὺς ὀπαδούς καὶ μαθητὰς καὶ μεταξὺ τῶν ἐπισήμων Ἰουδαίων. Εἶς ἔκ τούτων ἦτο καὶ ὁ Νικόδημος, ἀνὴρ πλούσιος καὶ μέλος τοῦ Συνεδρίου, τὸ ὅποιον διηύθυνε τὰς θρησκευτικὰς ὑπο-

θέσεις τῶν Ἰουδαίων. Ἡτοῦ ὅμως ἀνθρωπος δειλὸς καὶ δὲν ἡθέλησεν καὶ διακηρύξῃ φανερὰ τὴν πίστιν του πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Μέχρι τῆς ἀναστάσεως Αὐτοῦ παρέμεινεν εἰς ἄπο τοὺς ἐν κρυπτῷ μαθητὰς τοῦ Κυρίου.

15. Συνομιλία τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὸν Νικόδημον ‘Η περὶ ἀναγεννήσεως διδασκαλία Του

(Ιω. 3, 1 - 21)

Ο Νικόδημος ἐπίστευσεν εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ ὕστερα ἀπὸ μίαν συνομιλίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε μετ’ Αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου διέμενε. Ή συνομιλία αὕτη εἶχε μεγάλην σημασίαν καὶ ἀξίαν, διότι κατ’ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς ἀνέπτυξεν εἰς τὸν Νικόδημον τὴν περὶ ἀναγεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου διδασκαλίαν Του.

Διὰ νὰ μὴ ἔκτεθῇ ἔναντι τῶν ἄλλων ἐπισήμων Ἰουδαίων ὁ Νικόδημος, ἥλθεν ἐν καιρῷ νυκτὸς εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου ἔμενεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Τὸν προσεφώνησε «Ραββί», δηλ. Διδάσκαλε, καὶ ἐζήτησε νὰ μάθῃ ποῖος εἴναι ὁ χαρακτήρ τῆς βασιλείας, τὴν ὁποίαν ἥλθε νὰ ἴδρυσῃ.

— Διδάσκαλε, τοῦ εἶπε, βλέπομεν ὅτι πράγματι εἴσαι ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ. Κανεὶς δὲν δύναται νὰ κάμη τὰ ἔργα, τὰ ὅποια Σὺ κάμνεις, ἀν δὲν εἴναι μαζί του ὁ Θεός.

‘Ο Ἰησοῦς ἀμέσως ἀπήντησε :

— Κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἴδῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἀν δὲν «γεννηθῇ ἄνωθεν».

Τοῦτο ἐσήμαινεν ὅτι κανεὶς δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ μαθητής Του, ἀν δὲν ἦτο ἀφωσιωμένος ψυχῇ καὶ σώματι εἰς Αὐτόν.

‘Ο Νικόδημος δὲν ἀντελήθη τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ καὶ εἶπε :

— Πῶς εἴναι δυνατὸν νὰ γεννηθῇ πάλιν εἰς ἀνθρωπος, καὶ μάλιστα ἀν εἴναι γέρων ; Δύο φορὰς δύναται νὰ γεννηθῇ ἀνθρωπος ;

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐξήγησεν εἰς τὸν Νικόδημον τὰ τοῦ μυστηρίου τῆς πνευματικῆς ἀναγέννησης τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῆς χάριτος τοῦ ‘Αγίου Πνεύματος.

— ‘Αν δὲν ἀναγεννηθῇ ὁ ἀνθρωπος πνευματικῶς, δὲν δύναται

νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. "Ο, τι ἐγεννήθη ἀπὸ σάρκα εἶναι σάρξ καὶ ὅ, τι ἐγεννήθη ἀπὸ πνεῦμα εἶναι πνεῦμα.

Τόσον πολὺ ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, λέγει ὁ Ἰησοῦς, ώστε ἔστειλε τὸν υἱὸν Αὐτοῦ τὸν μονογενῆ διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ἔξασφάλισιν τῆς αἰώνιου ζωῆς εἰς ἕκείνους ποὺ θὰ πιστεύσουν. Δὲν ἔστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱόν του εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ δικάσῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ σωσῃ. Διότι ἕκείνος μὲν ποὺ πιστεύει εἰς Αὐτὸν δὲν δικάζεται· ἔκεινος ὅμως ὁ ὄποιος δὲν πιστεύει ἔχει ἥδη κριθῆ καὶ δικασθῆ, ἀφοῦ δὲν ἔπιστευσεν.

"Οσοι ἀνθρώποι τιμωρηθοῦν θὰ τιμωρηθοῦν ἐξ αἵτίας των, διότι, ἐνῷ τὸ φῶς ἥλθεν εἰς τὸν κόσμον, αὐτοὶ ἡγάπησαν τὸ σκότος περισσότερον ἀπὸ τὸ φῶς, ἀφοῦ ἔκαμαν ἔργα πονηρά. Πράγματι, ἔκεινος ὁ ὄποιος κάμνει πονηρὰ ἔργα μισεῖ τὸ φῶς καὶ δὲν ἔρχεται πρὸς αὐτό, διὰ νὰ μὴ φανοῦν τὰ ἔργα του. Ἀντιθέτως ὁ πράττων τὸ ὄγαθὸν ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ φανερωθῇ ὅτι τὰ ἔργα του ἔξετελέσθησαν κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ.

16. Σύλληψις καὶ φυλάκισις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ Ἀποκεφάλισις αὐτοῦ

(Μαρκ. 6, 17 - 29)

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἔγινεν ἡ σύλληψις καὶ φυλάκισις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

"Ο Ἰωάννης ἔξηκολούθει τὸ κήρυγμα καὶ τὴν διδασκαλίαν του. Ἡλεγχεί δὲ μὲ αὐστηρούς καὶ θαρραλέους λόγους δλους τοὺς ἀμαρτάνοντας. Μεταξὺ τούτων συμπεριελάμβανε καὶ τὸν ἡγεμόνα Ἡρώδην Ἀντίπαν διὰ τὸν ἄτακτον καὶ ἀνήθικον βίον του.

"Ο Ἡρώδης ἔδισταζε νὰ διατάξῃ τὴν σύλληψιν τοῦ Ἰωάννου, διότι ὁ λαὸς εἶχε μεγάλην ἐκτίμησιν πρὸς αὐτόν. Ἐπὶ τέλους ἐπείσθη ἀπὸ τὴν γυναικά του Ἡρωδιάδα καὶ ἔδωσεν ἐντολὴν νὰ συλληφθῇ καὶ νὰ φυλάκισθῇ, ἔδισταζεν ὅμως νὰ διατάξῃ τὴν θανάτωσίν του. Ἡ φυλάκισις τοῦ Ἰωάννου διήρκεσε πολλούς μῆνας.

Βραδύτερον, εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν γενεθλίων του, ὁ Ἡρώδης ἐνθουσιάσθη ἀπὸ τὸν χορὸν τῆς νεαρᾶς θυγατρὸς τῆς συζύγου του Σαλώμης καὶ ὑπεσχέθη εἰς αὐτὴν μεθ' ὄρκου ὅτι θὰ τῆς δώσῃ ὅ, τι τοῦ ζητήσῃ.

‘Η Σαλώμη κατὰ συμβουλὴν τῆς μητρός της Ἡρωδιάδος ἐζήτησε «τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἐπὶ πίνακι».

‘Ο Ἡρώδης ἔστενοχωρήθη, ὅλλα διέταξε νὰ ἀποκεφαλισθῇ ὁ Ἰωάννης, διὰ νὰ φανῇ συνεπής εἰς τὴν ὑπόσχεσίν του καὶ εἰς τὸν δοθέντας ὑπ’ αὐτοῦ ὄρκους.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου παρέλαβον τὸ σῶμά του καὶ τὸ ἔθαψαν, ἔσπευσαν δὲ νὰ ἀναγγείλουν τὸ γεγονός εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Εἰς δάναμνησιν τῆς ἀποκεφαλίσεως τοῦ Ἰωάννου ἔορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας τὴν 29ην Αύγουστου.

Ἐπειδὴ ἀποτέλεσμα τῆς κραιπάλης καὶ τῆς μέθης ἐκείνης ὑπῆρξεν ἡ ἀποκεφάλισις τοῦ Προδρόμου, ἡ Ἐκκλησία μας ὥρισε τὴν ἡμέραν ταύτην ως ἡμέραν νηστείας, εἰς ἐκδήλωσιν πένθους πνευματικοῦ καὶ πρὸς προφύλαξιν τῶν πιστῶν ἐκ τῆς κραιπάλης καὶ τῆς μέθης.

‘Ο Ἰωάννης ὑπῆρξεν δὲ τελευταῖος ἐκ τῶν Προφητῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ δὲ μεγαλύτερος ὅπο δόλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΣ

17. Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Σαμαρεῖται

(Ιω. 4, 4 - 42)

ΑΤΑ τὴν ἐπιστροφήν Του ἐξ Ἰουδαίας εἰς Γαλιλαίαν δὲ Ἰησοῦς διῆλθεν ἐκ τῆς χώρας Σαμαρείας, ἡ ὅποια ἔκειτο βορείως τῆς Ἰουδαίας καὶ νοτίως τῆς Γαλιλαίας.

Οἱ κάτοικοι τῆς Σαμαρείας ἦσαν καὶ αὐτοὶ παλαιότερον Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μεγάλου Ἀλεξανδρού εἶχον ἀναμειχθῆ μὲν ἀλλα ἔνα στοιχεῖα. Οἱ Σαμαρεῖται, ἀν καὶ ἐκαυχῶντο διὰ τὴν ἐξ Ἰουδαίων καταγωγὴν των, ἐν τούτοις εἶχον μεταβάλει εἰς πολλὰ τὴν Ἰουδαϊκὴν θρησκείαν.

Μία διαφορὰ μεταξὺ Ἰουδαίων καὶ Σαμαρειτῶν ἦτο ὅτι οἱ τελευταῖοι ὑπεστήριζον ὅτι ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ γίνεται ὅχι εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος τῶν Ἱεροσολύμων, ἀλλὰ εἰς τὸ ὅρος τῆς Σαμαρείας Γαριζίν, ὅπου δὲ Ἀβραὰμ ἐδέχθη νὰ θυσιάσῃ τὸν υἱὸν του εἰς τὸν Θεόν.

Μεγάλη ἔχθρα ὑπῆρχεν ὀκόμη καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Χριστοῦ μεταξὺ Ἰουδαίων καὶ Σαμαρειτῶν.

‘Ο Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του διέβη τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας καὶ ἔφθασε πλησίον μιᾶς πόλεως τῆς Σαμαρείας, εἰς τὴν θέσιν ἀκρι-

βῶς ὅπου ἦτο τὸ φρέαρ, τὸ ὄποιον ὁ Ἰακώβης ἔδωσεν εἰς τὸν εὔνοούμενον υἱόν του Ἰωσήφ. Ἐκεῖ ἐκάθισεν δὲ Ἰησοῦς, ἵνα ἀναπαυθῇ ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ἐνῷος οἱ μαθηταί Του μετέβησαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα ἀγοράσωσι τρόφιμα.

Τόλμη τότε μία γυνὴ Σαμαρεῖτις, διὰ νὰ ἀντλήσῃ ἐκ τοῦ φρέατος ὕδωρ. ‘Ο Ἰησοῦς ἐζήτησε παρ’ αὐτῆς νὰ τοῦ δώσῃ νὰ πίῃ

ὕδωρ. Ἡ Σαμαρεῖτις ὄμως, ἡ ὄποια εἶδεν ἐκ τῆς ἐνδυμασίας Του ὅτι ἦτο Ἰουδαῖος, εἶπεν εἰς Αὐτόν :

— «Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ’ ἔμοι πιεῖν αἴτεις, οὐστης γυναικὸς Σαμαρείτιδος ; Οὐ γάρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις».

‘Ο Ἰησοῦς εἶπε τότε πρὸς αὐτήν :

— ‘Ἐάν ἐγγόριζες τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ τίς ἔστιν ὁ ζητῶν παρὰ σοῦ ὕδωρ, σὺ θὰ ἐζήτεις παρ’ αὐτοῦ καὶ θὰ ἐλάμβανες ὕδωρ ζῶν.

‘Η Σαμαρείτις δὲν ἡδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀλληγορικὴν σημασίαν τοῦ «ὕδατος ζωῆς», περὶ τοῦ ὅποιου τῆς ώμιλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ Τὸν παρεκάλεσε νὰ τῆς ἔξηγήσῃ. ‘Ο Ἰησοῦς, θέλων νὰ φανερώσῃ τὴν θείαν δύναμιν Του, ἀπέδειξεν εἰς τὴν Σαμαρείτιδα ὅτι ἐγνώριζεν ὅλον τὸν ἔως τότε βίον της, ἐκείνη δὲ τότε πλήρης θαυμασμοῦ ἀνεφώνησε:

— «Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ Σύ».

Καὶ Τοῦ ἔζητησεν ἐν συνεχείᾳ νὰ τῆς εἰπῇ ποιος εἴναι καταλληλότερος τόπος λατρείας τοῦ Θεοῦ, ὁ Ναὸς τῶν Ιεροσολύμων, ὅπως ἔλεγον οἱ Ιουδαῖοι, ἢ τὸ ὅρος Γαριζίν, ὅπως ὑπεστήριζον οἱ Σαμαρεῖται. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἔδωσε τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς περὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς λατρείας Αὐτοῦ διδασκαλίας Του μὲ τοὺς δλίγους τούτους θεοπινέυστους λόγους Του:

— «Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν».

“Οταν δὲ ἡ Σαμαρείτις, γοητευθείσα ἐκ τῶν ὑψηλῶν τούτων λόγων, εἶπε :

— Γνωρίζω ὅτι ἔρχεται ὁ Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ, θὰ μᾶς τὰ ἔξηγήσῃ ὅλα.

‘Ο Ἰησοῦς ἀπήντησεν ἀμέσως :

— «Ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν σοι».

‘Η ἀποκάλυψις τῆς θείας ἀποστολῆς τοῦ Ἰησοῦ ἔγινεν. ‘Ο Χριστὸς ἀναλαμβάνει τὸ Θείον ἔργον Του. Διὰ τοῦτο εἰς τοὺς ἐπιανελθόντας ἐν τῷ μεταξὺ μαθητάς Του, οἱ ὅποιοι Τὸν προέτρεπον, νὰ φάγῃ, εἶπεν:

— «Ἐμὸν βρῶμά (=τροφὴ) ἔστιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον».

Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Σαμαρεῖται, πληροφορηθέντες ὑπὸ τῆς γυναικὸς τὰ διατρέξαντα, ἔσπευσαν πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ ἤκουον μετὰ θαυμασμοῦ τὴν διδασκαλίαν Του. Πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς Αὔτὸν καὶ διεκήρυσσον ὅτι δὲν ἦτο ἀπλοῦς προφήτης, ἀλλ’ ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ Κόσμου, ὁ Χριστός.

Δύο μόνον ἡμέρας ἔμεινεν ὁ Ἰησοῦς μεταξὺ τῶν Σαμαρειτῶν καὶ μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησε καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

*18. Τὸ πρῶτον θαῦμα ἐν Γαλιλαίᾳ
 Ἡ διὰ λόγου θεραπεία τοῦ νίοῦ τοῦ αὐλικοῦ*

(Λουκ. 4, 14 - 30, Ἡμ. 4, 46 - 53)

Ἐπανελθών εἰς τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, μετέβη πρῶτον εἰς τὴν Ναζαρέτ, ὅπου ἀνετράφη καὶ ἐμεγάλωσεν. Ἡρχισεν ἀμέσως νὰ διδάσκῃ εἰς τὴν Συναγωγήν, ἀλλὰ σοὶ Ναζαρηνοὶ δὲν ἔδέχθησαν τὴν διδάσκαλίαν Τού καὶ Τὸν ἡνάγκασαν νὰ φύγῃ.

Κατευθυνόμενος πρὸς τὴν Καπερναούμ, διῆλθεν ὁ Ἰησοῦς ἐκ τῆς μικρᾶς πόλεως Κανᾶ, ὅπου εἶχε κάμει τὸ πρῶτον θαῦμα. Ἐκεῖ ἐσπευσε νὰ Τὸν συναντήσῃ εἰς ἀξιωματικός, ἀνήκων εἰς τὴν αὐλήν τοῦ βασιλέως Ἡρώδου Ἀντίπα, ὁ ὅποιος διέμενε εἰς τὴν Καπερναούμ. Ὁ αὐλικὸς οὗτος εἶχε τὸν υἱόν του κατάκοιτον καὶ ἐτοιμοθάνατον. Εἶχεν ἀκούσει πολλὰ περὶ τῆς θείκης δυνάμεως τοῦ Ἰησοῦ, ἐσπευσε πρὸς Αὔτὸν καὶ Τὸν παρεκάλεσε θερμῶς νὰ θεραπεύσῃ τὸ τέκνον του.

‘Ο Ἰησοῦς τοῦ εἶπε :

— Πρέπει νὰ ἴδητε θρύματα, διὰ νὰ πιστεύσετε ;

‘Ο αὐλικὸς πάλιν τὸν παρεκάλει καὶ ἔλεγε :

— Κύριε, κατέβα εἰς τὴν Καπερναούμ γρήγορα, πρὶν ἀποθάνη τὸ τέκνον μου.

Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτόν :

— Πήγαινε, δο υἱός σου ζῆ.

‘Ο αὐλικὸς ἐπίστευσεν εἰς τὸν λόγον, τὸν ὅποιον τοῦ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνεχώρησεν. Ἔνῳ ἀκόμη εύρισκετο καθ' ὅδόν, συνήντησε τοὺς ὑπηρέτας τῆς οἰκίας του, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο νὰ τοῦ ἀναγγείλουν ὅτι ὁ υἱός του εἶναι πλέον καλά.

Αὔτὸς τότε τοὺς ἡρώτησε κατὰ ποίαν ὥραν παρετήρησαν ὅτι εἶχε καλυτερεύσει. Ἐκεῖνοι τοῦ ἀπήντησαν ὅτι κατὰ τὴν ἔβδομην ὥραν ἄφησεν ὁ πυρετὸς τὸν ἀσθενῆ.

‘Ο αὐλικὸς ἀνεγνώρισεν ἀμέσως καὶ διεκήρυξεν ὅτι τοῦτο εἶχε γίνει ἀκριβῶς καθ' ἦν ὥραν ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶχεν εἶπει «πήγαινε, δο υἱός σου ζῆ».

Καὶ αὐτὸς καὶ ὅλη ἡ οἰκογένειά του ἐπίστευσαν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἰς τὸν Κύριον.

19. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναὸν
Θεραπεία τοῦ δαιμονιζομένου καὶ ἄλλων ἀσθενῶν

(Λουκ. 4, 31 - 41)

‘Ο Ἰησοῦς μετέβη κατόπιν εἰς τὴν πόλιν Καπερναούμ, ἡ ὅποια ἦτο τότε κέντρον μεγάλης ἐμπορικῆς κινήσεως. Ἐγκατεστάθη ἐν αὐτῇ καὶ ἤρχισεν ἐπισημότερον τὸ θεῖκὸν ἔργον Του τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου, ἀποκαλύπτων τὴν θείαν ἀποστολήν Του.

‘Η πρώτη ἐμφάνισις καὶ διδασκαλία Του ἐν τῇ Συναγωγῇ τῆς Καπερναούμ ἔκαμεν ἀμέσως μεγάλην ἐντύπωσιν. Ἐνῷ δὲ ὅλοι καταπεπληγμένοι ἐκ τῆς δυνάμεως τῶν λόγων Του ἐκρέμαντο ἐκ τῶν χειλέων Του, ἡκούσθησαν ἔξαφνα ὅγριαι κραυγαί. Εἰς ἐκ τῶν παρισταμένων, δαιμονιζόμενος ὑπὸ ἀκαθάρτου πνεύματος, ἔξεβαλεν ὁγρίας κραυγὰς καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐφώναξε :

— Πᾶσε· τί τὸ κοινὸν μεταξὺ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; Ηλθες νὰ μᾶς καταστρέψῃς; Γνωρίζω ποῖος εἶσαι· εἶσαι «ὁ ὁγιος τοῦ Θεοῦ».

‘Ο Ἰησοῦς τότε «ἐπετίμησε» τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα καὶ τὸ διέταξε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν μὲ τοὺς λόγους :

— «Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἔξ αὐτοῦ».

‘Η δύναμις τῆς θείας φωνῆς Του εἶχεν ἀμεσον ἀποτέλεσμα. ‘Ο δαιμονιζόμενος ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ κατελήφθη ὑπὸ σπασμῶν· ἐντὸς δλίγου ὄμως, ἀπαλλαγεὶς τοῦ ἀκαθάρτου πνεύματος, ἀνηγέρθη ἥρεμος καὶ ὑγιής.

“Ολοι οἱ παριστάμενοι ἔμειναν κατάπληκτοι ἐκ τοῦ θαύματος καὶ τὸ διελάλουν εἰς ὅλην τὴν πόλιν καὶ τὰ περίχωρα.

‘Ἐξελθὼν ἐκ τῆς Συναγωγῆς ὁ Ἰησοῦς μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος (Πέτρου). ‘Εκεῖ τὸν ἐπληροφόρησαν ὅτι ἡ πενθερὰ τοῦ Πέτρου ὑπέφερεν ἀπὸ ύψηλὸν πυρετόν. ‘Ο Ἰησοῦς μετέβη πλησίον τῆς κλίνης καὶ ἐθεράπευσεν ἀμέσως αὐτήν. ‘Η πρὸ δλίγου ἀσθενῆς ἥγερθη ἐκ τῆς κλίνης καὶ «διηκόνει αὐτοῖς».

“Ἐφερον τότε πολλοὺς ἀσθενεῖς πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρακαλοῦντες Αὐτὸν νὰ τοὺς θεραπεύσῃ. Πλήρης ἐλέous καὶ συμπαθείας πρὸς τοὺς πάσχοντας ὁ Ἰησοῦς ἐθεράπευεν αὐτούς, θέτων ἐπ’ αὐτῶν τὰς χειράς Του.

‘Η φήμη τοῦ Χριστοῦ ὡς μεγάλου διδασκάλου καὶ θαυματουρ-

γοῦ ἔσηπλώθη εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, μέχρι Τύρου καὶ Σιδῶνος καὶ μέχρι τῶν περάτων τῆς Συρίας. Πλῆθος κόσμου προσέτρεχον, ἵνα ἀκούσουν τὴν διδασκαλίαν Του.

20. Ἡ ἐκλογὴ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων

(Μαρκ. 3, 14 - 19, Λουκ. 6, 12 - 16 κ.ἄ.)

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην δὲ Ἰησοῦς ἀπεφάσισε νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τῶν μαθητῶν Του δώδεκα, τοὺς ὅποιους καὶ ἐκάλεσεν Ἀποστόλους. Ἡ ἐκλογὴ τῶν δώδεκα ἔγινε κατόπιν ὀλονυκτίου διαμονῆς καὶ προσευχῆς τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸ παρὰ τὴν Καπερναοὺμ ὅρος. Οἱ πλεῖστοι ἔξι αὐτῶν ἦσαν ἀλιεῖς τῆς λίμνης Τιβεριάδος (Γεννησαρέτ). Σκοπὸς δὲ τῆς ἐκλογῆς των ἡτο, ἵνα οὗτοι διδασκόμενοι καὶ φωτιζόμενοι γίνωσι μάρτυρες τῶν ἔργων Του καὶ κήρυκες τῆς διδασκαλίας Του.

Οἱ ἐκλεγέντες ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ δώδεκα Ἀπόστολοι εἶναι οἱ ἔξις:

Σίμων ὁ ἀποκληθεὶς Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, υἱοὶ τοῦ Ἰωνᾶ· Ἡ ἀκωβούς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστής, υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου· Φίλιππος καὶ Ναθαναήλ, ὁ καλούμενος καὶ Βάρθολομαῖος· Θωμᾶς (ὁ καὶ Δίδυμος) καὶ Ματθαῖος, ὁ ἔως τότε τελώνης· Ἡ ἀκωβούς, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖος ἢ Λεβαΐος· Σίμων ὁ Κανανίτης ἢ Ζηλωτής καὶ Ἡ οὐδαεῖος ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ προδώσας τὸν Κύριον.

“Ολοι οι μαθηται τοῦ Κυρίου κατήγοντο ἐκ τῆς Γαλιλαίας, πλὴν τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτου· οὗτος κατήγετο ἐκ τῆς πόλεως Καριώθ τῆς νοτίου Ἰουδαίας καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάζετο καὶ Ἰσκαριώτης.

Πλὴν τῶν δώδεκα τούτων ἐπισήμων μαθητῶν, οἱ ὅποιοι «ἀφέντες ἀπαντα ἡκολούθησαν Αὐτῷ», ὑπῆρχον καὶ ἄλλοι πιστοὶ μαθηταὶ καὶ ὄπαδοί Του, οἱ ὅποιοι δὲν ἐφανερώνοντο ἐπισήμως. Εἰς πολλὰς ὅμως περιστάσεις, ιδίως μετά τὴν Σταύρωσιν, ἔδειξαν καὶ φανερὰ τὴν ἀγάπην καὶ πίστιν των πρὸς τὸν Χριστόν. Τοιοῦτοι ἦσαν ὁ Νικόδημος (βλ. σελ. 41), ὁ Ἡωσήφ, βουλευτής ἢ Ἀριμαθαίας, καὶ πολλοὶ ἄλλοι περὶ τοὺς ἑβδομήκοντα.

“Υπῆρχον ἐπίσης καὶ μαθήτριαι τοῦ Χριστοῦ πολλαὶ γυναῖκες, ἀπὸ τὰς ὅποιας μερικαὶ ἡκολούθουν τὸν Ἰησοῦν. Τοιαῦται ἦσαν ἡ Μαρία ἡ συγγενής τῆς Θεοτόκου, ἡ Σαλώμη, ἡ Μα-

ρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία, ἀδελφαὶ τοῦ Λαζάρου κ.ἄ.

20-11-21. Ἡ «ἐπὶ τοῦ Ὀρους Ὁμιλία»

(Ματθ. κεφ. 5-7 καὶ Λουκᾶ 6, 17 κ.έ.)

Μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν δώδεκα μαθητῶν Του, ὁ Ἰησοῦς κατῆλθε μετ' αὐτῶν ἐκ τοῦ ὅρους εἰς τοὺς πρόποδας αὐτοῦ. Πλήθος λαοῦ ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπὸ τὴν περιοχὴν τῆς Τύρου καὶ Σιδῶνος ἀνέμενον Αὔτον, ἵνα ἀκούσωσι τὴν διδασκαλίαν Του καὶ θεραπευθῶσιν ἐκ τῶν νόσων.

‘Ο Ἰησοῦς, διὰ νὰ Τὸν ἀκούῃ καλύτερον ὅλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος, ἀνέβη καὶ ἐκάθισεν εἰς ὑψηλήν τινα θέσιν (ὅρος) καὶ προσεκάλεσε τοὺς ἀκροατάς Του νὰ καθίσουν καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς χλόης.

«Ἡρχισε τότε τὴν διδασκαλίαν Του, ἡ ὅποια λέγεται συνήθως «ἐπὶ τοῦ Ὁρους Ὁμιλία».

‘Η ἐπὶ τοῦ Ὁρους Ὁμιλία ἔχει πολὺ μεγάλην ὀξίαν, διότι εἰς αὐτὴν, ἀναφέρονται δι’ ὀλίγων ὅλα ὅσα ἐδίδαξε καὶ ἀπεκάλυψεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς περὶ τοῦ ἔργου καὶ τῆς Ἀποστολῆς Του. Ἀποτελεῖ αὐτῇ τὸν ἡ θικὸν κώδικα τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Κεντρικὸν σημεῖον τῆς ἐπὶ τοῦ Ὁρους Ὁμιλίας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν εἶναι ἡ περὶ τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν διδασκαλία Του. Τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν θὰ κερδίσουν—καὶ θὰ εἰναι οὗτοι μακάριοι, δηλ. εύτυχεῖς—ὅσοι ἀκολουθήσουν τὰς θείας ἐντολάς, αἱ ὅποιαι ἀποκαλύπτονται τώρα εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰναι συμπλήρωσις τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου.

‘Η ἐπὶ τοῦ Ὁρους Ὁμιλία περιέχει :

Α') Τοὺς λεγομένους Μακαρισμούς· (λέγονται οὕτω, διότι ἐκάστη πρότασις ἀρχίζει διὰ τῆς λέξεως «μακάριοι»).

Β') Τὰς πρὸς τοὺς μαθητάς Του συστάσεις τοῦ Ἰησοῦ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου των καὶ

Γ') Τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου διὰ τῆς νέας διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ περὶ φόνου, περὶ ὅρκου, περὶ ἀγάπης, ἐλεημοσύνης, προσευχῆς κλπ.

22. Οι Μακαρισμοί

(Ματθ. 5, 3 - 11)

Άρχόμενος τῆς ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλίας Του ὁ Κύριος ὀνομάζειν εὔτυχεῖς (μακαρίους) ἔκείνους, οἱ ὅποιοι θὰ κληρονομήσωσι τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, δηλ. τὸν Παράδεισον. Ἀποκαλύπτει ἀμέσως ὁ Ἰησοῦς ὅτι δὲν ἔξαρτῷ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰ ὑλικὰ ἀγαθά, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν εἰρήνην τοῦ πνεύματος καὶ τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς. Οἱ Ἰουδαῖοι ἀνέμενον τὸν Μεσσίαν, διὰ νὰ τοὺς χαρίσῃ ἐγκόσμιον βασιλείαν, νὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ δηλ. ἀπὸ τὸν Ρωμαϊκὸν ζυγόν. Ο Ἰησοῦς ἐπιaggέλλεται τὴν ούρανιον βασιλείαν εἰς τοὺς ἀγαθοὺς καὶ ἐναρέτους ἀνθρώπους.

Κηρύσσει :

— Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι (=διότι) αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Εὔτυχεῖς, λέγει, εἶναι ἔκεινοι, οἱ ὅποιοι συναισθάνονται τὴν ἀτέλειάν των καὶ τὴν μικρότητα καὶ πτωχείαν τοῦ πνεύματός των ἔναντι τῆς πανσοφίας καὶ μεγαλωσύνης τοῦ Θεοῦ καὶ εἶναι διὰ τοῦτο ταπεινοί. Μόνον αὐτοὶ εἶναι δυνατὸν νὰ βελτιωθῶσι καὶ νὰ γίνουν καλύτεροι, ἄξια τέκνα τοῦ Θεοῦ.

Εὔτυχεῖς εἶναι ὅσοι φέρονται πρὸς τοὺς ἄλλους μὲ ἐπιείκειαν καὶ πραότητα καὶ δικαιοσύνην. Αὐτοὶ ποτὲ δὲν θὰ ἐνοχλήσωσι τοὺς συνανθρώπους των, ἀλλὰ τούναντίον θὰ ἔλεωσιν αὐτοὺς καὶ θὰ συμπάσχωσι μετ' αὐτῶν. Τοιουτοτρόπως δὲ θὰ ἔχωσι καθαράν τὴν καρδίαν των ἀπὸ πονηρὰς ἐπιθυμίας.

Εὔτυχεῖς εἶναι καὶ ὅσοι ἐργάζονται διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, διότι αὐτοὶ ἐκπληροῦσι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ εἶναι ἄξια τέκνα Αὐτοῦ.

Εὔτυχεῖς εἶναι καὶ ὅσοι κακολόγηθασι καὶ ὑβρισθῶσιν τὴν καταδιωχθῶσιν, διότι ἀγωνίζονται ὑπὲρ τῶν ἔντολῶν τούτων τοῦ Θεοῦ.

23. Σύστασις τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς μαθητάς Του
διὰ τὴν καλὴν ἐπιπλήρωσιν τοῦ ἔργου των

(Ματθ. 5, 13 - 16)

Άφοῦ καθώρισεν δὲ Ἰησοῦς ποῖοι ἀνθρωποί θὰ κριθοῦν ἄξιοι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, στρέφεται κατόπιν πρὸς τοὺς μαθητάς

ΒΟΥΡΩΝ

Του. Οὗτοι ἔχουσιν ἡδη κριθῆ διὰ τῆς ἐκλογῆς των ὡς μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ ἄξια τέκνα τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναλάβουν μὲ ζῆλον καὶ μεγάλην προσοχὴν τὸ ἔργον τῆς διδασκαλίας τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

— Προσέχετε, λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. Σε ἵς εἰσθε τὸ ἀλας τῆς γῆς.

Ἡ παρομοίωσις αὕτη τῶν μαθητῶν πρὸς τὸ ἀλας εἶναι πολὺ ἐπιτυχής. Τὸ ἀλας διατηρεῖ καὶ προφυλάσσει ἀπὸ τὴν σῆψιν τὰς τροφάς, αἱ ὅποιαι εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος. Ἀλλὰ ὁ ἀνθρώπως δὲν εἶναι μόνον σῶμα· ἔχει καὶ ψυχήν, ἡ ὅποια καταστρέφεται ἀπὸ τὴν σῆψιν τῆς ἀμαρτίας. Τὴν ψυχὴν λοιπὸν τῶν ἀνθρώπων εἶναι προωρισμένη νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν καὶ νὰ βελτιώσῃ ἡ διδασκαλία τῶν μαθητῶν. Διὰ τοῦτο οἱ μαθηταὶ καὶ ἡ διδασκαλία των ἀποτελοῦν τὸ ἀλας, μὲ τὸ ὅποιον θὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὴν σῆψιν τῆς ἀμαρτίας ἡ ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων.

— Προσέχετε, λέγει πάλιν πρὸς τοὺς μαθητάς Του ὁ Ἰησοῦς. Σε ἵς εἰσθε τὸ φῶς. Ὁπως τὸ φῶς φωτίζει τὸν κόσμον, οὕτω καὶ σεῖς θὰ φωτίσετε τὴν ψυχὴν τῶν ἀνθρώπων μὲ τὴν διδασκαλίαν σας, διὰ νὰ γνωρίσουν οἱ ἀνθρώποι τὴν ἀλήθειαν καὶ ὁδηγηθῶσιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅπως τὴν λυχνίαν τῆς οἰκίας μας τοποθετοῦμεν ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου, διὰ νὰ φέγγη εἰς ὅλους, ἔτσι καὶ τὸ φῶς τῆς διδασκαλίας σας πρέπει νὰ τὸ βλέπουν ὅλοι οἱ ἀνθρώποι.

— Προσέχετε λοιπὸν πολὺ εἰς τὰ λόγια καὶ εἰς τὰς πράξεις σας. Διότι σεῖς θὰ δμοιάζετε πρὸς πρόλιν, ἡ ὅποια εἶναι κτισμένη ἐπάνω εἰς ὅρος καὶ τὴν ὅποιαν βλέπουν καὶ παρακολουθοῦν τὴν ζωὴν της ὅλοι οἱ ἀνθρώποι. Τοιουτοτρόπως καὶ τὰς πράξεις σας θὰ βλέπουν ὅλοι οἱ ἀνθρώποι καὶ τοὺς λόγους σας θὰ ἀκούουν. Ἄσ λάμψη λοιπὸν τὸ φῶς τῆς διδασκαλίας σας καὶ τῶν καλῶν ἔργων σας ἐμπροσθεν ὅλων τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ ὁδηγηθῶσι καὶ οὗτοι εἰς τὸν δρθὸν δρόμον καὶ δοξάζωσι τὸν ἐν Οὐρανοῖς Θεόν καὶ ὅχι τὰ ἐπίγεια ψλικὰ ἀγαθά.

24. Ἡ συμπλήρωσις τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου

(Ματθ. Κεφ. 5, (20) - 7)

Ἐν συνεχείᾳ δὲ Ἰησοῦς ὅμιλει περὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου καὶ τονίζει ἀμέσως ὅτι ἡ διδασκαλία Του δὲν τὸν καταργεῖ, ὅπως ἔλεγον ὅσοι ἥθελον νὰ Τὸν κατηγορήσουν, ἀλλὰ τὸν συμπληρώνει καὶ τὸν βελτιώνει. Ὁ παλαιὸς νόμος ἦτο πρόσκαιρος καὶ παροδικός· ὁ νέος νόμος, ὁ καθιερούμενος διὰ τῆς διδασκαλίας Του, εἶναι ἀπόλυτος, διαρκής καὶ τέλειος. Δὲν ζητεῖ ἀπὸ τὸν ἀνθρωπον νὰ ἀποφεύγῃ ἀπλῶς τὸ κακόν, ὅπως ὁ παλαιός· ἀπαιτεῖ ἀπὸ αὐτὸν ὅχι μόνον νὰ ἀποφεύγῃ τὸ κακόν ὀλλὰ καὶ νὰ πράττῃ πάντοτε τὸ ὄγαθόν.

Διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ νόμου, τὸν ὄποιον καθιερώνει διὰ τῆς διδασκαλίας Του καὶ ὁ ὄποιος ἀποτελεῖ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων, ὅμιλει λεπτομερῶς περὶ ὅλων τῶν ἐντολῶν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, τὰς ὄποιας συγχρόνως συμπληρώνει καὶ τελειοποιεῖ.

α') Περὶ φόνου

(Ματθ. 5, 20 - 26)

Ο Μωσαϊκὸς νόμος μὲ τὴν ἐντολὴν «οὐ φονεύσεις» ἀπηγόρευεν ἀπλῶς τὸν φόνον. Ἐκεῖνος, ὁ ὄποιος, παραβαίνων τὴν ἐντολὴν, θὰ ἐφόνευε, θὰ ἐδικάζετο καὶ θὰ ἐτιμωρεῖτο. Ο Μωσαϊκὸς νόμος δηλ. δὲν ζητεῖ νὰ εὔρῃ τὴν ρίζαν τοῦ κακοῦ, ἢτοι τὰς ἀφορμάς, ἀπὸ τὰς ὄποιας συνήθως προέρχεται τὸ φοβερὸν ἔγκλημα τοῦ φόνου. Ἀρκεῖται εἰς τὸ νὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς τὸν ἀνθρωπὸν νὰ φονεύσῃ καὶ, ἀν φονεύσῃ, τὸν τιμωρεῖ.

Ο Ἰησοῦς ὅμως, ὁ ὄποιος ἥλθεν εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ συμπληρώσῃ καὶ τελειοποιήσῃ τὸν παλαιὸν νόμον, προχωρεῖ εἰς τὰ βαθύτερα αἵτια τοῦ φόνου. Τὴν ρίζαν τοῦ κακοῦ εύρισκε εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. Βλέπει ὅτι τὸ κακόν αὐτὸ δέρεται εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. Πρῶτον ἀφορμᾶται (ἀρχίζει) ἡ ἀμαρτία καὶ τὸ ἔγκλημα. Πρῶτον ὁργὴν ἀφορεῖται εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ὡς σπόρος, καλλιεργεῖται καὶ βλαστάνει ἐκεῖ ὡς δένδρον καὶ καρποφορεῖ τὸν φόνον.

Ἡ ὄργὴ λοιπὸν εἶναι ἡ κυρία ἀφορμὴ τοῦ φόνου. Ἀπὸ τὴν ὄργὴν ἀφορεῖται (ἀρχίζει) ἡ ἀμαρτία καὶ τὸ ἔγκλημα. Πρῶτον ὁργισθῆ ὁ ἀνθρωπός, ἔπειτα θὰ ὑβρίσῃ, θὰ βλασφημήσῃ, θὰ μι-

σήση καὶ τέλος θὰ φονεύσῃ. Ἰδοὺ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ Μωσαϊκοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελικοῦ νόμου καὶ ἡ συμπλήρωσις καὶ τελειοποίησις αὐτοῦ. Ὁ Ἰησοῦς θέλει νὰ ἔχει τάς ἀφορμὰς τοῦ φόνου, τὴν ὄργὴν δηλ., τὴν ὑβριν καὶ τὸ μῖσος.

— Ἀν ἔχῃ κανεὶς μῖσος εἰς τὴν ψυχὴν του ἐναντίον ἐνὸς ἄλλου ἀνθρώπου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ προσευχῇ εἰς τὸν Θεόν. Πρέπει πρῶτον νὰ ὑπάγῃ νὰ εὔρῃ τὸν ἀνθρωπόν, τὸν δόπιον μισεῖ ἢ ἔχει ἀδικήσει, νὰ συμφιλιωθῇ μαζὶ του καὶ τότε μόνον, μὲ ἀγάπην πλέον εἰς τὴν καρδίαν καὶ ὅχι μὲ μῖσος, νὰ σπεύσῃ εἰς τὸν ναόν. Τότε ἡ προσευχὴ του θὰ εἶναι εὔπρόσδεκτος εἰς τὸν Θεόν.

*β') Περὶ ὁρῶν
(Ματθ. 5, 33 - 37)*

‘Ο Μωσαϊκὸς νόμος ἐπέτρεπε τὸν ὄρκον. «Οὐκ ἐπιορκήσεις, ἔλεγεν, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου». Ἀπηγόρευε δηλ. εἰς τοὺς Ἰουδαίους νὰ παραβαίνουν ὅ, τι μὲ ὄρκον ὑπεσχέθησαν ὅτι θὰ ἔκτελέσουν. “Οσοι παρέβαινον τὰς μεθ’ ὄρκου ὑποσχέσεις των θὰ ἔτιμωροῦντο.

‘Ο Ἰησοῦς ὅμως, συμπληρῶν τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, ἀπαγορεύει τελείως τὸν ὄρκον:

«Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως».

Οἱ ἀνθρώποι, τονίζει, πρέπει νὰ ἔχουν ἐμπιστοσύνην ὅ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον καὶ νὰ ἀρκοῦνται εἰς ἐν ναὶ ἢ εἰς ἐν ὅχι. Δὲν πρέπει ἐπ’ οὐδὲν λόγω νὰ λαμβάνουν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ στόμα των κατὰ τὰς συναλλαγάς των. Τοῦτο εἶναι μεγάλη ἀσέβεια καὶ δὲν ἐπιτρέπεται.

‘Αν θέλῃ κανεὶς νὰ βεβαιώσῃ τὸν ἄλλον δι’ ὅ, τιδήποτε, ἀρκεῖ ἐν ναὶ καὶ τίποτε περισσότερον. ‘Αν πάλιν θέλῃ νὰ ἀρνηθῇ κάτι, δόσονδήποτε καὶ ἀν δὲν τὸν πιστεύουν, αὐτὸς πρέπει νὰ ἀρκεσθῇ εἰς ἐν ἀπλοῦν ὅχι καὶ ποτὲ νὰ μὴ καταφεύγῃ εἰς τὸν ὄρκον, διὰ νὰ γίνη τάχα πιστεύτος.

‘Εν ναὶ λοιπὸν ἢ ἐν ὅχι εἶναι ἀρκετά, διὰ νὰ βεβαιώνουν οἱ καλοὶ ἀνθρώποι τὰ λεγόμενά των ἢ τὰς ὑποσχέσεις των. ‘Ο ὄρκος εἶναι ἀσέβεια πρὸς τὸν Θεόν καὶ ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

Καὶ εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, ὅπως βλέπομεν, δὲ Ἰησοῦς συμπληρώνει καὶ τελειοποιεῖ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον¹.

γ') Περὶ ἀνεξικακίας

(Ματθ. 5, 38 - 43)

Συμπληρώνει ἐπίστης καὶ τελειοποιεῖ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον δὲ Ἰησοῦς διὰ τῆς νέας διδασκαλίας του περὶ ἀνεξικακίας.

‘Ο ‘Εβραϊκὸς νόμος ἀνεγνώριζε τὴν ἑκδίκησιν ὡς νόμιμον πρᾶξιν, διότι ἔλεγεν: «Οφθαλμὸν ἀντὶ ὁφθαλμοῦ καὶ δόδοντα ἀντὶ δόδόντος». Δηλ. δὲ τι κακὸν σοῦ κάμουν νὰ τὸ ἀνταποδώσῃς, νὰ κάμης καὶ σὺ πὸ ἴδιον.

‘Ο Κύριος ἡμῶν διδάσκει:

«Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ὅλλα’ ὅστις σὲ ραπίσῃ ἐπὶ τὴν δεξιὰν σιαγόνα στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην»· δῆλ. δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐναντιώνεσαι εἰς τὸν πονηρὸν καὶ νὰ τοῦ ἀνταποδίδῃς τὰ ἵσα, ἥτοι νὰ τοῦ κάμης δὲ τι κακὸν σοῦ ἔκαμεν αὐτός.

‘Η ἀντεκδίκησις δὲν φέρει ποτὲ καλὸν ἀποτέλεσμα. ‘Ο ἐκδικούμενος προκαλεῖ νέαν ἄκδικησιν ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ τὸ πρῶτον τὸν ἡδικησε· καὶ οὗτος πάλιν νέαν, ὥστε τὸ κακὸν δὲν σταματᾷ ποτέ, ἀλλὰ ἔξακολουθεῖ μέχρι τελείας καταστροφῆς.

“Οχι, λοιπόν” ἐκδίκησις δὲν ἐπιτρέπεται· ὅταν ἀδικηθῇ κανείς, εἰναι προτιμότερον νὰ ὑποχωρήσῃ, νὰ ἀνεχθῇ τὴν ἀδικίαν καὶ νὰ ἔχῃ ὑπομονὴν καὶ ἀνεξικακίαν.

δ') Περὶ ἀγάπης

(Ματθ. 5, 43 - 48)

‘Η πληρεστέρα καὶ τελειοτέρα συμπλήρωσις τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου γίνεται διὰ τῆς περὶ ἀγάπης διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ. Αὕτη ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιον τοῦ Εὐαγγελικοῦ ἥθικοῦ νόμου.

1. ‘Ο ὄρκος, ἐπιβαλλόμενος σήμερον ὑπὸ τῆς Πολιτείας εἰς τὰ δικαστήρια κυρίως, δὲν ἀντίκειται πρὸς τὸ Εὐαγγελικὸν «μὴ ὅμοσαι ὅλως». ‘Η ἀπαγόρευσις αὐτῆς ἔχει γενικὸν χαρακτῆρα καὶ ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἐπιπολαῖος καὶ σὰν ἀνάγκης ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. *Αλλως τε καὶ δὲ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει εἰς τὴν πρὸς Ἐβραίους ἐπιστολήν του (6, 16) ὅτι δὲ ὄρκος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ πέρας πάσης ἀντιλογίας.

‘Ο Μωσαϊκός νόμος ἔλεγεν : «’Αγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἔχθρόν σου.» Νὰ ἀγαπᾶς τὸν πλησίον σου, δηλ. τὸν ὁμόφυλόν σου, καὶ νὰ μισήσ τὸν ἔχθρόν σου, δηλ. κάθε ἔνον.

‘Ο Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, συμπληρώνων τὸν παλαιὸν νόμον, ἐπεκτείνει τὴν ἀγάπην καὶ εἰς τοὺς ἔχθρούς μας ἀκόμη :

«Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθρούς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς καλῶς ποιεῖτε (=εὐεργετεῖτε) τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς.

Διότι, λέγει ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἰησοῦς, ἀν ἀγαπᾶτε αὐτοὺς μόνον οἱ ὄποιοι οὓς ἀγαποῦν, τί τὸ ὄφελος ; μήπως καὶ οἱ ἀδικοὶ ἀνθρωποι αὐτὸ δὲν κάμνουν ;

Τὰ ἄξια τέκνα τοῦ Θεοῦ κάμνουν τὸ καλὸν καὶ εἰς ἑκείνους ἀκόμη, οἱ ὄποιοι τοὺς καταρῶνται καὶ τοὺς μισοῦν. Θεωροῦν δηλ. ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπομένως ἀδελφούς των. Ἔτσι καὶ ὁ Θεός «ἀνατέλλει τὸν ἥλιον ἐπὶ πονηρούς καὶ ἀγαθούς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους».

ε') Περὶ ἐλεημοσύνης

(Ματθ. 6, 1 - 4)

Οἱ Ἐβραῖοι ἔξετέλουν τὴν περὶ ἐλεημοσύνης ἐντολὴν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου πρὸς ἐπίδειξιν καὶ ὅχι ἀπὸ πραγματικὴν συμπάθειαν πρὸς τοὺς δυστυχοῦντας. Ἡθελον καὶ ἐπεδίωκον νὰ ἴδουν τὴν ἐλεήμονα πρᾶξιν τῶν οἱ ἀνθρωποι καὶ νὰ ὅμιλήσουν δι' αὐτήν.

Ἡ τοιαύτη ὅμως ἐλεημοσύνη, ἡ ὄφειλομένη εἰς διάθεσιν ἀπλῆς ἐπιδείξεως, εἶναι πρᾶξις καθαρῶς ἐγωϊστική· δὲν προέρχεται ἀπὸ εὐσέβειαν πρὸς τὸν Θεόν καὶ ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὸν δυστυχοῦντα πλησίον.

Διὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὄποιος θέλει νὰ τελειοποιήσῃ τὸν ἀνθρωπόν, διδάσκει ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη πρέπει νὰ γίνεται κατὰ τοιούτον τρόπον, ὡστε νὰ μὴ τὸ γνωρίζουν οὕτε καὶ οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς μας :

«Σοῦ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην, μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου».

στ') Περὶ προσευχῆς

(Ματθ. 6, 5 - 15)

“Οχι μόνον τὴν ἐλεημοσύνην, ἀλλὰ καὶ τὴν προσευχὴν ἔκαμνον οἱ ὑποκριταὶ Ἰουδαῖοι, καὶ μάλιστα οἱ Φαρισαῖοι, πρὸς ἀπλῆν ἐπίδειξιν.” Οταν προστήχοντο, ἐφρόντιζον νὰ εἰναι εἰς τὸ μέσον πολλῶν ἀνθρώπων, ὡστε νὰ τοὺς βλέπῃ ὁ κόσμος καὶ νὰ τοὺς ἀκούῃ.

“Ἐλεγον δὲ οἱ Ἰουδαῖοι εἰς τὰς συχνὰς καὶ μακροτάτας προσευχὰς των φλυαρίας καὶ «βαττολογήματα», ὅπως οἱ ἔθνικοι, δηλ. ἀνοήτους παρακλήσεις καὶ αἰτήσεις πρὸς τὸν Θεόν.

“Ο Ἰησοῦς διδάσκει ὅτι ὁ ἐπιδεικτικὸς τρόπος τῆς προσευχῆς μας τὴν κάμνει νὰ μὴ ἔχῃ ἀξίαν.

“Ο ἀνθρωπὸς, λέγει, δὲν πρέπει νὰ ζητῇ ἀπὸ τὸν Θεὸν πράγματα παράλογα καὶ ἀνόητα, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνα τῶν ὅποιων ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην καὶ τὰ δόποια γνωρίζει ἀλλως τε ὁ Θεὸς ὡς Παντογνώστης. Πρέπει δὲ νὰ κάμνωμεν τὴν προσευχὴν μας ὅχι ἐπιδεικτικῶς εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς Συναγωγάς, ἀλλὰ εἰς τὸ πλέον κρυφὸν μέρος τῆς οἰκίας μας, διότι ὁ Θεὸς τὰ ἀκούει καὶ τὰ βλέπει δλα.

Θέλων δὲ ὁ Ἰησοῦς νὰ δείξῃ τί πρέπει νὰ περιέχῃ ἢ πρὸς τὸν Θεὸν προσευχὴ τῶν ἀνθρώπων, ἔδωσεν ὁ Ἰδιος ἕνα τύπον προσευχῆς, ἢ δόποια ὀνομάσθη βραδύτερον Κυριακὴ προσευχὴ, διότι τὴν ὥρισεν ὁ Κύριος.

Η Κυριακὴ Προσευχὴ εἶναι ἡ ἔξῆς :

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἄγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου,
ἐλθέτω ἡ βασιλεία Σου,
γενηθήτω τὸ θέλημά Σου,
ὅς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον
καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
ὅς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.
Καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,
ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ἀμήν.

Εἰς τὴν Κυριακὴν προσευχὴν ὀνομάζομεν τὸν Θεὸν Πατέρα,

διότι είναι ό κοινός Πατήρ πάντων τῶν ἀνθρώπων καὶ Αὔτὸς παρέχει τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἀγαθὰ εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Λέγομεν ἐπίσης ὅτι ό Θεὸς κατοικεῖ εἰς τοὺς Οὐρανούς καὶ ὅχι μεταξὺ τῶν ἀμαρτωλῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ δείξωμεν τὸ μεγαλεῖόν Του.

Μετὰ τὴν προσφώνησίν μας πρὸς τὸν ἐν Οὐρανοῖς Πατέρα, διατυπώνομεν μὲ πολὺ ὀλίγας λέξεις τὰ πρὸς Αὔτὸν αἰτήματά μας :

1) Ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου. Τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εἴναι ἀγιον, ἀλλὰ παρακαλοῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ ἀγιασθῇ ἐν τῇ γῇ, δηλ. νὰ ἀγιασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Θὰ γίνη δὲ τοῦτο, ἢν παύσουν πλέον καὶ αὐτοὶ νὰ εἴναι ἀμαρτωλοί.

2) Ἐλθέτω ἡ βασιλεία Σου. Παρακαλοῦμεν ἐπίσης νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς τὴν γῆν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, δηλ. νὰ ἐπικρατήσῃ καὶ εἰς τὴν γῆν ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἐν γένει ἡ ἀρετή.

3) Γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅταν γίνεται τὸ θέλημά Του εἰς τὴν γῆν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως γίνεται εἰς τοὺς οὐρανούς ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους.

4) Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σὴμερον. Παρακαλοῦμεν τὸν Θεὸν νὰ μᾶς ἔξασφαλίσῃ τὸν ἄρτον τὸν ἀπαραίτητον. "Οταν ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, δὲν θὰ ἔχῃ ἀνάγκην τροφῆς ὁ ἀνθρωπός. Ἔπειδὴ ὅμως δὲν γνωρίζομεν πότε θὰ ἔλθῃ, διὰ τοῦτο πρέπει μέχρι τῆς ἡμέρας αὐτῆς νὰ ζήσῃ, νὰ διατηρήσῃ δηλ. τὸ σῶμά του διὰ τῆς τροφῆς. Τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς τροφῆς τοῦ ἀνθρώπου είναι ό ἄρτος· τοῦτον λοιπὸν ζητοῦμεν νὰ μᾶς δώσῃ ό Θεὸς καὶ ὅχι πιλούσια καὶ πολυτελῆ φαγητά.

5) Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὄφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὄφειλέταις ἡμῶν. Μὲ τὸ αἴτημα τοῦτο παρακαλοῦμεν τὸν Θεὸν νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἀμαρτίας μας, ὅπως καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν κατὰ τὴν ἐντολήν Του τὰς ἀμαρτίας τῶν ἀνθρώπων πού μᾶς ἡδίκησαν. Κανεὶς δὲν δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν συγχώρησιν τῶν ἀμαρτιῶν του ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἀν αὐτὸς πρῶτος δὲν συγχωρῇ τοὺς ἀμαρτίσαντας εἰς αὐτόν.

6) Καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Παρακαλοῦμεν τέλος τὸν Θεὸν ὅχι μόνον νὰ μὴ μᾶς εἰσαγάγῃ εἰς τὴν δοκιμα-

σίαν τῆς ἀμαρτίας, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ ἡμᾶς τὸν πειρα-
σμὸν τοῦ πονηροῦ, δηλ. τὰς κακάς ἐπιθυμίας. Τὸ κάμνομεν αὐτό,
διότι δὲν ἔχομεν πεποίθησιν εἰς τὸν ἑαυτόν μας καὶ φοβούμεθα ὅτι
δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀνθέξωμεν εἰς τὸν πειρασμὸν καὶ νὰ μὴ ἀμαρ-
τήσωμεν.

‘Ο Θεός δοκιμάζει τὴν σταθερότητα τῆς πίστεως καὶ εὔσεβείς
μας διὰ δύο λόγους· ἢ διὰ νὰ στερεώσωμεν περισσότερον τὴν πίστιν
μας ἢ διὰ νὰ γίνωμεν μὲ τὴν σταθερὰν πίστιν μας παράδειγμα πρὸς
τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ὅπως ὁ Ἀβραὰμ καὶ ὁ Ἰώβ.

7) Ἄ μή ν. Εἴθε νὰ γίνουν αὐτά, τὰ δποῖα ζητοῦμεν ἀπὸ τὸν
Θεόν.

‘Η προσευχὴ εἶναι ἀναγκαιοτάτη εἰς τὸν ἀνθρωπὸν. “Οπως τὸ
σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἀνάγκην τροφῆς, διὰ νὰ ζήσῃ, οὕτω καὶ
ἡ ψυχὴ. ‘Η προσευχὴ εἶναι ἡ τροφὴ τῆς ψυχῆς.

‘Η Κυριακὴ προσευχὴ, μὲ τὴν βραχυλογίαν της καὶ τὸ ὑψος
τῶν ἑννοιῶν, εἶναι ὁ κλασσικὸς τύπος πάσης Χριστιανικῆς προσ-
ευχῆς, θεῖον ἀληθῶς δημιούργημα.

ζ') Περὶ νηστείας

(Ματθ. 6, 16 - 18)

Καὶ ὅταν ἐνήστευον οἱ Ἐβραῖοι, τὸ ἔκαμνον μὲ πολὺ ἐπιδεικτι-
κὸν τρόπον. Πειριφέροντο σιωπῆλοι καὶ σκυθρωποί, μὲ ὥχρα καὶ
ἀδύνατα πρόσωπα, διὰ νὰ δείξουν εἰς τὸν κόσμον ὅτι ἐνήστευον.

‘Η νηστεία δὲν χρειάζεται, διὰ νὰ μᾶς προσέξουν οἱ ἄλλοι ἀνθρω-
ποι καὶ νὰ ἐπαινέσουν αὐτὸν ποὺ νηστεύει. Μὲ τὴν νηστείαν καὶ τὴν
προσευχὴν καθαρίζεται καὶ ἔξαγνίζεται τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ μας.
Πρέπει λοιπὸν νὰ γίνεται μὲ σεμνότητα καὶ χωρὶς καμμίαν ἐπίδειξιν.

Διὰ τοῦτο ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδίδαξεν :

“Οταν νηστεύετε, μὴ περιφέρεσθε σκυθρωποί καὶ ρυπαροί, διὰ
νὰ ἐπιδειχθῆτε. Ἀντιθέτως μάλιστα νὰ πλύνετε καλὰ τὸ πρόσω-
πόν σας, διὰ νὰ μὴ φαίνεσθε ὅτι νηστεύετε. Ὁ Θεός, δ ὁ δποῖος γνω-
ρίζει τὰ πάντα, θὰ ἴδη ὅτι νηστεύετε καὶ θὰ σᾶς ἀνταμείψῃ.

η') Περὶ Θείας Προνοίας

(Ματθ. 6, 25 - 34)

‘Ο Κύριος ἐδίδαξεν ὅτι οἱ ἀνθρωποι δὲν πρέπει νὰ ἀπελπίζωνται
ποτὲ διὰ τὰς τυχὸν ἀτυχίας τῆς ζωῆς, ἀλλὰ νὰ ἔχωσι πάντοτε τὴν

·έλπιδα των πρὸς τὸν Θεόν. Διότι ὁ Θεός, ὁ ὄποιος ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον, δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ νὰ τὸν ἀφήσῃ εἰς τὴν τύχην του.

Αὐτὸς φροντίζει δι' ὅλα τὰ πλάσματα τῆς δημιουργίας, ἀκόμη καὶ διὰ τὰ πλέον ταπεινά· δίδει τροφὴν εἰς τὰ «πετεινὰ» τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡραῖα ἄνθη καὶ φύλλωμα εἰς τὰ φυτά. Πολὺ περισσότερον βεβαίως θὰ φροντίσῃ διὰ τὸν ἄνθρωπον, ἀφοῦ οὗτος εἶναι τὸ ἀγαπητότερον ἀπὸ τὰ δημιουργήματά Του.

Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς οὐδέποτε ἔγκαταλείπει τὸν ἄνθρωπον. Ἡ Θεία Πρόνοια, παρακολουθεῖ διαρκῶς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ἐφοδιάζει μὲν ὅλα τὰ ὑλικὰ καὶ ἄλλα ἀγαθά, τῶν ὄποιων ἔχει ἀνάγκην.

Ο ἄνθρωπος λοιπὸν πρέπει νὰ ἀπασχολῇ τὸν νοῦν του κυρίως εἰς τὸ νὰ πράττῃ καλὰ ἔργα. Τότε θὰ ἔχῃ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀπὸ τὴν Θείαν Πρόνοιαν.

θ') Περὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν, τὰς ὄποιας πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ ἄνθρωπος
(Ματθ. 6, 19 - 24, 7, 1 - 6, 7, 7 - 20)

Ἐδίδαξεν ἀκόμη ὁ Κύριος ἥμῶν ὅτι καὶ ἄλλας ἀρετὰς πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ ἄνθρωπος.

Πρέπει πρῶτον νὰ φροντίζῃ περισσότερον διὰ τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ παρὰ διὰ τὰ ὑλικά. Πνευματικὰ ἀγαθὰ εἶναι αἱ καλαὶ πράξεις, αἱ πράξεις ἀγάπης πρὸς τοὺς ἄλλους. Αὕται εἶναι διὰ τὸν ἄνθρωπον πραγματικὸς θησαυρός, ὁ ὄποιος δὲν κινδυνεύει ἀπὸ τίποτε. Ἀντιθέτως τὰ ὑλικὰ ἀγαθά, ὅπως ὁ πλοῦτος, κινδυνεύουν καὶ ἀπὸ τοὺς κλέπτας ἀκόμη.

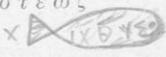
Πρέπει νὰ μὴ βλέπωμεν μόνον τῶν ἄλλων τὰ ἔλαττώματα καὶ τὰ σφάλματα καὶ νὰ τοὺς κατακρίνωμεν δι' αὐτά. Εἰναι ἀνάγκη πρῶτον τὰ ἴδικά μας ἔλαττώματα καὶ τὰ τυχὸν σφάλματα νὰ βλέπωμεν καὶ νὰ προσπαθῶμεν νὰ τὰ διορθώνωμεν. Μόνον ἔτσι θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐπιδράσωμεν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους καὶ θὰ τοὺς κάμωμεν νὰ γίνουν καλύτεροι ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμά μας.

“Ολα τὰ ἀγαθὰ τὰ παρέχει ὁ Θεός πρὸς τοὺς ἄνθρωπους καὶ πρέπει νὰ τὰ ζητῶμεν χωρὶς κανένα δισταγμόν. “Οπως τὰ τέκνα ζητοῦσιν ἀπὸ τοὺς γονεῖς των τὴν ἀναγκαιοῦσαν εἰς αὐτὰ τροφήν,

ἔτσι καὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ διστάζουν νὰ ζητοῦν ἀπὸ τὸν ἐν Οὐρανοῖς Πατέρα· «Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται». Ἀφοῦ λοιπὸν ὅλα ὅσα μᾶς ἀναγκαιοῦν εἰς τὴν ζωὴν μᾶς τὰ παρέχει ὁ Θεός, διατί νὰ μὴ κάμνωμεν καὶ ἡμεῖς πάντοτε τὸ καλὸν πρὸς τοὺς ἀλλους ἄνθρωπους; Τὰς σχέσεις μας πρὸς τοὺς ἀλλους ἄνθρωπους, διδάσκει ὁ Κύριος, πρέπει νὰ κανονίζῃ ὁ ἔξῆς μέγας νόμος: «Πάντα ὅσα ἀν θέλητε, ἵνα ποιῶσιν ύμιν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ύμεις ποιεῖτε αὐτοῖς».

‘Η ἀρετὴ ἡ ἡ κακία τοῦ ἄνθρωπου φαίνεται ἀπὸ τὰ ἔργα του κυρίως, ὅπως τοῦ δένδρου ἡ καλὴ κατάστασις φαίνεται ἀπὸ τὴν καρποφορίαν του. ‘Οπως δὲ τὸ δένδρον μόνον ἀν καρποφορῇ εἶναι χρήσιμον, τοιουτόροπως καὶ ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ πράττῃ πάντοτε καλὰ ἔργα, «νὰ ἀκολουθῇ τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς». Δὲν εἶναι βέβαια εὔκολον τοῦτο. Διότι τὸ νὰ πράττῃ κανεὶς πάντοτε τὸ καλὸν δύοιάζει μὲ τὸ νὰ εἰσέρχεται ἀπὸ στενὴν πύλην εἰς δρόμον δύσκολον καὶ ἀνηφορικόν. ‘Αντιθέτως ὁ δρόμος τοῦ κακοῦ εἶναι εὐρύχωρος καὶ δυαλός καὶ μὲ εὔκολίαν εἰσέρχεται κανεὶς εἰς αὐτὸν ἀπὸ πλατεῖαν πύλην. ‘Πολλοὶ ἀκολουθοῦν τὸν εὔκολον δρόμον, ἀλλὰ μόνον ὁ δύσκολος δρόμος τῆς ἀρετῆς θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς τὸν Παράδεισον.

i') Περὶ τῆς σταθερᾶς πίστεως

(Μαθ. 21 - 27)

¶ Τελειώνωντας τὴν διμιλίαν Του ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἐτόνισεν ἴδιαιτέρως τὴν μεγάλην ἀξίαν ποὺ ἔχουν διὰ τὸν ἄνθρωπον τὰ καλὰ ἔργα.

Μόνον ἀν κάμνετε πάντοτε τὸ καλόν, θὰ δείξετε ὅτι ἔχετε σταθερὰν πίστιν πρὸς ἐμὲ καὶ τὴν διδασκαλίαν μου. «Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε, Κύριε εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ’ ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς».

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ἀρκούμεθα εἰς τὸ νὰ ἀκούωμεν τὴν ὁρθὴν διδασκαλίαν καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν αὐτήν, ἀλλὰ καὶ νὰ πράτωμεν ὅτι αὐτὴ μᾶς ἐπιβάλλει.

‘Ο ἀρκούμενος μόνον εἰς τοὺς λόγους δύοιάζει μὲ τὸν μωρὸν ἄν-

θρωπον, δ ὁ ποιος ἔθεμελίωσε τὴν οἰκίαν του ἐπάνω εἰς ἄμμον· ἡ πρώτη θύελλα μὲ βροχὰς καὶ ἀνέμους θὰ τὴν καταρρίψῃ. "Ετοι καὶ ἐκεῖνος, δ ὁ ποιος θεμελιώνει τὴν πίστιν του εἰς λόγους μόνον δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὰ πρῶτα δυστυχήματα ἢ τὰς κακὰς συμβουλὰς τῶν ἄλλων, ἀλλὰ θὰ χάσῃ τὴν πίστιν του.

Αντιθέτως δ φρόνιμος ἄνθρωπος θεμελιώνει τὴν οἰκίαν του ἐπὶ τῆς πέτρας καὶ αὐτὴ ἀντέχει εἰς ὅλας τὰς θυέλλας καὶ τοὺς ἀνέμους.

Πέτρα λοιπόν, δηλαδὴ σταθερὸν θεμέλιον τῆς πίστεως, εἶναι κυρίως τὰ καλὰ ἔργα, τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς, τὰ ὄποια πάντοτε πρέπει νὰ πράττῃ δ ἄνθρωπος.

25. Ποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμε καὶ ποίαν σημασίαν ἔχει διὰ τοὺς Χριστιανοὺς ἡ «ἐπὶ τοῦ Ὁρούς Ὁμιλία»

(Ματθ. 7, 28 - 29 κ.ἄ.)

Ἡ ἐπὶ τοῦ Ὁρούς Ὁμιλία ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς ὅλον τὸν λαόν, δ ὁ ποιος τὴν παρηκολούθησε μὲ θαυμασμόν. "Ολοι ἀνεγνώριζον ὅτι δὲν ώμιλησε ξηρῶς καὶ τυπικῶς, ὅπως ἔκαμνον οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἀλλὰ ἔδιδε ζωὴν εἰς τοὺς λόγους του, ώς νὰ εἶχεν ἔξουσίαν ἀνωτέραν.

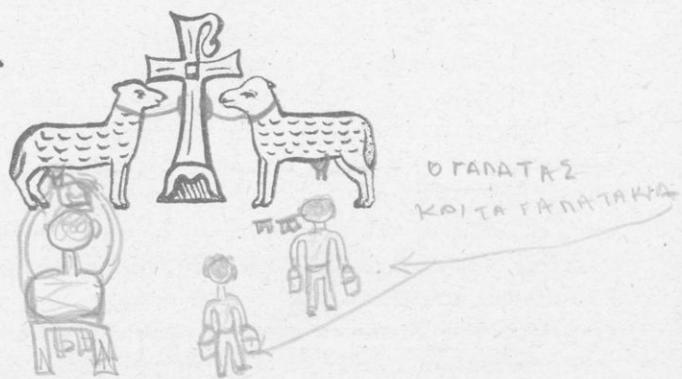
Ίδιαιτέρως ἐπρόσεξαν ὅλοι τὴν περὶ βασιλείας τοῦ Θεοῦ διδασκαλίαν Του, ἡ ὄποια ἀλλως τε ἥτο τὸ κύριον σημεῖον τῆς ὁμιλίας Του.

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ὑπάρχει ἐν τῷ Οὐρανῷ, ὅπου οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ δίκαιοι ζῶσιν ἔνα ἰδεώδη πνευματικὸν βίον, ἐκπληροῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Πρὸς τὴν ἰδεώδη ταύτην πνευματικὴν ζωὴν πρέπει νὰ τείνῃ νὰ δομοίσῃ καὶ ἡ ἐπὶ τῆς γῆς ζωὴ τῶν ἀνθρώπων. Κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς γῆς ζωὴν ταύτην πρέπει νὰ ρυθμίζῃ τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων μεταξύ των ἡ θέλησις τοῦ Θεοῦ. Τὸ θέλημα δὲ τοῦ Θεοῦ περιλαμβάνεται εἰς τοὺς θείους νόμους, οἱ ὄποιοι ἀποκαλύπτονται εἰς τὸν ἄνθρωπον διὰ τῆς διδασκαλίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

"Ολοι ὅσοι ἀκολουθοῦν εἰς τὸν βίον των τοὺς θείους νόμους καὶ ἔργαζονται διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἀρχῶν τῆς ἀγάπης, θὰ γίνουν ἄξιοι τῆς ἐπὶ τῆς γῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Είναι λοιπόν ή ἐπὶ τῆς γῆς βασιλεία τοῦ Θεοῦ πνευματικὴ καὶ παγκόσμιος καὶ τείνει νὰ δμοιάσῃ πρὸς τὴν ἐν οὐρανοῖς βασιλείαν. Διὰ τοῦτο ὁ ἀνθρωπός πρέπει νὰ φροντίζῃ νὰ πλησιάζῃ διαρκῶς πρὸς τὴν πνευματικὴν καὶ ἡθικὴν τελειότητα, τὴν δόποιαν πρέπει νὰ ἔχουν τὰ ἄξια τέκνα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Η ΕΝ ΓΑΛΙΛΑΙΑ ΔΡΑΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

26. Ἡ θεραπεία τοῦ λεπροῦ καὶ τοῦ παραλυτικοῦ δούλου
τοῦ Ἐκανοντάρχου τῆς Καπερναούμ

(Ματθ. 8, 1 - 13)

ΕΤΑ τὴν ὁμιλίαν Του ὁ Ἰησοῦς κατῆλθεν ἐκ τοῦ ὄρους καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ πλήθους πολλοῦ κατηυθύνθη πρὸς τὴν Καπερναούμ.

Ἐνῷ εἰσήρχετο εἰς μίαν παρακειμένην κώμην, ἐπλησίασε κάποιος ἄνθρωπος, ὁ δόποιος ἔπασχεν ἐκ λέπρας, καὶ γονυπετήσας ἱέκετευε τὸν Ἰησοῦν νὰ τὸν λυπηθῇ καὶ νὰ τὸν θεραπεύσῃ ἀπὸ τὴν φοβερὰν νόσον.

— Κύριε, τοῦ λέγει, ἐάν θέλης, δύνασαι νὰ μὲ θεραπεύσῃς.

“Οπως βλέπομεν, ὁ λεπρὸς εἶναι τόσον πεπεισμένος διὰ τὴν θείαν δύναμιν τοῦ Ἰησοῦ, ώστε δὲν ἐκφράζει καμμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τούτου. Παρακαλεῖ μόνον νὰ θελήσῃ νὰ τὸν θεραπεύσῃ ὁ Ἰησοῦς καί, ἀν θελήσῃ, τότε ἀσφαλῶς θὰ θεραπευθῇ.

“Ο ‘Ιησοῦς ἐπρόσεξε τὴν σταθεράν ταύτην πίστιν τοῦ λεπροῦ.
Ἐξέτεινε τὴν χεῖρά Του, ἥγγισε τὸν λεπρὸν καὶ τοῦ εἶπε :

— Θέλω, καθαρίσθητι.

‘Αμέσως τὰ ἀπαίσια ἔλκη τῆς λέπρας ἐξηφανίσθησαν· ὁ λεπρὸς ἐθεραπεύθη.

Μετὰ τὴν θεραπείαν τοῦ λεπροῦ, ὁ ‘Ιησοῦς συνέχισε τὸν δρόμον Του πρὸς τὴν Καπερναούμ. Ἐκεῖ εἶχε τὴν ἔδραν του καὶ εἰς ἄξιωματικός τοῦ Ρωμαϊκοῦ στρατοῦ (‘Εκατόνταρχος), ὁ ὅποιος ἦτο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ βασιλέως Ἡρώδου Ἀντίπα. ‘Ο ‘Εκατόνταρχος ἦτο καλὸς ἄνθρωπος καὶ ὅλοι τὸν ἐσέβοντο καὶ τὸν ἤγαπων.

“Οταν ἔφθασεν ὁ ‘Ιησοῦς εἰς τὴν Καπερναούμ, ἔτρεξε πρὸς Αὐτὸν ὁ ‘Εκατόνταρχος καὶ ἤρχισε νὰ τὸν παρακαλῇ νὰ θεραπεύσῃ τὸν δοῦλόν του, ὁ ὅποιος ἔπασχεν ἐκ παραλυσίας καὶ πολὺ ἐβασανίζετο.

‘Ο ‘Ιησοῦς ἀπήντησεν ἀμέσως ὅτι θὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν του νὰ τὸν θεραπεύσῃ.

— Άλλὰ τότε ὁ ‘Εκατόνταρχος εἶπε πρὸς τὸν ‘Ιησοῦν :

— Κύριε, ἔγω δὲν εἰμαι ἄξιος, διὰ νὰ εἰσέλθης Σὺ εἰς τὸν οἰκόν μου.

‘Άλλα, ὅπως ἔγω, ὅταν δώσω μίαν διαταγὴν εἰς τοὺς στρατιώτας μου, ἀμέσως ἔκτελεῖται, οὕτω καὶ Σὺ δύνασαι μὲν ἔνα λόγον Σου νὰ θεραπεύσῃς τὸν ὑπηρέτην μου.

“Οταν ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους τοῦ ‘Εκατοντάρχου, ὁ ‘Ιησοῦς ἐστράφη πρὸς τοὺς μαθητάς Του καὶ εἶπε :

— Τοιαύτην πίστιν δὲν εὔρον μεταξὺ τῶν Ιουδαίων. Σᾶς λέγω ὅτι θὰ πιστεύσουν εἰς τὴν διδασκαλίαν μου πολλοί ‘Εθνικοί καὶ θὰ σωθοῦν, ἐνῷ οἱ Ιουδαῖοι θὰ μείνουν ἔξω τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἀπευθυνόμενος κατόπιν πρὸς τὸν ‘Εκατόνταρχον τοῦ λέγει :

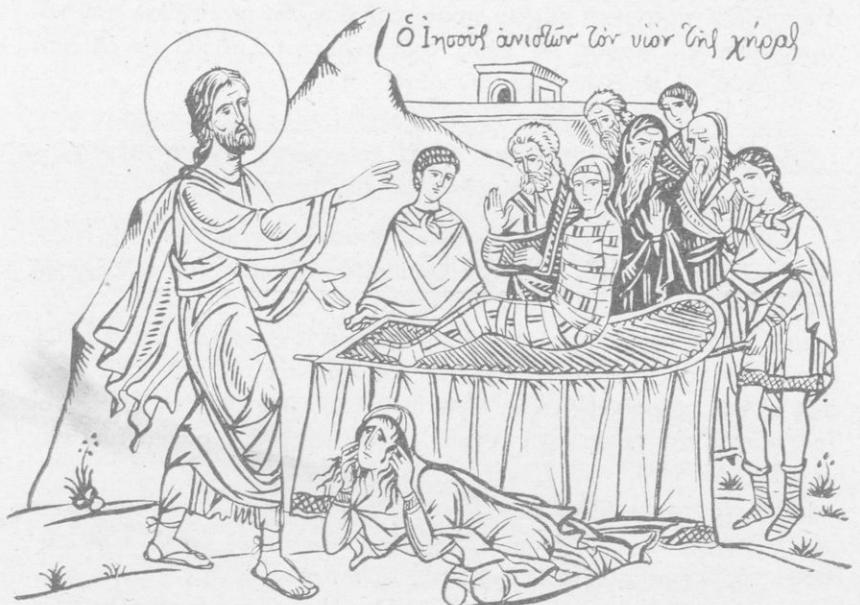
— Πήγαινε εἰς τὸν οἰκόν σου καὶ θὰ γίνῃ κατὰ τὴν πίστιν σου.

Καὶ πράγματι. Τὴν ἴδιαν στιγμὴν ὁ δοῦλος τοῦ ‘Εκατοντάρχου ἐθεραπεύθη καὶ ἔγινε τελείως ὑγιής.

27. Ἡ ἀνάστασις τοῦ νίοῦ τῆς χήρας ἐν Ναΐν
(Λουκ. 7, 11 - 17)

Μετὰ τὴν θεραπείαν τοῦ δούλου τοῦ Ἐκατοντάρχου, ὁ Ἰησοῦς ἔξῆλθεν ἐκ τῆς Καπερναούμ μετὰ τῶν μαθητῶν Του καὶ πολλοῦ πλήθους καὶ ἐπεσκέπτετο τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Γαλιλαίας. Περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν Ναΐν, ἥ ὅποια ἔκειτο 40 χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς τῆς Καπερναούμ.

‘Ο Ἰησοῦς καὶ ἡ ἀκολουθία Του ἐπλησίαζον εἰς τὴν πόλιν, ὅταν ἐφάνη ἔξερχομένη ἐκ τῆς πύλης τῆς πόλεως μία πένθιμος συνοδεία. Ἡτο κηδεία, τὴν ὅποιαν ἡκολούθει μέγα πλῆθος κόσμου. Ὁ νεκρὸς

ἥτο τὸ μονογενὲς τέκνον μιᾶς χήρας, ἥ ὅποια ἔκλαιειν ἀπαρηγόρητα.

‘Ο Ἰησοῦς συνεκινήθη πολὺ ἀπὸ τὸ θέαμα τῆς θρηνούσης μητρός. Χωρὶς νὰ περιμένῃ νὰ ζητηθῇ ἥ βοήθειά Του, ἐπλησίασε τὴν συνοδείαν καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν χήραν μητέρα εἶπε :

—Μὴ κλαῖε.

“Ολοι τότε ἐστράφησαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, οἱ δὲ βαστάζοντες

τὸν νεκρὸν ἐστάθησαν καὶ παρετήρουν ἔκπληκτοι τὸν πλησιάζοντα πρὸς τὸ φέρετρον Ἰησοῦν.

Ἐν μέσῳ τῆς σιωπῆς, ἡ ὁποίᾳ ἐπηκολούθησεν, ἤκουσθη ἡ φωνὴ τοῦ Ἰησοῦ λέγουσα:

— Νεανίσκε, εἰς σὲ τὸ λέγω, ἐγέρθητι!

Ἄμσως ὁ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης νεκρός νέος «ἀνεκάθισε» καὶ ἥρχισε νὰ διμιλῇ.

Ο Ἰησοῦς τότε ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς καὶ τὸν παρέδωσεν εἰς τὴν μητέρα του, τῆς ὁποίας ἡ λύπη μετετράπη εἰς ἀπερίγραπτον ἀγαλλίασιν.

Ολοι κατελήφθησαν ὑπὸ θαυμασμοῦ. Ἐδόξαζον τὸν Θεὸν καὶ ἔλεγον διτὶ πράγματι μέγας προφήτης διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου εἶναι ὁ Ἰησοῦς. Ἡ φήμη τοῦ θαύματος διεδόθη εἰς ὅλα τὰ περίχωρα καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἰουδαίαν.

28. Ὁ Ἰησοῦς συγχωρεῖ τοὺς εἱλικρινῶς μετανοοῦντας (Λουκ. 7, 36 - 50)

Ολίγον μετὰ τὸ θαῦμα τῆς ἀναστάσεως τοῦ νεανίσκου τῆς Ναΐν, προσεκλήθη ὁ Ἰησοῦς ὑπὸ τοῦ Φαρισαίου Σίμωνος, ἵνα φιλοξενηθῇ εἰς τὴν οἰκίαν του.

Οι Φαρισαῖοι ἦσαν οἱ πλουσιώτεροι καὶ ἴσχυρότεροι μεταξύ τῶν Ἰουδαίων καὶ διεκρίνοντο διὰ τὴν τυφλὴν προσήλωσίν των πρὸς τὰς ἔθνικὰς παραδόσεις τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ. Αὔτοὶ ἦσαν κυρίως οἱ ἔρμηνευταὶ τοῦ Νόμου καὶ μεταξύ αὐτῶν καὶ τῶν Γραμματέων ἔξελέγοντο τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου.

Διὰ τοῦτο οἱ Φαρισαῖοι εἶχον γίνει ἐγωσταὶ καὶ ὑπερήφανοι καὶ περιεφρόνουν τὸν λαόν. Ἐπίρουν ἐπιδεικτικῶς ὅλους τοὺς τύπους τῆς λατρείας, ἔκαμνον μακρὰς προσευχάς εἰς τὰς γωνίας τῶν ὄδῶν, ἐνήστευον δις τῆς ἐβδομάδος κλπ. Ἡ εὐσέβεια ὅμως αὕτη τῶν Φαρισαίων ἦτο φαινομενική, διότι περιωρίζετο μόνον εἰς λόγους καὶ τύπους. Ἐνῷ δηλαδὴ ἐδίδασκον τοὺς ἄλλους τὴν δικαιούσην καὶ τὴν τήρησιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Νόμου, οἱ ἕδιοι ἦσαν ἄδικοι πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ παραβάται τῶν ἐντολῶν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου.

Ο Ἰησοῦς ἐγνώριζε πολὺ καλὰ τὴν ὑποκρισίαν τῶν Φαρισαίων, τὴν ὁποίαν βραδύτερον ἤλεγχεν αὐστηρότατα καὶ δριμύτατα.

*Ἐν τούτοις ἐδέχθη τότε τὴν πρόσκλησιν τοῦ Φαρισαίου Σίμωνος καὶ μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν του.

*Οταν ἔγινε τοῦτο γνωστὸν εἰς τὴν πόλιν, ἥλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος μία γυνή, τῆς ὁποίας ὄλοι ἐγνώριζον τὸν ἀτακτὸν καὶ ἀμαρτωλὸν βίον. Ἐστάθη ὅπισθεν τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ, συναισθανομένη τὸ βάρος τῶν ἀμαρτιῶν της. Κατόπιν ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καταβρέχουσα τούτους μὲ τὰ δάκρυά της καὶ ἀλείφουσα αὐτοὺς μὲ πολύτιμον μύρον, τὸ ὄποιον ἔφερε μαζί της. Μὲ τὸν τρόπον τοῦτον ἥθελε νὰ δεῖξῃ τὴν εἰλικρινή μετάνοιάν της.

*Ο Ἰησοῦς συνεκινήθη ἀπὸ τὸ θέαμα τῆς ταπεινότητος, τοῦ πόνου, τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς θυσίας τῆς μετανοούσης καὶ δὲν ἀπεμάκρυνεν αὐτήν. *Ο Φαρισαῖος ὅμως Σίμων, ἀσυγκίνητος καὶ ἄκαμπτος, ἐφαίνετο νὰ ἀποδοκιμάζῃ ὄλην αὐτήν τὴν σκηνὴν μὲ τὰ βλέμματά του.

*Ο Ἰησοῦς ἀντελήφθη ἀμέσως τοὺς διαλογισμοὺς τοῦ Φαρισαίου. Τὸν ἐκάλεσε πλησίον Του καὶ τοῦ εἶπεν ὅτι ἡ γυνὴ ἐκείνη ἀπέδειξεν ὅτι πολὺ ἐπόνεσε καὶ εἰλικρινῶς μετενόησε, διὰ τοῦτο δύναται νὰ συγχωρηθῇ. Στραφεὶς δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα εἶπεν :

— Ἀφέωνταί σου αἱ ἀμαρτίαι.

Καί, διὰ νὰ τὴν βεβαιώσῃ ἀκόμη περισσότερον περὶ τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν της, προσέθεσεν :

— Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Πορεύου εἰς εἰρήνην.

Οἱ παρευρισκόμενοι Φαρισαῖοι διελογίζοντο :

— Τίς εἶναι οὗτος, ὁ ὄποιος συγχωρεῖ ἀμαρτίας ;

Οἱ μαθηταὶ ὅμως τοῦ Ἰησοῦ καὶ πολὺς ἄλλος κόσμος, οἱ ὄποιοι ἐγνώριζον τὴν ἀπειρον συμπάθειαν καὶ ὀγκάπην τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς εἰλικρινῶς μετανοοῦντας, εἰχον ἀκλόνητον πίστιν εἰς τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἔξουσίαν Του νὰ συγχωρῇ ἀμαρτίας.

29. *Ο Ἰησοῦς συνεχίζει τὴν διδαχήν Του εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰς κώμας τῆς Γαλιλαίας. Αἱ παραβολαὶ τοῦ Ἰησοῦ
(Λουκ. 8, 1-3. Ματθ. 13, 1-3)

*Ο Ἰησοῦς ἐπισκέπτεται τώρα πολλὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις τῆς Γαλιλαίας συνεχίζων τὴν διδαχήν Του πρὸς τὰ πλήθη. Τὸ κήρυγμα καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ

ήκοούετο παντοῦ μὲ θαυμασμὸν καὶ πολὺς λαὸς Τὸν ἡκοολούθει.

Μεταξὺ τῶν τακτικῶν ἀκολούθων τοῦ Ἰησοῦ, πλὴν τῶν μαθητῶν Του, ἥσαν καὶ γυναῖκες, αἱ ὄποιαι «διηκόνουν αὐτῷ». Τοιαῦται ἥσαν ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Ἱωάννα ἡ γυνὴ Χουζᾶ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ Ἡρώδου Ἀντίπα, ἡ Σωσσάνα καὶ ἄλλαι πολλαί.

«Οἱ Ἰησοῦς ὠμίλει τακτικὰ πρὸς τὸ πλῆθος. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀκροαταὶ Του ἥσαν, οἱ περισσότεροι, ἀπλοϊκοὶ ἀνθρωποί, ἔρχισε νὰ χρησιμοποιῇ εἰς τὰς ὁμιλίας Του παραδείγματα ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ παραβολάς.

Π α ρ α β ο λ ἡ α :

«Η παραβολὴ εἶναι μία πλαστὴ διήγησις, ἡ ὄποια σκοπὸν ἔχει νὰ διδάξῃ μίαν θρησκευτικὴν καὶ ἡθικὴν διδασκαλίαν. Αἱ παραβολαὶ διαφέρουν ἀπὸ τοὺς μύθους, διότι ἔχουν μὲν καὶ ἐκεῖνοι σκοπὸν τὴν διδασκαλίαν, ἀλλὰ οἱ μὲν μῦθοι λέγουν πράγματα ἀπίθανα καὶ ἀπραγματοποίητα, διότι θέτουν φωνὴν εἰς τὰ ζῆα, πτηνὰ κλπ., αἱ δὲ παραβολαὶ γνωστὰ καὶ πιθανὰ παραμένα ἀπὸ τὴν φυσικὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων ἢ ἀπὸ τὴν ιστορίαν. Η παραβολὴ καθιστᾷ τὸν λόγον ζωηρότερον καὶ εὐχαριστότερον καὶ οὔτως ὁ ἀκροατὴς προσέχει περισσότερον. «Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν μετεχειρίσθη ὁ Χριστὸς τὰς παραβολὰς καὶ ἀκόμη διὰ νὰ κάμῃ αἰσθητὰς καὶ προσιτὰς εἰς τὸν λαὸν τὰς ὑψίστας θρησκευτικὰς καὶ ἡθικὰς διδασκαλίας Του.

Αἱ Εὐαγγελικαὶ παραβολαί, μὲ τὴν χάριν, τὴν ἀπλότητα καὶ τὴν πρωτοτυπίαν των, ὁμοιάζουν πρὸς ζωγραφικοὺς πίνακας, οἱ ὄποιοι ποτὲ δὲν ἔξαλείφονται ἀπὸ τὴν μνήμην μας.

Διὰ πρώτην φορὰν ἔχρησιμοποίησε παραβολὴν ὁ Κύριος ἡμῶν ἐνώπιον μεγάλης συγκεντρώσεως λαοῦ εἰς τὴν παραλίαν τῆς λίμνης Γεννησαρέτ. Ἐπειδὴ τὸ πλῆθος ἦτο πάρα πολὺ καὶ ὁ συνωστισμὸς μέγας, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἐν μικρὸν πλοῖον καὶ παρεκάλεσε τὸν λαὸν νὰ καθίσῃ εἰς τὴν παραλίαν.

«Ἀπὸ τοῦ πλοίου, ὅπως ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἔρχισε διδάσκων τὰ πλήθη ὁ Ἰησοῦς διὰ παραβολῶν. Η πρώτη δὲ παραβολὴ εἶναι ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως.

30. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως

(Ματθ. 13, 2 - 23, Μαρκ. 4, 1 - 21, Λουκ. 8, 4 - 15)

“Οὐ Ιησοῦς διηγεῖται «ἐν παραβολῇ» μίαν πολὺ ἀπλῆν σκηνὴν τοῦ ἀγροτικοῦ βίου.

—“Ἐνας γεωργὸς ἔξῆλθεν ἡμέραν τινὰ εἰς τὸν ἀγρὸν του, διὰ νὰ σπείρῃ. Ἀπὸ τὸν σπόρον, ποὺ ἔσπειρεν, ἐν μέρος ἔπεσεν εἰς τὸν δρόμον, ὅπου τὸν κατεπάτησαν οἱ ἄνθρωποι ἢ κατέφαγον αὐτὸν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Ἐν ἄλλο μέρος τοῦ σπόρου ἔπεσεν εἰς πετρῶδες ἔδαφος· ἐφύτρωσεν εἰς τὸ ὀλίγον χῶμα ποὺ ὑπῆρχεν ἐκεῖ,

·ἄλλα δὲν ἐπρόφθασε νὰ μεγαλώσῃ καὶ ἔξηράνθη ἀμέσως. Ἀλλο πάλιν μέρος τοῦ σπόρου ἔπεσεν εἰς ἔδαφος, ὅπου ὑπῆρχε καὶ σπόρος ἀκανθῶν· ἐκεῖ ἐφύτρωσεν ὁ σπόρος καὶ ἐμεγάλωσεν, ἀλλὰ ἐφύτρωσαν μαζὶ καὶ αἱ ἄκανθαι καὶ ἀπέπνιξαν αὐτὸν.

·Ο σπόρος ὅμως, ὁ ὅποιος ἔπεσεν εἰς καθαρὸν καὶ εὔφορον ἔδα-

φος, έφύτρωσε κανονικά, ηύξήθη καὶ ἐκαρποφόρησε τόσον πιολύ, ώστε ἀπέδωσε καρπὸν ἔξηκονταπλάσιον καὶ ἐκατονταπλάσιον.

Οἱ ἀκροσταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐδυσκολεύθησαν νὰ ἐννοήσουν τὴν παραβολὴν αὐτῆν. Καὶ αὗτοὶ οἱ μαθηταὶ Του ἡρώτων Αὐτόν :

— Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη;

Τότε δὲ Ἰησοῦς, ἔρμηνεύων τὴν παραβολήν, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς Του τὰ ἔξῆς :

— Σπόρος εἰναι δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ, γεωργὸς εἰναι πρῶτον δὲ ίδιος δὲ Χριστὸς καὶ ἔπειτα οἱ Ἀπόστολοι καὶ ὄλοι ὅσοι θὰ συνεχίσουν τὸ ἔργον αὐτῶν, γῇ δὲ εἰναι ἡ καρδία τῶν ἀνθρώπων.

Οἱ ἀνθρωποί, οἱ ὄποιοι ἀκούουσιν τώρα ἡ θὰ ἀκούσουν εἰς τὸ μέλλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, δηλ. τὴν διδασκαλίαν μου, εἶπεν δὲ Ἰησοῦς, δύνανται νὰ χωρισθοῦν εἰς τέσσαρας κατηγορίας.

Οἱ πρῶτοι ὁμοιάζουσιν πρὸς τὸν δρόμον, ὅπου δὲ σπόρος δὲν ἐφύτρωσε καθόλου. Δὲν ἀκούουσιν καθόλου τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διότι ἡ καρδία των εἰναι σκληρὰ ἀπὸ τὰ πάθη, τὰς κακίας καὶ τὴν φροντίδα διὰ τὰς ὑλικὰς ἀπολαύσεις. Οἰαδήποτε πρὸς τούτους διδασκαλία λαμβάνει τὴν τύχην τοῦ σπόρου, δὲ ὄποιος ἔπεισεν εἰς τὴν ὁδόν.

Δευτέρα τάξις ἀνθρώπων εἰναι ἕκεῖνοι, οἱ ὄποιοι ἀκούουσι μὲν προθυμίαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἡ προθυμία των εἰναι στιγμιαία. Εὐθὺς ως παρουσιασθῆ εἰς αὐτὸύς δὲ πρῶτος πειρασμὸς ἡ δοκιμασία, λησμονοῦσι τὰς θείας ἐντολάς καὶ περιπίπτουσι πάλιν εἰς τὴν ἀμαρτίαν. Ἡ πίστις των δὲν ἔχει σταθερότητα καὶ διὰ τοῦτο δὲ σπόρος τῆς θείας διδασκαλίας δὲν ριζώνει καλὰ εἰς τὰς καρδίας των.

Εἰς τὴν τρίτην κατηγορίαν κατατάσσονται ἕκεῖνοι οἱ ἀνθρωποί, οἱ ὄποιοι, ἐνῷ εἰναι οἱ ἴδιοι καλοί, ζῶσιν ἐν μέσῳ κακῶν καὶ πονηρῶν φίλων. Εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ριζώνει δὲ σπόρος τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀλλά, ἐνῷ ἔχει βλαστήσει καὶ εἰναι ἔτοιμος νὰ ἀποδώσῃ καρπούς, δηλαδὴ καλὰ ἔργα, ἐπεμβαίνουν οἱ κακοὶ καὶ πονηροὶ σύντροφοι καὶ δὲν τοὺς ἀφήνουν νὰ γίνουν ἐνάρετοι ἀνθρωποί.

Πρὸς τὴν εὔφορον τέλος γῆν παραβάλλονται οἱ ἀνθρωποί, οἱ ὄποιοι ἀκούουσι μὲ καθαρὰν καρδίαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διαφυλάσσοντας αὐτὸν καὶ τὸν ἐφαρμόζουν εἰς τὴν ζωήν των. Οἱ τοιοῦτοι δῆχι μόνον τὸν ἑαυτόν των σώζουν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους εἰναι ὠφέλιμοι καὶ χρήσιμοι.

31. Ἡ παραβολὴ τῶν ζιζανίων

(Ματθ. 13, 24 - 30 καὶ 36 - 43)

Οὐ Ιησοῦς εἶπε τότε εἰς ὅλον τὸν λαὸν καὶ τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων.

Εἰς τὴν παραβολὴν ταύτην ὁ Ἰησοῦς παρομοιάζει τὸν ἑαυτόν Του πρὸς ἓνα γεωργόν, ὃ δόποῖος μετέβη εἰς τὸν ἀγρόν του καὶ ἔσπειρε καθαρὸν σπόρον. Τὴν νύκτα ὅμως οἱ ἔχθροι τοῦ γεωργοῦ ἐπῆγαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν ἀγρόν του καὶ ἔσπειραν σπόρον ζιζανίων¹.

Οταν ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς βλαστήσεως, ἐφύτρωσαν μαζὶ μὲ τὸν σῖτον καὶ ἀφθονα ζιζάνια, τὰ δόποια ἀνεπτύχθησαν καὶ ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ πνίξουν τὸν σῖτον. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἀγροῦ, ὅταν εἶδον τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ζιζανίων, ἤλθον πρὸς τὸν γεωργόν καὶ τοῦ εἶπον :

— Κύριε, θέλεις νὰ ἐκριζώσωμεν τὰ ζιζάνια ;

Ἐκεῖνος ὅμως τοὺς ἀπεκρίθη :

— Ὁχι· διότι μαζὶ μὲ τὰ ζιζάνια ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἐκριζώσετε καὶ τὸν σῖτον. Ἀφήσατέ τα καὶ ἂς αὐξάνουν. Ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ θερισμοῦ, θὰ παραγγείλω εἰς τοὺς θεριστὰς νὰ συλλέξουν πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ κατόπιν τὸν σῖτον. Καὶ τὰ μὲν ζιζάνια νὰ τὰ καύσουν, τὸν δὲ σῖτον νὰ συναθροίσουν καὶ τοποθετήσουν εἰς τὴν σιταποθήκην.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, ὅταν μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὄμιλίας Του ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου διέμενον, παρεκάλεσαν Αὔτὸν νὰ τοὺς ἔξηγήσῃ τὴν παραβολὴν ταύτην :

— Οὐ Ιησοῦς ἔξηγησεν αὐτὴν ὡς ἔξης :

— Ο Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, διδάσκων τοὺς ἀνθρώπους, ὁμοιάζει πρὸς τὸν γεωργόν, ὃ δόποιος σπείρει καθαρὸν σπόρον εἰς τὸν ἀγρόν του, δηλαδὴ εἰς τὴν Χριστιανικὴν Κοινωνίαν.

Ο ἔχθρὸς τοῦ γεωργοῦ, ὃ δόποιος σπείρει τὰ ζιζάνια, εἶναι ὁ πονηρὸς δαίμων (ὁ διάβολος). Οὗτος ρίπτει εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων τὸν σπόρον τῆς ἀπιστίας καὶ τῶν κακῶν διαλογισμῶν.

Οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι, οἱ δόποιοι ἀκούουν καὶ φυλάττουν τὸν λό-

1. Ζιζάνια εἶναι χόρτα ἀγρια, τὰ δόποια φύονται εἰς τοὺς ἀγροὺς τοῦ σίτου καὶ ἐμποδίζουν τὴν κανονικὴν ἀνάπτυξιν του λέγονται κοινῶς ἡρα (ἀρχ. ἡρα).

γον τοῦ Θεοῦ, είναι ὁ ἀναπτυχθεὶς κανονικῶς σῖτος· οἱ κακοὶ δὲ εἰ—
ναι τὰ ζιζάνια.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως οἱ μὲν πονηροὶ θὰ ριφθοῦν εἰς τὸ
πῦρ, διὰ νὰ τιμωρηθοῦν, οἱ δὲ δίκαιοι καὶ ἀγαθοὶ θὰ ἀνταμειφθοῦν
καὶ θὰ ζήσουν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν.

32. Ἡ παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως καὶ τῆς ζύμης

(Ματθ. 13, 31 - 33)

Δύο ἀκόμη παραβολάς εἶπεν ὁ Κύριος κατὰ τὴν ἡμέραν ἑκεί—
νην εἰς τὴν λίμνην Γεννησαρέτ· τὴν παραβολὴν τοῦ κόκκου σινάπεως
καὶ τὴν παραβολὴν τῆς ζύμης.

Τὴν διδασκαλίαν Του παρομοιάζει πρὸς κόκκον σινάπεως. Ὁ
κόκκος οὗτος είναι ἐκ τῶν μικροτέρων σπόρων ὅταν ὅμως ριζώσῃ,
βλαστήσῃ καὶ αὐξηθῇ, γίνεται τότε τὸ μεγαλύτερον ἀπὸ ὅλα τὰ
λάχανα· γίνεται πολὺ μεγάλο, ὡς δένδρον, εἰς τοὺς κλάδους τοῦ
ὅποιού ἔρχονται καὶ κάμνουν τὴν φωλεάν των τὰ πετεινὰ τοῦ οὐ—
ρανοῦ.

Τοιουτοτρόπως καὶ ἡ διδασκαλία Του ὡς σπόρος ἔξερχεται ἀπὸ
τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ, εύρισκει ὀλίγους κατ' ἀρχὰς ὀπαδούς καὶ κα—
τόπιν ἔξαπλοῦται καὶ διακλαδίζεται εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου.

Παρομοιάζει ἐπίσης τὴν διδασκαλίαν Του πρὸς τὴν ζύμην¹.
ἡ ὅποια γίνεται ἀπὸ μικρὰν ποσότητα ἀλεύρου καὶ ὄδατος. Ἡ μι—
κρὰ αὕτη ποσότης ζύμης ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μεταβάλῃ πολὺ με—
γάλην μᾶζαν ἀλεύρου καὶ ὄδατος εἰς ζύμην κατάλληλον διὰ τὴν
παρασκευὴν ἄρτου. Τοιουτοτρόπως καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ
ἔχει ἐν ἑαυτῇ τὴν δύναμιν νὰ ριζώνῃ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων
καὶ θέλει μεταβάλει εἰς χριστιανοὺς ὄλους τοὺς ἀνθρώπους.

33. Ὁ Ἰησοῦς λέγει καὶ ἄλλας παραβολὰς

πρὸς τοὺς μαθητάς Του

(Ματθ. 13, 44 - 51)

Ἄφοῦ ἐτελείωσε τὴν ἀπὸ τοῦ πλοίου διδασκαλίαν Του πρὸς τὰ
πλήθη ὁ Ἰησοῦς, ἐπανῆλθε κατόπιν μετὰ τῶν μαθητῶν Του εἰς

1. Ζύμη ἐδῶ ἐννοεῖται τὸ λεγόμενον κοινῶς προϊζύμι.

τὴν οἰκίαν, ὅπου διέμενον. Ἡ οἰκία αὕτη ἦτο πιθανώτατα ἡ τοῦ μαθητοῦ Του Σίμωνος. Ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς ἡρμήνευσεν εἰς τοὺς μαθητάς Του τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων καὶ εἶπεν ἀκόμη πρὸς αὐτοὺς καὶ τὰς ἔξῆς τρεῖς παραβολάς.

α') Ἡ παραβολὴ τοῦ κεκρυμμένου θησαυροῦ

Ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν εἶναι ὅμοια πρὸς θησαυρόν, ὃ ὅποιος εἶναι κεκρυμμένος εἰς ἓνα ὄγρον. Τὴν ὑπαρξίν τοῦ θησαυροῦ ἀνακαλύπτει εἰς ἄνθρωπος καὶ τρέχει γεμάτος χαράν, πωλεῖ ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του καὶ ἀγοράζει τὸν ὄγρὸν μὲ τὸν θησαυρόν. Εὔτυχεῖς εἰναι ὅσοι, ἀπαρνούμενοι ὅλα τὰ ὑλικὰ ὄγαθά, ἀποκτήσουν τὸν θησαυρὸν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

β') Ἡ παραβολὴ τοῦ πολυτίμου μαργαρίτου

Ομοία ἐπίστης εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ πρὸς πολύτιμον μαργαρίτην. Τοῦτον τὸν μαργαρίτην εύρισκει ὁ ἔμπορος, που ζητεῖ καλούς μαργαρίτας, πωλεῖ ὅλα ὅσα εἶχε καὶ ἀγοράζει αὐτόν. Εὔτυχεῖς εἶναι ἑκεῖνοι, οἱ ὅποιοι θὰ διακρίνωσι τὴν ἀνεκτίμητον ἀξίαν τοῦ μαργαρίτου τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

γ') Ἡ παραβολὴ τῆς σαγήνης

Πάλιν ὅμοια εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν πρὸς ἀλιευτικὸν δίκτυον (σαγήνην), τὸ ὅποιον ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἔγειμισεν ἀπὸ κάθε εἰδος ἵχθυν. Ἀφοῦ τὸ ἔσυραν οἱ ἀλιεῖς εἰς τὴν παραλίαν, ἐκάθισαν καὶ ἐδιάλεξαν τοὺς καλούς ἵχθυς καὶ τοὺς ἐναπέθεσαν εἰς τὰ καλάθια, τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς ἐπέταξαν.

Ἐτσι θὰ γίνη καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν Κρίσιν. Οἱ ἄγγελοι θὰ χωρίσουν τοὺς πονηρούς ἀπὸ τοὺς δικαίους καὶ τοὺς μὲν δικαίους θὰ βάλουν εἰς τὸν Παράδεισον, τοὺς δὲ πονηρούς θὰ ρίψουν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός.

34. Ὁ Ἰησοῦς τονίζει τὴν σημασίαν τοῦ Ἀποστολικοῦ ἔργου

(Λουκ. 8, 19 - 21, Ματθ. 8, 19 - 20, Λουκ. 8, 61 - 62)

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ὁ Ἰησοῦς εὗρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ τονίσῃ τὴν μεγάλην σημασίαν καὶ ἀξίαν τοῦ ἔργου Του καὶ τοῦ ἔργου τῆς

διαδόσεως τῆς διδασκαλίας Του εἰς τοὺς ἀνθρώπους, δηλαδὴ τοῦ ἔργου τῶν Ἀποστόλων.

Μίαν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν πολὺς κόσμος εἶχε συγκεντρωθῆναι τῇ οἰκίᾳ, ὅπου ἐδίδασκεν, ἥλθον ἔξω τῆς οἰκίας καὶ ἐζήτουν νὰ Τὸν ἴδουν ἡ Μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοί Του. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἦδύναντο νὰ πιλησιάσωσι πρὸς Αὔτόν, ἀπέστειλαν κάποιον, νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ. Ὁ Ιησοῦς δὲν διέκοψε τὴν διδαχήν Του. Ὁ ἀπεσταλμένος Τοῦ ἐπανέλαβεν ὅτι τὸν ζητοῦν ἡ Μήτηρ Του καὶ οἱ ἀδελφοί Του. Τότε ὁ Ιησοῦς εἶπε :

— Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου εἶναι οὗτοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ ποιοῦντες αὐτόν.

Μὲ τὴν ἀπάντησιν ταύτην ὁ Ἰησοῦς ἤθελε νὰ δείξῃ ὅτι καὶ οἱ στενώτεροι καὶ ιερώτεροι δεσμοὶ πρέπει νὰ ὑποχωρῶσιν ἀπέναντι τῆς ἔκπληρώσεως τῶν πρὸς τὸν Θεόν καθηκόντων μας.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰησοῦς ἤτοι μάζευτο νὰ ἀναχωρήσῃ, Τὸν ἐπλησίασε πρῶτον εἰς Γραμματεὺς¹ καὶ Τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν προσλάβῃ μεταξύ τῶν τακτικῶν μαθητῶν Του.

— Διδάσκαλε, θὰ σὲ ἀκολουθήσω ὅπου καὶ ἂν ὑπάγης, Τοῦ εἴπεν.

‘Ο Ιησοῦς θὰ ἐπεθύμει βεβαίως νὰ ἀποκτήσῃ μαθητὴν καὶ ἔνα ἐκ τῶν ἐπισήμων Ιουδαίων, ὅπως ἡσαν οἱ Γραμματεῖς. Ἐπειδὴ δῆμος ἐνόησεν ὅτι ἀπόδο φιλοδοξίαν καὶ ἐγωϊσμὸν ἐζήτησεν ὁ Γραμματεὺς νὰ γίνη μαθητής Του, ἀπήντησε πρὸς αὐτόν :

— Αἱ ἀλώπεκες ἔχουν φωλεάς καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὄμοίως, ἀλλὰ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου «οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνη».

Μὲ τοὺς λόγους τούτους ὁ Ιησοῦς ὑπέδειξεν εἰς τὸν Γραμματέα ὅτι, διὰ νὰ γίνη μαθητής Του, πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃ καὶ οἰκίαν καὶ πλούτη καὶ τιμάς.

‘Ο Γραμματεὺς ἀπεχώρησε, χωρὶς νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν παράκλησίν του.

Καὶ εἰς ἄλλους ἀκόμη ζητήσαντας νὰ γίνωσι μαθηταί Του ὁ Ιησοῦς ἐτόνισεν ὅτι ὁ ἀναλαμβάνων τὸ Ἀποστολικὸν ἔργον ὀφείλει

1. Γραμματεῖς ὠνομάζοντο οἱ ἐρμηνευταὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου. Οὕτοι ἐφύλασσον καὶ τὰ ιερὰ χειρόγραφα τῆς Π. Δ. Οἱ Ιουδαῖοι ἀπέδιδον μεγάλας τιμᾶς εἰς αὐτοὺς καὶ ἐθεώρουν ἐπίζηλον τὸ ἀξιωμά των.

νὰ ἀφοσιωθῇ ἐξ ὄλοκλήρου εἰς αὐτὸν καὶ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην φροντίδα.

35. Ὁ Ἰησοῦς σταμάτην τὴν τρικυμίαν καὶ τοὺς ἀνέμους

(Ματθ. 8, 23 - 27, Μαρκ. 4, 35 - 41)

‘Ο Ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του ἀπεφάσισε νὰ περάσῃ εἰς τὴν ἀπέναντι ὅχθην τῆς λίμνης Γεννησαρέτ. Εἰσῆλθον λοιπὸν ὄλοι εἰς ἐν πλοϊον καὶ ἀπέπλευσαν, παρακολουθούμενοι καὶ ἀπὸ μικρὰ ἄλλα πλοιάρια.

Αἴφνης, ἐνῷ τὸ πλοϊον ἔπλεε μακράν τῆς ἀκτῆς εἰς τὸ μέσον τῆς λίμνης, ἥρχισαν νὰ πνέουν σφόδροι ἄνεμοι καὶ ἡγέρθη φοβερὰ τρικυμία. Τὰ κύματα ἤσαν τόσον μεγάλα, ὡστε ἐσκέπαζον τὸ πλοϊον. ‘Ο Ὁ Ἰησοῦς ἀνεπαύετο εἰς τὴν πρύμνην τοῦ πλοίου.

Οἱ μαθηταί, ἀν καὶ ἤσαν συνηθισμένοι εἰς τὴν τρικυμίαν, ἐν τούτοις τὴν φορὰν αὐτὴν ἐφοβήθησαν, διότι εἶδον ὅτι τὸ πλοϊον ἐκινδύνευε νὰ βυθισθῇ. Ἐσπευσαν λοιπὸν καὶ ἔξυπνησαν τὸν Ὁ Ἰησοῦν κραυγάζοντες :

— Κύριε, σῶσέ μας, διότι χανόμεθα.

Τότε ὁ Ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτούς :

— Διατί εἴσθε τόσον δειλοί ; Πῶς δὲν ἔχετε πίστιν ;

‘Εσηκώθη ἔπειτα καὶ «ἐπετίμησε» τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν θάλασσαν, ἀμέσως δὲ οἱ ἄνεμοι ἐσταμάτησαν καὶ ἡ τρικυμία ἐκόπασεν.

‘Η ἀπότομος κατάπαυσις τῆς τρικυμίας καὶ τῶν ἀνέμων ἐπροκάλεσε μεγάλην χαράν, ἀλλὰ καὶ φόβον εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Ὁ Ἰησοῦ. Μὲ θαυμασμὸν ἔλεγον ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον :

— Τίς ἄραγε εἶναι οὗτος, ἀφοῦ καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς Αὐτόν ;

Τὸ πλοϊον ἔφθασεν εἰς τὴν ἄλλην ὅχθην, ὅπου ἦτο ἡ χώρα τῶν λεγομένων Γεργεσηνῶν ἢ Γαδαρηνῶν. Οὕτοι ἤσαν Ἐθνικοί καὶ ὅχι Ἰουδαῖοι.

36. Ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν
Θεραπεία τοῦ δαιμονιζομένου

(Λουκ. 8, 26 - 39)

"Οταν ἀπεβιβάσθη εἰς τὴν ὅχθην ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του, ἔβαδισαν πρὸς τὴν πόλιν τῶν Γεργεσηνῶν, ἥ δποία δὲν ἦτο πολὺ μακράν τῆς παραλίας.

Εἰς τὸν δρόμον εἶδον ἔξαφνα ἐνα ἄνθρωπον δαιμονιζόμενον. Ἡ ὅψις του ἦτο ἀγρία καὶ τὰ ἐνδύματά του εἶχον καταντήσει ράκη. "Εμενεν εἰς ἐν σπήλαιον καὶ εἱχε γίνει ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος ἐκείνων, οἱ ὅποιοι διήρχοντο ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο.

"Οταν ὁ δαιμονιζόμενος ἀντίκρυσε τὸν Ἰησοῦν, ἔσπευσε πρὸς Αὐτόν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας Του καί, διότι ἡσθάνετο τὴν δύναμιν Του, ἀνέκραξε :

— Τί κοινὸν ὑπάρχει μεταξὺ ἐμοῦ καὶ Σοῦ, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου ; ἥλθες ἐδῶ πρὸ τῆς ὠρας, διὰ νὰ μὲ βασανίσῃς ;

Εἶπεν αὐτοὺς τοὺς λόγους τὸ δικάθαρτον καὶ πονηρὸν πνεῦμα, διότι ὁ Ἰησοῦς διέταξεν αὐτὸν νὰ ἔξέλθῃ ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ δυστυχοῦς ἀνθρώπου.

Ο Ἰησοῦς τότε ἤρωτησε :

— Τί σοὶ ἔστιν ὄνομα ;

Τὸ πονηρὸν πνεῦμα, τὸ ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχον, ἀπήντησε :

— Λεγεών.

"Ηθελε νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι πλῆθος ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου τούτου πονηρὰ πνεύματα, ὡστε ἀποτελοῦν μίαν στρατιάν, ὅπως τὴν Ρωμαϊκήν λεγεῶνα¹.

"Ολοι οἱ δαιμονες ἥρχισαν τότε μὲ φωνὴν μεγάλην νὰ ἴκετεύωσι τὸν Ἰησοῦν καὶ νὰ λέγουν :

— Ἐάν μᾶς ἐκδιώξῃς ἀπὸ ἐδῶ ποὺ εἰμεθα, μὴ μᾶς ρίψῃς εἰς τὴν ἀβύσσον· ἐπίτρεψόν μας νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τοὺς χοίρους.

Πράγματι, μία ἀγέλη χοίρων ἔβοσκεν ἐκεὶ πλησίον.

Ο Ἰησοῦς ἔδωσεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἄδειαν νὰ εἰσέλθουν εἰς τοὺς χοίρους, λέγων :

— Πηγαίνετε.

1. Ἡ Ρωμαϊκὴ λεγεών ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἕξ περίπου χιλιάδας στρατιώτας.

Ἐξῆλθον τότε ὅλα τὰ δαιμόνια ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον καὶ εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους. Ὅλοι οἱ χοῖροι ὥρμησαν πρὸς τὸν κρημνόν, που ἔβλεπε πρὸς τὴν λίμνην, καὶ ἐπεσαν ὅλοι μέσα εἰς αὐτὴν καὶ ἐπνίγησαν.

Οἱ χοιροβοσκοὶ ἔφυγον κατατρομαγμένοι εἰς τὴν πόλιν καὶ διηγοῦντο μὲν φόβον καὶ θαυμασμὸν τὸ θαῦμα τοῦτο. Ὅλοι ἐξῆλθον, οἵα ἦδουν τὸν Ἰησοῦν.

Ο Ἰησοῦς ὅμως, γνωρίζων ὅτι δὲν ἦτο ἀκόμη καιρὸς νὰ κηρυχθῇ εἰς Ἐθνικοὺς ἢ διδασκαλία Του, εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν Του καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Καπερναούμ.

37. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ τῆς Καπερναούμ

(Ματθ. 9, 1-8, Μαρκ. 2, 1-12)

Ἐπιστρέψας εἰς Καπερναούμ ὁ Ἰησοῦς, ἤρχισε πάλιν τὸ ἔργον τῆς διδασκαλίας. Πλήθος λαοῦ εἶχε συγκεντρωθῆ ἐις τὴν οἰκίαν, ὅπου ἐδίδασκε. Μεταξὺ τῶν ἄλλων εἶχον ἔλθει καὶ πολλοὶ Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι ἀπὸ ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὴν Ιουδαίαν ἀκόμη. Ἡ οἰκία καὶ τὸ προαύλιον αὐτῆς εἶχον γεμίσει ἀπὸ κόσμουν.

Ἐνῷ ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε τὸ συνωστιζόμενον πλήθος τοῦ λαοῦ, ἔφθασαν ἔξω τῆς οἰκίας μερικοὶ ἄνθρωποι, φέροντες ἐπὶ φορείου (κραββάτου) ἕνα παραλυτικόν, ἵνα τὸν θεραπεύσῃ. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀδύνατον νὰ φθάσωσι μέχρι τοῦ Ἰησοῦ, ἀνέβησαν εἰς τὴν στέγην τῆς οἰκίας, ἤνοιξαν μεγάλην ὁπῆν καὶ κατεβίβασαν διὰ σχοινίων τὸ φορεῖον μετὰ τοῦ παραλυτικοῦ.

Ο Ἰησοῦς εἶδεν εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην τὴν μεγάλην πίστιν τοῦ παραλυτικοῦ καὶ τῶν συγγενῶν του καὶ συνεκινήθη. Εἶπε τότε εἰς τὸν παραλυτικόν.

— Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου.

Οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς, οἱ ὅποιοι παρηκολούθουν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ, ἐσκανδαλίσθησαν ἀκούσαντες τοὺς λόγους τούτους καὶ ἤρχισαν νὰ διαλογίζωνται :

— Τί λέγει οὗτος ; Βλασφημεῖ ; Τίς ἄλλος δύναται νὰ συγχωρῇ ἀμαρτίας, παρὰ μόνον ὁ Θεός;

Ο Ἰησοῦς ἐνόησεν ἀμέσως τοὺς διαλογισμοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων καὶ λέγει εἰς αὐτούς :

— Διατί σκέπτεσθε πονηρά ἐναντίον μου ; Τί είναι εύκολώτερον νὰ εἴπω εἰς τὸν ἀσθενῆ «ἀφέωνται σοι αἱ ἀμαρτίαι ἡ ἔγειραι καὶ ὅρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει ;» Ἐλλὰ διὰ νὰ γνωρίσετε δτὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἔξουσίαν νὰ συγχωρῇ ἀμαρτίας, ἵδού :

Καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν παραλυτικὸν λέγει :

— Εἰς σὲ λέγω : «ἔγειραι καὶ ὅρον τὸν κράββατόν σου καὶ ὑπαγεῖ εἰς τὸν οἰκόν σου».

Ἄμεσως δὲ ὁ παραλυτικὸς ἐστηκὼθη ἀπὸ τὸ φορεῖον, ἐπῆρεν αὐτὸ κατόπιν εἰς τὰς χεῖράς του καὶ ἔξηλθε τῆς οἰκίας διὰ μέσου τοῦ πλήθους, τὸ ὄποιον ἔθαύμαζε καὶ ἔδόξαζε τὸν Θεόν.

38. Ἡ Ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείδον

(Ματθ. 9, 11 - 25, Μαρκ. 5, 22 - 43, Λουκ. 8, 41 - 56)

Μετὰ τὴν θεραπείαν τοῦ παραλυτικοῦ ὁ Ἰησοῦς ἔξηλθε τῆς οἰκίας καὶ συνέχισε πάρα τὴν παραλίαν τὴν διδασκαλίαν Του εἰς τὸ ὑπαίθρον. Ὁταν ἐτελείωσεν, ὁ μαθητής Του Ματθαῖος, ὁ ὄποιος ἦτο πρότερον τελώνης, ἐκάλεσε τὸν Ἰησοῦν μὲ ἄλλους μαθητὰς εἰς τὸν οἰκόν του, ἵνα δειπνήσουν.

Εἰς τὸ δεῖπνον ἦσαν προσκεκλημένοι καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀνθρώποι, μεταξὺ τῶν ὄποίων καὶ τελῶναι.

Οἱ Φαρισαῖοι, ὅταν εἶδον τὸν Ἰησοῦν νὰ συντρώγῃ μετὰ τῶν τελωνῶν, οἱ ὄποιοι ἔθεωροῦντο ἀμαρτωλοὶ ἀνθρωποί, ἥρχισαν νὰ φιθυρίζουν ἐναντίον του καὶ νὰ τὸν κατηγοροῦν.

‘Ο Ἡ Ιησοῦς ἐνόησε τί ἔλεγον οἱ Φαρισαῖοι καὶ εἶπεν :

— Οἱ ὑγιεῖς δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἰατροῦ, ἀλλὰ οἱ ἀσθενεῖς. Ἐγὼ δὲ δὲν ἤλθον νὰ καλέσω εἰς μετάνοιαν τοὺς δικαίους, ἀλλὰ τοὺς ἀμαρτωλούς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δείπνου ἤλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ματθαίου ὁ ἄρχων τῆς Συναγωγῆς Ἰ ἀ ε ι ρ ο σ. Εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς Συναγωγῆς, οἱ ὄποιοι ἦσαν ἀνθρωποί σεβαστοὶ εἰς ὅλους, ἀνέθετον οἱ Ἐβραῖοι τὴν τήρησιν τῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας.

‘Ο Ἡαείρος εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἐγίνετο τὸ δεῖπνον, ἐπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἥρχισε νὰ Τὸν παρακαλῇ νὰ

σπεύση εις τὴν οἰκίαν του, διὰ νὰ σώσῃ τὴν ἑτοιμοθάνατον δωδεκαετῆ θυγατέρα του.

— "Αν μόνον τὴν χεῖρά Σου ἐπιθέσῃς ἐπ' αὐτήν, ἔλεγεν ὁ Ἱάσιρος, ἀμέσως θὰ θεραπευθῇ καὶ θὰ ζήσῃ.

Ο Ἱησοῦς συνεκινήθη ἀπὸ τὸ θέαμα τοῦ γονυπετοῦ πατρὸς καὶ ἐσηκώθη ἀμέσως, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἱασίρου. Ἡκολούθησαν Αὐτὸν οἱ μαθηταὶ καὶ πολὺς λαός, ὁ ὅποιος ἐπληροφορήθη τὸ γεγονός.

Ἐνῷ ὅμως εὔρισκοντο ἀκόμη καθ' ὅδόν, ἐφάνησαν νὰ ἔρχωνται ἀνθρωποι τοῦ Ἱασίρου ἀπὸ τὴν οἰκίαν του. Ὅταν ἐπληρίασαν, ἀνήγγειλαν τὴν θλιβεράν εἰδησιν τοῦ θανάτου τῆς ἀσθενοῦς κόρης καὶ εἶπον πρὸς τὸν Ἱάσιρον :

— Μή ἐνοχλῆσ πλέον τὸν Διδάσκαλον.

Ο δυστυχὴς πατήρ ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ ἄφωνος, ἀλλὰ μὲ τὰ βλέμματα πλήρη ἐλπίδος πρὸς τὸν Ἱησοῦν.

Ἐκεῖνος τότε εἶπε πρὸς αὐτόν :

— Μή φοβῆσαι. Ἐχε πίστιν καὶ ἡ θυγάτηρ σου θὰ σωθῇ.

Ὅταν ἐφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἱασίρου, εὗρον ὅλους κλαίοντας καὶ θρηνοῦντας. Ο Ἱησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς :

— Μή κλαίετε. Δὲν ἔχει ἀποθάνει, ἀλλὰ κοιμᾶται.

Ἀκολουθούμενος δὲ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς κόρης καὶ παραλαβὼν ἐκ τῶν μαθητῶν Του μόνον τὸν Πέτρον, τὸν Ἱάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον, ὃπου ἕκειτο ἡ νεαρά κόρη.

Ἐπλησίασεν εἰς τὴν κλίνην, ἔλαβε τὴν παγωμένην πλέον χεῖρα τῆς παιδίσκης καὶ ἐφώναξεν :

— Ή παῖς, ἐγείρου!

Ἀμέσως ἡ μικρὰ κόρη ἀνεστηκώθη καὶ ἐπήδησεν ἀπὸ τὴν κλίνην γεμάτη ζωήν.

Οι γονεῖς της κλαίοντες ἀπὸ χαρὰν ἔπεσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἱησοῦ καὶ Τὸν προσεκύνησαν ὡς εὐεργέτην καὶ Σωτῆρα.

Ο δὲ Ἱησοῦς, παραλαβὼν ἀμέσως μετὰ ταῦτα τοὺς μαθητάς Του, ἔφυγεν ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Ἱασίρου, προτοῦ ὁ κόσμος, ὁ ὅποιος ἦτο ἔξωθι τῆς οἰκίας, πληροφορήθη τί συνέβη.

Τὸ θαῦμα ἔγινε γνωστὸν καὶ διεδόθη εἰς ὅλην τὴν χώραν.

39. Οι δώδεκα μαθηταὶ ἀναλαμβάνοντο τὸ Ἀποστολικὸν ἔργον. Ὁδηγίαι τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς Ἀποστόλους

(Ματθ. 10, 5 - 43)

Μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα, ὁ Ἰησοῦς ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ μόνος, ἄνευ τῶν μαθητῶν Του, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, διὰ νὰ παραστῇ εἰς μίαν μεγάλην Ἰουδαϊκὴν ἑορτήν, ἥ διποία ἐτελεῖτο ἐκεῖ καὶ ὠνομάζετο Ἐορτὴ τῶν Κλήρων (Πουρίμ)¹.

Πρὶν ἀναχωρήσῃ, ἐκάλεσε τοὺς Δώδεκα μαθητάς Του νὰ ἀνάλαβουν αὐτοὶ κατὰ τὴν ἀπουσίαν Του τὸ ἔργον τῆς διδασκαλίας. Ἀποστέλλων τούτους διὰ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Σωτηρίας, ἔδωσε πρῶτον εἰς αὐτοὺς τὴν ἔξουσίαν νὰ θεραπεύουν τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς ἀσθενείας τῶν ἀνθρώπων. Ἐπειτα δὲ ἔδωσεν εἰς αὐτοὺς πολλὰς συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας, τὰς διποίας συνεπλήρωσεν εἰς ἄλλας περιστάσεις βραδύτερον.

‘Ο Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς Του :

— Νὰ διδάξετε πρῶτον εἰς τοὺς Ἰουδαίους καὶ κατόπιν εἰς τοὺς Σαμαρείτας καὶ τοὺς ἄλλους λαούς.

Εἰς τὸ κήρυγμά σας νὰ λέγετε ὅτι ἔφθασεν ἥ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Τούς ἀσθενεῖς θὰ θεραπεύετε δωρεάν. Ἐπίσης δωρεάν θὰ προσφέρετε ὅλας τὰς ὑπηρεσίας σας πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. «Δωρεάν ἐλάβετε, δωρεάν δότε».

Νὰ μὴ φροντίζετε νὰ ἔχετε χρήματα οὔτε σάκκον ὄδοιπτορικὸν μὲ φορέματα ἥ ἄλλα ἐφόδια οὔτε κἀντα ράβδον διὰ προσωπικὴν φύλαξιν. Διὰ τὴν φιλοξενίαν σας καὶ τὴν διατροφήν σας θὰ φροντίσουν ἐκεῖνοι, τοὺς διποίους θὰ διδάσκετε.

Νὰ πηγαίνετε εἰς τὰς οἰκίας ἐκείνων, οἱ διποίοι διακρίνονται διὰ τὴν εὔσέβειαν καὶ τὴν ἀρετήν των. Ἀν ὑπάρξουν μερικοί, οἱ διποίοι δὲν θὰ σᾶς δεχθοῦν, νὰ φύγετε ἀπὸ τὴν οἰκίαν των ἥ τὴν πόλιν των καὶ νὰ τινάξετε τὸν κονιορτὸν τῶν ὑποδημάτων σας. Μὲ

1. Ἡ ἑορτὴ αὗτη ἐτελεῖτο εἰς ἀνάμνησιν τῆς σωτηρίας τῶν ἐν Περσίᾳ Ἰουδαίων ἀπὸ τὴν σφαγὴν τοῦ Ἀμάν. Οὕτος ἐκ δεισιδαιμονίας εἶχεν ἀποφασίσει νὰ δρισθῇ ἥ ήμέρα τῆς σφαγῆς διὰ κλήρου (πουρίμ). Οἱ Ἰουδαῖοι ἐσώθησαν τότε χάρις εἰς τὴν φρόνησιν τοῦ Μαρδοχαίου καὶ τὴν βοήθειαν τῆς Ἐσθήρ.

Ἡ ἑορτὴ διήρκει δύο ήμέρας καὶ ἐγίνοντο κατ’ αὐτὰς μεγάλαι διασκεδάσεις καὶ συμπόσια.

τοῦτο θὰ δηλώνετε εἰς αὐτούς ὅτι ἐν τῇ μελλούσῃ κρίσει ἡ εὐθύνη των θὰ είναι μεγαλυτέρα τῆς εὐθύνης τῶν κατοίκων τῶν Σο-

δόμων καὶ Γομόρων, οἱ ὄποιοι ἀπέρριψαν τὰς καλὰς συμβουλάς.
'Ιδού, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, «ἀ π ο σ τ ἐ λ λ ω ὑμᾶς ὡς πρόβατα

ἐν μέσῳ λύκων». Πρέπει νὰ εἰσθε φρόνιμοι καὶ προσεκτικοί.

Οἱ ἀνθρωποὶ θὰ σᾶς συλλάβουν, θὰ σᾶς παραδώσουν εἰς τὰ δικαστήρια καὶ θὰ σᾶς μαστιγώσουν. Ἐξ αἰτίας μου θὰ σᾶς σύρουν ἐμπρός εἰς βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, διὰ νὰ ἔξηγήσητε τὴν πίστιν σας. Κατὰ τὰς στιγμὰς ὅμως αὐτὰς τῆς δοκιμασίας σας θὰ σᾶς ἐνισχύῃ τὸ Ἀγιον Πνεῦμα καὶ θὰ σᾶς φωτίζῃ τί πρέπει νὰ κάμετε καὶ νὰ εἴπετε.

Δὲν πρέπει νὰ φοβηθῆτε τὰς διώξεις καὶ τὰ παθήματα, ὅπως δὲν πτοεῖται καὶ δὲν Διδάσκαλος θέλων. Διότι μόνον τὸ σῶμα δύνανται νὰ βλάψουν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ψυχήν. «Ο δὲ οὐρανούσας εἰς τέλος σωθήσεται».

Ἐχετε ἀκόμη ὑπ’ ὅψιν σας ὅτι αἱ ἀλήθειαι τῆς διδασκαλίας σας θὰ προκαλέσουν μεγάλην ἀναταραχὴν καὶ θὰ διχάσωσι καὶ πλησιεστάτους συγγενεῖς ἀκόμη. Ο μὴ πιστεύσας υἱὸς θὰ ἔξεγερθῇ κατὰ τοῦ πατρός του, δὲν ἀδελφὸς κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του. «Οστις δὲν εἶναι πρόθυμος νὰ ὑποστῇ καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου ἀκόμη. ὑπὲρ τῆς πίστεως πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι ἄξιος μαθητής Του.

Τελειώνων δὲ τὰς ὁδηγίας Του ὁ Ἰησοῦς, λέγει :

—Ἐκεῖνος δὲ οὗτος θὰ σᾶς δεχθῇ καὶ θὰ σᾶς ἀναγνωρίσῃ ὡς μαθητάς μου εἶναι ὡς νὰ ἀποδέχεται ἐμὲ καὶ δὲν ἀποδεχόμενος ἐμὲ ἀποδέχεται τὸν ἀποστείλαντά με Πατέρα Θεόν. «Οσοι σᾶς δεχθοῦν καὶ ἔλθουν ἐπίκουροι εἰς τὸ ἔργον σας θὰ ἀνταμειφθοῦν. Καὶ ποτήριον ὕδατος ἀν σᾶς προσφέρουν, δὲν θὰ χάσουν τὴν ἀντιμισθίαν των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΔΡΑΣΙΝ
ΕΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΩΝ
ΕΜΠΕΔΩΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΝ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ

40. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Τὸ θαῖμα τῆς θεραπείας
τοῦ παραλύτου. Αἱ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ κατηγορίαι
τῶν Φαρισαίων.

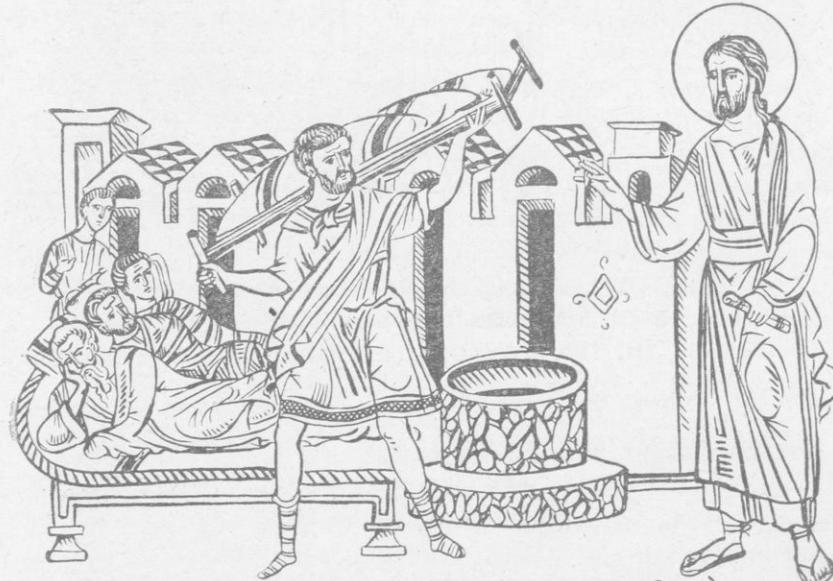
(Ιων. 5, 1 - 17 καὶ 18 - 47)

ΦΟΥ ἀπέστειλεν εἰς τὸ κήρυγμα ἀνὰ τὴν Γαλιλαίαν τοὺς
μαθητάς Του, ὁ Ἰησοῦς, συνοδευόμενος μόνον ὑπὸ τοῦ
Ἰωάννου, ἀνέβη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν
Κλήρων. Ἡτοῦ ἡ δευτέρα φορά, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπε-
σκέπτετο τὴν Ἱερουσαλήμ. Πλήθος κόσμου εἶχε συγκεν-
τρωθῆ περὶ τὸν Ναόν.

Μία ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ περιβόλου τοῦ Ναοῦ ὠνομάζετο Προ-
βατική, διότι δι' αὐτῆς διήρχοντο τὰ πρὸς θυσίαν ζῷα. Πλη-
σίον τῆς πύλης ταύτης ὑπῆρχε πηγὴ καὶ δεξαμενὴ ὑδατος, ὄνομα-
ζομένη βραϊστὶ Βηθεσδά, δηλαδὴ οἶκος εὔσπλαγχνας. Γύρω
ἀπὸ τὴν δεξαμενὴν (κολυμβήθραν) ὑπῆρχον πέντε στοάι,
δῆπου κατέκειντο πλήθη ἀσθενῶν, τυφλοί, χωλοί, παράλυτοι κλπ.

Οὕτοι ἐπερίμεναν τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν δόποιαν ἄγγελος Κυρίου θὰ ἔταρασσε τὸ ὄδωρ τῆς δεξαμενῆς, διὰ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ ὄδωρ. Ἐκεῖνος δὲ ὁ ὅποιος πρότοις πρότοις ἐπρόφθανε νὰ πέσῃ εἰς τὴν δεξαμενήν ἀμέσως μετά τὴν ταραχὴν τοῦ ὄδατος ἐθεραπεύετο ἀπὸ τὴν ἀσθένειάν του.

Μεταξύ τῶν ἀσθενῶν ἑκείνων ὑπῆρχε καὶ ἕνας παράλυτος, ὁ ὅποιος κατέκειτο ἐκεῖ εἰς μίαν στοάν καὶ ἦτο ἀσθενής ἐπὶ τριάκοντα

⊕ Ὁ Ἰησοῦς ιάμενος τὸν ταραχνεικὸν ⊕ ⊕

δόκτω ἔτη. ‘Οσάκις ἐκινεῖτο τὸ ὄδωρ, ἄλλοι ἐπρολάμβανον καὶ ἤριπτοντο πρῶτοι εἰς τὴν δεξαμενήν.

‘Ο Ἰησοῦς ηὔσπλαγχνίσθη τὸν παραλυτικόν, τὸν ἵπλησάσε καὶ τοῦ εἶπε :

— Θέλεις νὰ γίνης ὑγιής;

‘Ο ἀσθενής ἀπήντησεν ἀμέσως.

— “Ἄ! Κύριε, αὐτὸς εἶναι ὁ πόθος μου! ” Άλλὰ δὲν ἔχω κανένα, ὁ ὅποιος νὰ μὲ βάλῃ εἰς τὴν κολυμβήθραν, εὐθὺς ὡς ταραχθῆ τὸ ὄδωρ ὑπὸ τοῦ ἄγγέλου. ” Άλλοι ἀσθενεῖς μὲ προλαμβάνουν καὶ εἰσέρχονται πρὶν ἀπὸ ἐμέ.

Τότε δὲ Ἰησοῦς ἐκοίταξε μὲν συμπάθειαν τὸν παράλυτον καὶ τοῦ ἔφωναξεν :

— "Εγειραι, ὅρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει !

‘Η θεία δύναμις τῶν λόγων τούτων διεπέρασε τὰ ἔως τότε νεκρά μέλη τοῦ ἀσθενοῦς καὶ τοὺς ἔδωσε ζωήν. ‘Ο παράλυτος ἐστηκώθη, ἐπῆρε τὸν κράββατόν του καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὴν οἰκίαν του. Δὲν ἡδυνήθη μάλιστα οὕτε καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν εὐεργέτην του, διότι δὲ Ἰησοῦς, ἀποφεύγων τὴν ἐπίδειξιν, εἶχεν ἀπομακρυνθῆ διὰ μέσου τοῦ πλήθους.

‘Η ἡμέρα, καθ’ ἣν ἔγινε τὸ θαῦμα, ἦτο Σάββατον, ἦτο δὲ κατ’ αὐτὸν ἀπηγορευμένη ἀπὸ τὸν Νόμον πᾶσα ἔργασία. “Οταν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι εἶδον τὸν παράλυτον νὰ στηκώνῃ τὸν κράββατόν του, τὸν ἐσταμάτησαν καὶ τὸν ἐπέπληττον ὡς παραβάτην τοῦ Νόμου. Ἐκεῖνος τότε ἔλεγεν εἰς τοὺς ἐπικριτάς του ὅτι «ὅ ποιήσας με ὑγιῆ ἔκεινος μοὶ εἴπεν ὅρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει».

— Ποῖος εἶναι αὐτός ; Ἡρώτων οἱ Ἰουδαῖοι μὲν ἀγανάκτησιν.

‘Ἄλλὰ δὲ ἄνθρωπος δὲν ἔγνωριζεν.

Βραδύτερον ὅμως συνήντησεν αὐτὸν δὲ Ἰησοῦς εἰς τὸν Ναὸν καὶ τοῦ εἴπε :

— Ἰδού τώρα εἶσαι ὑγιῆς. Πρόσεχε, εἰς τὸ μέλλον νὰ μὴ ἀμαρτήσῃς.

‘Ο ἄνθρωπος ἀνεγνώρισε τὸν θεραπεύσαντα αὐτὸν καὶ διεκήρυξεν ὅτι δὲ Ἰησοῦς ἦτο δὲ εὐεργέτης του.

Οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων Ἀρχιερεῖς, Φαρισαῖοι καὶ Γραμματεῖς ἤρχισαν νὰ κατηγοροῦν τὸν Ἰησοῦν ὡς παραβάτην τοῦ Νόμου καὶ διότι ἔλεγε τὸν ἑαυτόν Του Υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

‘Ο Ἰησοῦς τότε ὡμίλησεν ἀπροκαλύπτως εἰς τὸν λαὸν καὶ ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου ἀκόμη διὰ τὴν ἐκ Θεοῦ ἀποστολήν Του. Ἔτοντος δὲν διέταξε φθάσει ἀκόμη ἡ ὥρα τοῦ μαρτυρίου καὶ τῆς δόξης Του, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, χωρὶς νὰ περιμένῃ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

Οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων ἔξεμάνησαν ἐναντίον Του καὶ ἐσκέπτοντο νὰ εύρουν τρόπον νὰ Τὸν θανατώσουν. Διὰ τοῦτο δὲ Ἰησοῦς, ἐπειδὴ δὲν εἶχε φθάσει ἀκόμη ἡ ὥρα τοῦ μαρτυρίου καὶ τῆς δόξης Του, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, χωρὶς νὰ περιμένῃ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

**41. Ἐπιστροφὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Γαλιλαίαν
Τὸ θαῦμα τῆς διατροφῆς τῶν πεντακισχιλίων**
(Ιω. 6, 8-14)

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν Καπερναούμ ἐγνώσθη ἡ ἀποκεφάλισις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Ὁ μέγας οὗτος προφήτης ἐπεσφράγισε μὲ τὸν μαρτυρικόν του θάνατον τὸν ἀγνὸν καὶ πλήρη αὐταπαρνήσεως βίον του.

Εἰς τὴν Καπερναούμ ἐπέστρεψαν καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐκ τοῦ Ἀποστολικοῦ ἔργου τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος ἀνὰ τὴν Γαλιλαίαν. Διηγήθησαν εἰς τὸν Ἰησοῦν τὰ ἀποτελέσματα τῆς διδασκαλίας των. Ἀπεφάσισαν τότε οἱ μαθηταὶ μετὰ τοῦ Διδασκάλου Ἰησοῦ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν ἀπέναντι τῆς Καπερναούμ ἐρημικὴν παραλίαν, ὅχι πιολὺ μακρὸν τῆς μικρᾶς, ἀλλὰ ὥραίς πόλεως Βηθσαϊδά¹. Εἰσῆλθον εἰς πλοῖον, χωρὶς νὰ εἰδοποιήσωσι κανένα, καὶ ἔφθασαν εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ των.

Ἄλλὰ παρ’ ὅλας τὰς προφυλάξεις των μερικοὶ ἀνθρωποὶ ἀντελήφθησαν τὴν ἀναχώρησίν των. Μετ’ ὅλιγον δὲ πιολὺ πλήθος ἐσπευσε διὰ ξηρᾶς καὶ εύρεθη γύρω ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν εἰς τὴν ἔρημον ἐκείνην τοποθεσίαν.

Οἱ Ἰησοῦς ἡσθάνθη μεγάλην συγκίνησιν, ὅταν εἶδε τὸ μέγα πλήθος τοῦ λαοῦ, τὸ ὅποιον ὡμοίαζε πρὸς ποίμνιον ἀνευ ποιμένος. Διὰ τούτο, λησμονήσας τὴν κούρασίν Του, ἥρχισε νὰ διδάσκῃ τὸ πλήθος; περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ θεραπεύῃ συγχρόνως τοὺς ἀσθενεῖς.

Ἡ διδασκαλία διήρκεσεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας καὶ ὁ ἥλιος ἐκλινε πρὸς τὴν δύσιν του.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, βλέποντες ὅτι ἐπλησίαζεν ἡ ἐσπέρα καὶ ὅτι ὁ λαὸς ὑπέφερεν ἐκ πείνης, ἐπλησίασαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν :

— Διδάσκαλε, ἡ ὥρα παρῆλθεν, ὁ τόπος ἔδω εἶναι ἔρημος καὶ τροφαὶ δὲν ὑπάρχουν. Ἀφησε λοιπὸν τὰ πλήθη νὰ φύγουν καὶ νὰ μεταβοῦν εἰς τὰ πλησιέστερα χωρία, διὰ νὰ προμηθευθῶσι τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα.

‘Ο Ἰησοῦς ὅμως ἀπεκρίθη εἰς τοὺς μαθητάς Του :

1. Βηθσαϊδά = τόπος ἀλιείας.

— Δὲν είναι ἀνάγκη νὰ φύγῃ ὁ λαός. Δώσατε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγουν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὄποια ἔχετε.

Οἱ μαθηταὶ ἀπήντησαν ὅτι δὲν εἶχον παρὰ πέντε μόνον ἄρτους καὶ δύο ἵχθυς.

— Φέρετέ τα ἑδῶ, εἰπεν ὁ Ἰησοῦς.

“Οταν τὰ ἔφεραν, διέταξε νὰ εἴπουν εἰς τὰ πλήθη νὰ καθίσουν ὅλοι ἐπὶ τῆς χλόης καθ’ ὅμιλους ἀνὰ πεντήκοντα καὶ ἑκατόν, ὅπως εἰς τὰ συμπόσια.

Ἐκάθισαν ὅλοι καὶ τότε ὁ Ἰησοῦς σταθεὶς εἰς τὸ μέσον ὑψώσε τοὺς ὁφθαλμούς Του εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ηὔλογησε τὸν ἄρτον καὶ τοὺς ἵχθυς. Ἐπειτα ἔκοψε τοὺς ἄρτους καὶ τοὺς ἵχθυς εἰς τεμάχια καὶ οἱ μαθηταὶ ἐμοίραζον εἰς τὰ πλήθη.

“Ολοι ἔφαγον καὶ ἔχόρτασαν. Ἡσαν δὲ πέντε χιλιάδες ἄνδρες, ἐκτὸς τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων. Ἀφοῦ δὲ ἔφαγον ὅλοι, οἱ μαθηταὶ συνεκέντρωσαν τὴν περισσεύσασαν τροφὴν καὶ ἐγέμισαν μὲ αὐτὴν δώδεκα κοφίνους.

Τὸ θαῦμα τοῦτο ἔκαμε τεραστίαν ἐντύπωσιν εἰς τὸν λαόν. Ὁλοι ἔλεγον:

«Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἔρχόμενος εἰς τὸν κόσμον».

42. Ὁ Ἰησοῦς περιπατεῖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης

(Ματθ. 14, 22 - 34)

Ἄμεσως μετὰ τὸ θαῦμα τῆς διατροφῆς τῶν πεντακισχιλίων ὁ Ἰησοῦς, ἀντιληφθεὶς ὅτι τὸ πλήθος ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ του ἥθελε νὰ Τὸν ἀνακηρύξῃ βασιλέα, παρεκάλεσε θερμῶς ὅλους νὰ φύγουν εἰς τὰ χωρία ἢ τὰς πόλεις των, πρᾶγμα τὸ ὄποιον καὶ ἔγινεν.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ εἰσῆλθον κατ’ ἐντολὴν Του εἰς τὸ πλοῖον, ἵνα μεταβοῦν κατὰ τὴν νύκτα εἰς τὴν ἀντικρυνὴν ὅχθην τῆς λίμνης. Ὁ ἴδιος δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου, ἵνα διανυκτερεύσῃ ἔκει ἐν ἐπικοινωνίᾳ μετὰ τοῦ Οὐρανίου Πατρός Του.

Κατὰ τὴν νύκτα ἥρχισαν νὰ πνέουν σφοδροὶ ἄνεμοι καὶ μεγάλη τρικυμία ἐπεκράτει εἰς τὴν λίμνην.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἤγωνίζοντο κωπηλατοῦντες κατὰ τῶν κυμάτων, ἀλλὰ τὸ μικρὸν πλοιόν των ἐκλυδωνίζετο εἰς τὸ μέσον τῆς λίμνης καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προχωρήσῃ.

‘Ο Ἰησοῦς προσευχόμενος ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου δὲν λησμονεῖ τοὺς μαθητάς Του. Ἀντελήθη τὸν κίνδυνον, τὸν ὄποιον διέτρεχον, καὶ ἔσπευσεν εἰς βοήθειάν των. Πράγματι, οἱ ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῆς τρικυμίας μαθηταὶ εἶδον ἔξαφνα μίαν σκιὰν νὰ περιπατήῃ ἐπὶ τῶν κυμάτων καὶ νὰ ἔρχεται πρὸς τὸ πλοιόν των.

— Φάντασμα εἶναι, ἥρχισαν νὰ φωνάζουν.

‘Αλλὰ τότε ἥκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ Ἰησοῦ νὰ τοὺς λέγῃ :

— Θάρρος, ἔγώ εἰμαι, μὴ φοβεῖσθε.

‘Ολοι ἀνεγνώρισαν τὴν φωνὴν τοῦ Ἰησοῦ καὶ προσεπάθουν νὰ πλησιάσωσι, διὰ νὰ τὸν παραλάβουν ἐπὶ τοῦ πλοίου. Ὁ Πέτρος ὅμως ἀνυπομονῶν καὶ θέλων νὰ βεβαιωθῇ ἔφωναξε :

— Κύριε, ἀν εἰσαι Σύ, πρόσταξέ με νὰ περιπατήσω καὶ ἔγώ ἐπάνω εἰς τὰ ὄδατα καὶ νὰ ἔλθω πρὸς Σέ.

‘Ο Ἰησοῦς τότε, διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ Πέτρου καὶ τὸν κίνδυνον ἐκ τῆς ἀλαζονικῆς πρωτοβουλίας του, εἶπεν :

— Ελθέ !

‘Ο Πέτρος κατέβη ἀπὸ τὸ πλοῖον καὶ ἥρχισε νὰ περιπατῇ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ νὰ πηγαίνῃ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ἐφόσον μὲν ἔβλεπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ δὲν ἐσκέπτετο τίποτε ἄλλο, ἔβαδίζεν ἀσφαλῶς. ‘Οταν ὅμως ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν ὅτι ὁ ἄνεμος εἶναι δυνατὸς καὶ ἔφοβήθη, ἥρχισεν ἀμέσως νὰ καταποντίζεται καὶ μὲν ἀγωνίαν ἔφωναξε :

— Κύριε, σῶσόν με !

‘Αμέσως δὲ Ἰησοῦς ἤπλωσε τὴν χεῖρα, τὸν συνεκράτησε καὶ τοῦ εἶπεν :

— Ολιγόπιστε, διαστί ἐδίστασες ;

‘Ανηλθον ἔπειτα εἰς τὸ πλοῖον, ἡ τρικυμία κατέπιασε καὶ ἔφθασαν αἰσίως εἰς τὴν ἀκτήν.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, στηριχθέντες σταθερῶς πλέον εἰς τὴν κλονιζομένην ἔως τότε ἀκόμη πίστιν των, προσεκύνουν τὸν Κύριον καὶ ἔλεγον :

— Αληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶσαι !

Μετ’ ὀλίγας δὲ ἡμέρας δὲ Ἰησοῦς ὡμίλησε πάλιν εἰς τὴν Καπερναούμ ἐνώπιον πολλοῦ πλήθους καὶ ἀνέπτυξε τὴν ὑψηλὴν διδασκαλίαν Του περὶ τῆς πνευματικῆς τροφῆς.

Τὴν ἀληθινὴν ταύτην τροφὴν δίδει δὲ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δὲ Χριστὸς

CARACUCH
 BOU-BAHAN
 CANOVA RGHAT

διὰ τῆς διδασκαλίας Του καὶ διὰ τοῦτο Αὔτὸς εἶναι ὁ Ἀρτος
 τῆς Ζωῆς. Ο πολὺς κόσμος δὲν ἀντελήθη τὴν ὑψηλὴν ἔννοιαν
 τῶν λόγων Του καὶ ἥρχισε νὰ ἀδιαφορῇ ἢ καὶ νὰ γογγύζῃ. Οἱ μα-
 θηταί Του ὅμως κατενόησαν πλήρως τὴν διδασκαλίαν ταύτην καὶ
 ὁ Πέτρος εἶπε πάλιν πρὸς Αὔτόν :

— Κύριε, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

43. Αἱ ἀντιρρήσεις καὶ κατηγορίαι τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων κατὰ τοῦ Ἰησοῦ

(Ματθ. 14, 34 - 36 κ. ἄ.)

Ο Ἰησοῦς παρέμενεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ κυρίως εἰς τὴν περι-
 οχὴν τῆς Γεννησαρὲτ μεταξὺ Μαγδάλων καὶ Βηθσαΐδα. Πλῆθος
 πολὺ τὸν ἡκολούθει πάντοτε καὶ πλῆθος ἀσθενῶν ἐθεραπεύετο.

Οἱ Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι παρηκολούθουν μὲν ἀνησυχίαν καὶ
 μῖσος τὴν προστήλωσιν τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἡρχισαν νὰ
 διαδίδουν ὅτι ζητεῖ νὰ ἀνατρέψῃ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον καὶ ὅτι
 περιφρονεῖ τὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Ἐθνους.
 Παρηκολούθουν τὰς ὁμιλίας του καὶ τὸν ἡνώχλουν μὲν τὰς ἀντιρρή-
 σεις των, τὰς ὅποιας παρουσίαζον κατόπιν ὡς φοβερὰς κατηγορίας.

Αὗται περιεστρέφοντο εἰς τέσσαρα κυρίως ζητήματα:

1) Κατηγόρουν τὸν Ἰησοῦν ὅτι, ἐνῷ κανεὶς δὲν εἶχε δικαίωμα
 νὰ συγχωρῇ ἀμαρτίας, Αὔτὸς εἶπεν εἰς τὴν ἀμαρτωλὴν γυναῖκα
 «Ἄφεωντά σοι αἱ ἀμαρτίαι».

2) Ἀλλη κατηγορία ἐναντίον τοῦ Ἰησοῦ ἦτο ὅτι περιεφρόνει
 τὰς νηστείας.

Ο Ἰησοῦς ὅμως ἐδίδαξεν ἥδη πῶς πρέπει νὰ γίνεται ἡ νηστεία
 εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ «Ὀρους Ὁμιλίαν» Του.

3) Τρίτη κατηγορία τῶν Φαρισαίων κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ἦτο ἡ
 συναναστροφή Του μετὰ τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν.

Ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἀπεστόμωσε μὲ τὴν ὡραίαν ἀπάντησίν
 Του : «οὐκ ἥλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλ' ἀμαρτωλούς εἰς ματάνοιαν».

4) Ἀλλη τέλος κατηγορία ἦτο ἡ σχετική μὲ τὴν τήρησιν τῆς
 ἀργίας τοῦ Σαββάτου.

Εἰς ὅλας ταύτας τὰς κατηγορίας ἀπήντησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέ-
 τρεψε τὰ ἐπιχειρήματα τῶν Φαρισαίων. Οὕτοι ὅμως ἔξηκολούθουν

κατηγοροῦντες Αύτὸν καὶ διαδίδοντες ὅτι ἀρνεῖται, καὶ καταργεῖ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον.

**44. Ὁ Ἰησοῦς στηλιτεύει τὴν ἀπιστίαν τῶν Φαρισαίων
καὶ Γραμματέων**

(Λουκ. 11, 44 - 45 καὶ 12, 1 - 3)

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας εἰς Φαρισαῖος ἐκάλεσεν εἰς γεῦμα τὸν Ἰησοῦν. Εἶχε καὶ ἄλλους πολλοὺς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους προσκεκλημένους. Πάντες οὗτοι θὰ προεκάλουν τὸν Ἰησοῦν εἰς συζήτησιν καὶ θὰ εὑρισκούν ἵσως ἐπιχειρήματα ἐναντίον του. Οὐδεὶς ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ εἶχε προσκληθῆ.

‘Ο Ἰησοῦς, ἐπειδὴ κόσμος πολὺς ἡκολούθει, ἵνα Τὸν ἀκούσῃ διδάσκοντα, τὸ δὲ γεῦμα θὰ ἔπρεπε διὰ τοῦτο νὰ εἴναι πρόχειρον καὶ βιαστικόν, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν, χωρὶς νὰ λουσθῇ πρῶτον, ὅπως ἔλεγεν ὁ Μωσαϊκὸς νόμος. Οἱ Φαρισαῖοι παρετήρουν Αὔτὸν μὲ ἔκπληξιν καὶ μὲ τὰ βλέμματα Τὸν ἐπετίμων.

Τότε ὁ Ἰησοῦς βλέπων τὴν ὑποκρισίαν των ἥρχισε νὰ τοὺς ὅμιλῇ μὲ μεγάλην αὐστηρότητα:

— Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ἐφώναξε πρὸς αὐτούς.

Κατατρίβεσθε περὶ τὰ ἐπουσιώδη καὶ τὰ ἀσήμαντα καὶ παραμελεῖτε τὰ σπουδαῖα καὶ σημαντικά, δηλαδὴ τὴν ἥθικὴν βελτίωσίν σας καὶ τὴν καθαρότητα τῆς ψυχῆς.

‘Ἐχετε φιλοδοξίαν καὶ ἔγωισμόν ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς· τὰ πάντα κάμνετε πρὸς ἐπίδειξιν.

‘Ἐνῷ ὑποκριτικῶς φαίνεσθε ἔξωθεν εὔσεβεῖς, ἡ καρδία σας ὅμως εἶναι πλήρης κακίας. ‘Ομοιάζετε πρὸς τάφους «κεκονιαμένους», οἱ ὅποιοι ἔξωθεν φαίνονται ὡραῖοι, ἐνῷ εἶναι γεμάτοι ἀπὸ ὁστᾶ νεκρῶν.

‘Ἐνῷ παρουσιάζεσθε ὡς ἔρμηνευταὶ τοῦ Νόμου, ἀπὸ ἴδιοτέλειαν ἀποκρύπτετε καὶ διαστρέφετε τὴν ἀληθῆ γνῶσιν τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἐντολῶν Του.

Τὸ κατηγορητήριον τοῦτο τοῦ Ἰησοῦ κατὰ τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων ἤκουσε καὶ ὁ λαός, ὁ ὅποιος εἶχε συγκεντρωθῆ ἔξωθι

τῆς οἰκίας. 'Ο Ἰησοῦς ἔξηλθε καὶ συνέχισε τὴν διδασκαλίαν Του.

Εἶπε δὲ τότε πρὸς τοὺς μαθητάς Του κυρίως, ἀλλὰ ἐμμέσως καὶ πρὸς τὸ πλῆθος:

— Προσέχετε ἀπὸ τὴν ζύμην ταύτην τῶν Φαρισαίων, διότι οὗτοι εἰναι γεμᾶτοι ὑποκρισίαν. Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν αὕτη θὰ ἀποκαλυφθῇ.

45. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου

(Λουκ. 12, 13 - 21)

Ἐνῷ ὁ Ἰησοῦς ἔξηκολούθει διδάσκων περὶ ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης, εἰς ἀκροατής τὸν διέκοψε καὶ τοῦ εἶπε:

— Κύριε, μεσίτευσον παρὰ τῷ ἀδελφῷ μου, ὥστε δικαίως νὰ moi-ράσῃ μετ' ἐμοῦ τὴν πατρικήν κληρονομίαν.

‘Ο Ἰησοῦς, διὰ νὰ κάμη τοὺς ἀκροατάς Του νὰ ἐννοήσουν ὅτι ἡ διανομὴ τῆς περιουσίας ἥτο ἔργον τοῦ δικαστηρίου, ἐνῷ τὸ ἰδικόν Του ἔργον ἥτο εὐρύτερον καὶ ὑψηλότερον, εἶπε πρὸς τὸν διακόψαντα:

— Ἀνθρωπε, ποῖος μὲ διώρισε δικαστήν, ὥστε νὰ λύω τὰς διαφοράς σας;

Λαμβάνων δύμας ἀφορμήν ἀπὸ τὴν διαφωνίαν τῶν δύο ἀδελφῶν ἔκαμε πρὸς ὅλους τοὺς ἀκροατάς Του μίαν ὡράιαν διδαχήν. Διὰ ταύτης συμβούλευε τοὺς ἀνθρώπους νὰ προφυλάσσωνται ἀ πὸ τὴν πλειονεξίαν, διότι ἡ ζωὴ καὶ ἡ εὔτυχία τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔξαρτάται ἀπὸ τὰ ύλικὰ ἀγαθά, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

‘Η διδαχὴ ἔγινε διὰ τῆς παραβολῆς τοῦ ἄφρονος πλουσίου.

— Κάποτε, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, οἱ ἀγροὶ καὶ τὰ κτήματα ἐν γένει ἐνὸς πλουσίου ἀνθρώπου είχον τόσην εὐφορίαν, ὥστε τοῦ ἀπέδωσαν ἀφθονα εἰσοδήματα.

‘Ο πλούσιος, ἀντὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεὸν διὰ τὴν εὔτυχίαν αὐτήν, ἥρχισε νὰ διαλογίζεται:

— Τί νὰ κάμω; Αἱ ἀποθήκαι μου δὲν χωροῦν πλέον. Πῶς θὰ συνάξω ὅλα αὐτὰ τὰ εἰσοδήματά μου;

‘Αφοῦ ἡγρύπνησε καὶ ἐβασάνισε τὸν νοῦν του, τέλος ἀπεφάσισεν:

— Ἰδού τί θὰ κάμω, εἶπε· θὰ κρημνίσω τὰς ἀποθήκας μου καὶ θὰ κτίσω ἄλλας μεγαλυτέρας. Ἐκεῖ θὰ συνάξω ὅλα τὰ εἰσοδήματά μου καὶ θὰ εἴπω τότε εἰς τὴν ψυχήν μου:

— Ψυχή μου, ἔχεις πολλά ἀγαθά, τὰ ὅποια σοῦ φθάνουν, διὰτὰ ζήσης πολλὰ ἔτη. Λοιπὸν ἀναπάυσου, φάγε, πίε, εὐφραίνου.

Ἄλλὰ τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς ἐκείνην ὁ Θεός, διὰ τὰ τιμωρηθῆντα πλεονεξία, ὀλλὰ καὶ ἡ μωρία τοῦ πλουσίου ἐκείνου, ὥρισεν ὅτι ἥλθεν ἡ ὥρα τῆς διακοπῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ζωῆς του. Ἡκουσε λοιπὸν τότε ὁ πλούσιος μίαν φωνὴν νὰ τοῦ λέγῃ:

— Ἀφρον, ἄφρον, αὐτὴν τὴν νύκτα εἶναι ώρισμένον νὰ ἀποθάνης. Αὐτὰ δὲ ποὺ ἡτοίμασες εἰς ποιὸν θὰ ἀνήκουν;

Ταῦτα θὰ πάθουν, προσέθεσεν ὁ Ἱησοῦς, ὅλοι ὅσοι θησαυρίζουν ύλικούς θησαυρούς διὰ τὴν παροῦσαν ζωὴν καὶ δὲν σκέπτονται καθόλου διὰ τὸν θησαυρὸν τῆς ψυχῆς των.

46. Ὁ Ἱησοῦς εἰς τὴν χώραν τῆς Τύρου καὶ Σιδῶνος Θεραπεία δαιμονιζομένης κόρης.

(Ματθ. 15, 21 - 28)

Ο Ἱησοῦς, βλέπων τὴν ἀντίδρασιν τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, ἥθελησε νὰ ἀπομακρυνθῇ ὀλίγον ἐκ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐπέρασεν εἰς τὴν χώραν τῆς Τύρου καὶ Σιδῶνος.

Ἐκεῖ θὰ ἥδυνατο νὰ διδάξῃ καλύτερον καὶ ἐν ἡσυχίᾳ τοὺς μαθητάς Του.

Ἡ φήμη Του ὅμως εἶχε φθάσει ἕδη πολὺ ἔξω τῶν ὅρίων τῆς Παλαιστίνης καὶ πολλοὶ ἔσπευδον πρὸς Αὐτόν. Μεταξὺ τῶν ἄλλων παρουσιάσθη πρὸς τὸν Ἱησοῦν μία γυνὴ Χαναναία, ὁμιλοῦσα τὴν Ἑλληνικήν, ἡ ὅποια ἱκέτευε τὸν Ἱησοῦν λέγουσα:

— Ἐλέησόν με, Κύριε, Υἱὲ τοῦ Δαβίδ. Ἡ θυγάτηρ μου ἔχει κακὸν δαιμόνιον καὶ ὑποφέρει.

Ο Ἱησοῦς, θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστιν τῆς Χαναναίας ἐνώπιον δλῶν, δὲν ἀπεκρίθη καθόλου εἰς αὐτήν. Ἐκείνη τότε ἐξηκολούθησε νὰ Τὸν παρακαλῇ καὶ νὰ ἐπιμένῃ εἰς τὰς ἱκεσίας της. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἱησοῦς δὲν ἀπεκρίνετο, ἐπῆγε πρὸς τοὺς μαθητάς Του καὶ τοὺς παρεκάλει νὰ μεσιτεύσουν παρὰ τῷ Διδασκάλῳ αὐτῶν.

Μερικοὶ μαθηταὶ ἐπλήσιασαν τὸν Ἱησοῦν καὶ εἶπον:

— Κύριε, κάμε κάτι δι' αὐτήν, διότι ἔρχεται καὶ φωνάζει εἰς ἡμᾶς. Τότε ὁ Ἱησοῦς εἶπε :

— Δὲν ἀπεστάλην, παρὰ διὰ νὰ σώσω τοὺς ἄμαρτωλούς Ἰσρα-
ηλίτας.

Οἱ μαθῆται ὑπεχώρησαν, ἀλλὰ ἡ Χαναναία ἐπλησίασε πάλιν
τὸν Ἰησοῦν καὶ ἵκέτευεν Αὔτὸν λέγουσα:

— Κύριε, βοήθει μοι.

‘Ο Ἰησοῦς τότε ἀπήντησε καὶ εἶπε:

— Δὲν εἶναι ὁρθὸν νὰ ρίψῃ κανεὶς τὸν ἄρτον τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ
εἰς τὰ κυνάρια¹.

— Ναί, Κύριε, ἀπήντησε μὲν ἔτοιμότητα ἡ Χαναναία, ἀλλὰ τὰ κυ-
νάρια τρέφονται καὶ μόνον μὲν τὰ ψιχία, τὰ ὅποια πίπτουν ἀπὸ τὴν
τράπεζαν τῶν κυρίων των.

Μὲ τὴν ἀπάντησιν ταύτην καὶ μὲν τὴν ἐπιμονήν της ἡ Χανα-
ναία ἀπέδειξε τὴν σταθεράν αὐτῆς πίστιν.

‘Ο Ἰησοῦς εἶπε:

— “Ω γύναι, μεγάλη εἶναι ἡ πίστις σου. Ἄσ ἐκπληρωθῆ λοιπὸν
ἡ ἐπιθυμία σου.

Πράγματι τὴν ἴδιαν στιγμὴν ἐθεραπεύθη τελείως ἡ θυγάτηρ
αὐτῆς.

*47. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν κωφάλαλον εἰς Δεκάπολιν
καὶ τὸν τυφλὸν εἰς Βηθσαϊδά*

(Μαρκ. 7, 31-37 καὶ 8, 22-26)

‘Απὸ τὴν χώραν Τύρου καὶ Σιδώνος ὁ Ἰησοῦς ἐστράφη πάλιν
πρὸς ἀνατολὰς καὶ μετέβη εἰς τὴν πέραν τῆς λίμνης χώραν, τὴν ὁνο-
μαζομένην Δεκάπολιν ἀπὸ τὰς δέκα ἐκεῖ ὑπαρχούσας πόλεις.

Ἐφεραν τότε εἰς Αὔτὸν ἔνα κωφάλαλον καὶ παρεκάλουν νὰ ἀπο-
δώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἀκοήν καὶ τὴν φωνήν του. Ὁ Ἰησοῦς ἔβαλε
τοὺς δακτύλους τῶν χειρῶν Του εἰς τὰ ὠτά του καὶ ἤγγισε τὴν
γλῶσσαν τοῦ κωφαλάλου. Ὅψωσεν ἔπειτα τοὺς ὀφθαλμούς Του
πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐστέναξε καὶ εἶπεν:

— Ἐφφαθά (ὅπερ σημαίνει: Νὰ ἀνοιχθῆς).

‘Αμέσως ἤνοιχθησαν τὰ ὠτά τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἐλύθη ἡ γλῶσσά
του, ἥρχισε δὲ νὰ ὅμιλῇ.

1. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐπωνόμαζον τοὺς Ἐθνικούς κύνας, οἱ δὲ ‘Ραββῖνοι ἔλεγον ὅτι
διατρέψαν μὲν Ἐθνικὸν δὲν διαφέρει τοῦ συντρώγοντος μετὰ κυνός.

‘Ο ‘Ιησοῦς παρήγγειλε νὰ μὴ ἀνακοινώσουν τοῦτο εἰς κανένα. Άλλὰ τὰ θαύματα διεδίδοντο καὶ ὅλος ὁ κόσμος ἔλεγε μὲ κατάπληξιν :

— Κάμνει κωφοὺς νὰ ἀκούουν καὶ ἀλάλους νὰ ὅμιλοῦν !

“Οταν ἐπέστρεψεν εἰς Γαλιλαίαν ὁ ‘Ιησοῦς καὶ εὑρέθη εἰς τὴν πόλιν Βηθσαϊδά, ἔφεραν ἐνώπιον τοῦ ‘Ιησοῦ ἔνα τυφλὸν καὶ Τὸν παρεκάλουν νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ὄρασίν του.

‘Ο ‘Ιησοῦς ὡδῆγησε τὸν τυφλὸν ἔξω ἀπὸ τὴν κωμόπολιν καὶ, ἀφοῦ ἔπιτυσεν εἰς τὰ ὅμματα αὐτοῦ, ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπάνω εἰς τοὺς ὄφθαλμούς του καὶ ἀπέδωσε πρῶτον εἰς αὐτὸν τὸ φῶς. “Ἐπειτα ἐπέθεσε πάλιν τὰς χεῖρας ἐπάνω εἰς τοὺς ὄφθαλμούς του καὶ τότε ὁ τυφλὸς ἐθεραπεύθη τελείως καὶ ἔβλεπε πλέον καθαρὰ ὅλα τὰ ἀντικείμενα.

48. Ἡ ὁμολογία τοῦ Πέτρου : «Σὺ εἶ ὁ Χριστός...»

(Ματθ. 16, 13 - 28 καὶ Μάρκ. 27 - 38)

‘Εκ τῆς Βηθσαϊδᾶ ὁ ‘Ιησοῦς ἐπροχώρησε πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ Ιορδάνου εἰς τὴν χώραν τῆς Καισαρείας τῆς Φιλίππου. ‘Η πόλις αὗτη Καισάρεια ἔκειτο εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους ‘Ἐρ μ ώ ν.

Διερχόμενος τὰ μέρη ταῦτα ὁ ‘Ιησοῦς καὶ διδάσκων, ἡρώτησε τοὺς μαθητάς Του:

— Τί λέγουσιν οἱ ἀνθρώποι περὶ ἐμοῦ; Τί πιστεύουν ὅτι εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

‘Ο ‘Ιησοῦς ἐγνώριζε βέβαια τὰς περὶ ‘Εαυτοῦ ἰδέας τοῦ πλήθους.. ‘Ερωτᾷ ὅμως, ἵνα διὰ τῶν μαθητῶν Του διορθώσῃ τὴν ἐσφαλμένην τυχὸν περὶ ‘Εαυτοῦ ἰδέαν τοῦ λαοῦ.

Οἱ μαθηταὶ ἀπήντησαν:

— “Ἄλλοι Σὲ ἐκλαμβάνουν ὡς τὸν ‘Ιωάννην τὸν Βαπτιστήν, ἄλλοι· ὡς τὸν προφήτην ‘Ηλίαν, ἄλλοι ὡς τὸν προφήτην ‘Ιερεμίαν καὶ ἄλλοι· ὡς ἔνα ἐκ τῶν προφητῶν.

‘Η ἀπάντησις αὕτη τῶν μαθητῶν ἀπεικόνιζε πράγματι τὰς περὶ τοῦ ‘Ιησοῦ ἰδέας τοῦ πλήθους. Εἶχον παύσει πλέον οἱ παρακολουθοῦντες τὴν διδασκαλίαν Του νὰ πιστεύουν ὅτι ἦτο ὁ ἀναμενόμενος. Ὅποδε τοῦ ‘Ιουδαϊκοῦ ‘Εθνους ἀπελευθερωτῆς Μεσσίας.

‘Ο ‘Ιησοῦς ἡρώτησεν ἐν συνεχείᾳ:

— Σεῖς δὲ οἱ μαθηταί μου, οἱ ὅποιοι παρηκολουθήσατε τὴν διδασκαλίαν μου καὶ ἐγίνατε μάρτυρες τῶν ἔργων μου, σεῖς τί πιστεύετε ὅτι εἴμαι;

Τότε δὲ Πέτρος, ἀπαντῶν ἐξ ὄντος τῶν Ἀποστόλων, εἶπε:

— Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς δὲ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

‘Η ἀπάντησις αὕτη ἀπέδειξεν ὅτι οἱ μαθηταί τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν πλέον ὡρίμοι καὶ ἔτοιμοι νὰ ἀναλάβωσι τὸ Ἀποστολικὸν ἔργον τοῦ Εὐαγγελίου τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

‘Ο Ἰησοῦς ἐπικυρώνει τὴν ὄμοιογίαν ταύτην τοῦ Πέτρου πανηγυρικῶς μὲ τὴν ἀπάντησίν Του:

— Μακάριος εἶσαι σύ, Σίμων Βάρ (=υἱός) Ἰωνᾶ, διότι τὴν περὶ ἔμοῦ ἀποκάλυψιν σοῦ ἔκαμεν δὲ Πατήρ μου δὲ ἐν Οὐρανοῖς.

Καί, ὡς διὰ νὰ ἀνταμείψῃ τὸν Πέτρον καὶ δι’ αὐτοῦ ὀλούς τοὺς Ἀποστόλους, προσέθεσε:

— Σὺ εἶσαι Πέτρος καὶ «ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἑκκλησίαν καὶ Πύλαι Ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς.....».

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, βέβαιος πλέον ὅτι οἱ μαθηταί Του εἶχον κατανοήσει τὴν ἀκριβῆ ἔννοιαν τῆς διδασκαλίας Του, ὅμιλει πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ τρόπου, κατὰ τὸν ὅποιον θὰ πραγματοποιηθῆ⁷ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

— Πρέπει, τοὺς εἶπε, νὰ μεταβῇ δὲ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου εἰς τὰς Ἱεροσόλυμα, ὅπου θὰ καταδιωχθῇ ὑπὸ τῶν Ἀρχιερέων καὶ Γραμματέων, θὰ ὑποστῇ ὑβρεις καὶ προσβολάς, ἐν τέλει δὲ θὰ θανατωθῇ, ἀλλὰ τὴν τρίτην ἡμέραν θὰ ἀναστηθῇ.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ λόγοι οὗτοι ἐπροκάλεσαν μεγάλην ἀθυμίαν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ, εἶπεν ἀκόμη ὅτι μερικοὶ ἐξ αὐτῶν, πρὶν ἀποθάνωσι, θὰ ἴδωσι «τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ Αὐτοῦ».

Μὲ τοῦτο ἥθελε νὰ προφητεύσῃ τὴν μετ’ ὀλίγας ἡμέρας θείαν Μεταμόρφωσίν Του.

49. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος

(Ματθ. 17, 1-9, Μαρκ. 9, 2-10, Λουκ. 9, 28-36)

“Ἐξ ἡμέρας μετὰ τὴν ὄμοιογίαν τοῦ Πέτρου, δὲ Ἰησοῦς ἐξεπλήρωσε τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι τινὲς τῶν μαθητῶν θὰ ἴδωσι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου «ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ Αὐτοῦ».

Παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς ἐκ τῶν μαθητῶν του, τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀνῆλθε μετ' αὐτῶν εἰς τὸ παράτην Ναζαρὲτ ὅρος Θαβώρ, ἵνα προσευχῇθῇ.

*Ἐκεῖ, ἐπάνω εἰς τὸ ὑψηλὸν αὐτὸν ὅρος, καθ' ἣν ὥραν ὁ Ἰησοῦς προσηγέρθη, ἔγινεν ἡ Θεία Μεταμόρφωσις Αὔτοῦ. Οἱ τρεῖς μαθηταὶ εἰδοντες ἔξαφνα ὅτι ἔλαμψε τὸ πρόσωπον Αὔτοῦ ἔγιναν στιλπνὰ καὶ λευκὰ ὡς ἡ χιών. Κατὰ τὴν ἴδιαν στιγμὴν παρουσίασθησαν καὶ ἐστάθησαν πλησίον Αύτοῦ οἱ δύο ἐπιφανέστατοι ἄνδρες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. ἀντιπρόσωποι τοῦ Νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ἡλίας, οἱ ὅποιοι ἤρχισαν νὰ συνομιλοῦν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ.

*Ο Πέτρος τότε λέγει πρὸς τὸν Χριστόν:

— Καλὰ εἶναι νὰ μείνωμεν ἑδῶ. "Ἄσ κάμωμεν τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ Σέ, μίαν διὰ τὸν Μωυσέα καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν."

Ταῦτα ἔλεγεν ὁ Πέτρος ἔχων ὑπ' ὄψιν του ὅσα πρὸ διλίγων ἡμερῶν εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς Του ὁ Ἰησοῦς περὶ διώξεως καὶ θανατώσεώς Του ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· ἔτσι ἤλπιζεν ὁ Πέτρος ὅτι θὰ ἐσώζετο ὁ Ἰησοῦς.

*Ἀλλὰ δὲν εἶχε τελειώσει ἀκόμη τοὺς λόγους του ὁ Πέτρος, ὅταν μία νεφέλη ἦλθε φωτεινὴ ἐσκέπασε τὸν Ἰησοῦν καὶ τοὺς μετ' Αὔτοῦ δύο ἄνδρας.

Μία δὲ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης ἡκούσθη λέγουσα:

— Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐνῷ η ὑδόκησα αὐτοῦ ἀκούετε.

Οἱ τρεῖς μαθηταὶ ἔπεσαν μὲ τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν ἔντρομοι ἀπὸ ὅσα εἶδον καὶ ἤκουσαν. Μετ' διλίγον ἐπληγίασεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς μὲ τὴν ἀνθρωπίνην μορφήν Του, τοὺς ἤγγισε καὶ τοὺς εἶπε:

— Σηκωθῆτε καὶ μὴ φοβεῖσθε.

Οἱ τρεῖς μαθηταὶ ἐσηκώθησαν, ἐκοίταξαν γύρω, ὅλλα δὲν εἶδον κανένα, παρὰ μόνον τὸν Ἰησοῦν· ἡ φωτεινὴ νεφέλη εἶχε διαλυθῆ, οἱ δὲ οὐράνιοι ἐπισκέπται εἶχον ἐξαφανισθῆ.

*Ο Ἰησοῦς μετὰ τῶν τριῶν μαθητῶν ἤρχισαν νὰ καταβάνουν ἀπὸ τὸ ὅρος. Καθ' ὅδὸν εἶπεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ ἀνακοινώσουν εἰς κανένα ὅσα εἶδον καὶ ἤκουσαν, πρὶν γίνῃ ἡ Ἀνάστασίς Του.

“Η Ἐκκλησία μας ἔορτάζει τὸ γεγονὸς τῆς θείας Μεταμορφώσεως τὴν δην Αύγουστου.

50. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν ἐπιληπτικὸν νέον

(Ματθ. 17, 14 - 18, Μαρκ. 9, 17 - 26)

Καθ' ὃν χρόνον ὁ Ἰησοῦς εύρισκετο εἰς τὸ ὅρος, οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι προσεπάθουν νὰ ὑπονομεύσωσι τὴν ἐπιρροήν Του εἰς τὰ πλήθη. Ἐπωφελήθησαν δὲ τῆς εὐκαιρίας, τὴν ὁποίαν τοὺς ἔδωσε τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἐννέα μαθηταὶ Του δὲν ἡδυνήθησαν νὰ θεραπεύσωσι τὸν σεληνιαζόμενον νέον, τὸν ὅποιον ἔφερεν εἰς αὐτοὺς ὁ πατήρ του.

“Οταν ὁ Ἰησοῦς κατῆλθεν ἐκ τοῦ ὄρους, εύρεθη ἐνώπιον μεγάλης συγκεντρώσεως. Πολλοί ἔσπευδον πρὸς αὐτόν, ὁ δὲ πατήρ τοῦ ἐπιληπτικοῦ νέου ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας Του καὶ τοῦ εἶπε:

— Κύριε, ἐλέησον τὸν υἱόν μου, διότι σεληνιάζεται καὶ ὑποφέρει πολύ. “Οταν τὸν κυριεύσῃ ἡ ἀσθένεια, γίνεται ἀνοίσθητος, σπασμοὶ τὸν ταράσσουν καὶ ἀφροὶ ἔξερχονται ἀπὸ τὸ στόμα του. Τότε ὑπάρχει κίνδυνος νὰ πέσῃ εἰς τὸ ὄδωρο ἢ καὶ εἰς τὸ πῦρ. Τὸν ἔφερα εἰς τοὺς μαθητάς Σου, ἀλλὰ δὲν ἡδυνήθησαν νὰ τὸν θεραπεύσουν.

‘Ο Ἰησοῦς συνεκινήθη ἀπὸ τὴν περιγραφὴν καὶ τὰ δάκρυα τοῦ πατρός. Ἡγανάκτησε δὲ ἐνεκα τῆς ἀπιστίας, ἢ ὁποία ἐπεκράτει, καὶ ἐφώναξεν:

— Ὦ γενεὰ ἀπιστος, ἕως πότε θὰ είμαι ἔδω καὶ θὰ ὑπομένω τὴν ἀπιστίαν σας;

Διέταξε κατόπιν ὁ Ἰησοῦς νὰ φέρουν ἐνώπιον Του τὸν νέον. Οὗτος, μόλις ἀντίκρυσεν Αὐτόν, κατελήφθη ἀπὸ παροξυσμόν, ἔπεσε κάτω εἰς τὴν γῆν καὶ ἐκυλίετο ἀφρίζων.

‘Ο πατήρ τοῦ ἐπιληπτικοῦ εἶπε τότε πρὸς τὸν Ἰησοῦν:

— Κύριε, λυπήσου καὶ βοήθησέ μας, ἵν δύνασαι.

‘Ο Ἰησοῦς ἀπήντησεν:

— “Ολα είναι δυνατὰ εἰς τὸν πιστεύοντα.

— Ναί, Κύριε, ἔκραξε πάλιν ὁ δυστυχής πατήρ μετὰ δακρύων, πιστεύω· βοήθησέ με, Κύριε, καὶ Σύ, ἵν δική μου πίστις δὲν είναι ἀρκετή.

‘Ο Ἰησοῦς τότε ἐστράφη πρὸς τὸν κατὰ γῆς κείμενον πάσχοντα καὶ ἐφώναξε:

— Πνεῦμα ἄλαλον καὶ κωφόν. Ἐγὼ σὲ διατάσσω νὰ ἔξέλθῃς ἀπὸ αὐτόν!

Αμέσως ὁ ἀσθενής ὑπέστη ἐνα τελευταῖον κλονισμὸν καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος ώς νεκρός. Ὁ Ἰησοῦς ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τῆς χειρός, τὸν ἀνήγειρε καὶ τὸν παρέδωσεν ἥσυχον καὶ ὑγιᾶ εἰς τὸν πατέρα του.

Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ἔλαβεν ἀφορμὴν ὁ Ἰησοῦς νὰ διδάξῃ τοὺς μαθητάς Του κυρίως, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν κόσμον, περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς σταθερότητος τῆς πίστεως ἡμῶν.

51. Ὁ Ἰησοῦς διδάσκει περὶ πίστεως, ταπεινοφροσύνης καὶ συγχωρήσεως

(Ματθ. 17, 19 - 21 καὶ 18, 23 - 35, Μάρκ. 9, 28 - 37)

Μετὰ τὴν θεραπείαν τοῦ νέου οἱ μαθηταὶ ἡρώτησαν τὸν Ἰησοῦν διστί αὐτοὶ δὲν ἡδυνήθησαν νὰ θεραπεύσωσιν αὐτόν.

Ο Ἰησοῦς τότε ἀπήντησεν εἰς αὐτοὺς ὅτι ἡ αἰτία τῆς ἀδυναμίας των προήρχετο ἀπὸ τὴν μὴ σταθερὰν ἀκόμη πίστιν των. Τὰ μέσα, δ.α τῶν ὁποίων δύναται ὁ ἀνθρωπός νὰ ἀποκτήσῃ πίστιν, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, εἰναι ἡ προσευχὴ καὶ ἡ νοστεία. Διὰ τῆς προσευχῆς ἐπικοινωνεῖ τις μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀντλεῖ θείαν δύναμιν· διὰ δὲ τῆς νηστείας ἀπαλλάσσει τὸν ἑαυτόν του ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς ὕλης καὶ ὑψούται εἰς πνευματικὸν βίον.

Αν ἔχετε πίστιν ως κόκκον σινάπεως, τοὺς εἴπε, δύνασθε καὶ ὅρος ἀκόμη νὰ μετακινήσετε.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ Του ἀνεχώρησαν κατευθυνόμενοι πρὸς τὴν Καπερναούμ.

Καθ' ὅδὸν οἱ μαθηταὶ συνωμίλουν μεταξύ των περὶ τοῦ πιοῖς ἔξ αὐτῶν εἰναι ἀνώτερος τῶν ἄλλων (τίς ἔστι μείζων). Ἐλαβον ἵσως ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν προτίμησιν τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς τρεῖς, τὸν Πέτρον δηλ. τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, τοὺς δόποίους εἶχε παραλάβει μεθ' ἑαυτοῦ εἰ, τὸ ὅρος.

Ο Ἰησοῦς δὲν διέκοψε τοὺς συζητοῦντας. "Οταν ὅμως ἔφθασαν εἰς τὴν Καπερναούμ καὶ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πέτρου, ἐκάλεσεν ὅλους τοὺς μαθητάς Του καὶ ἤρχισε νὰ τοὺς διδάσκῃ περὶ ταπεινοφροσύνης.

—'Η δόδος, τοὺς εἶπεν, ἡ ὅποια ὁδηγεῖ πρὸς τὰς τιμὰς εἰναι ἡ ταπεινοφροσύνη· ὁ θέλων νὰ εἰναι πρῶτος πρέπει νὰ εἰναι ἔσχατος καὶ ὑπηρέτης ὅλων. Οἱ ἄξιοι μαθηταὶ Μου πρέπει νὰ γίνωσι ταπεινοὶ καὶ ἄκακοι, ὅπως τὰ μικρά καὶ ἀθῷα παιδία.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἱησοῦς ἐδίδαξε τοὺς μαθητάς Του ὅτι πρέπει τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ὁμόνοιαν νὰ καλλιεργῶσι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Ἀν κανεὶς μᾶς ἀδικήσῃ, πρέπει νὰ τὸν συγχωρῶμεν.

Διὰ νὰ τονίσῃ δὲ ζωηρότερον ὁ Ἱησοῦς τὸ καθῆκόν μας νὰ συγχωρῶμεν τοὺς ἀμαρτάνοντας εἰς ἡμᾶς, εἶπε τὴν παραβολὴν τοῦ πονηροῦ δούλου.

Εἰς βασιλεὺς εἶχε πολλοὺς δούλους, διαχειριζομένους τὴν περιουσίαν του, καὶ ἡθέλησε κάποτε νὰ ζητήσῃ λογαριασμὸν ἀπὸ αὐτούς. Ἐνας ἐκ τῶν δούλων παρουσιάσθη ὅτι ἔχρεώστει εἰς τὸν βασιλέα ἐν ὑπέρογκον χρηματικὸν ποσόν, δέκα χιλιάδας τάλαντα. Ὁ βασιλεὺς ἡδύνατο νὰ φυλακίσῃ τὸν δοῦλον ἢ νὰ τὸν πωλήσῃ, διὰ νὰ εἰσπράξῃ τὰ ὀφειλόμενα.

Ο δοῦλος προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν παρεκάλει νὰ τοῦ δώσῃ μίαν προθεσμίαν, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ συγκεντρώσῃ ὅσα ὠφειλε, ὁ δὲ ἀγαθὸς βασιλεὺς συνεκινήθη καὶ τοῦ ἔχάρισε τὴν ὀφείλην.

Ο εὔεργετηθεὶς δοῦλος εὗρε μετ' ὀλίγον ἔνα συνάδελφόν του, ὁ ὅποιος τοῦ ὠφειλε τὸ εὐτελές ποσόν τῶν ἑκατὸν δηναρίων. Τὸν ἔπιασεν ἀμέσως ἀπὸ τὸν λαιμὸν καὶ τοῦ ἐζήτει τὰ ἑκατὸν δηνάρια.

Ἐκεῖνος ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τοῦ ἔλεγε:

— Λυπτήσου με, ἔχει ὑπομονὴν καὶ θὰ σοῦ τὰ δώσω.

Ἄλλὰ ὁ κακὸς δοῦλος δὲν συνεκινήθη καὶ ἔβαλε τὸν σύνδουλόν του εἰς τὴν φυλακήν, ἔως ὅτου ἀποδώσῃ τὰ ὀφειλόμενα.

Οσοι παρέστησαν εἰς τὴν σκηνὴν ταύτην ἡγανάκτησαν καὶ ἀνέφεραν τὸ γεγονός εἰς τὸν βασιλέα.

Ο βασιλεὺς τότε ἐκάλεσε τὸν πονηρὸν δοῦλον καὶ τοῦ εἶπε:

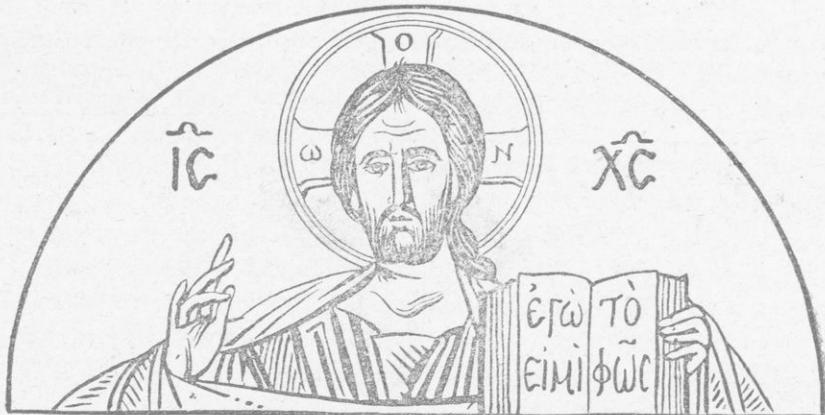
— Δοῦλε πονηρέ, ἔγώ σοῦ ἔχάρισα τὸ χρέος σου. Δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ λύπτησης τὸν συνάδελφόν σου, ὅπως σὲ ἐλυπήθην ἔγώ;

Καὶ ὁ βασιλεὺς διέταξε νὰ τιμωρηθῇ καὶ νὰ φυλακισθῇ, ἔως ὅτου ἀποδώσῃ «πᾶν τὸ ὀφειλόμενον».

Αφοῦ ἐτελείωσε τὴν παραβολήν, ὁ Ἱησοῦς εἶπε:

— Τοιουτοτρόπως καὶ ὁ Πατήρ Μου ὁ ἐπουράνιος θὰ κάμη εἰς σᾶς, ἀν δὲν συγχωρῆτε μὲ τὴν καρδίαν σας τὰ παραπτώματα τῶν ἄλλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε·ΚΤΟΝ

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ΕΝ ΦΑΝΕΡΩ ΔΙΩΓΜΩ
ΥΠΟ ΤΩΝ ΦΑΡΙΣΑΙΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ

52. 'Ο Ιησούς εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς
Σκηνοπηγίας. Οἱ Φαρισαῖοι διατάσσουν τὴν σύλληγήν Του
(Ιω. 7, 10-52)

ΧΟΥΝ ἥδη παρέλθει δύο καὶ πλέον ἔτη ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Ἰησοῦ ὡς Διδασκάλου. Είναι φθινόπωρον τοῦ τρίτου ἔτους τοῦ δημοσίου βίου Του. 'Ο Ιησούς ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ παραστῇ καὶ Αὐτὸς εἰς τὴν μεγάλην ἑορτὴν τῆς Σκηνοπηγίας.

Τὴν ἑορτὴν ταύτην ἔκαμνον οἱ Ἰουδαῖοι εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν σκηναῖς διαμονῆς τῶν εἰς τὴν ἔρημον μετὰ τὴν ἔξοδόν των ἐκ τῆς Αιγύπτου. 'Η ἑορτὴ διήρκει ὀκτὼ ἡμέρας καὶ ἐγίνοντο κατ' αὐτὴν μεγαλοπρεπεῖς τελεταὶ καὶ πολυτελεῖς θυσίαι. 'Ιδιαιτέρως ἐπίσημος ἦτο ἡ τελευταία ἡμέρα, ἡ ὅποια ἐθεωρεῖτο καὶ ὡς ἡμέρα Σαββάτου. Πλήθη Ἰουδαίων συνεκεντρώνοντο καὶ διέμενον ἔξω τῆς πόλεως εἰς σκηνάς.

·Ο ·Ιησοῦς ἔφθασεν εἰς ·Ιεροσόλυμα κατὰ τὸ μέσον τῆς ἑορτῆς.
·Απὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν οἱ ἄρχοντες τῶν ·Ιουδαίων ἀνεζήτουν
Αὐτὸν μεταξὺ τῶν ἐκ Γαλιλαίας προσκυνητῶν καὶ ἔλεγον:

— Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος;

·Ο ·Ιησοῦς τὸ ἔμαθεν, ἀλλὰ δὲν ἐδίστασε νὰ ἀρχίσῃ τὸ κήρυγμά
Του ἀμέσως εἰς μίαν ἐκ τῶν στοῶν τοῦ Ναοῦ. Πλήθις λαοῦ ἤκουον
μὲν θαυμασμὸν τὴν διδασκαλίαν καὶ ἄλλοι μὲν ἔλεγον «Οὗτός
ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης», ἄλλοι δὲ «Οὗτός ἐστιν
ὅχριστός».

Μεταξὺ τοῦ πλήθους ἦσαν καὶ ἀνθρωποι τῶν Φαρισαίων καὶ
·Αρχιερέων, οἱ ὅποιοι προσεπάθουν νὰ διασπείρουν τὴν ἀμφιβολίαν
καὶ τὴν δυσπιστίαν. ·Ἐλεγον: «Πῶς λοιπὸν οὗτος διδάσκει γράμματα μὴ μεμαθηκώς;» καὶ ὡμολόγουν
κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον ὅτι δὲν εἶχε διδαχθῆ ὡδαμῶς γράμματα ἢ
ἀνθρωπίνην σοφίαν.

·Επὶ τέλους οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἄρχοντες τοῦ Μεγάλου Συνεδρίου
ἀπεφάσισαν νὰ στείλουν ἀνθρώπους, διὰ νὰ συλλάβουν τὸν ·Ιησοῦν.
Οἱ ἀποσταλέντες ὅμως, ὅταν ἤκουσαν τὸν ·Ιησοῦν διδάσκοντα,
δύχι μόνον δὲν ἔξετέλεσαν τὴν ἐντολὴν ποὺ ἔλαβον, ἀλλὰ ἐπιστρέ-
ψαντες εἶπον εἰς τοὺς Φαρισαίους:

— Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἀνθρωπος, ως οὗτος ὁ ἀνθρωπος.

Παρουσιάσθη τότε ἐνώπιον τῶν Φαρισαίων καὶ τοῦ Συνε-
δρίου καὶ ὁ θαυμαστής καὶ ἐν κρυπτῷ μαθητής τοῦ ·Ιησοῦ Νικό-
δημος, ὁ ὅποιος ἦτο μέλος τοῦ Μεγάλου Συνεδρίου. Οὗτος ὑπεστή-
ριξεν ὅτι ὁ Νόμος ἀπαγορεύει νὰ καταδικασθῇ ἕνας ἀνθρωπος ἀνευ
ἀπολογίας.

Οἱ Φαρισαῖοι εἶπον τότε εἰς αὐτὸν μὲ κακίαν:

— Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἐκ Γαλιλαίας;

·Άλλὰ ἡ διαφωνία τοῦ Νικοδήμου συνετέλεσεν ὥστε νὰ διαλυθῆ
τὸ Συνέδριον, χωρὶς νὰ λάβῃ ἀπόφασιν ἐπίσημον περὶ συλλήψεως
τοῦ ·Ιησοῦ.

·Ο ·Ιησοῦς ἔξηκολούθησε νὰ διδάσκῃ καί, ἀποκαλύπτων ὄλοءν
περισσότερον τὴν θείαν ἀποστολήν Του, ἔλεγε πρὸς τὸν λαόν:

— ·Εγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου. ·Ἐκεῖνος ὁ ὅποιος μὲ ἀκολουθεῖ
δὲν θὰ περιπατῇ εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ θὰ ἔχῃ πάντοτε τὸ φῶς τῆς
ζωῆς.

53. Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ
(Ιωάν. 9, 1 - 41)

Ολίγον μετὰ τὴν ἑορτήν, ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει μετὰ τῶν μαθητῶν Του ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτου πλησίον τοῦ Ναοῦ. Εἰς μίαν γωνίαν εἶδον ἔνα ἐκ γενετῆς τυφλόν, ὁ δόπτοιος ἐζήτει ἐλεημοσύνην.

Εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν εἶπε:

— Διδάσκαλε, ποῖος ἡμάρτησεν, αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του, καὶ ἐγενήθη τυφλός;

Ο Ἰησοῦς ἀπήντησεν:

— Οὔτε αὐτὸς ἡμάρτησεν οὔτε οἱ γονεῖς του, ἀλλὰ ἐγεννήθη

τυφλός, διὰ νὰ φανερωθῇ ἐν αὐτῷ ἢ δύναμις τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἀμέσως, ἀφοῦ ἐπτυσε κάτω, ἔκαμε πηλόν, ἤλειψε δι' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ τυφλοῦ καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν:

— Πήγανε τώρα εις τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ¹ νὰ νιφθῆσ.

‘Ο τυφλὸς ὑπτίκουσεν. ‘Οταν ἐνίφθη, ἀντελήφθη μὲ ἄγαλλίασιν ὅτι ἔβλεπε καὶ ἐπανῆλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εὐχαριστῶν καὶ δοξολογῶν τὸν Κύριον.

“Οσοι τὸν ἔγνωριζον παρεξενεύοντο καὶ ἔλεγον:

— Αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ τυφλὸς ποὺ ἐζήτει ἐλεημοσύνην; πῶς τώρα βλέπει;

Καὶ ὅλοι τὸν ἡρώτων πῶς ἔγινεν αὐτὸς τὸ θαῦμα, αὐτὸς δὲ διηγεῖτο προθύμως τὸν τρόπον τῆς θεραπείας του.

‘Αλλὰ μερικοί, δυσπιστοῦντες εἰς τὴν διήγησίν του, ἔφεραν αὐτὸν ἐνώπιον τῶν Φαρισαίων, εἰς τοὺς ὁποίους εἶπον τὰ περὶ τοῦ τυφλοῦ λεγόμενα.

Οἱ Φαρισαῖοι ἐζήτησαν νὰ μάθουν ἀπὸ τὸν Ἰδιον τί συνέβη. Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπεν:

— ‘Ἐγὼ εἶμαι ὁ μέχρι τῆς σήμερον τυφλός. ‘Ἐνας ἀνθρωπος ὀνομαζόμενος Ἰησοῦς ἔκαμε πηλόν, μοῦ ἤλειψε τοὺς ὄφθαλμοὺς καὶ μὲ διέταξε νὰ νιφθᾶ εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ. ‘Ἐπῆγα, ἐνίφθην καὶ τώρα βλέπω.

Οἱ Φαρισαῖοι τότε, μὴ δυνάμενοι νὰ πράξωσι τίποτε ἄλλο, ἤρχισαν νὰ κατηγοροῦν τὸν Ἰησοῦν ὅτι εἰργάσθη ἐν ᾧ μέρᾳ Σαββάτου. Καὶ ἔλεγον:

— ‘Ο ἀνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἀμαρτωλός, διότι δὲν τηρεῖ τὸν νόμον τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου.

‘Αλλοι ὅμως ἔλεγον:

— ‘Αν εἶναι ἀμαρτωλός, πῶς κάμνει θαύματα;

Τότε οἱ Φαρισαῖοι ἤρωτησαν τὸν ἄλλοτε τυφλόν:

— Σὺ τί λέγεις διὰ τὸν ἀνθρωπὸν αὐτὸν;

‘Εκείνος ἀπήντησε:

— Λέγω ὅτι εἶναι προφήτης.

‘Εκάλεσαν τότε τοὺς γονεῖς τοῦ ἄλλοτε τυφλοῦ καὶ ἤρχισαν νὰ τούς ἐρωτοῦν:

— Οὗτος εἶναι ὁ υἱός σας, διὰ τὸν ὁποῖον λέγετε ὅτι ἐγεννήθη τυφλός; Πῶς λοιπὸν τώρα βλέπει;

1. Τὸ ὄνδωρ τῆς πηγῆς καὶ δεξαμενῆς (κολυμβήθρας) Σιλωάμ ἤρχετο ἀπὸ τὴν πηγὴν Βηθεσδὰ (σελ. 85).

Οι γονεῖς ἀπεκρίθησαν :

— Γνωρίζομεν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ νίος μας καὶ ὅτι ἔγευνήθη τυφλός πῶς τώρα βλέπει δὲν γνωρίζομεν. Ἀν θέλετε νὰ μάθετε περισσότερα, ἐρωτήσατε τὸν Ἰδιον· ἔχει ἀρκετὰ μεγάλην ἡλικίαν, ώστε δύναται ὁ Ἰδιος νὰ σᾶς εἴπῃ πῶς ἔθεραπεύθη καὶ ποῖος τὸν ἔθεράπευσεν.

Εἶπον δὲ οἱ γονεῖς τοῦ τυφλοῦ ταῦτα, διότι ἔφοβοῦντο τοὺς Φαρισαίους. Εἶχε γνωσθῆ τότε ὅτι οἱ Φαρισαῖοι καὶ τὸ Συνέδριον εἶχον ἀποφασίσει νὰ κηρύξουν « ἀ π ο σ υ ν ἄ γ ω γ ο ν (ἀφωρισμένον) πάντα, ὅστις θὰ ἀνεγνώριζε τὸν Ἰησοῦν ὡς Χριστὸν καὶ Μεσσίαν.

Οἱ Φαρισαῖοι ἔφώναξαν πάλιν τὸν ἄλλοτε τυφλὸν καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν:

— Νὰ δοξάζῃς τὸν Θεόν, ὁ ὅποιος σὲ ἔθεράπευσε, καὶ ὅχι τὸν Ἰησοῦν, διότι ὁ ἀνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἀμαρτωλός, ἀφοῦ δὲν τηρεῖ τὴν ἀργίαν τοῦ Σαββάτου.

Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη :

— Ἀν εἶναι ἀμαρτωλὸς ἢ ὅχι, δὲν γνωρίζω. Τὸ μόνον ποὺ γνωρίζω εἶναι ὅτι, ἐνῷ προηγουμένως δὲν ἔβλεπα, τώρα βλέπω.

Καὶ προσέθεσε :

— Διατί τόσον πολὺ μὲν ἔρωτᾶτε; Μήπως θέλετε νὰ γίνετε μαθηταὶ Του;

Οἱ Φαρισαῖοι ἔθύμωσαν καὶ εἶπον:

— Ἡμεῖς εἰμεθα μαθηταὶ τοῦ Μωυσέως, ἐνῷ διὰ τὴν καταγωγὴν τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ τίποτε δὲν εἶναι γνωστόν.

Τότε ὁ ἄλλοτε τυφλὸς λέγει:

— Ἔγὼ γνωρίζω ὅτι ὁ Θεός μόνον τοὺς εὔσεβεῖς ἀνθρώπους καὶ τοὺς δικαίους ἀκούει.

Οἱ Φαρισαῖοι ὡργίσθησαν ἐναντίον του καὶ τὸν ἔξεδίωξαν ἀπό τὸν Ναὸν λέγοντες:

— Σύ, ἔνας ἀμαρτωλός ἀνθρωπος, θέλεις νὰ μᾶς διδάξῃς;

Βραδύτερον ὁ Ἰησοῦς συνήντησε τὸν θεραπευθέντα ὑπ' Αὐτοῦ τυφλὸν καὶ, θέλων νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ καὶ νὰ τὸν παρηγορήσῃ διδ τὴν ἐκδίωξιν του ἐκ τοῦ Ναοῦ, εἶπεν εἰς αὐτόν :

— Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ;

‘Ο τυφλὸς ἀπήντησε :

— Ποῖος εἶναι, Κύριε, διὰ νὰ πιστεύσω εἰς αὐτόν;

— Καὶ εἶδες Αὔτόν, εἴπεν δὲ Ἰησοῦς, ὅταν ἔλαβες τὸ φῶς σου, καὶ δὲ διμιλῶν μετὰ σοῦ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐκεῖνός ἐστιν.

‘Ο πρόφητος προσεκύνησεν ἀμέσως τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπε :

— Πιστεύω, Κύριε.

**54. Ἐπιστροφὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Γαλιλαίαν καὶ μετάβασις
Αὐτοῦ εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἰορδάνου.**

‘Η παραβολὴ τῆς ἀκάρπου συκῆς

(Λουκ. 13, 2-5 καὶ 6-10)

Μετὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Σκηνοπιτγίας, δὲ Ἰησοῦς ἐπιστρέφει εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ διαμένει ὀλίγον χρόνον εἰς τὴν Καπερναούμ κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ τρίτου ἔτους τοῦ δημοσίου βίου Του.

Ἐμαθεν ὅμως ὅτι οἱ Φαρισαῖοι κατηγόρουν καὶ ἡπείλουν Αὔτόν, διέδωσαν δὲ ὅτι καὶ δὲ ἡγεμών ‘Ἡρώδης Ἀντίπας Τὸν ζητεῖ, διὰ νὰ Τὸν φονεύσῃ. ‘Ο Ἰησοῦς ἀποφασίζει νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ Γαλιλαίας καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ τῆς λίμνης χώραν, ἥτις ὀνομάζετο Περαία.

Πρὶν ἀναχωρήσῃ, ἔστειλεν ἔβδομήκοντα ἐκ τῶν πολυαρίθμων μαθητῶν Του, ἵνα «έτοιμάσωσιν Αὐτῷ τὴν δόδόν». Ἀπεφάσισε νὰ περάσῃ διὰ μέσου τῆς Σαμαρείας. Ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν οἱ Σαμαρεῖται δὲν Τὸν ἐδέχθησαν καὶ ἡναγκάσθη νὰ παρακάμψῃ τὴν χώραν ταύτην.

Καθ’ ὅδὸν ἔμαθεν δὲ Ἰησοῦς ὅτι κατὰ διαταγὴν τοῦ Ρωμαίου ἡγεμόνος τῆς Παλαιστίνης Πιλάτου ἐσφάγησαν ἀρκετοὶ Γαλιλαῖοι ἐν τῷ ναῷ, καθ’ ἦν στιγμὴν προσέφερον θυσίαν.

‘Εξ ἀφορμῆς τοῦ γεγονότος τούτου πολλοὶ ἀποροῦν καὶ ἐρωτοῦν διατί ἄλλοι μὲν ἀμαρτωλοὶ τιμωροῦνται ἐν τῷ βίῳ τούτῳ, ἄλλοι δὲ ὄχι.

‘Ο Ἰησοῦς εἶπε τότε τὴν παραβολὴν τῆς ἀκάρπου συκῆς. Εἰς ταύτην τὸ ίουδαϊκὸν ἔθνος παραβάλλεται πρὸς συκῆν, τὴν ὧδην ὁ Οὐράνιος Πατήρ ἐφύτευσεν ἐν τῷ ἀμπελῶνι του, δηλ. ἐν τῷ κόσμῳ. ‘Ο Πατήρ ἐξήτησεν ἀπὸ τὴν συκῆν καρπούς, δηλ. ἀπὸ τὸν περιούσιον λαὸν καθαρὰν θρησκείαν καὶ ἀγαθὰ ἔργα, πλὴν ὅμως τῇ συκῆ ἔμενεν ἄκαρπος.

Εἶπε τότε δὲ Πατήρ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, τὸν ἀπεσταλμένον δηλ. τοῦ Θεοῦ Ἰησοῦ :

— Ιδού, τρία ἔτη ἔρχομαι καὶ ζητῶ καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ δὲν εύρισκω. (Δηλαδὴ ἐπὶ τρία ἔτη Σὺ δὲ Υἱός μου τοὺς διδάσκεις καὶ δὲν πιστεύουν). Κόψε την λοιπόν, διότι κρατεῖ ἄχρηστον τὸ μέρος τῆς γῆς, ὅπου ἐφύτρωσε καὶ τρέφεται.

‘Ο ἀμπελουργὸς ἐν τῇ μακροθυμίᾳ Του παρακαλεῖ :

— Κύριε, ἄφησέ την καὶ τὸ ἔτος τοῦτο, νὰ σκάψω γύρω ἀπὸ τὴν ρίζαν της, νὰ βάλω λίπασμα καί, δὲν δὲν καρποφορήσῃ, κόψε την.

55. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν

(Λουκ. 17, 11 - 19)

Ἐνῷ ὁ Ἰησοῦς ἔξήρχετο ἐκ τῶν ὁρίων τῆς Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας, διὰ νὰ περάσῃ εἰς τὴν Περαίαν, ἐν οἰκτρὸν θέαμα παρουσιάσθη πρὸ τῶν ὁρθαλμῶν Του.

Δέκα λεπροί, οἱ ὅποιοι εἶχον ἀπομονωθῆ ἐξ αἰτίας τῆς φοβερᾶς ἀσθενείας των, ἴσταντο μακρὰν τῆς ὁδοῦ καὶ ἀνέμενον τὴν διέλευσιν τοῦ Ἰησοῦ. “Οταν εἴδον ἀπὸ μακρὰν τὴν ὄλην συνοδείαν, ἥρχισαν νὰ κραυγάζουν, διὰ νὰ ἀκουσθοῦν :

— Κύριε Ἰησοῦ, ἐλέησον ἡμᾶς.

‘Ο Ἰησοῦς εἶδε τὸ οἰκτρὸν θέαμα τῶν ἀσθενῶν, συνεκινήθη καὶ τοὺς εἶπε νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰ χωρία των, διότι ἦδη ἔχουν θεραπευθῆ.

Πράγματι, οἱ δέκα λεπροί ἡσθάνθησαν ἀμέσως ὅτι τὸ αἷμα καὶ τὸ σῶμά των ἐκαθαρίσθη καὶ ὅτι εἶχον ἀνακτήσει τὰς δυνάμεις των. Μετέβησαν εἰς τὰ χωρία των καὶ παρουσιάσθησαν εἰς τοὺς Ἱερεῖς, ὅπως ἔλεγεν ὁ Νόμος. Οἱ Ἱερεῖς ἔξηκριβώσαν ὅτι οἱ λεπροὶ ἐθεραπεύθησαν καὶ τοὺς ἔδωσαν τὴν ἀδειαν τὸν κατοικήσουν εἰς τὰς οἰκίας των καὶ νὰ συναναστρέψωνται ἐλευθέρως μετὰ τῶν ὅλων ἀνθρώπων.

Ἐκ τῶν δέκα ὅμως θεραπευθέντων εἰς μόνον ἐπέστρεψεν εἰς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπεσεν εἰς τοὺς πόδας Του, εὐλογῶν τὸ ὄνομά Του. Ἡτο δὲ οὗτος Σαμαρείτης, ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἐννέα ἤσαν Ἰουδαῖοι. ‘Ο Ἰησοῦς τότε τοῦ εἶπε :

— Δὲν ἐθεραπεύθητε δέκα ; Ποῦ εἶναι οἱ ἄλλοι ἐννέα ;

Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητάς Του παρετήρησε :

— Δὲν ἐπρεπε νὰ ἐπιστρέψουν, νὰ δοξάσουν τὸν Θεὸν καὶ οἱ ἄλλοι, ὅπως ἔκαμεν δὲν ἀλλόφυλος οὗτος Σαμαρείτης ;

Πρὸς τὸν θεραπευθέντα δὲ Σαμαρείτην εἶπε :

— Σήκω καὶ πήγαινε ἡ πόστις σοῦ σέσωθε σ. c.

ISRAEL

G/ ΕΞΑΜΗΝΟΝ

30 AD/ ISRAEL

56. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Περσίαν.

Θαύματα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀντίδρασις τῶν Φαρισαίων.

Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου

(Λουκ. 13, 10 - 13 καὶ 14, 1 - 5 καὶ 16, 19 - 31)

Οἱ Ἰησοῦς ἔφθασεν εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἰορδάνου χώραν, συνεχίζων τὸ ἔργον Του. Ἐν καὶ ἦτο μακρὰν τῶν μεγάλων πόλεων τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας, ἐν τούτοις ἥνωχλουν Αὐτὸν πάντοτε οἱ μισοῦντες Αὐτὸν καὶ τὸ ἔργον Του Φαρισαῖοι.

Ἐδίδασκε μίαν ἡμέραν Σαββάτου εἰς τὴν Συναγωγήν. Μεταξὺ τῶν ἀκροστῶν ἦτο καὶ μία γυνή, ἡ ὁποία ἀπὸ δέκα ὀκτὼ ἔτη ἦτο ρωχιτική· ἔκυπτε πολὺ πρὸς τὰ ἐμπρός καὶ κάτω καὶ δὲν ἤδυνατο νὰ ἀνυψώσῃ τὸ σῶμά της.

Οἱ Ἰησοῦς ἐν τῇ ἀπείρῳ εὐσπλαγχνίᾳ του ἐλυπήθη αὐτήν, τὴν ἤγγισε μὲ τὴν χεῖρα καὶ εἶπε :

— Σήκωσε τὸ σῶμά σου, εἰσαι ἐλευθερωμένη ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν.

Ἀμέσως ἡ ρωχιτική γυνὴ ὑψώσε τὸ σῶμά της, τὸ ὅποιον ἐστάθη εἰς τὴν φυσικήν του θέσιν, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν γεμάτη εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν θεραπείαν της.

Οἱ Φαρισαῖοι ὅμως ἤρχισαν ὑποκριτικῶς καὶ ὑπούλως νὰ γογγύζουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, λέγοντες ὅτι ἔργαζεται ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτου.

Οἱ Φαρισαῖοι ἀπεδεικνύοντο σκληροὶ καὶ ἀσπλαγχνοὶ πρὸς τοὺς πάσχοντας καὶ τοὺς πτωχούς. Οἱ Ἰησοῦς προσπαθεῖ καὶ τούτους ἀκόμη νὰ διδάξῃ ὅτι ἡ καλὴ χρῆσις τοῦ πλούτου καὶ ἡ ἐλεημοσύνη πρὸς τοὺς πτωχούς εἶναι θεία ἐντολή.

Τότε εἶπε καὶ τὴν παραβολὴν τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ πτωχοῦ Λάζαρον.

Εἰς μίαν πόλιν ἔζη εἰς πλούσιος βίον πολυτελῆ καὶ τρυφηλόν. Ἐτρωγεν, ἔπινε καὶ διεσκέδαζε.

Εἰς τὴν Ἱδίαν πόλιν ἔζη καὶ εἰς πτωχός, ὀνομαζόμενος Λάζαρος. Οἱ Λάζαροι ἤρχετο εἰς τὴν θύραν τῆς μεγάλης οἰκίας τοῦ πλουσίου καὶ προσεπάθει, νὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὰ ψιχία ποὺ ἔπιπτον ἐκ τῆς τραπέζης του· οἱ κύνες τὸν ἐτριγύριζον καὶ ἔγλειφον τὰς πληγάς του,

Ἐν τούτοις ὁ Λάζαρος ὑπέμενε μὲν καρτερίαν τὴν ἀθλίαν ζωήν του, ἐνῷ δὲ πλούσιος δὲν κατεδέχετο νὰ ρίψῃ οὔτε καὶ ἐν βλέμμα συμπαθείας εἰς αὐτόν.

Τῇλθεν ἡ ὥρα καὶ ἀπέθανον καὶ οἱ δύο. Τὸν μὲν πτωχὸν ἔφερον οἱ ἕγγελοι εἰς τὸν οὐρανόν, «εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ».

Οἱ πλούσιοι ὅμως, λόγῳ τῆς ἀσπλαγχνίας του, ἐρρίφθη εἰς τὸν Ἀδην.

Ἐνῷ δὲ ἐβασανίζετο, ἐσήκωσε τοὺς ὁφθαλμούς του καὶ εἶδε τὸν Λάζαρον εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ. Τότε ἐφώναξε :

— Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ στεῖλε τὸν Λάζαρον, νὰ βρέξῃ τὸν δάκτυλόν του εἰς τὸ ὅδωρ καὶ νὰ δροσίσῃ τὴν γλῶσσάν μου, διότι βασανίζομαι εἰς φύτάς τὰς φλόγας.

Οἱ Ἀβραάμ ἀπήντησε :

— Τέκνον, ἐνθυμήσου ὅτι σὺ εἶχες ὅλα τὰ ἀγαθά, δὲ Λάζαρος δῆλα τὰ κακὰ εἰς τὴν ἐπὶ τῆς γῆς ζωήν. Τώρα λοιπὸν σὺ μὲν ὑποφέρεις, αὐτὸς δὲ ἀπολαμβάνει. Ἄλλως τε μέγα χάσμα μᾶς χωρίζει καὶ δὲν είναι δυνατή καμμία ἐπικοινωνία μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν.

Οἱ πλούσιοι εἶπε πάλιν :

— Πάτερ Ἀβραάμ, ἂς εἰδοποιηθοῦν τούλαχιστον οἱ πέντε ἀδελφοί μου νὰ ἀλλάξουν ζωήν.

Καὶ ὁ Ἀβραάμ ἀπαντᾷ :

— Ἐχουν τὸν Μωσαϊκὸν νόμον καὶ τοὺς λόγους τῶν προφητῶν. Νὰ ὑπακούουν εἰς αὐτούς.

Οἱ πλούσιοι ἐπιμένει :

— Οχι, πάτερ Ἀβραάμ· μόνον ἀν μεταβῆ κάποιος ἐκ τῶν νεκρῶν, θὰ πιστεύσουν καὶ θὰ μετανοήσουν.

Ἄλλὰ δὲ Ἀβραάμ τελειώνει τὸν διάλογον ὡς ἔξῆς :

— Αν δὲν ἀκούσουν τὸν Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας, οὔτε καὶ ἔκεινον ποὺ θὰ ἀναστηθῆ ἐκ νεκρῶν θὰ ἀκούσουν.

Οἱ Ἰησοῦς ἐδίδαξε μὲν τὴν παραβολὴν ταύτην ὅτι εἰς τὸν Ἀδην δὲν ὑπάρχει μετάνοια. ✓

57. Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου

(Λουκ. 10, 25 - 37)

Μίαν ἡμέραν ἐπλησίασε τὸν Ἰησοῦν εἰς νομικὸς καὶ τὸν ἥρωτησε :

— Διδάσκαλε, τί νὰ κάμω, διὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνιον ζωήν ;

‘Ο Ἰησοῦς ἀπεκρίθη :

— Τί γράφει περὶ τούτου ὁ Νόμος τοῦ Μωϋσέως, τὸν ὅποιον σὺ τόσον καλὰ γνωρίζεις ;

‘Ο νομικὸς ἀπεκρίθη :

— Νὰ ἀγαπῶμεν τὸν Θεόν μὲ δλην τὴν ψυχήν μας καὶ τὸν πλησίον μας ὡς τὸν ἑαυτόν μας.

‘Ο Ἰησοῦς τότε τοῦ εἶπεν :

— Ὁρθῶς ἀπεκρίθης. Τοῦτο νὰ κάμνης καὶ θὰ κληρονομήσῃς τὴν αἰώνιον ζωήν.

‘Αλλὰ ὁ νομικός, ὁ ὅποιος δὲν ἦθελε νὰ φωτισθῇ, ἀλλὰ νὰ περιπλέξῃ τὸν Ἰησοῦν εἰς συζήτησιν, ἐπέμενε καὶ ἥρωτησε πάλιν :

— Καὶ τίς ἔστιν ὁ πλησίον ;

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀντὶ ἀλλης ἀπαντήσεως εἶπε τὴν ἔξῆς παραβολήν :

“Ανθρωπός τις κατέβαινε ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν Ἱεριχώ. Εἰς τὸν δρόμον τὸν συνέλαβον λησταί, τοῦ ἀφήρεσαν ὅ, τι εἶχε, τὸν κατεπλήγωσαν καὶ τὸν ἀφησαν μισοπεθαμένον.

Μετ’ ὀλίγον ἔτυχε νὰ περάσῃ ἀπὸ ἑκεῖ εἰς Ἱερεύς. Ἄν καὶ εἶδε τὸν δυστυχῆ εἰς τὴν κατάστασιν αὐτήν, δὲν ἐνδιεφέρθη καθόλου, ἀλλὰ ἐπροχώρησεν εἰς τὸν δρόμον του.

“Επειτα ἐπέρασεν ἔνας Λευίτης καὶ ἔκαμε τὸ ἵδιον μὲ τὸν Ἱερέα.

Κατόπιν ἐφάνη εἰς τὸν δρόμον αὐτὸν εἰς Σαμαρείτης. Αὐτός, μόλις εἶδε τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν κατάστασιν αὐτήν, κατέβη ἀμέσως ἀπὸ τὸ ζῷόν του καὶ ἥρχισε νὰ τὸν περιποιήται. Ἐδεσε τὰ τραύματά του, τὸν ἀνέβασεν ἐπάνω εἰς τὸ ζῷόν του καὶ τὸν ἔφερεν εἰς ἐν πανδοχεῖον.

“Ἐκάλεσε τὸν πανδοχέα, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ φύγῃ, τοῦ ἔδωσε δύο δηνάρια καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ περιποιηθῇ τὸν πληγωμένον.

— Ἄν δαπανήσῃς περισσότερα διὰ τὴν περιποίησιν, τοῦ εἶπεν, ὅταν ἐπιστρέψω, θὰ σοῦ τὰ πληρώσω.

“Επειτα ὁ Σαμαρείτης ἀνεχώρησεν.

Αφοῦ ἐτελείωσεν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν παραβολὴν, εἶπε πρὸς τὸν νομικὸν :

— Ποῖος ἀπὸ τοὺς τρεῖς σοῦ φαίνεται ὅτι ἐδείχθη πλησίον εἰς τὸν πληγωμένον ;

‘Ο νομικὸς ἀπεκρίθη :

— Ἐκεῖνος βέβαια, δόποιος τὸν περιέθαψε.

— Λοιπὸν καὶ σύ, ὃπως δὲ Σαμαρείτης, νὰ θεωρῆς «πλησίον» κάθε ἄνθρωπον καὶ νὰ τὸν βοηθῆς, ἢν ἔχῃ τὴν ἀνάγκην σου.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης δὲ Κύριος ἡμῶν ἐδίδαξεν ὅτι «πλησίον» εἴναι πᾶς ἄνθρωπος ἔχων ἀνάγκην ἡμῶν, ἀνευ διακρίσεως φυλετικῆς ἢ κοινωνικῆς, καὶ αὐτὸς ἀκόμη δὲ τυχόν ἀδικήσας ἡμᾶς. ‘Η ἔννοια αὕτη περὶ τοῦ «πλησίον» ὅχι μόνον εἰς τοὺς Ιουδαίους, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλον τὸν ἀρχαῖον κόσμον ἦτο ἄγνωστος ἕως τότε.

58. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ

(Λουκ. 15, 11 - 32)

Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς διαμονῆς τοῦ ὁ Ἰησοῦ ἐν Περαίᾳ ἐπέστρεψαν νομικοί ἀποσταλέντες διὰ τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἐβδομήκοντα μαθηταί. Ἀνήγγειλαν εἰς Αὐτὸν ὅτι τὸ κήρυγμα ἔγινε δεκτὸν μετ' ἀγαλλιάσεως ὑπὸ τῶν ἀπλῶν ἀνθρώπων κυρίως.

‘Ο ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν ἐλέγχει τώρα δριμύτατα τοὺς Γραμματεῖς καὶ Φορισαίους, οἵ δοποῖοι, ἢν καὶ ἐκαυχῶντο διὰ σοφίαν, δὲν ἐδέχοντο τὰς ἀληθείας τῆς διδασκαλίας Του, ἀπὸ ἐγωισμού.

Ἐπειδὴ δὲ μία ἐκ τῶν συνήθων κατηγοριῶν των ἐναντίον Του ἦτο ὅτι συνανεστρέφετο τελώνας καὶ ἀμαρτωλούς, δό ὁ Ἰησοῦς ἐδίδαξεν ἐπανειλημένως διὰ παραβολῶν περὶ τοῦ θέματος τούτου.

‘Η ὥραιοτέρα ἐκ τῶν παραβολῶν τούτων εἴναι ᾧ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου.

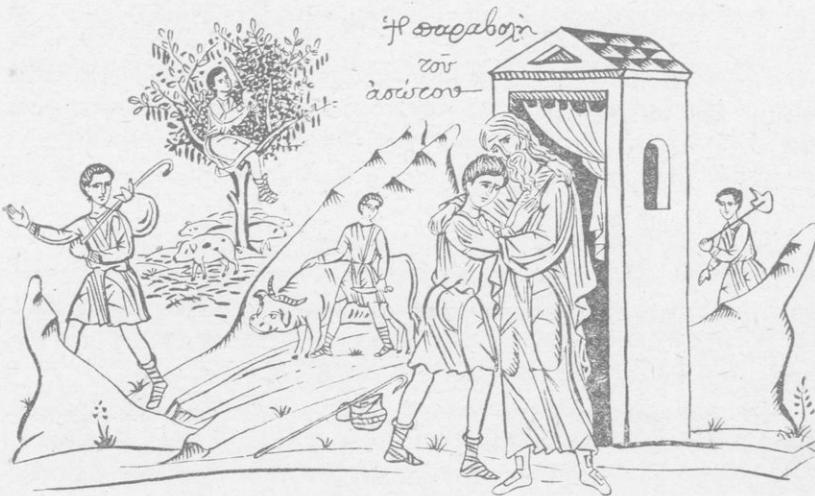
“Ενας ἄνθρωπος εἶχε δύο υἱούς. Ὁ νεώτερος ἐζήτησε μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὸν πατέρα του τὸ μερίδιόν του ἀπὸ τὴν περιουσίαν των. Ὁ πατὴρ ἐδέχθη καὶ ἐμοίρασε τὴν περιουσίαν του εἰς τοὺς δύο υἱούς του.

‘Ο νεώτερος ἐπτώλησε τὸ μερίδιόν του καὶ λαβὼν τὰ χρήματα ἀνεχώρησεν εἰς ἄλλην μακρινὴν χώραν. Ἐκεῖ κατεσπατάλησε τὰ χρήματά του εἰς πολυτελῆ καὶ ἀσωτὸν βίον, κατήντησε δὲ χοιροβοσκός.

Τόσον ἀθλία ἦτο ἡ ζωή του, ὥστε πολλάκις ἤναγκάζετο νὰ τρώγῃ ξυλοκέρατα, ὅπως οἱ χοῖροι.

Μίαν ἡμέραν, συλλογιζόμενος τὴν ἀθλιότητά του, συνῆλθε καὶ εἶπε μέσα του :

— Οἱ ὑπηρέται τοῦ πατέρος μου χορταίνουν τὸν ἄρτον καὶ τοὺς περισσεύει, ἐνῷ ἐγὼ πεθαίνω ἀπὸ τὴν πεῖναν. Θὰ φύγω καὶ θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸν πατέρα μου. Θὰ πέσω εἰς τοὺς πόδας του καὶ θὰ τοῦ εἴπω : «Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ

δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ὀνομάζωμαι υἱός σου· πᾶρε με πάλιν ὡς ὑπηρέτην σου».

Πράγματι, ἔφυγε καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸν πατέρα του, ὁ ὄποιος, μόλις τὸν εἶδεν ἀπὸ μακρὰν νὰ ἔρχεται, ἔσπευσε νὰ τὸν δεχθῇ μὲ μεγάλην χαράν. Τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ τὸν κατεφίλει.

Ἐνῷ δὲ ὁ ἄσωτος, ἀλλὰ μετανοημένος υἱός, ἔλεγε : «Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λέγωμαι υἱός σου», ὁ πατήρ ἐφώναξεν εἰς τοὺς δούλους του :

— Φέρετε τὴν καλυτέραν στολήν, διὰ νὰ ἔνδυθῇ, καινουργῆ ὑπόδηματα, νὰ φορέσῃ, καὶ βάλετε εἰς τὴν χειρά του δακτυλίδιον. Σφάξετε δὲ τὸν μόσχον «τὸν σιτευτόν», διὰ νὰ φάγωμεν ὅλοι καὶ νὰ

εύφρανθώμεν. Διότι ὁ οὐρανός μου οὗτος «ν εκρὸς ἦν καὶ ἀνέζη σεν, ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὔρεθη».

“Ολα ἔγιναν ὅπως διέταξεν ὁ πατήρ.

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς διασκεδάσεως ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοὺς ἀγρούς, ὅπου εἰργάζετο ὅλην τὴν ἡμέραν, ὁ πρεσβύτερος οὐρανός. Ἀπὸ μακρὰν ἤκουσε τὸν εὔθυμον θόρυβον, τὰ ḥσματα καὶ τὸν ἥχον τῶν μουσικῶν ὀργάνων. “Οταν ἐπλησίασε καὶ ἐπληροφορήθη τί συνέβαινε, δυστρεστήθη καὶ δὲν ἥθελε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν.

‘Ο πατήρ ἔξηλθε καὶ τὸν παρεκάλει νὰ εἰσέλθῃ καὶ νὰ μετάσχῃ εἰς τὴν χαρὰν τῆς οἰκογενείας. Ἐκεῖνος ὅμως παραπονούμενος τοῦ εἶπε :

— Πατέρα μου, ἔγω σοῦ ἐργάζομαι τόσα ἔτη μὲ νπακοήν καὶ ποτὲ δὲν μοῦ ἔδωσες ἔριφιον, διὰ νὰ διασκεδάσω μὲ τοὺς φίλους μου. Τώρα ποὺ ἥλθεν ὁ οὐρανός σου, ὁ ὄποιος ἐσπατάλησεν ἀσώτως τὴν περιουσίαν του, ἔθυσίασες πρὸς χάριν του καὶ αὐτὸν τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν.

‘Ο πατήρ τότε ἀπαντῶν εἰς αὐτὸν εἶπε :

— Τέκνον μου, ἀδίκως παραπονεῖσαι. Σὺ εἶσαι πάντοτε πλησίον μου καὶ ὅλη ἡ περιουσία μου σοῦ ἀνήκει. Καὶ σὺ λοιπὸν ὀφείλεις νὰ χαρῆς, διότι ὁ ἀδελφός σου «ν εκρὸς ἦν καὶ ἀνέζη σε καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὔρεθη».

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδίδαξε θεῖα διδάγματα, τὰ ἔξῆς :

1) Ὁπως ὁ πατήρ ἔξασφαλίζει εἰς τὸν οἰκόν του πᾶσαν εὔτυχίαν εἰς τὰ τέκνα του, τοιουτοτρόπως καὶ ὁ Θεὸς ἔξασφαλίζει καὶ τὴν παροῦσαν καὶ τὴν μέλλουσαν ζωὴν εἰς τοὺς παραμένοντας πιστούς εἰς τὸ ὄνομά Του καὶ εἰς τὰς ἐντολάς Του.

2) Ὁ ἀγαθὸς πατήρ δὲν δυσκολεύεται νὰ δώσῃ εἰς τοὺς οὐρανούς του τὰ μερίδιά των ἐκ τῆς περιουσίας του. Ὁ ἐν Οὐρανοῖς Πανάγαθος Πατήρ δίδει εὐχαρίστως διάφορα προτερήματα καὶ καλάς ἴδιότητας εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Τοὺς ἀφήνει δὲ ἐλευθέρους νὰ κάμουν χρῆσιν τῶν προτερημάτων των εἰς τὴν ζωὴν των.

3) Ὁπως ὁ ἀσωτος οὐδὲς σπαταλᾷ τὴν περιουσίαν του καὶ καταντᾷ εἰς ἀθλιότητα, τοιουτοτρόπως καὶ ἐκεῖνος ὁ ὄποιος δὲν κάμνει καλὴν χρῆσιν τῶν προτερημάτων του, ἀλλὰ παρασύρεται εἰς τὴν ἀμαρτίαν, ὑποφέρει καὶ ἔξαθλιώνεται ἥθικῶς καὶ ὑλικῶς.

4) Τέλος, ὅπως ὁ πατήρ δέχεται μὲν μεγάλην χαρὰν τὸν υἱόν του ἐπιστρέφοντα μετανοημένον, τοιουτοτρόπως καὶ ὁ ἐν Οὐρανοῖς Πατήρ δέχεται καὶ σώζει τοὺς ἀμαρτωλούς, οἱ δόποιοι μετανοοῦν εἰλικρινῶς.

*59. Αἱ παραβολαὶ τοῦ ἀπολωλότος προβάτου
καὶ τῆς δραχμῆς*

(Λουκ. 15, 3 - 10)

“Ομοιαὶ εἰναι καὶ αἱ παραβολαὶ τοῦ ἀπολωλότος προβάτου καὶ τῆς ἀπολεσθείσης δραχμῆς, τὰς δόποιας κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

Α') Ποῖος ἀπὸ σᾶς, εἶπεν εἰς τοὺς ἀκροατάς Του, ἂν ἔχῃ ἕκατὸ πρόβατα καὶ χάσῃ τὸ ἔν, δὲν σπεύδει νὰ τὸ ἀνεύρῃ, ἀφήνων χωρὶς

τὴν ἐπίβλεψίν του τὰ ἄλλα ἐνευήκοντα ἐννέα; “Οταν δὲ τὸ εὔρῃ, τότε τὸ σηκώνει γεμάτος χαράν, τὸ θέτει μὲ στοργὴν ἐπάνω εἰς τοὺς ὄμοιους του καὶ τὸ φέρει εἰς τὸν οἰκόν του. Τόση εἰναι ἡ χαρά του, ὥστε προσκαλεῖ καὶ τοὺς γείτονάς του καὶ τοὺς λέγει :

—Ἐλάτε νὰ χαρῆτε μαζί μου, διότι εύρηκα «τὸ ἀπολωλός πρόβατον».

Σᾶς λέγω λοιπόν, ἔξηκολούθησεν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι τοιαύτη εἰναι ἡ μεγάλη χαρά, ἡ δόποια γίνεται εἰς τοὺς οὐρανούς, δι’ ἓνα ἀμαρτωλὸν μετανοοῦντα.

Β') Διὰ δὲ τῆς παραβολῆς τῆς ἀπολεσθείσης δραχμῆς ὁ ὁ δόποια εἶχε δέκα δραχμὰς

“Ιησοῦς παρουσιάζει μίαν γυναῖκα, ἣν εἶχασε τὴν μίαν.

Η γυνὴ αὐτὴ ἀνάπτει τὸν λύχνον της, σαρώνει τὴν καλύβην

της καὶ ἐρευνᾷ μὲν προσοχήν, ἔως ὅτου εὔρῃ τὴν δραχμήν. "Οταν δὲ τὴν εύρῃ, φωνάζει γεμάτη χαρὰν εἰς τὰς φίλας καὶ τοὺς γείτονάς της:

— Χαρῆτε μαζί μου! Εὔρηκα τὴν δραχμήν, τὴν δόποιαν εἶχον χάσει.

Παρομοία εἶναι, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων ἐν τῷ Οὐρανῷ διὰ τὴν σωτηρίαν ἐνὸς ἀμαρτωλοῦ, εἰλικρινῶς μετανοοῦντος.

60. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου

(Λουκ. 18, 9 - 12)

Θέλων ὁ Ἰησοῦς νὰ καυτηριάσῃ τὴν ὑπερηφάνειαν τῶν Φαρισαίων καὶ νὰ διδάξῃ ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι θεάρεστος ἀρετή, εἴπε τὴν ἀκόλουθον παραβολήν :

Μετέβησαν κάποτε εἰς τὸν Ναόν, νὰ προσευχηθοῦν, δύο ἄνθρωποι. Ὁ εἰς ἣτο Φαρισαῖος, ἀπὸ ἑκείνους δηλ. τοὺς ἄνθρωπους, οἱ δόποιοι παρουσιάζοντο ὡς εὐσεβεῖς τάχα καὶ δίκαιοι, χωρὶς νὰ εἶναι πραγματικὰ τοιοῦτοι.

‘Ο ἄλλος ἣτο Τελώνης, ἄνθρωπος δηλ. θεωρούμενος ὡς ἄδικος καὶ ἀμαρτωλός.

‘Αφοῦ εἰσῆλθον εἰς τὸν Ναόν, ἐστάθησαν χωριστὰ ὁ εἰς ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ ἥρχισαν νὰ προσεύχωνται.

‘Ο Φαρισαῖος ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ, διὰ νὰ εἶναι δρατὸς καὶ ἀκουστὸς ἀπὸ ὅλους, καὶ ἥρχισε νὰ λέγῃ :

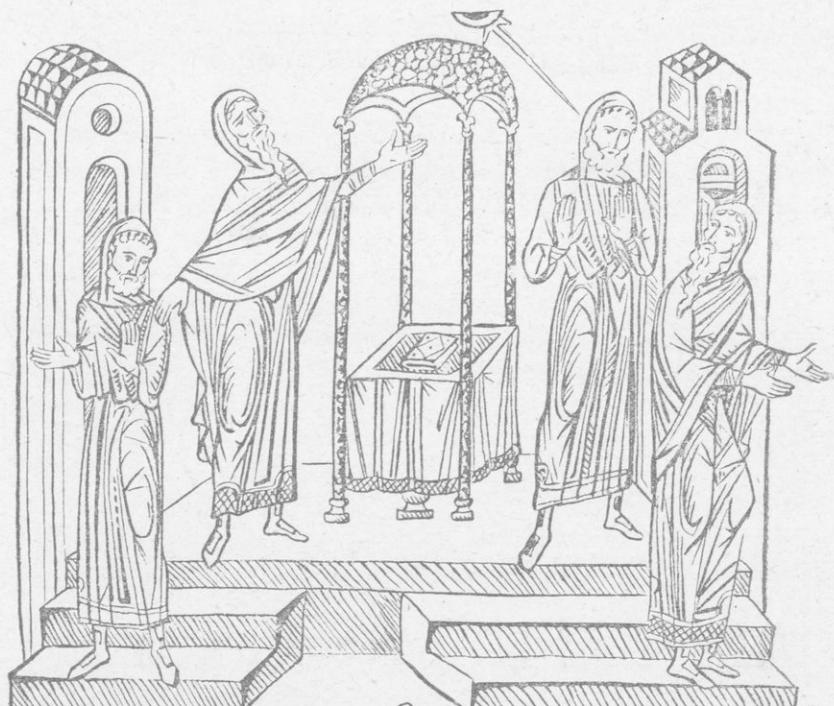
— Θεέ μου, Σὲ εὐχαριστῶ, διότι δὲν εἴμαι ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, οἱ ἄρπαγες, ἄδικοι καὶ ἀνήθικοι, καθὼς εἶναι καὶ αὐτὸς ἐδῶ ὁ Τελώνης. Νηστεύω δύο φορὰς τὴν ἑβδομάδα καὶ δίδω τὸ δέκατον ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά μου εἰς τοὺς πτωχούς.

‘Αντιθέτως ὁ Τελώνης, ὁ ὅποιος συνησθάνετο τὸ βάρος τῶν ἀμαρτιῶν του, ἐστάθη παράμερα καὶ οὔτε τοὺς δόφθαλμούς του δὲν ἔτόλμα νὰ σηκωσῇ. Ἐκτύπτα τὰ στήθη του καὶ προσηύχετο μὲ συντριβήν λέγων :

— ‘Ο Θεός ἀς μὲ ἐλεήσῃ τὸν ἀμαρτωλόν.

‘Ο Ἰησοῦς κατέληξε μὲ τὸ ἔξῆς συμπέρασμα :

— Σᾶς λέγω ὅτι ὁ Τελώνης ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἰκόν του συγχωρημένος, ἐνῷ ὁ Φαρισαῖος κατεκρίθη.

Ἄρ σαραβοὶ τῶν Τεχάνου ὥστε φαροσιών

— Βλέπετε λοιπὸν ὅτι: «Πᾶς δὲ ψῶν ἔαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἔαυτὸν ψωθήσεται».

61. Ὁ Ἰησοῦς μεταβαίνει εἰς Ἱεροσόλυμα δὲ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἑγκαινίων καὶ ἐπιστρέφει εἰς Περαίαν

(Ιω. 10, 22-42, Λουκ. 10, 38-42)

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος τοῦ τρίτου ἔτους τοῦ δημοσίου βίου Του, δὲ Ἰησοῦς, ἀφοῦ παρέμεινεν ἐπὶ δίμηνον εἰς Περαίαν, ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ πάλιν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἑγκαινίων.

Ἡ ἑορτὴ αὕτη εἶχε καθιερωθῆ ἀπὸ τοῦ 166 π. Χ. ὑπὸ Ἰούδᾳ τοῦ Μακκαβαίου εἰς ἀνάμνησιν τοῦ καθαρισμοῦ τοῦ Ναοῦ ἀπὸ τῆς

βεβηλώσεως, ἦν εἶχεν ὑποστῆ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας Ἀντί-
όχου τοῦ Ἐπιφανοῦς. Διήρκει καὶ αὕτη ὁκτὼ ἡμέρας καὶ ἐγίνοντο
κατ' αὐτὰς λαμπραὶ τελεταί.

Ολίγον ἔξω τῶν Ἱεροσολύμων ἕκειτο ἡ κωμόπολις Βηθανία.

Ἐξη ἕκει μία εὔπορος καὶ εὐπόληπτος οἰκογένεια, ἀποτελουμένη
ἐκ τοῦ Λαζάρου καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν του Μάρθας καὶ Μαρίας.
“Υπὸ τῆς οἰκογενείας ταύτης, τὴν ὅποιαν «λίαν ἥγαπτα», ἐφιλοξενήθη
τότε ὁ Ἰησοῦς.

Οταν τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς μετέβη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ εὐ-
ρέθη περιπατῶν εἰς τὴν στοάν του Σολομῶντος, περιεκυλώθη ὑπὸ¹
τῶν Φαρισαίων, οἱ ὅποιοι τοῦ ἔλεγον :

— “Εως πότε θὰ κρατήσῃ τὴν ψυχὴν ἡμῶν ἐν ἀμφιβολίᾳ; Εἰπὲ εἰς
ἡμᾶς ἐν τῷ Ἱερῷ τούτῳ χώρῳ ἂν εἴσαι ὁ Μεσσίας.

Ο Ἰησοῦς ἐγνώριζε τὸ μίσος τῶν Φαρισαίων καὶ ἀντελήφθη
ὅτι ἡθελον νὰ ἐμπλέξουν Αὐτὸν εἰς μίαν δύολογίαν, τὴν ὅποιαν θὰ
ἐχρησιμοποίουν ἐναντίον Του.

Εἶπε λοιπὸν εἰς αὐτοὺς ἀποκαλύπτων πάλιν τὴν θείαν ἀποστολήν
Του : «Ἐγώ καὶ ὁ Πατήρ ἐν ἐσμέν».

Οι Φαρισαῖοι ἤρχισαν τότε νὰ διαμαρτύρωνται καὶ νὰ λέγουν
ὅτι ἀποκαλεῖ τὸν ἔσωτόν Του Θέόν. “Ηθελον δὲ νὰ τὸν λιθοβολήσωσιν.

Ο Ἰησοῦς ὅμως μὲν ἤρεμιαν καὶ γαλήνην ἀπέδειξεν εἰς αὐτοὺς
ὅτι οἱ Προφῆται προσανήγγειλαν τὴν ἀποστολήν Του. Οι Φαρισαῖοι
δῦχι μόνον νὰ τὸν λιθοβολήσουν, ἀλλὰ οὔτε καὶ νὰ τὸν συλλάβουν,
ὅπως εἶχον ἀποφασίσει, δὲν ἐτόλμησαν.

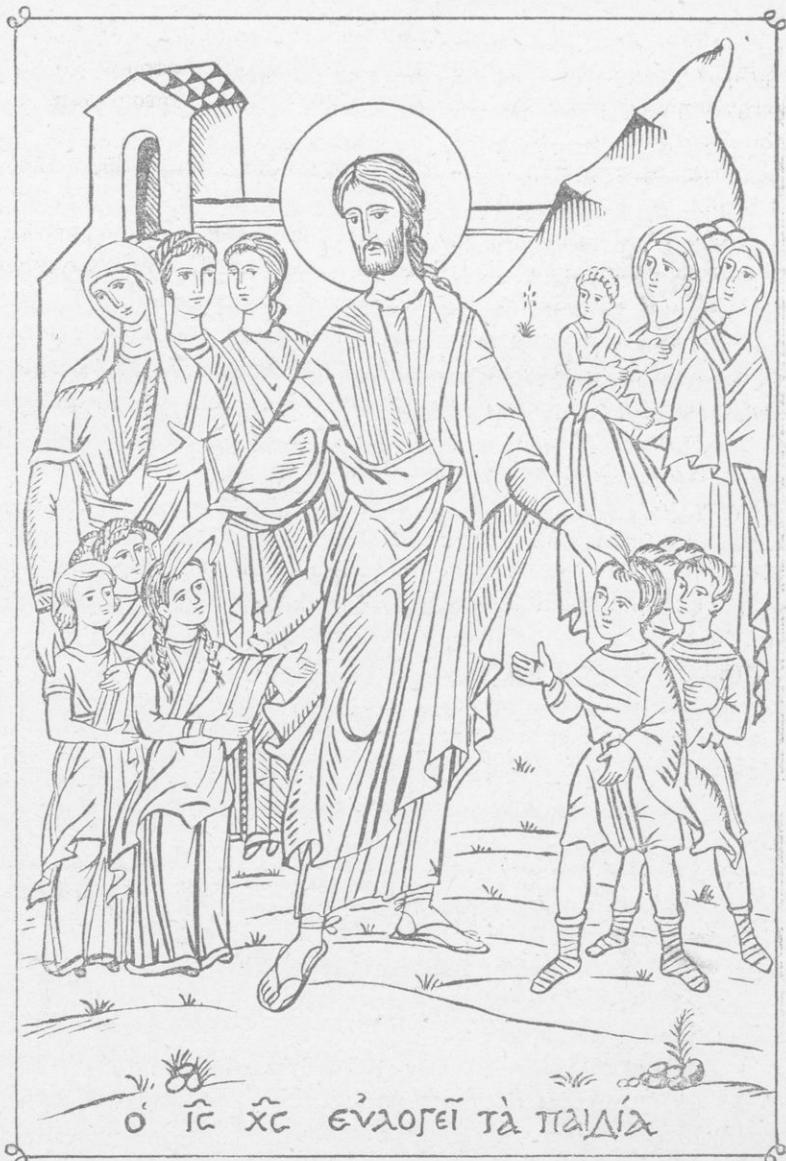
Η διαμονὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ δὲν εἶχε πλέον κανένα
σκοπόν, ἀφοῦ οἱ Ιουδαῖοι ἀπέρριψαν καὶ πάλιν τὴν διδασκαλίαν
Του, ἡ δὲ ὥρα διὰ τὸ Σωτήριον Πάθος δὲν εἶχεν ἔλθει ἀκόμη.

Διὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πέραν τοῦ Ιορδάνου
χώραν, ὅπου παρέμεινε τὸ τελευταῖον πρὸ τῶν Παθῶν τρίμηνον
τῆς ἐπὶ γῆς ζωῆς Του.

62. Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδία

(Ματθ. 19, 13 - 15, Μαρκ. 10, 13 - 16)

Ο Ἰησοῦς παρέμεινεν ἐν Περαίᾳ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν
τριῶν περίπου μηνῶν, τὸ ὅποιον ἐμεσολάβει μέχρι τοῦ Πάσχα.

Τὸ πλῆθος τῶν πιστευόντων εἰς Αὔτὸν ηὔξανεν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ Φαρισαῖοι τὸν ἡνώχλουν καὶ ἔκει δι' ἔρωτήσεων παραδόξων, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ εὔρουν ἀφορμὴν νὰ Τὸν κατηγορήσουν ἐπισήμως. Οἱ Ἰησοῦς ὅμως τοὺς ἀπεστόμωνε διὰ τῶν ἀπαντήσεών Του.

Οἱ καιρὸς ἐπέρασε καὶ τὸ Πάσχα ἐπλησίαζεν. Οἱ Ἰησοῦς ἥτοι μάζετο διὰ τὴν ἀνοχώρησιν.

Ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἔγινε συζήτησις περὶ γάμου καὶ οἰκογενείας. Οἱ δὲ Ἰησοῦς ὡμίλησε διὰ τὴν ἱερότητα τοῦ θεσμοῦ τῆς οἰκογενείας καὶ περὶ τῶν καθηκόντων τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα.

Τότε ἔφεραν πρὸς αὐτὸν πολλὰ μικρὰ παιδία οἱ γονεῖς των, ἵνα τὰ εὐλογήσῃ. Οἱ μαθηταὶ ἐνόμισαν ὅτι ἡ παρουσία τῶν παιδίων θὰ ἥτο ἐνόχλησις διὰ τὸν Διδάσκαλον αὐτῶν καὶ ἐπέπληξαν τοὺς γονεῖς, λέγοντες εἰς αὐτούς νὰ τὰ ἀπομακρύνουν.

Οἱ Ἰησοῦς ὅμως δὲν ηύχαριστήθη διὰ τοῦτο, ἀλλὰ εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς Του :

— «Ἄφετε τὰ παιδία ἐλθεῖν πρός με» καὶ μὴ τὰ ἔμποδίζετε, διότι εἰς αὐτὰ ἀνήκει ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Σᾶς λέγω ὅτι μόνον ἔκεινοι, οἱ ὁποῖοι ὅμοιάζουσι μὲ αὐτὰ τὰ παιδία, θὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

Ἐπειτα ἔθεσεν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν παιδίων τὰς χεῖράς Του καὶ τὰ ηύλογήσε.

63. Ο διάλογος μὲ τὸν πλούσιον νέον

(Ματθ. 19, 16 - 26)

Ἄμεσως μετὰ τὴν συγκινητικὴν σκηνὴν τῆς εὐλογίας τῶν παιδίων παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ εἰς νέος πλούσιος Ἰουδαῖος καὶ ἀπηγόρουν πρὸς Αὔτὸν τὴν ἔξῆς ἔρωτησιν :

— «Διδάσκαλε Ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον;»

Οἱ Ἰησοῦς ἀπήντησεν :

— Διατί μὲ ὄνομάζεις Ἀγαθόν; «Οὐδεὶς ἀγαθός, εὶ μὴ εἰς ὁ Θεός».

Ἄλλὰ θὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν ἔρωτησίν σου : "Αν θέλης νὰ εἰσέλθης εἰς τὴν Ζωὴν, πρέπει νὰ τηρήσεις τὰς ἐντολάς.

Τότε ὁ Ἰουδαῖος ἤρωτησε ποίας ἐντολὰς ἐννοεῖ.

Οἱ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη :

123:

Τάς ἐντολὰς τοῦ Νόμου : Τὸ «ου φονεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν».

“Οταν δὲ ὁ νέος Ἰουδαῖος ἀπήντησεν ὅτι τὰς ἐντολὰς αὗτὰς τηρεῖ ἀπὸ τὴν μικράν του ἡλικίαν, δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε :

—Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἂν θέλῃς νὰ γίνης τέλειος, πήγανε, ἀπό τὴν ἡπάρχοντά σου καὶ μοίρασε τὰ χρήματα εἰς τοὺς πτωχοὺς· οὐδὲν σχούς. Ἀντὶ τῆς περιουσίας σου ταύτης, θὰ ἔχῃς θησαυρὸν ἄλλον ἐν τοῖς Οὐρανοῖς. Τότε δὲ ἔλα νὰ μὲ ἀκόλουθήσῃς ὡς μαθητής μου.

“Ο νέος, ὅταν ἥκουσε ταῦτα, ἔφυγε συλλογισμένος καὶ στενοχωρημένος. Εἶχε πολλὰ κτήματα καὶ χρήματα, τὰ διποῖα δὲν ἤθελε νὰ ἀποχωρισθῇ.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐστράφη πρὸς τοὺς μαθητάς καὶ εἶπε :

—Ἄμην λέγω ὑμῖν, ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Εὔκολώτερον εἶναι νὰ πέρασῃ κάμηλος ἀπό τὴν ὅπτην μιᾶς βελόνης παρὰ εἰς πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Π.Α.ΝΙΟΝΙΟΣ

Α.ΘΗΝΤΙΚΟΣ Οἱ λόγοι οὗτοι ἐφάνησαν πολὺ αὐστηροὶ εἰς τοὺς μαθητάς, οἱ Σ.Ι.ΝΔΕ.ΞΜ.ΟΣ δόποιοι ἐσκέπτοντο : Δὲν εἶναι ἀράγε δυνατόν ἔνας πλούσιος νὰ είναι καὶ ἀγαθός;

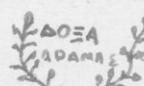
Εἴπον δὲ πρὸς τὸν Ἰησοῦν μὲ ἀνησυχίαν :

—Ποῖος λοιπὸν δύναται νὰ σωθῇ ;

‘Ο Ἰησοῦς ἀπήντησεν :

—Ο, τι παρουσιάζεται ὡς ἀδύνατον διὰ τοὺς ἀνθρώπους, δὲν εἶναι καὶ διὰ τὸν Θεὸν ἀδύνατον διότι «παρὰ τῷ Θεῷ πάντα δυνατά ἔστιν».

‘Ο Πέτρος τότε ἤρωτησε τὸν Ἰησοῦν ἀν διὰ τοὺς Μαθητάς Του, οἱ δόποιοι ἀφῆσαν τὰ πάντα καὶ πρῶτοι τὸν ἡκολούθησαν, ἐπιφύλασσεται ἰδιαιτέρα τις ἀμοιβή. Ἀπαντῶν δὲ Ἰησοῦς διεβεβαίωσεν αὐτοὺς ὅτι οἱ πρῶτοι Ἀπόστολοι θὰ εἶναι «σύνθρονοι» καὶ «σύνεδροι» κατὰ τὴν μέλλουσαν κρίσιν· ἀλλὰ εἶπε καὶ τὴν ἀκόλουθον παραβολὴν τῶν ἔργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΦΙΛΑΦΡΟΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

1. Κάμηλος, τὸ γνωστὸν ζῶον τῆς ἑρμηνού. Κάμηλος απλανεῖ χονδρὸν σχοινίον. Τινὲς γράφουσιν εἰς τὸ χωρίον τοῦτο τοῦ Εὐαγγ. Κάμηλος δηλ. χονδρὸν σχοινίον εύκολώτερον εἶναι νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν ὅπην.....

64. Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος

(Ματθ. 20, 1-16)

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δμοιάζει πρὸς οἰκοδεσπότην, πλούσιον κτηματίαν.

Ἐξῆγλθεν οὗτος λίαν πρωὶ καὶ ἐμίσθωσεν ἐργάτας, διὰ νὰ ἐργασθοῦν εἰς τὸν ἀμπελῶνά του. Συνεφώνησε μετ' αὐτῶν νὰ τοὺς πληρώσῃ ἐν δηνάριον διὰ τὴν ἐργασίαν των τῆς ἡμέρας καὶ τοὺς ἀπέστειλεν εἰς τὸ κτήμα.

Βραδύτερον ἐξῆγλθε πάλιν καὶ προσέλαβε καὶ ἄλλους ἐργάτας.

— Πηγαίνετε καὶ σεῖς, τοὺς εἶπεν, εἰς τὸν ἀμπελῶνά μου καὶ θὰ σᾶς πληρώσω ὅ,τι εἰναι δίκαιον.

Τὸ αὐτὸ ἔκαμε καὶ τὴν μεσημβρίαν καὶ τὸ ἀπόγευμα.

Τὴν ἑσπέραν, ὅταν ἐτελείωσεν ἡ ἐργασία, ἤλθον ὅλοι οἱ ἐργάται, διὰ νὰ πληρωθοῦν.

Οἱ οἰκοδεσπότης ἥρχισε νὰ πληρώνῃ πρῶτον ἑκείνους, τοὺς ὁποίους ἔστειλε τελευταίους, τὸ ἀπόγευμα.

Ἐδωσε πρὸς αὐτούς ἐν δηνάριον. Κατόπιν ἥρχισε νὰ πληρώνῃ καὶ τοὺς ἄλλους μὲ ἐν πάλιν δηνάριον.

Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι εἶχον ἀρχίσει τὴν ἐργασίαν των ὀπὸ τῆς πρωΐας, ὅταν εἶδον ὅτι οἱ τελευταῖοι ἐλάμβανον ἐν δηνάριον, ἐπερίμεναν ὅτι αὐτοὶ θὰ ἐπιληρώνοντο περισσότερα. Ἐπειδὴ ὅμως ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τὴν ἴδιαν ἀμοιβὴν διὰ τὴν ἐργασίαν των, ἥρχισαν νὰ γογγύζουν καὶ νὰ διαμαρτύρωνται κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου.

Οὗτος ἤκουσε τὰς διαμαρτυρίας των καὶ τοὺς εἶπε :

— Φίλοι μου, δὲν σᾶς ἀδικῶ. "Ο, τι σᾶς συνεφώνησα, τὸ ἐλάβατε.

*Ἀν ἐγὼ θέλω νὰ δώσω καὶ εἰς τοὺς τελευταίους ἐργάτας τοῦ ἀμπελῶνός μου ἀνὰ ἐν δηνάριον, δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα ;

Μὲ τὴν παραβολὴν ταύτην ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς καὶ τὸν κόσμον ὅτι τόσον ἑκεῖνοι ποὺ ἐδέχθησαν πρῶτοι τὴν διαχήν Του, ὅσον καὶ ἑκεῖνοι οἱ ὁποῖοι βραδύτερον θὰ γίνουν Χριστιανοί, θὰ εἰναι ἐξ ἵσου δεκτοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

65. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου

(Ιωάν. 11, 1-57)

Ο Ἰησοῦς ἤτο ἔτοιμος νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς πέραν τοῦ Ἰορδάνου χώρας διὰ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅταν ἔφθασεν ἀπεσταλμένος ἀπὸ

τὴν Βηθανίαν τῆς Ἰουδαίας. Οὗτος τὸν ἐπληροφόρησεν ὅτι ὁ Λάζαρος, ὁ ἀδελφὸς τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαρίας, ἦτο σοβαρῶς ἀσθενής καὶ ἐκινδύνευε νὰ ἀποθάνῃ. Ἡ εἰδοποίησις εἶχε τὴν ἔννοιαν προσκλήσεως τοῦ Ἰησοῦ, ἵνα θεραπεύσῃ ἐκ τῆς ἀσθενείας τὸν φίλον Του.

‘Ο Ἰησοῦς ἤκουσε τὴν εἰδησιν καὶ εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς :

— «Ἄντη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ’ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ».

Ἐχρονοτρίβησεν ἀκόμη δύο ἡμέρας καὶ κατόπιν ἀνεγώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν καὶ πλήθους λαοῦ διὰ τὴν Βηθανίαν, λέγων πρὸς αὐτούς :

— ‘Ο φίλος ἡμῶν Λάζαρος ἔχει ἡδη κοιμηθῆναι ἀλλὰ πηγαίνω νὰ τὸν ἔξυπνήσω.

Οἱ μαθηταὶ ἐνόμισαν ὅτι πράγματι περὶ ὕπνου τοῦ Λαζάρου ψιλοῦται ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπον :

— Κύριε, ἀν ἔκοιμήθη, θὰ σωθῇ ἐκ τῆς ἀσθενείας του.

‘Ο Ἰησοῦς τότε τοὺς εἶπε φανερά ὅτι ὁ Λάζαρος ἀπέθανε καὶ ὅτι πρέπει νὰ μεταβῶσι πρὸς αὐτόν.

“Οταν περὶ τὴν ἐσπέραν ἔφθασαν ἔξω ἀπὸ τὴν Βηθανίαν καὶ ἔγινε γνωστὸν τοῦτο, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου Μάρθα ἐσπευσε νὰ Τὸν προϋπαντήσῃ. Ἡ ἄλλη ἀδελφὴ Μαρία ἔμεινεν εἰς τὴν οἰκίαν μαζὶ μὲ τοὺς πολλοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους, οἱ ὅποιοι εἶχον σπεύσει νὰ τὰς παρηγορήσουν διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ των, τὸν ὅποιον εἶχον ἥδη θάψει πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν.

Η Μάρθα, ὅταν ἔφθασε πλησίον τοῦ Ἰησοῦ, εἶπε πρὸς Αὔτόν :

— Κύριε, ἀν ἥσο ἔδω, ὁ ἀδελφός μου δὲν θὰ ἀπέθυνῃσκε. Καὶ τώρα δύμως γνωρίζω ὅτι ὁ Θεὸς θὰ δώσῃ εἰς Σὲ ὅτι ζητήσῃς παρ’ αὐτοῦ.

‘Ο Ἰησοῦς λέγει πρὸς τὴν Μάρθαν :

— «Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου».

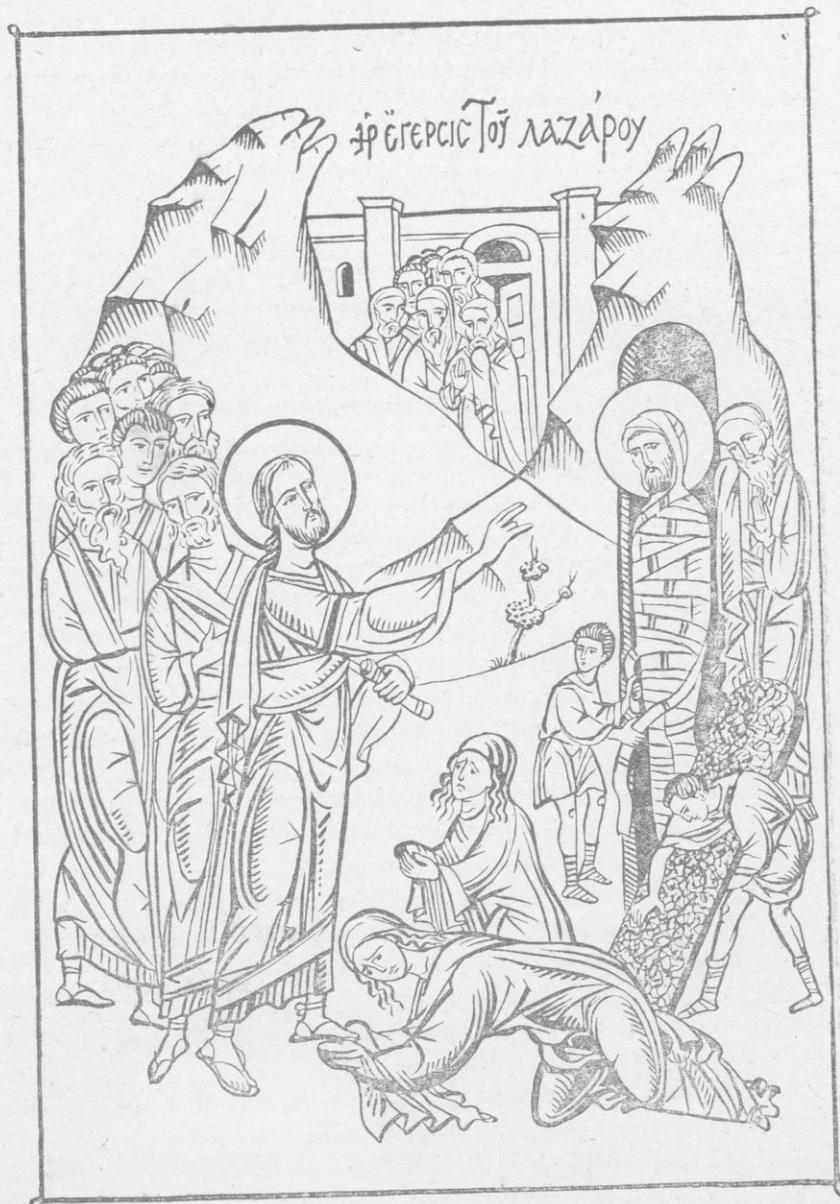
‘Η Μάρθα ἐνόμισεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔννοε τὴν γενικὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν καὶ εἶπε :

— Γνωρίζω, Κύριε, ὅτι ὁ ἀδελφός μου θὰ ἀναστηθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν.

‘Αλλὰ ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη :

— Εγὼ εἶμαι ἡ Ἀνάστασις καὶ ἡ Ζωὴ. ‘Ο πιστεύων εἰς ἐμὲ θὰ ζήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Σὺ πιστεύεις τοῦτο ;

— Ναί, Κύριε, ἀπήντησεν ἡ Μάρθα, ἔχω ἥδη πιστεύσει ὅτι Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰησοῦς ἡρώτησε τὴν Μάρθαν καὶ περὶ τῆς ἀδελφῆς της, αὗτη ἔσπευσεν εἰς τὴν οἰκίαν των καὶ τὴν εἰδοποίησεν. Ὁλοι ἔσπευσαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὄποιος πολὺ συνεκινήθη ἀπὸ τοὺς θρήνους τῶν δύο ἀδελφῶν καὶ ἐδάκρυσεν.

Οἱ παριστάμενοι εἶπον :

— Πόσον τὸν ἡγάπα !

Ἄλλοι δὲ ἔλεγον :

— Αὐτὸς ὁ ὄποιος ἦνοιξε τοὺς ὁφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ δὲν ἦδύνατο νὰ κάμῃ, ὥστε νὰ μὴ ἀποθάνῃ ὁ Λάζαρος ;

Ο Ἰησοῦς ἦν τῷ μεταξύ συγκεκινημένος καὶ μὲ ζωηράν ἐσωτερικὴν ταραχὴν ἡρώτησε :

— Ποῦ ἔχετε θάψει αὐτόν ;

Ἡ Μαρία εἶπε :

— «Κύριε, ἔρχου καὶ ᾧδε».

Καὶ ὡδήγησε τὸν Ἰησοῦν.

Οταν ἔφθασαν εἰς τὸ σπήλαιον, τὸ ὄποιον ἔχρησιμοποιεῖτο ὡς τάφος, διέταξεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἀφαιρέσουν τὸν λίθον, ὁ ὄποιος ἕκλειε τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου.

Ἡ Μάρθα εἶπε πρὸς Αὐτόν :

— «Κύριε, εἰναι τώρα τέσσαρες ἡμέραι πού ἔχει ταφῆ καὶ βεβαίως θὰ μυρίζῃ».

Ο Ἰησοῦς ἀπήντησε :

— Δὲν σοῦ εἶπον ὅτι, ἀν πιστεύῃς, θέλεις ᾧδει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ;

Οταν λοιπὸν ἔστκωσαν τὸν λίθον, ὁ Ἰησοῦς ἐπροχώρησε πρὸς τὸ ἀνοιγμα. Ἀφοῦ προστηχήθη, ἔφωναξε μὲ φωνὴν ζωηράν, ἥ ὄποια ἐφανέρωνεν ὅτι εἶχεν ἔξουσίαν.

— «Λάζαρε, δεῦρο ἔξω !».

Ἀμέσως ὁ Λάζαρος ἔστηκώθη καὶ ἔξηλθεν ἀπὸ τὸν τάφον περιβεβλημένος τὸ σάρβανον καὶ δεδεμένος μὲ τὰς ταινίας τῆς ταφῆς.

Ο Ἰησοῦς διέταξε νὰ λύσουν τὰς ταινίας καὶ παρέδωσε τὸν Λάζαρον εἰς τὰς ἀδελφάς του.

Οσοι εἶδον τὸ θαῦμα τοῦτο τοῦ Χριστοῦ ἐπίστευσαν εἰς Αὐτόν. Διέδωσαν δὲ τὸ γεγονός εἰς ὅλην τὴν Ιουδαίαν.

Οταν τὸ ἔμαθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς τοῦ ἔτους ἐκείνου Καϊάφας, ἔκαμαν συμβούλιον καὶ ἀπεφάσισαν δριστικῶς νὰ συλλάβουν τὸν Ἰησοῦν.

‘Ο Ιησοῦς ἐπληροφορήθη τοῦτο καί, ἐπειδὴ ἐμεσολάβουν ἀρκεταὶ ἡμέραι μέχρι τοῦ Πάσχα, ἀπεσύρθη εἰς τὴν μικρὰν κώμην Ἐφραὶ μ. Ἐκεῖ ἐπέρασε τὰς δύο ἡ τρεῖς τελευταίας ἑβδομάδας πρὸ τῶν Παθῶν.

Τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου ἔορτάζει ἡ Ἔκκλησία μας τὸ Σάββατον, παραμονὴν τῶν Βαΐων.

66. Ὁ Ιησοῦς εἰς Ἱεριχώ. Ἡ θεραπεία τῶν δύο τυφλῶν (Ματθ. 20, 29 - 34, Μαρκ. 10, 46 - 52, Λουκ. 18, 36 - 43)

“Οταν ἐπλησίαζε τὸ Πάσχα καὶ ἐπρεπε νὰ ὀναχωρήσῃ διὰ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὁ Ιησοῦς συνεκέντρωσε τοὺς δώδεκα μαθητὰς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς: .

— «Ἔιδού ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ Υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου». Θὰ παραδοθῇ δηλαδὴ οὗτος εἰς τὰ ἔθνη καὶ θὰ τὸν ἐμπαίξουν καὶ θὰ τὸν ὑβρίσουν καί, ἀφοῦ τὸν μαστιγώσουν, θὰ τὸν φονεύσουν.

Οἱ μαθηταὶ δὲν ἀντελήθησαν τὸ νόημα τῶν λόγων τοῦ Ιησοῦ.

‘Αναχωρήσαντες ἐκ τῆς κώμης Ἐφραίμ, ἐφθασαν τὴν προπαραμονὴν τοῦ Σαββάτου τοῦ πρὸ τοῦ Πάσχα εἰς τὴν ὥραίαν κώμην Ἱεριχώ, ὅπου εἶχον ἀποφασίσει νὰ μείνουν τὴν ἡμέραν αὐτήν, διὰ νὰ ἀναπαυθῶν. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν, παραμονὴν τοῦ πρὸ τοῦ Πάσχα Σαββάτου, θὰ «ἀνέβαινον» εἰς Ἱερουσαλήμ, κάμνοντες πορείαν ἐξ περίπου ὥρῶν.

Εἰς τὴν εἰσόδον τῆς πόλεως ἐκάθηντο παρὰ τὴν δόδον δύο τυφλοί, οἱ ὅποιοι ἐζήτουν ἐλεημοσύνην. Ὅταν ἤκουσαν ὅτι ἐπλησίαζεν ὁ Ιησοῦς μετὰ τῆς πολυπληθοῦς συνοδείας Του, ἐστηκώθησαν καὶ ἤρχισαν νὰ φωνάζουν:

— «Ἐλέέσον ἡμᾶς, Κύριε, Υἱὲ Δαβίδ».

‘Ο Ιησοῦς ἐσταμάτησε καὶ πλησιάσας τοὺς ἥρωτησε:

— Τί θέλετε νὰ κάμω εἰς σᾶς;

— Κύριε, νὰ μᾶς κάμης νὰ ἀναβλέψωμεν, ἀπήντησαν εἰς Αὔτόν.

‘Ο Ιησοῦς ηύσπλαγχνίσθη αὐτούς. Ἡγγισε μὲ τὰς χειράς Του τοὺς ὄφθαλμούς των καὶ ἀμέσως οἱ τυφλοὶ ἀπέκτησαν τὸ φῶς των καὶ ἤκολούθησαν Αὔτόν, δοξάζοντες τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

67. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος
(Λουκ. 19, 1 - 10)

‘Η ὑποδοχὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν Ἱεριχὼ ἦτο λαμπροτάτη. Πλήθος λαοῦ εἶχε συγκεντρωθῆ ἐις τοὺς δρόμους, ἀπὸ τοὺς ὅποίους ἐπρόκειτο νὰ περάσῃ.

Μεταξύ τοῦ πλήθους ἦτο καὶ εἰς πλούσιος ἀρχιτελῶν οὐρανομάζόμενος Ζακχαῖος¹.

‘Ο Ζακχαῖος ἦτο μικροῦ ἀναστήματος καί, διὰ νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν, ἀνέβη εἰς μίαν παρὰ τὴν ὁδὸν συκομορέαν. Ὅταν ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὸν Ζακχαῖον ἐπάνω εἰς τὴν συκομορέαν, ἐστάθη μίαν στιγμὴν καὶ τοῦ εἶπε :

— Ζακχαῖε, σπεῦσε νὰ καταβῆς, διότι σήμερον εἰς τὴν οἰκίαν σου πρέπει νὰ φιλοξενηθῶ.

‘Ο Ζακχαῖος, γεμάτος χαράν, κατέβη ἀπὸ τὸ δένδρον καὶ ἔσπευσεν εἰς τὴν οἰκίαν του, διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὰ τῆς φιλοξενίας.

‘Οταν ἡκούσθη ὅτι ὁ Χριστὸς θὰ φιλοξενηθῇ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιτελώνου, πολλοὶ ἤρχισαν νὰ ψιθυρίζουν ὅτι δὲν ἦτο ὄρθιὸν νὰ καταλύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν ἐνὸς ἀμαρτωλοῦ καὶ ἀδίκου ἀνθρώπου.

‘Ο Ἰησοῦς ὅμως δὲν ἔλαβεν ὑπ’ ὄψιν Του τὰς μεμψιμοιρίας ταύτας.

‘Οταν μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ζακχαίου, αὐτὸς τὸν προσεκύνησε καὶ μὲ συγκίνησιν εἶπεν :

— Ἀπὸ τὴν ἡμέραν αὐτήν, Κύριε, θὰ ἀλλάξω ζωήν. Ὅτον τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά μου, τὰ δίδω εἰς τοὺς πτωχούς. Καὶ ὅποιον ἔχω ἀδικήσει ἕως τώρα θὰ τὸν ἀποζημιώσω εἰς τὸ τετραπλοῦν.

‘Ο Ἰησοῦς ηὔχαριστήθη καὶ εἶπε :

— Σήμερον εἰσῆλθεν ἡ σωτηρία εἰς τὸν οἶκον τοῦτον. Καὶ οὗτος «υἱὸς τοῦ Ἀβραὰμ» εἶναι, δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθεν, ἵνα σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

68. Τὸ πολύτιμον μύρον καὶ ὁ Ἰούδας ὁ προδότης
(Ἰω. 12; 1 - 8, Ματθ. 26, 6 - 16 κ. ἀλ.)

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν ἀκολουθούντων Αὔτὸν ἀνῆλθε τὴν ὁδὸν ἀπὸ τῆς Ἱεριχοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Οἱ πλεῖστοι

1. Ζακχαῖος εἶναι τὸ ἔβραϊκὸν ὄνομα Ζαχαρίας. Σημαίνει καθαρός, ἀθῆρος.

εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν, ἐνῷ ὁ Ἱησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν ἐσταμάτησεν εἰς Βηθανίαν. Ἐκεῖ ἐφιλοξενήθη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Λαζάρου, ἦτο δὲ καὶ ὁ Λάζαρος μεταξύ ἑκείνων, οἵ δποιοι παρεκάθισαν εἰς τὸ παραπτεθέν δεῖπνον.

Κατὰ τὴν ὡραν τοῦ δείπνου, ᾧ ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου Μαρία ἤθέλησε νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην της πρὸς Αὔτὸν κατὰ ἔξαιρετικὸν τρόπον. Ἐλαβε δοχεῖον μὲ πολύτιμον μύρον¹ καὶ περιέλουσε μὲ αὐτὸν τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, τοὺς δποιούς ἐσκούπισε κατόπιν μὲ τοὺς βοστρύχους τῆς κόμης της.

Οἱοι μετὰ συγκινήσεως παρηκολούθησαν τὴν σκηνὴν ταύτην καὶ ἐπεδοκίμασαν τὴν πρᾶξιν τῆς Μαρίας, ἥ δποια πρᾶξις ἦτο ἔνδειξις βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης καὶ τιμῆς.

Εἰς ὅμως μεταξύ τῶν μαθητῶν, ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, δυστρεστήθη καὶ ἤρχισε νὰ διαμαρτύρεται.

— Διατί, ἔλεγε, νὰ μὴ πωληθῇ τὸ μύρον, τὸ δποιον ἥξιζε 300 δηλαρία, καὶ νὰ μὴ διθοῦν τὰ χρήματα ταῦτα εἰς τοὺς πτωχούς;

‘Ο Ἱησοῦς, ἐπειδὴ ἔγνωριζεν ὅτι καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν παρόντων ἐσκέπτοντο ὅπως ὁ Ἰούδας, ἔδωσε τὴν ἑξῆς ἀπάντησιν :

— ‘Η Μαρία καλῶς ἔπραξε· τοὺς πτωχούς ἔχετε πάντοτε μεταξὺ ὑμῶν, ἐμὲ δὲ δὲν θὰ μὲ ἔχετε· ἔγινεν ἥδη ὅ, τι θὰ ἔγίνετο εἰς τὸν ἐνταφιασμόν μου.

‘Ο Ἰούδας δυστρεστήθη ἀκόμη περισσότερον.

Τὴν νύκτα λοιπὸν ἔψυγεν ἐκ Βηθανίας, μετέβη εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ παρουσιάσθη πρὸ τῶν Ἀρχιερέων τοῦ συμβουλίου, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Καϊάφα. Τὸ συμβούλιον εἶχεν ἀποφασίσει, ὅπως γνωρίζομεν, τὴν σύλληψιν τοῦ Ἰησοῦ.

‘Ο Ἰούδας εἶπεν εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς :

— Τί θὰ μοῦ δώσετε; ·Υπάσχομαι νὰ σᾶς Τὸν παραδώσω.

Οἱ Ἀρχιερεῖς ὑπεσχέθησαν νὰ τοῦ δώσουν τριάκοντα ἀργύρια².

1. «Λίτραν μύρου νάρδου πιστικής» λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, δηλαδὴ μύρου ρευστῆς νάρδου. ‘Η νάρδος ἦτο εὐώδεις φυτὸν τῶν Ἰνδιῶν, ἐξ οὗ καὶ τὸ μύρον ἐλέγετο νάρδος.

2. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀντιστοιχεῖ πρὸς 3 λίρας καὶ 16 περίπου σελίνια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΑΘΩΝ ΥΨΗΛΑΙ ΔΙΔΑΧΑΙ
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

69. Ἡ θριαμβευτικὴ εἰσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα
(Ματθ. 21, 1 - 17)

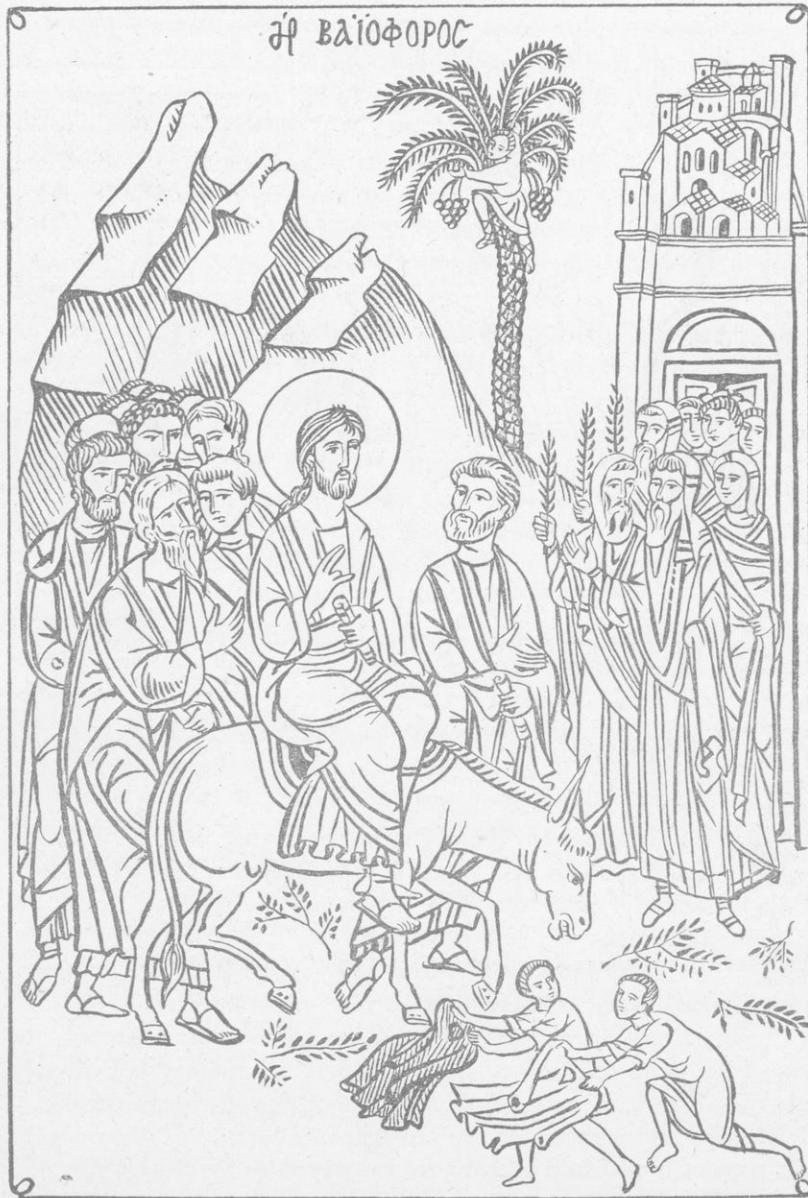
HN ἐπομένην τῆς φιλοξενίας Του ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Λαζάρου δὲ Ἰησοῦ ἔξεκίνησεν ἐκ τῆς Βηθανίας διὰ τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἡ ἀπόστασις ἦτο δύλιγον μεγαλυτέρα τῶν τριῶν χιλιομέτρων.

“Οταν ἔφθασεν ἀπέναντι τοῦ χωρίου Βηθφαγή, πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων, λέγει εἰς δύο ἐκ τῶν μαθητῶν Του:

— Πηγαίνετε εἰς τὴν ἀπέναντι κώμην καὶ θά εύρετε ἐμπρός σας μίσιν ὄνον μετὰ τοῦ πώλου αὐτῆς. Λάβετε τὸν πῶλον καί, ἀν σᾶς ἐρωτήσῃ κανεῖς, εἴπατε ὅτι δὲ Διδάσκαλος ἔχει ἀνάγκην αὐτοῦ.

Οἱ δύο μαθηταὶ μετέβησαν καὶ ἔφεραν τὸν πῶλον. Ἐθεσαν ἐπὶ τῆς ράχεως αὐτοῦ ἴματια, ἐκάθισεν ἐπ’ αὐτοῦ δὲ Ἰησοῦς καὶ ἤρχισαν νὰ προχωροῦν πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ. Τοιουτοτρόπως ἔξεπληρώθη

ἌΡ ΒΑΪΟΦΟΡΟΣ

ἡ προφητεία τοῦ Ζαχαρίου, ὁ ὄποιος ἔγραφεν: «Εἴ πατε εἰς τὴν θυγατέρα Σιών: Ἰδού δὲ Βασιλεὺς σου ἐρχεται εἰς σὲ καθήμενος ἐπὶ πώλου ὅνου».

Πολλοὶ κάτοικοι τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ πολυάριθμοι προσκυνηταί, ὅταν ἤκουσαν ὅτι ἔρχεται ὁ Ἱησοῦς, ἔξηλθον διὰ νὰ τὸν προϋπαντήσουν. Ἀλλοι ἔκρατουν βάῖα, ἥτοι κλάδους φοινίκων, ἄλλοι ἔστρωσαν εἰς τὸν δρόμον ύψασματα καὶ κλάδους δένδρων. Ὄλοι δὲ μὲ χαράν καὶ ἐνθουσιασμὸν ἔκραζον:

—«Ἄστανά, εὐλογημένος ὁ ἔρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ἄστανά δὲ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

Τοιουτορόπως δέ, ἐν μέσῳ τοῦ ἐνθουσιῶντος πλήθους, εἰσῆλθεν δὲ Ἱησοῦς θριαμβευτικῶς εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ.

Οσοι δὲν ἔγνωριζον ἐμάνθανον τότε ὅτι Αὔτὸς ἦτο δὲ Ἱησοῦς ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ, ὁ ὄποιος πρὸ δὲλίγων ἡμερῶν εἶχεν ἀναστήσει τὸν Λάζαρον.

Οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς μόλις κατώρθωντο νὰ συγκρατήσουν τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὸ μίσός των. Ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων νὰ ἐκδηλώσουν φανερά τὴν ὀργήν των.

Ο Ἱησοῦς κατηυθύνθη πρὸς τὸν Ναόν καί, δπως ἄλλοτε, εἶδε τὸν Ἱερὸν χῶρον μεταβεβλημένον εἰς πολυθόρυβον ἀγοράν: πλῆθος ζώων, προβάτων καὶ βιῶν, οἱ πωληταὶ τῶν περιστερῶν, οἱ κολλυβισταὶ μὲ τὰς τραπέζας των. «Οπως ἄλλοτε, κατὰ τὸ πρῶτον Πάσχα τοῦ δημοσίου βίου Του, οὗτοι καὶ τώρα, κατὰ τὸ τρίτον Πάσχα, δὲ Ἱησοῦς ἔξεδίωξε βιάσις τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἀπὸ τὴν περιοχὴν τοῦ Ναοῦ. »Ελεγε δέ: «Ο οἶκός μου θὰ ὁνομάζεται οἶκος προσευχῆς. »Ἐνῷ σεῖς τὸν ἐκάματε «σπῆλαξιον λῃστῶν».

70. Ὁ Ἱησοῦς καὶ οἱ Ἑλληνες

(^οΙω. 12, 20 - 24)

Μεταξὺ τῶν προσελθόντων εἰς Ἱερουσαλήμ διὰ τὴν ἕορτὴν τοῦ Πάσχα ἦσαν καὶ μερικοὶ Ἑλληνες ἐξ ἑκείνων, οἵτινες διέμενον εἰς Γαλιλαίαν ἢ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς λεγομένης Δεκαπόλεως.

Οἱ Ἑλληνες οὗτοι ἐπλησίασαν τὸν μαθητὴν Φίλιππον καὶ εἶπον εἰς αὐτόν :

— Θέλομεν νὰ ἴδωμεν τὸν Ἰησοῦν.

‘Ο ἀπόστολος Φίλιππος ἀνεκοίνωσε τὴν παράκλησιν τῶν ‘Ελλήνων εἰς τὸν ἀπόστολον Ἀνδρέαν καὶ οἱ δύο μαζὶ κατόπιν εἰς τὸν Διδάσκαλον. ‘Ο Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, ὁ ὅποιος ἀναφέρει τὸ γεγονός, γράφει ὅτι ὁ Ἰησοῦς, μόλις ἤκουσεν ὅτι “Ἐλληνες θέλουν νὰ τὸν ἴδωσι καί, φυσικά, νὰ τὸν ἀκούσωσι διδάσκοντα, εἶπεν: «Ἐλήλυθεν ἡ ράρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου».

Βραδύτερον οἱ μαθηταὶ ἀντελήθησαν τὴν σημασίαν τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ. Οὗτος προέβλεπεν ὅτι ἡ ἐπιθυμία τῶν ‘Ελλήνων νὰ διωσιν Αὔτὸν ἢτο προμήνυμα τῆς ἀποδοχῆς τοῦ Εὐαγγελίου ὑπὸ τῶν ‘Εθνικῶν καὶ τῆς διαδόσεως αὐτοῦ μὲ τὴν συνδρομὴν καὶ τῆς ‘Ἐλληνικῆς γλώσσης εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

71. Ὁ Ἰησοῦς ἀμύνεται πατὰ τῶν Ἀρχιερέων
καὶ Γραμματέων. Ἡ παραβολὴ τῶν πακῶν γεωργῶν

(Ματθ. 21, 33 - 45)

Τὴν ἔπομένην τῆς θριαμβευτικῆς εἰσόδου Του εἰς τὰ ‘Ιεροσόλυμα (δευτέραν ἡμέραν τῆς ἑβραϊκῆς ἑβδομάδος) ὁ Ἰησοῦς ἤλθε πάλιν εἰς τὸν ναὸν καὶ ἤρχισε νὰ διδάσκῃ.

Οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς ἐφοβοῦντο τὸν λαὸν καὶ ἐδίσταζον νὰ ἔκτελέσωσι τὴν ἀπόφασίν των περὶ συλλήψεως τοῦ Ἰησοῦ. Ἐπλησίασαν ὅμως καὶ, θέλοντες νὰ ἀποσπάσουν λόγον τινὰ Αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ ὅποιου θὰ ἤδυναντο νὰ στηρίξουν κατηγορίαν, Τὸν ἡρώτησαν :

—Ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ πράττεις ταῦτα ; Καὶ ποῖος σοῦ ἔδωσε τὴν ἔξουσίαν ταῦτην ;

‘Ο Ἰησοῦς ἐνόησε τοὺς σκοπούς των καὶ δὲν ἀπήντησεν ἀπ’ εὐθείας, ἀλλ’ ἡρώτησε καὶ Αὔτὸς τοὺς Γραμματεῖς τί ἔξουσίαν πιστεύουν ὅτι εἶχεν ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής. Ἐκεῖνοι ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν γνωρίζουν καὶ ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε τότε ὅτι καὶ Αὔτὸς δὲν ὑποχρεούται πλέον νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἴδικήν των ἔρωτησιν.

Οἱ Γραμματεῖς καὶ Ἀρχιερεῖς παρέμειναν, διὰ νὰ παρακολουθῶσι τοὺς λόγους Του. Τότε ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Ἀρχοντες τοῦ Συνεδρίου δὲν ἥσαν ἄξια τέκνα τοῦ Θεοῦ, εἶπεν ἐνώπιον αὐτῶν τὴν ἔξης παραβολήν :

Είς ἄνθρωπος οἰκοδεσπότης ἐφύτευσε μέγαν ἀμπελῶνα, τὸν περιέφραξε, κατεσκεύασε ληνὸν καὶ πύργον ἐντὸς αὐτοῦ καὶ τὸν ἐμίσθωσεν εἰς γεωργούς. Αὐτὸς ἀνεχώρησεν εἰς ἄλλον τόπον.

“Οταν ἦλθεν ὁ καιρὸς τοῦ τρυγητοῦ, ἔστειλε τοὺς δούλους του, διὰ νὰ λάβουν τὸ ἀνῆκον εἰς αὐτὸν εἰσόδημα. Ἀλλὰ οἱ κακοὶ γεωργοὶ συνέλαβον τοὺς δούλους καὶ ἄλλον μὲν ἔδειραν, ἄλλον δὲ ἐφόνευσαν καὶ ἄλλον ἐλιθοβόλησαν. ‘Ο οἰκοδεσπότης ἔστειλεν ἄλλους δούλους, περισσοτέρους, ἀλλὰ οἱ γεωργοὶ ἕκαμαν καὶ εἰς αὐτοὺς τὰ ἴδια.

Τότε ὁ οἰκοδεσπότης ἔστειλε τὸν υἱὸν του πρὸς αὐτούς.

— Θά ἐντραποῦν, ἐσκέφθη, τὸν υἱόν μου.

‘Αλλὰ οἱ κακοὶ γεωργοί, δταν εἶδον τὸν υἱὸν τοῦ οἰκοδεσπότου, ἐπιον ὁ εἰς πρὸς τὸν ὄλλον :

— Αὐτὸς εἴναι ὁ κληρονόμος. “Ἄσ τὸν φονεύσωμεν, διὰ νὰ κληρονομήσωμεν ἡμεῖς τὸν ἀμπελῶνα.

Τὸν συνέλαβον λοιπὸν καὶ τὸν ἐθανάτωσαν.

‘Αφοῦ ἐτελείωσε τὴν παραβολήν, ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς τοὺς ἀκροατάς του :

— “Οταν ἐπιστρέψῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί θὰ κάμη εἰς τοὺς γεωργούς αὐτούς ;

‘Εκεῖνοι ἀπήντησαν ἀμέσως :

— Θὰ τοὺς τιμωρήσῃ αὐστηρά. Τὸν δὲ ἀμπελῶνα θὰ ἐκμισθώσῃ εἰς ἄλλους γεωργούς, ποὺ θὰ δίδουν τοὺς καρπούς.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης ὁ Ἰησοῦς κατηγόρησε φανερά πλέον τοὺς “Ἀρχοντας τῶν Ἰουδαίων ὅτι εἴναι κακοὶ γεωργοὶ τοῦ ἀμπελῶνος τοῦ Θεοῦ. “Οτι ἐφόνευσαν τοὺς ἀποσταλέντας εἰς αὐτοὺς κατὰ διαφόρους ἐποχὰς προφήτας καὶ ὅτι τὸ αὐτὸ σκέπτονται καὶ διὰ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν Ὁποῖον δὲν πιστεύουν.

Οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς ἔφυγον ἀπὸ τὸν ναὸν γεμάτοι μῖσος καὶ ὀργὴν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ. Ἔκαμαν Συμβούλιον καὶ ἀπεφάσισαν νὰ «παγιδεύσωσιν» εἰς συζήτησιν τὸν Ἰησοῦν, διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ στηρίξουν σοβαρὰν κατηγορίαν ἐναντίον Του.

*72. Ὁ Ἰησοῦς καντηριάζει τοὺς Γραμματεῖς
καὶ Φαρισαίους*

(Ματθ. 22 - 17, κ.ἔ., Λουκ. 20, 22 κ.ἔ. καὶ Ματθ. 23, 6 - 39)

Τὴν ἄλλην ἡμέραν (Τρίτην τῆς ἑβδομάδος) ὁ Ἰησοῦς μετέβη πάλιν εἰς τὸν Ναόν καὶ ἔδιδασκεν. Οἱ Φαρισαῖοι παρουσιάσθησαν πάλιν ἔχοντες ἐτοίμην νέαν «παγίδα». Ἡρώτησαν δηλαδὴ τὸν Ἰησοῦν:

— Πρέπει νὰ πληρώνωμεν φόρον εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἀρχοντας ἡμῶν ἢ ὅχι;

“Ἄν απήντα ναί, οἱ Φαρισαῖοι θὰ τὸν κατηγόρουν ὅτι ἀντιτίθεται εἰς τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, ὃ δποῖος κατ^τ αὐτούς ἀπηγόρευε νὰ πληρώνουν φόρον κεφαλικὸν εἰς ἄλλον, παρὰ μόνον εἰς τὸν Ναόν. Ἀν ἀπήντα ὅχι, θὰ τὸν κατηγόρουν ὡς στασιαστὴν κατὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἀρχῆς.

“Ο Ἰησοῦς ἐνόησεν ἀμέσως τοὺς σκοπούς των. Ἐζήτησεν νὰ τοῦ δείξουν ἐν νόμισμα (δηνάριον, κῆνσον) καὶ τοῦ ἔδειξαν ἐν, τὸ δποῖον ἔφερε τὴν εἰκόνα τοῦ Αὐτοκράτορος Τιβερίου (14-37 μ. Χ.).

— Τίνος εἶναι ἢ εἰκὼν αὕτη; ἡρώτησεν ὁ Ἰησοῦς.

— Τοῦ Καίσαρος, τοῦ ἀπήντησαν.

‘Ο Ἰησοῦς τότε τοὺς λέγει:

— «Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ».

‘Η ἀπάντησις αὕτη ἥτο ἀποστομωτικὴ διὰ τοὺς Φαρισαίους. Δὲν παρητήθησαν ὅμως οὗτοι τοῦ σκοπού των. ‘Υπέβαλον καὶ ἄλλας πολλὰς ἔρωτήσεις πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἀλλ’ οὗτος ἔδιδε πάντοτε ἀπάντησιν εὔστοχον. Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι κατετροπώθησαν καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐπιτίθεται τώρα φανερὰ πλέον ἐναντίον των διὰ τῆς διδασκαλίας Του. Στραφεῖς πρὸς τὸ πλήθος τῶν ἀκροατῶν, ἀπεκάλυψε πρῶτον τὴν ὑποκρισίαν, τὴν κακίαν καὶ ἀλαζονείαν των.

“Ἐπειτα δὲ ἐκαυτηρίασεν αὐτοὺς καὶ τὸν τρόπον τῆς ζωῆς των διὰ πολὺ αὐστηρῶν λόγων καὶ φράσεων, αἱ δποῖαι ἀρχίζουν μὲ τὴν λέξιν Ο ύ α ἵ (ἀλίμονον).

— Οὐαὶ ‘Υμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων. Ὁχι μόνον δηλαδὴ σεῖς δὲν θέλετε νὰ εἰσέλθετε, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους οἱ δποῖοι θέλουν νὰ εἰσέλθουν τοὺς ἐμποδίζετε.

— Ούαὶ νῦν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι «διύλιζετε τὸν κώνωπα καὶ καταπίνετε τὴν κάμηλον».

Καὶ ἔξακολουθῶν ὁ Ἰησοῦς τὸ φοβερὸν κατηγορητήριόν Του ἀποκαλεῖ αὐτοὺς «ὅφεις καὶ γεννήματα ἔχιδνῶν».

Ο Ἰησοῦς γνωρίζει ὅτι οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔχουν ἥδη ἀποφασίσει τὸν θάνατόν Του. Συμπληρώνει τὴν διδασκαλίαν Του ὁμιλῶν περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως.

73. Ἡ μέλλουσα κρίσις

(Ματθ. κεφ. 24 καὶ 25)

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Θὰ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου μὲ δῆλην τὴν δόξαν Του καὶ τοὺς ἀγγέλους καὶ θὰ καθίσῃ εἰς τὸν θρόνον Του.

Θὰ συναχθοῦν τότε ὅλα τὰ ἔθνη καὶ θὰ χωρίσῃ τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως ὁ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ ἐρίφια. Καὶ θὰ θέσῃ ἐκ δεξιῶν Του τὰ πρόβατα, δηλαδὴ τοὺς δικαίους καὶ ἀγαθούς, ἐξ ἀριστερῶν δὲ τὰ ἐρίφια, δηλαδὴ τοὺς ἀδίκους καὶ πονηρούς.

Καὶ θὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς δικαίους:

— Ἐλθετε σεῖς, οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην διὰ σᾶς βασιλείαν. Διότι ἐπείνασσα καὶ μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασσα καὶ μὲ ἐποτίσατε, ξένος ἥμην καὶ μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ μὲ ἐνεδύσατε, ἡσθένησα καὶ μὲ ἐπεσκέφθητε, εἰς τὴν φυλακὴν ἥμην καὶ ἤλθατε πρὸς ἐμέ.

Πρὸς δὲ τοὺς πονηροὺς καὶ κακούς θὰ εἴπῃ:

— Φύγετε ἀπὸ ἐμοῦ σεῖς, οἱ κατηραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς συντρόφους του. Διότι ἐπείνασσα καὶ δὲν μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασσα καὶ δὲν μὲ ἐποτίσατε, ξένος ἥμην καὶ δὲν μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ δὲν μὲ ἐνεδύσατε, ἀσθενής καὶ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲ μὲ ἐπεσκέφθητε.

Τότε θὰ εἴπουν πρὸς αὐτόν:

— Κύριε, πότε σὲ εἴδομεν ὅτι ἐπείνασσες καὶ ἐδίψασες ἢ ξένον καὶ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν σὲ ὑπηρετήσαμεν;

Θὰ ἀποκριθῇ δέ:

— Σᾶς λέγω ὅτι, ἀφοῦ δὲν ἐπράξατε τοῦτο εἰς ἔνα ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐλαχίστους, οὔτε καὶ εἰς ἐμὲ τὸ ἐπράξατε.

Θὰ σταλοῦν δὲ οἱ μὲν δίκαιοι εἰς ζωήν, οἱ δὲ ἄδικοι εἰς κόλασιν αἰώνιον.

Κατόπιν δὲ Ἰησοῦς, εἰς ἑρώτησιν πότε θὰ γίνη ἡ δευτέρα παρουσία Του καὶ ἡ μέλλουσα κρίσις, ἔδιδαξε:

— Κανεὶς δὲν γνωρίζει τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν παρὰ μόνον διαπατήρ μου δὲν ἐν Οὐρανοῖς. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀγρυπνῆτε, διότι δὲν ἥξεύρετε ποιάν ὥραν ἔρχεται διάνοιας. Εύτυχὴς θὰ εἶναι ἐκεῖνος, διόποιος θὰ εἶναι ἔτοιμος, διταν ἔλθη διάνοιας. Ἀγρυπνεῖτε, μήπως ἔλθη ἔξαφνα καὶ σᾶς εὔρῃ νὰ κοιμᾶσθε.

Εἶπε δὲν ἐν συνεχείᾳ, διὰ νὰ γίνη περισσότερον ἀντιληπτός, τὴν ὥραίαν παραβολήν τῶν Δέκα Παρθένων.

74. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων

(Ματθ. 25, 1 - 12)

Οἱ ἄνθρωποι κατὰ τὴν δευτέραν παρουσίαν, εἶπεν δὲ Ἰησοῦς, θὰ ὅμοιάζουν πρὸς δέκα παρθένους, αἵ ὅποιαι ἔλαβον τὰς λαμπάδας τῶν καὶ ἔξηλθον εἰς προϋπάντησιν τοῦ νυμφίου.

Αἱ πέντε ἔξ αὐτῶν ἦσαν φρόνιμοι καὶ αἱ ἄλλαι πέντε ἦσαν μωραί. Αἱ μὲν φρόνιμοι εἶχον λάβει μαζί των ἀρκετὸν ἔλαιον διὰ τὰς λαμπάδας τῶν, ἐνῷ αἱ μωραὶ δὲν εἶχον προνοήσει περὶ τούτου.

‘Ο νυμφίος ἔβράδυνε νὰ ἔλθῃ. ‘Ολαι ἐνύσταξαν καὶ ἀπεκοιμήθησαν.

Κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἤκούσθη μία φωνή:

— Ἰδού, δὲ νυμφίος ἔρχεται, ἔξέλθετε εἰς προϋπάντησιν του!

“Ολαι αἱ παρθένοι ἔξύπηντσαν καὶ ἤτοιμάζον τὰς λαμπάδας τῶν, ἀλλὰ τῶν μωρῶν παρθένων αἱ λαμπάδες ἔσβηνον, διότι δὲν εἶχον ἔλαιον.

Λέγουν τότε αἱ μωραὶ πρὸς τὰς φρονίμους:

— Δώσατε καὶ εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὸ ἴδιον σας ἔλαιον.

‘Αλλὰ αἱ φρόνιμοι ἀπεκρίθησαν:

— Δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς δώσωμεν, μήπως δὲν ἐπαρκέσῃ οὕτε διὰ ἡμᾶς οὕτε διὰ σᾶς. Πηγαίνετε εἰς τοὺς πωλοῦντας ἔλαιον καὶ ἀγοράσατε.

‘Ἐνῷ δὲ ἐκεῖναι ἔφυγον, διὰ νὰ ἀγοράσουν ἔλαιον, ἔφθασεν δὲ νυμφίος. Αἱ φρόνιμοι καὶ προνοητικαὶ παρθένοι εἰσῆλθον μὲ ἀνημένας:

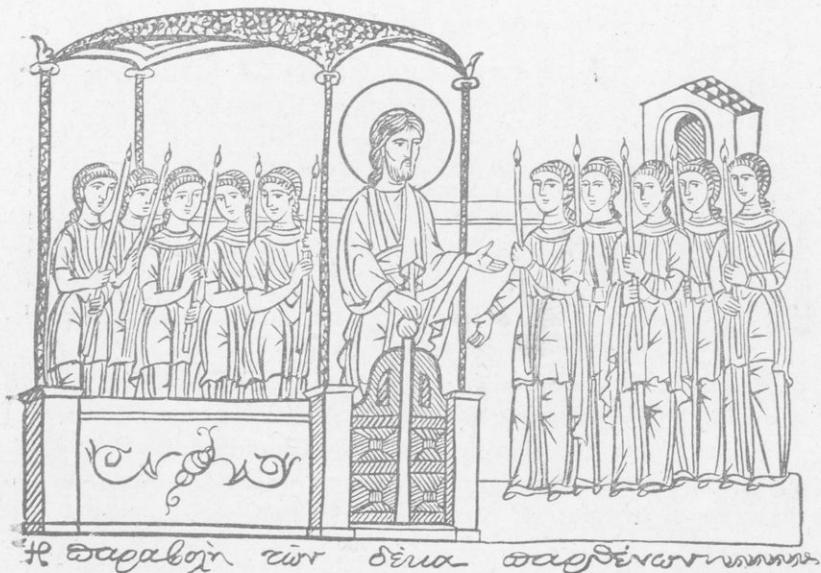
— τὰς λαμπάδας των εἰς τὴν ὑποδοχὴν τοῦ νυμφίου καὶ εἰς τοὺς γάμους,
· ή δὲ θύρα ἐκλείσθη.

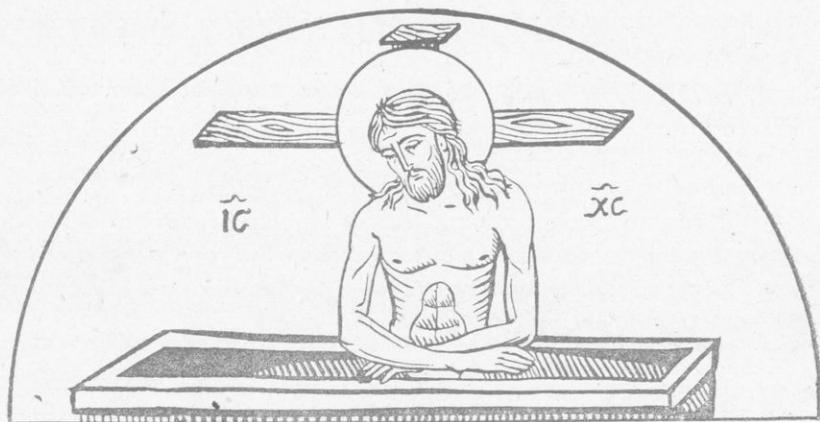
Μετ' ὀλίγην ὥραν ἔφθασαν καὶ αἱ μωραὶ παρθένοι ἔξωθι τοῦ οἴκου
· καὶ ἐφώναζον :

— Κύριε, Κύριε, ἄνοιξέ μας.

Ἐκεῖνος ὅμως ἀπεκρίθη ὅτι δὲν τὰς γνωρίζει.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης ἐδίδαξε παραστατικῶτατα ὁ Σωτὴρ
· ἡμῶν ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα πάντοτε ἔτοιμοι διὰ τὴν μέλλουσαν κρί-
σιν. Πρέπει νὰ κάμνωμεν πάντοτε ἔργα ἀγαθά, διότι τὰ ἔργα ταῦτα
θὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὴν μέλλουσαν κρίσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

ΤΑ ΑΓΙΑ ΠΑΘΗ

75. Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος

(Ματθ. 26, 17 - 29 καὶ Ἰω. κεφ. 13)

TΗΝ ἐπομένην ἡμέραν (Τετάρτην τῆς ἑβδομάδος) ὁ Ἰησοῦς δὲν μετέβη εἰς τὸν Ναόν, ἀλλὰ παρέμεινεν εἰς τὴν Βηθανίαν προσευχόμενος εἰς τὸ παρ' αὐτὴν ὅρος τῶν Ἐλαῖων. Εἶχεν εἶπει εἰς τοὺς μαθητάς Του, ὅταν ἐτελείωσε τὴν περὶ μελλούσης κρίσεως διδαχήν Του:

— Πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας γίνεται τὸ Πάσχα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδεται «εἰς τὸ σταυρωθῆναι».

‘Ο ἔօρτασμὸς τοῦ Πάσχα ἥρχιζε τὴν Πέμπτην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος καὶ διήρκει ἑπτά ἡμέρας. Ἐγίνετο πολυτελὴς θυσία εἰς τὸν Ναόν, τὸ δὲ ἐσπέρας εἰς ὅλας τὰς οἰκίας παρετίθετο πλούσιον δεῖπνον.

Οἱ μαθηταὶ ἥρωτησαν τὸν διδάσκαλον τὴν πρωῖαν τῆς Πέμπτης ποῦ θέλει νὰ ἔτοιμάσωσι τὸ δεῖπνον τοῦ Πάσχα. ‘Ο Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς:

— ‘Υπάγετε εἰς τὴν πόλιν (ἥσαν εἰς Βηθανίαν) καὶ θὰ συναντήσετε ἄνθρωπον νὰ κρατῇ μίαν ὑδρίαν. Ἀκολουθήσατέ τον καὶ εἰσέλ-

θετε μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκίαν. Εἰς τὸν οἰκοδεσπότην τῆς οἰκίας ταύτης εἴπατε νὰ σᾶς δείξῃ τὸ μέρος, ὃπου θὰ ἐτοιμάσετε τὸ δεῖπνον.

Μετέβησαν οἱ δύο μαθηταὶ Ἰωάννης καὶ Πέτρος καὶ ἔπραξαν ὅ, τι εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.

Εὐρῆκαν τὸν ἄνθρωπον μὲ τὴν ὑδρίαν, καθὼς καὶ τὸν οἰκοδεσπότην, ὁ ὁποῖος τοὺς ὡδήγησεν εἰς τὸ ἀνώγειον τῆς οἰκίας. Ὅπηρχεν

ἔκει τράπεζα φαγητοῦ μὲ ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα. Οἱ δύο μαθηταὶ ἥρχισαν νὰ ἐτοιμάζουν ὅ, τι ἀκόμη ἔχρειάζετο διὰ τὸ δεῖπνον.

Τὴν ἑσπέραν ἔφθασεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν ἄλλων μαθητῶν καὶ ἐκάθισαν ὅλοι εἰς τὴν τράπεζαν.

Πρὶν ἀρχίσῃ τὸ δεῖπνον, ἐστηκώθη ὁ Κύριος καὶ λαβὼν ὕδωρ καὶ νιπτῆρα ἥρχισε νὰ πλύνῃ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν. Ὅθελε μὲ τοῦτο ὅχι μόνον νὰ τηρήσῃ τὴν ἐπικρατοῦσαν παρ' Ἐβραίοις συνήθειαν (σελίς 39), ἀλλὰ καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς παράδειγμα ταπεινοφρο-

σύνης, διότι ἐγνώριζεν ὅτι εἰς τὴν ψυχὴν τῶν μαθητῶν ὑπῆρχον ἀκόμη ἵχνη φιλοδοξίας καὶ φιλοπρωτίας.

Μετὰ ταῦτα τὸ δεῖπνον ἤρχισε.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δείπνου δὲ Διδάσκαλος ὡμίλει πρὸς τοὺς μαθητὰς περὶ ταπεινοφροσύνης, ἀγάπης καὶ αὐτοθυσίας. Ἐξαφνα μὲ κάποιαν ψυχικὴν ταραχὴν λέγει:

— Σᾶς λέγω ὡς βέβαιον ὅτι εἰς ἔξ οὐμῶν θὰ μὲ προδώσῃ.

‘Ως κεραυνὸς ἔπεσεν ὁ λόγος οὗτος ἀναμέσον τῶν μαθητῶν, οἱ ὅποιοι παρετήρουν μὲ ἀμηχανίαν ὁ εἰς τὸν ἄλλον καὶ ἤρώτων:

— Μήπως εἴμαι ἔγώ, Κύριε;

‘Ο Ιησοῦς δὲν ἀπήντησεν. “Οταν ὅμως ὁ Πέτρος παρεκάλεσε τὸν Ἰωάννην νὰ τὸν ἔρωτήσῃ καὶ δὲν Ἰωάννης, δὲν ὅποιος ἐκάθητο πλησίον Του, ἔκψεψεν εἰς τὸ στῆθός Του καὶ Τὸν ἤρωτησεν εἰς τὸ οὔς ποιος εἶναι, εἶπε χαμηλοφρώνως:

— Εἶναι ἔκεινος, εἰς τὸν δτοῖον ἔγώ θὰ δώσω ψωμίον, ἀφοῦ ἐμβάψω αὐτὸν εἰς τὸ πινάκιον.

Καὶ προσέφερε τὸ ψωμίον εἰς τὸν Ἰούδαν, ἐνῷ συγχρόνως τοῦ ἔλεγεν:

— “Ο, τι ἔχεις νὰ κάμης, κάμε το τὸ ταχύτερον.

‘Ο Ἰούδας ἀμέσως ἀνεγάρησε καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἔκείνης ἀπεχωρίσθη πλέον δριστικῶς ἀπὸ τὸν ὅμιλον τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἰούδα, δὲ Ιησοῦς ἔλαβε καὶ ηὔλόγησεν ἀρτον, ἔκψεψεν αὐτὸν εἰς τεμάχια καὶ τὸν ἐμοίρασεν εἰς τοὺς μαθητάς, λέγων:

— Λάβετε, φάγετε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου.

“Ἐπειτα δέ, λαβὼν πιττήριον, ἔκαμε δέησιν εύχαριστήριον πρὸς τὸν Θεὸν Πατέρα καὶ ἔδωσεν αὐτὸν εἰς τοὺς μαθητάς, λέγων:

— Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες. Τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς Καίνης Διαθῆκης, τὸ ὑπὲρ οὐμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν.

Τοιουτορόπτως δὲ Κύριος ήμῶν συνέστησε τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, τὸ ὅποιον εἶναι δι’ ήμᾶς τοὺς Χριστιανούς τὸ κεντρικὸν σημεῖον τῆς πίστεως καὶ τῆς λατρείας μας πρὸς Αὐτόν.

76. Ἡ τελευταία διδαχὴ τοῦ Σωτῆρος

(Ιω. 13, 31 - 38 καὶ Κεφ. 14 - 17)

Ἄφοῦ ἐτελείωσε τὸ δεῖπνον, ὁ Ἰησοῦς ἔκαμε τὴν τελευταίαν καὶ ἀποχαιρετιστήριον ὑψηλὴν διδαχήν Του πρὸς τοὺς μαθητάς:

— «Νῦν ἔδοξάσθη ὁ νίδιος τοῦ Ἀνθρώπου καὶ ὁ Θεὸς ἔδοξάσθη ἐν αὐτῷ», εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. Μετ' ὀλίγον ἀποχωρίζομαι ἀπό σᾶς καὶ πηγαίνω ἐκεῖ, ὅπου σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθετε. Ἀφήνω ὅμως, τέκνα μου, εἰς σᾶς μίαν νέαν ἐν τολήν. Νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Ὁπως ἔγω ἡγάπησα ὑμᾶς, ἔτσι καὶ σεῖς νὰ ἀγαπᾶτε καὶ τοιουτορόπως θὰ διακρίνεσθε ὅτι εἰσθε μαθηταί μου.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο διέκοψεν Αὔτὸν ὁ Πέτρος, λέγων:

— Κύριε, διατί εἶπες ὅτι ὅπου ὑπάγεις δὲν δυνάμεθα ἡμεῖς νὰ ἔλθωμεν; Ἔγὼ θὰ σὲ ἀκολουθήσω, πρόθυμος καὶ τὴν ζωήν μου ἀκόμητη νὰ θυσιάσω ὑπέρ Σοῦ.

‘Ο Ἰησοῦς ἀπήντησε :

— Σοῦ λέγω, Πέτρε, ὅτι σὺ τὴν νύκτα ταύτην, πρὶν ὁ ἀλέκτωρ «φωνήσῃ», θὰ μὲ ἀρνηθῆς τρεῖς φοράς.

‘Ο Πέτρος ἐστώπησεν, ὁ δὲ Ἰησοῦς συνέχισε τὴν ὁμιλίαν Του :

— «Ἐκεῖ ὅπου ἔγω ὑπάγω, βεβαίως δὲν δύνασθε νὰ μὲ ἀκολουθήσετε. Ἄλλα «μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία». Πιστεύετε εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸν Θεόν. Δὲν θὰ σᾶς ἐγκαταλείψω. “Ο, τι ζητήσετε «ἐν τῷ δόνοματί μου» σᾶς λέγω ὅτι θὰ ἐκπληρωθῇ. “Αν τηρῆτε τὰς ἐντολάς μου, θὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα νὰ στείλη εἰς σᾶς ἄλλον Παράκλητον, τὸ πεῦμα τῆς ἀληθείας, ἵνα μένη πάντοτε ἐντὸς ὑμῶν καὶ σᾶς βοηθῇ. Τοῦτο, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, θὰ σᾶς φωτίσῃ δι’ ὅλα ὅσα σᾶς ἔδιδαξα. ‘Ο κόσμος θὰ σᾶς μισήσῃ καὶ θὰ σᾶς διώξῃ, ὅπως ἔδιώξεν ἐμέ. Θὰ σᾶς κάμωσιν «ἀποσυγγάγοντος». Ἄλλα σεῖς γνωρίζετε πλέον ὅτι ἔγω ὑπὸ τοῦ Πατρὸς ἐστάλην εἰς τὸν κόσμον καὶ ὅτι τώρα πορεύομαι πάλιν πρὸς τὸν Πατέρα. Καὶ τίποτε δὲν θὰ σᾶς φοβίσῃ νὰ τὸ διακηρύξετε.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο οἱ μαθηταὶ διεβεβαίωσαν τὸν Κύριον περὶ τούτου καὶ εἶπον :

— Ναὶ, πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐστάλης καὶ ἡλθεῖς.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐσήκωσε τοὺς ὄφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ

εἶπε: «Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα. Δόξασόν Σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱὸς δοξάσῃ Σέ!». Οἱ μαθηταὶ εἶναι ἔτοιμοι. «Καθὼς ἀπέστειλας ἐμὲ εἰς τὸν κόσμον, κἀγὼ ἀ πέστειλας αὐτούς».

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν ἑξῆλθον ὄλοι ἐκ τῆς οἰκίας, ὅπου ἔγινεν ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος, καὶ διηυθύνθησαν ἔξω τῆς πόλεως, εἰς τὸ δρός τῶν Ἐλαῖων.

77. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Γεθσημανῆ.

(Ματθ. 26, 36 - 56)

“Οταν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του ἔφθασεν εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ελαιῶν, ἦτο περίπου μέσονύκτιον. Εισῆλθον ὄλοι εἰς τὸν κῆπον Γεθσημανῆς μαζί μαζί, ὅπου συχνὰ μετέβαινεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν, διὰ νὰ προσευχῇ. Τοῦτο ἐγνώριζε βεβαίως καὶ ὁ Ιούδας.

‘Ο Ἰησοῦς παρεκάλεσε τοὺς ἄλλους μαθητὰς νὰ καθίσουν εἰς ἓν μέρος. Αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν τριῶν, τοῦ Πέτρου δηλαδή, τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωάννου, ἐπροχώρησε βαθύτερον εἰς τὸν κῆπον.

— «Περίλυπτος εἶναι ἡ ψυχὴ μου μέχρι θανάτου», εἶπεν εἰς τοὺς τρεῖς μαθητάς· καὶ προσέθεσε:

— Μείνατε ἐδῶ καὶ ἀγρυπνεῖτε μετ’ Ἐμοῦ.

Καί, ἀφοῦ ἐπροχώρησεν ἀκόμη ὀλίγον, ἤρχισε νὰ προσεύχεται καὶ νὰ λέγῃ:

— «Πάτερ, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπὸ Ἐμοῦ!». Ἀλλ’ ὃς γίνη ὅχι ὅπως ἔγω θέλω, παρὰ ὅπως θέλεις Σύ!

Κατόπιν ἐπέστρεψεν ἕκεῖ, ὅπου εἶχεν ἀφῆσει τοὺς τρεῖς μαθητάς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς κοιμώμενους. Ἐξύπνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπε:

— Σίμων, κοιμᾶσαι; Δὲν ἡδυνήθης οὕτε μίαν ὥραν νὰ ὀγυρυπνήσῃς; «Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν». Ἐχετε ὑπὸ ὄψιν σας ὅτι ἡ μὲν ψυχὴ εἴναι πρόθυμος, ἀλλὰ τὸ σῶμα ἀσθενές.

Ἀπεσύρθη πάλιν καὶ συνέχισε τὴν προσευχήν Του μόνος. Ἐπανῆλθεν, εὗρε τοὺς μαθητὰς κοιμώμενους καὶ ἀπεσύρθη διὰ τρίτην φοράν, ἵνα προσευχήθῃ μόνος. Ὅταν ἐπανῆλθεν, εὗρε πάλιν τοὺς μαθητὰς νὰ κοιμῶνται.

— Κοιμᾶσθε λοιπόν, τοὺς εἶπεν. Ἐφθασεν ἡ ὥρα καὶ παραδίδομαι εἰς χεῖρας τῶν ἔχθρῶν μου. Σηκωθῆτε, ὃς πηγαίνωμεν. Ἰδού, ἔρχεται ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος θὰ μὲ παραδώσῃ.

Πράγματι, τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐφάνησαν φῶτα καὶ ἀνθρωποι πολλοί. Ἡσαν οἱ ἀνθρωποι τῶν Ἀρχιερέων τοῦ Συνεδρίου, συνοδευόμενοι ἀπὸ Ῥωμαίους στρατιώτας μὲ ὅπλα. Μαζί των ἦτο καὶ τοὺς ὠδήγει ὁ Ἰούδας.

Εἰς Γεθσιμάνη

‘Ο ’Ιησοῦς ἐπροχώρησεν ἐμπρὸς ἀπὸ τοὺς μαθητὰς καὶ ἤρωτησε:

— Τίνα ζητεῖτε;

— ’Ιησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἀπῆγντησαν.

— Εγὼ εἰμαι, τοὺς εἶπεν δὲ ’Ιησοῦς.

‘Ο ’Ιούδας εἶχεν ἀποσπασθῆ ἐν τῷ μεταξὺ ἀπὸ τὸν ὅμιλον τῶν ἀνθρώπων τῶν Ἀρχιερέων, ἐπληγίσασεν, ἐφίλησε τὸν ’Ιησοῦν καὶ εἶπε:

— Χαῖρε, Ραββί!

Κατὰ τοιοῦτον τρόπον εἶχε συμφωνήσει ὅτι θὰ δείξῃ εἰς αὐτοὺς ποῖος εἶναι δὲ ’Ιησοῦς.

Πρίν προχωρήσουν οἱ στρατιῶται, διὰ νὰ τὸν συλλάβουν, δὲ ’Ιησοῦς ἐπρόφθασε καὶ εἶπε πρὸς τὸν ’Ιούδαν:

— Μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν νίδον τοῦ ’Ανθρώπου;

— Εν τῷ μεταξὺ οἱ στρατιῶται συνέλαβον Αὐτόν.

Οἱ μαθηταὶ ἴσταντο τεταραγμένοι καὶ μὴ γνωρίζοντες τί νὰ κάμουν. ‘Ο Πέτρος ὅμως ἔξηγαγε μάχαιραν, διὰ νὰ ὑπερβασίσῃ τὸν Διδάσκαλον, καὶ ἔκοψε τὸ οὖς ἐνὸς ὑπηρέτου τοῦ ’Αρχιερέως, ὄνοματι Μάλχου.

‘Ο ’Ιησοῦς ἐπέπληξε τὸν Πέτρον :

— Πέτρε, βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην της.

— Επειτα ἔθεράπευσε τὸ οὖς τοῦ Μάλχου καὶ ἤκολούθησε, χωρὶς ἀντίστασιν, τοὺς ἀνθρώπους, οἱ δόποιοι τὸν συνέλαβον.

Οἱ μαθηταὶ κατεπλάγησαν. Μόνον δὲ ’Ιωάννης καὶ ὁ Πέτρος ἤκολούθησαν τὴν συνοδείαν, ἀναμειχθέντες μετὰ τοῦ πλήθους.

78. ‘Ο ’Ιησοῦς πρὸ τοῦ ’Αρχιερέως ”Αννα

(*Ιω. 18, 12 - 27)

Οἱ συλλαβόντες τὸν ’Ιησοῦν ἔδεσαν τὰς χειράς Του μὲ δεσμὰ καὶ τὸν ὠδήγησαν ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ’Αρχιερέως ”Αννα. Οὗτος ἦτο παλαιότερον ’Αρχιερεύς, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἶχε τὴν ’Αρχιερατείαν δὲ γαμβρός του Καὶ ἀφασ. ‘Ο ”Αννας ἀνῆκεν εἰς ἐπίσημον οἰκογένειαν καὶ εἶχε μεγάλην ἐπιρροήν, ἀφοῦ ἦτο καὶ πενθερὸς τοῦ ’Αρχιερέως Καΐάφα.

‘Ο ”Αννας, ὅταν δὲ ’Ιησοῦς ὠδηγήθη ἐνώπιον του, ἤρχισε νὰ Τὸν ἔρωτα διὰ τοὺς μαθητὰς καὶ διὰ τὴν διδασκαλίαν Του. ‘Ο ’Ιησοῦς ἀπεκρίθη ὅτι πρέπει αὐτὰ νὰ εἶναι γνωστά, διότι δημοσίως πάντοτε

ἐκήρυξτεν. Ἐπομένως δόποιονδήποτε καὶ ἀν ἡρώτων περὶ τῆς διδασκαλίας Του θὰ ἔμάνθανον.

Τότε εἰς ἐκ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Ἀννα ἐρράπισε τὸν Ἰησοῦν καὶ τοῦ εἶπε:

— Τοιουτορόπως ἀποκρίνεσαι εἰς τὸν Ἀρχιερέα;

‘Ο Ἰησοῦς ἀπήντησεν:

— Ἄν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ ἀν δύμως ἐλάλησα καλῶς, τί μὲ δέρεις;

Μαζὶ μὲ τοὺς εἰσελθόντας εἰς τὴν αὐλὴν, τῆς οἰκίας τοῦ Ἀννα ἦτο καὶ ὁ Ἰωάννης, ὁ ὄποιος ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν Ἀρχιερέα. ‘Ο Ἰωάννης παρεκάλεσε τὴν θυρωρὸν νὰ ἐπιτρέψῃ καὶ εἰς τὸν Πέτρον τὴν εἰσοδον. Αὔτη ἐπέτρεψεν, ἀλλὰ ἡρώτησε τὸν Πέτρον:

— Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ;
— Ὁχι, ἀπήντησεν ὁ Πέτρος, δὲν εἴμαι.

Κατόπιν, καθ’ ἣν στιγμὴν ὁ Πέτρος ἴστατο πλησίον τῆς πυρᾶς, τὴν ὄποιαν εἶχον ἀνάψει εἰς τὴν αὐλὴν διὰ νὰ θερμανθοῦν, εἶπε κάποιος εἰς αὐτόν:

— Μήπως καὶ σὺ εἶσαι μαθητής του;

— Ὁχι, δὲν εἴμαι, εἶπε πάλιν ὁ Πέτρος.

Βραδύτερον εἰς δοῦλος τοῦ Ἀρχιερέως ἕκαμεν εἰς τὸν Πέτρον τὴν ἰδίαν ἡρώτησιν· καὶ ἐκεῖνος διὰ τρίτην φορὰν ἡρνήθη.

Αὔτὴν ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐλάλησεν εἰς ἀλέκτωρ.

‘Ο Πέτρος, ὅταν ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ ἀλέκτορος, ἐνεθυμήθη ἀμέσως τοὺς λόγους τοῦ Διδασκάλου. ‘Εξηλθε τότε ἔξω καὶ μετανοημένος δι’ ὃ, τι ἕκαμεν «ἔκλαυσε πικρῶς».

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Ἀννας εἶχε τελειώσει τὴν προσανάκρισιν τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔστειλεν Αὔτὸν εἰς τὸν Καϊάφαν, τὸν καὶ Πρόεδρον τοῦ Συνεδρίου.

79. Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Συνεδρίου

(Ματθ. 26, 57 - 68)

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Καϊάφα εἶχον συγκληθῆ τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου. Ἡσαν Ἀρχιερεῖς, Γραμματεῖς καὶ πρεσβύτεροι τῶν Ιουδαίων. Ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου ὡδηγήθη ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ διατυπωθῇ ἡ κατηγορία ἐναντίον Του καὶ νὰ καταδικασθῇ.

Τὴν καταδίκην τοῦ Ἰησοῦ εἶχον ἥδη προαποφασίσει οἱ Ἀρχοντες τῶν Ιουδαίων, κατὰ πρότασιν τοῦ Καϊάφα.

‘Η κατηγορία ἔπειτε νὰ στηριχθῇ ἐπὶ μαρτύρων. Παρουσιάσθησαν διάφοροι ψευδομάρτυρες, ἀλλὰ αἱ μαρτυρίαι των δὲν ἥσαν τοιαῦται, ὡστε νὰ στηρίξουν τὴν καταδίκην. Τέλος δύο ἄλλοι ψευδομάρτυρες κατέθεσαν:

— ‘Ηκούσαμεν νὰ λέγῃ ὅτι δύναται νὰ κρημνίσῃ τὸν Ναὸν καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας νὰ τὸν ἀνοικοδομήσῃ.

Τοῦτο εἶχεν εἴπει πράγματι ὁ Ἰησοῦς, ἀλλ᾽ ἐνόει μὲ αὐτὸ τὴν τριήμερον ταφὴν καὶ ἀνάστασίν Του. ‘Ο Καϊάφας λέγει τότε:

— Ἀκούεις τί σὲ κατηγοροῦν; Τί ἀπαντᾶς;

‘Ο Ἰησοῦς δὲν ἀπεκρίθη. ‘Ο Καϊάφας τότε λέγει:

— Σὲ ἑξορκίζω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, εἴπε μας εἰσαὶ σὺ διὸς τοῦ Θεοῦ, διὸς Χριστός;

‘Ο Ἰησοῦς ἀπεκρίνεται.

— Ναί, ἔγώ εἰμαι.

‘Ο Καϊάφας ἔδειξεν ἀμέσως ὅτι πάρα πολὺ ἡγανάκτησε διὰ τὴν ἀπάντησιν αὐτήν. ‘Εσχισε τὰ ἴματιά του καὶ ἀνεφώνησε:

— Ποίαν ἀνάγκην ἔχομεν πλέον ἀπὸ μάρτυρας; ‘Ο ἀνθρωπὸς αὐτὸς ἐβλασφήμησεν. ‘Ηκούσατε ὅλοι, εἴπεν ὅτι εἶναι οὐδὲς τοῦ Θεοῦ. Ποία λοιπὸν εἶναι ἡ γνώμη σας;

“Ολοι ἀπεκρίθησαν;

— «Ἐνοχος θανάτου ἐστί!».

Τοιουτοτρόπως διὸς Ἰησοῦς εἶχε καταδικασθῆ «νομίμως».

‘Ηρχισαν τότε οἱ παριστάμενοι νὰ κακομεταχειρίζωνται τὸν Αθῶν. Τὸν ἐνέπαιζον, τὸν ἔπτυσον, τὸν ἐκτύπων καὶ τοῦ ἔλεγον:

— Προφήτευσον, Χριστέ, ποῖος σὲ ἐκτύπησεν.

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Καϊάφα ἐκρατήθη διὸς Ἰησοῦς ἐμπαιζόμενος καὶ κακοποιούμενος μέχρι τῆς πρωΐας τῆς Παρασκευῆς, παραμονῆς τοῦ Πάσχα.

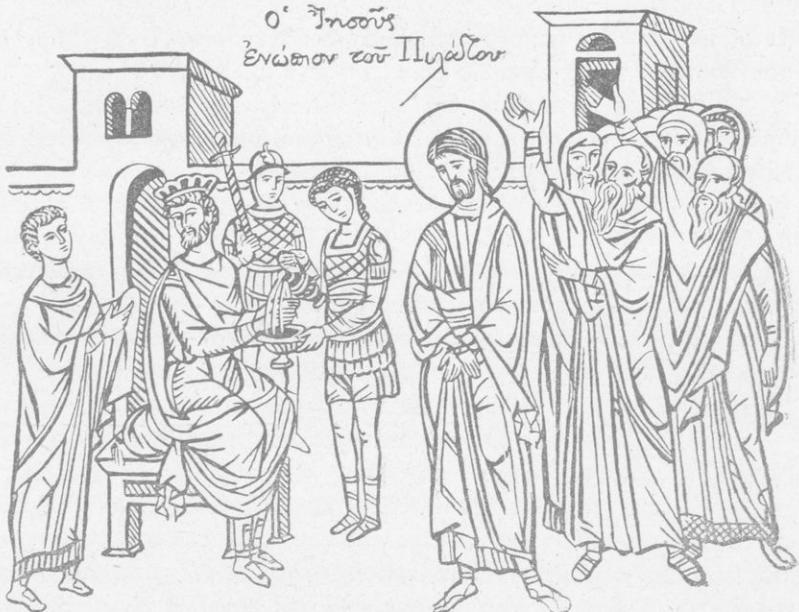
‘Η εἰς θάνατον καταδίκη Του ἔγινε γνωστὴ εἰς ὅλην τὴν πόλιν. Τὴν ἔμαθε καὶ διὸς προδώσας Αὔτὸν Ἰούδας. ‘Ο Ἰούδας μετεμελήθη διὰ τὴν προδοσίαν του. ‘Ετρεξεν εἰς τὸ Συνέδριον καὶ εἴπεν εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς:

— ‘Ημάρτησα, σᾶς παρέδωσα ἔνα ‘Α θῷον.

‘Εκεῖνοι τοῦ ἀπεκρίθησαν.

— «Τί πρὸς ἡμᾶς;» Σὺ νὰ ὄψεσαι.

‘Ο Ἰούδας μετέβη τότε εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἀπέρριψεν ἐκεῖ τὰ τριάκοντα ἀργύρια, κατόπιν δὲ ηύτοκτόνησεν.

80. Ο Ιησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου

(Ματθ. 27, 11 - 32)

“Η ἀπόφασις τοῦ Συνεδρίου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἔκτελεσθῇ, ὅν δὲν ἐπεκυρώνετο ἀπὸ τὸν Ῥωμαῖον διοικητὴν τῆς Ἰουδαίας.” Εφεραν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ Διοικητήριον, τὸ ὅποιον ἐλέγετο μὲ τὸ Ῥωμαϊκόν του ὄνομα Πραιτώριον. Διοικητὴς ἦτο τότε ὁ πόντιος Πιλᾶτος.

Ο Πιλᾶτος, ὅταν ἤκουσε τὴν κατηγορίαν, ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἰησοῦς ἐβλασφήμησεν ὀνομάσας τὸν ἑαυτόν Του υἱὸν τοῦ Θεοῦ, δὲν εύρηκε ταύτην σοβαρὰν καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἔγκρινῃ τὴν καταδίκην. Οἱ Ἀρχοντες τῶν Ἰουδαίων κατηγόρησαν τότε τὸν Ἰησοῦν ὅτι ὠνόμαζε τὸν ἑαυτόν Του Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων, ὅτι δηλαδὴ ἦτο ἐπαναστάτης κατὰ τῶν Ῥωμαίων.

Ο Πιλᾶτος ἐρωτᾷ τὸν Ἰησοῦν:

— Σὺ εἶσαι ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;

Ο Ιησοῦς ἀπεκρίθη:

— Δὲν εἶμαι βασιλεύς, ὅπως οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς. Διότι τότε οἱ

άνθρωποι μου θὰ ἤρχοντο νὰ μὲ ἀπελευθερώσουν. Ἐγὼ ἥλθον εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ διδάξω τὴν ἀλήθειαν.

‘Ο Πιλάτος ἀντελήφθη ὅτι εἶχεν ἐμπρός του ἓνα Ἀθῷον, τὸν ὄποιον κατεδίωκον οἱ Ἀρχιερεῖς διὰ προσωπικούς λόγους. Ἐσκέφθη λοιπὸν νὰ εῦρῃ τρόπον, νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ.

‘Υπῆρχε συνήθεια νὰ ἀπελευθερώνουν κατὰ τὸ Πάσχα ἓνα Ἑβραϊον κατάδικον. Τοιοῦτος ἦτο τότε εἰς ἀπαίσιος κακοῦργος, ὁνομαζόμενος Βαραββᾶς. Ἡρώτησε λοιπὸν ὁ Πιλάτος τοὺς Ιουδαίους ποιον θέλουν νὰ ἀπολύσῃ: τὸν Ἰησοῦν ἢ τὸν Βαραββᾶν.

‘Ο Ιουδαϊκὸς ὅμως ὄχλος, τὸν ὄποιον εἶχον συγκεντρώσει οἱ Ἀρχιερεῖς, ἔφωναξε:

—Τὸν Βαραββᾶν θέλομεν νὰ ἀπολύσῃς.

—Καὶ τί νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν; ἡρώτησε πάλιν ὁ Πιλάτος.

—«Σταύρωσον, Σταύρωσον αὐτόν!», ἔκραυγαζεν ὁ ὄχλος.

‘Ο Πιλάτος τότε, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἔδιδε κάποιαν διέξοδον εἰς τὴν μανίαν τοῦ ὄχλου, διέταξε νὰ μαστιγωθῇ ὁ Ἰησοῦς. Οἱ στρατιῶται, μετὰ τὴν μαστίγωσιν, ἐνέδυσαν Αὔτὸν μὲ πορφύραν, ὅπως ἔνεδύοντο οἱ Βασιλεῖς, καὶ ἔθεσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς Του στέφανον ἔξι ἀκανθῶν. ‘Ο Πιλάτος τὸν παρουσίασεν εἰς τὸν ὄχλον καὶ εἶπε: «Ιδού ὁ ἄνθρωπος ποιος!».

Οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἔπαινον νὰ φωνάζουν «σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν». Ἔπειδὴ δὲ ἔβλεπον τοὺς δισταγμούς τοῦ Πιλάτου, ἡρχισαν νὰ φωνάζουν ὅτι, ἂν δὲν θανατώσῃ τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὄποιος ὠνόμαζε τὸν ἑαυτόν του Βασιλέα, δὲν θὰ εἴναι φίλος τοῦ Καὶ σαρός.

‘Ο Πιλάτος ἔφοβήθη. Ἐκαμεν ἐν τούτοις μίαν τελευταίαν προσπάθειαν. Παρουσίασε τὸν Ἰησοῦν ἐνώπιον τοῦ ὄχλου καὶ εἶπε:

Τί κακὸν ἔκαμεν;

‘Ο ὄχλος ὅμως ἔκραυγαζε: «Σταυρωθήτω!»

‘Ο Πιλάτος ἔνιψε τὰς χειράς του καὶ εἶπεν:

—Ἀθῷος είμαι ἀπὸ τὸν ἄδικον θάνατον τοῦ ἀνθρώπου τούτου.

Σεῖς εἰσθε ὑπεύθυνοι.

‘Ο ὄχλος τῶν Ἑβραίων ἔφωναζε:

—Τὸ αἷμά του ἐπάνω εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τὰ παιδιά μας.

‘Ο Πιλάτος παρέδωσε τέλος τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν Ἑβραϊκὸν ὄχλον, ἵνα σταυρωθῇ.

81. Ἡ Σταύρωσις

(Ματθ. 27, 32 - 56, Ἰω. 19, 17 - 37)

Αἱ θανατικαὶ ἔκτελέσεις ἐγίνοντο εἰς ἕνα τόπον, ὃ ὅποιος ὠνομάζετο Γολγοθᾶς, δηλαδὴ Κρανίον τόπος. Ἐκεῖ ὡδηγήθη ὁ Ἰησοῦς, φέρων εἰς τοὺς ὄμοιους ὃ ἴδιος τὸν Σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου Του. Εἰς τὸν δρόμον, ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς κακουχίας καὶ τὸ βάρος ἔπεσε κάτω, ἥγγάρευσαν διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ Σταυροῦ ἕνα ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν Κυρήνην, ὃνομαζόμενον Σίμωνα.

Ἡτο μεσημβρίᾳ, ὅταν ἐφθασαν εἰς τὸν Γολγοθᾶν, Ἐκάρφωσαν μὲν καρφιὰ (ἥλους) τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας Του καὶ ἐστησαν τὸν Σταυρὸν ὅρθιον. Μαζὶ Του ἐσταύρωσαν καὶ δύο ληστάς, ἕνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἕνα ἐξ ἀριστερῶν.

Καθ' ὃν χρόνον ἐσταύρωνον Αὔτόν, ὃ Ἰησοῦς ἀφῆκε τὴν φωνὴν τῆς συγγνώμης πρὸς τοὺς ἔχθρούς του εἰπών :

«Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γάρ οἴδασι τί ποιοῦσιν».

Εἰς τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ Σταυροῦ εἶχον γράψει:

Ἐντονούσης Ναζωραῖος Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

Πολλοὶ ἐκ τοῦ ὅχλου περιέπαιζον ἀκόμη καὶ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον :

— Σύ, ὃ ὅποιος δύνασαι νὰ κρημνίσῃς καὶ νὰ ἀνοικοδομήσῃς τὸν Ναὸν εἰς τρεῖς ἡμέρας, κατάβα τώρα ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ!

Ἄλλοι ἔλεγον :

— Ἀλλους ἔσωσες, τὸν ἔαυτόν σου δὲν δύνασαι νὰ σώσῃς; Αν εἰσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἀς σὲ σώσῃ λοιπὸν ὃ Θεός!

Καὶ ὃ εἰς ἐκ τῶν ληστῶν εἶπε πρὸς Αὔτόν περιπατητικούς λόγους. Οἱ ἄλλοι ὅμως ληστής τὸν ἐπέπληξε καὶ τοῦ εἶπε :

— Δὲν φοβεῖσαι τὸν Θεόν, σὺ ὃ ἐνοχος, ἀλλὰ περιπαίζεις ἕνα Ἀθρῷον;

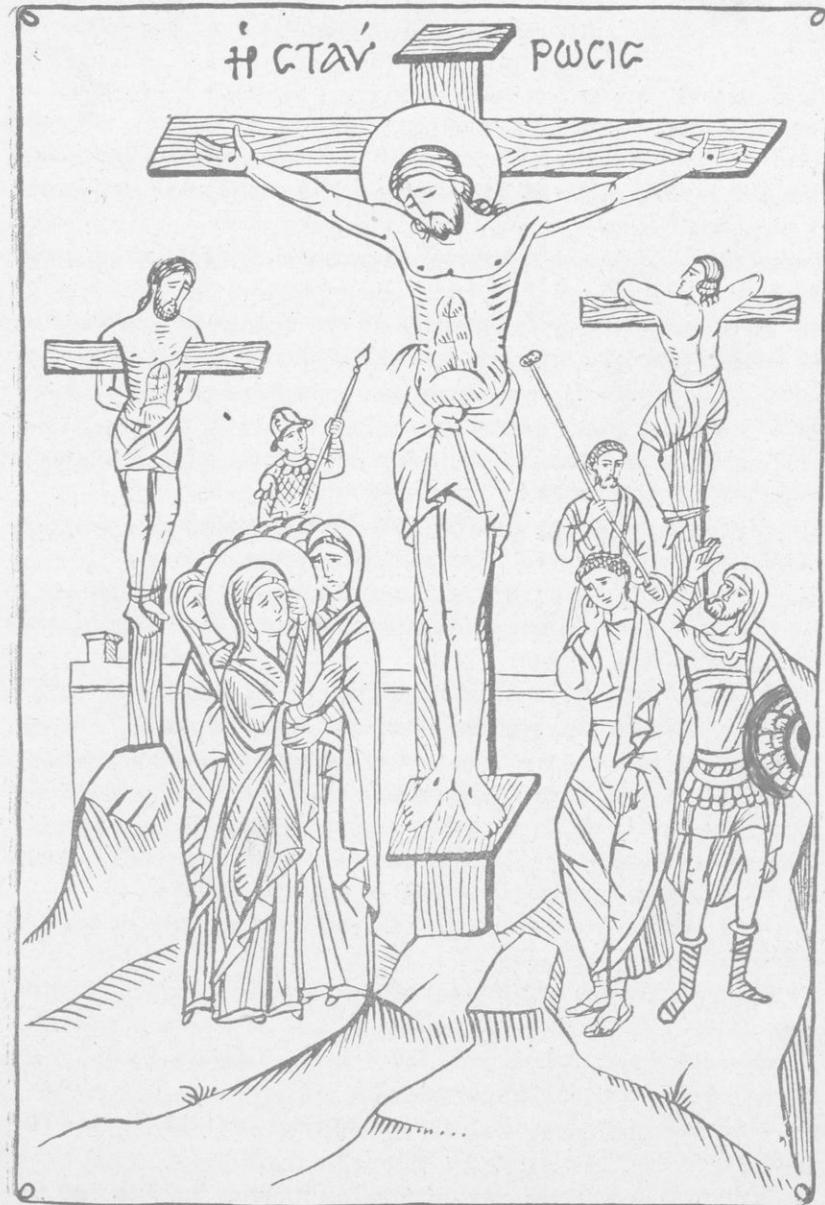
Πρὸς τὸν Ἰησοῦν δὲ ὃ ληστής αὐτός, ὃ ὅποιος εἶχεν ἥδη πιστεύσει, εἶπε :

«Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθης ἐν τῇ Βασιλείᾳ Σου!»

Καὶ ὃ Ἰησοῦς τοῦ ἀπήντησεν:

— Ἀληθῶς σοῦ λέγω, ὅτι σήμερον θὰ εἰσαι μαζί μου εἰς τὸν Παράδεισον!

Ἐπειτα ὃ Ἰησοῦς εἶδε τὴν μητέρα Του πλησίον τοῦ Σταυροῦ, μα-

ζὶ μὲ τὸν ἀγαπητόν Του μαθητὴν Ἰωάννην, καὶ εἶπε πρὸς Αὐτὸν :

— Μῆτερ, ἵδού ὁ νίός σου.

Πρὸς τὸν Ἰωάννην δὲ εἶπε :

— Ἐδού, ἡ μήτηρ σου.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἀν καὶ ὁ ἥλιος ἔμεσουράνει ἀκόμη, βαθὺ σκότος ἐκάλυψε τὴν γῆν καὶ ἐκράτησε τρεῖς ὥρας. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐφώναξεν :

— Ἡλί, Ἡλί, λαμὰ σαβαχθανί, ἥτοι Θεέ μου, Θεέ μου, διατί μὲ ἐγκατέλειψες;

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἀκούσαντας εἶπον ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον :

— Τὸν Ἡλίαν καλεῖ εἰς βοήθειαν!

Μετ' ὀλίγον ὁ Ἰησοῦς εἶπε : «Διψῶ!»

Ἐσπευσε τότε εἰς στρατιώτης καὶ προσέφερεν εἰς Αὐτὸν χολὴν ἀναμεμειγμένην μὲ ὅξος. «Ο Χριστὸς ἐδοκίμασε καὶ δὲν ἔπιεν.» Εκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε τοὺς τελευταίους λόγους Του:

— Τετέλεσται. Πάτερ, εἰς χειράς σου παραδίδωμι τὸ πνεῦμά μου.

Τὴν ἰδίαν στιγμὴν μέγας σεισμὸς συνεκλόνισε τὴν γῆν. Βράχοι ἐσχίσθησαν, τάφοι ἡνοίχθησαν καὶ τοῦ Ναοῦ τὸ καταπέτασμα ἐσχίσθη εἰς δύο. «Ολοὶ ὅσοι παρευρίσκοντο ἐκεῖ κατετρόμαξαν.» Ελεγον δέ :

— Ἀληθῶς, ὁ ἀνθρωπὸς οὗτος ἦτο Υἱὸς τοῦ Θεοῦ!

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐν τῷ μεταξὺ ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Πιλᾶτον νὰ θανατωθοῦν διὰ στραγγαλισμοῦ τῶν μελῶν οἱ ἐσταυρωμένοι, ἀν δὲν εἶχον ἀποθάνει, διότι τὴν ἐπομένην ἦτο τὸ Πάσχα καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ μένουν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ ἄταφοι.

«Ο Πιλᾶτος ἔδωσε τὴν ἄδειαν. Καὶ οἱ μὲν δύο λησταὶ ἔθανατώθησαν, ὁ Ἰησοῦς ὅμως εἶχεν ἀποθάνει καὶ δὲν τὸν ἔπειραξαν. Εἰς μόνον ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἐκέντησε τὴν πλευράν του μὲ τὴν λόγχην του, διὰ νὰ βεβαιωθῇ. Καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν πληγὴν αἷμα καὶ ύδωρ.

82. Ἡ Ἀποκαθήλωσις καὶ ἡ Ταφὴ τοῦ Σωτῆρος

(Ἰω. 19, 31 - 42)

Κατὰ τὸ ἐσπέρας παρουσιάσθη εἰς τὸν Πιλᾶτον ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας Ἰωσὴφ καὶ ἐζήτησε νὰ τοῦ δοθῇ ἡ ἄδεια νὰ θάψῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. «Ο Πιλᾶτος ἔδωσε τὴν ἄδειαν.

Μαζὶ μὲ τὸν Ἰωσὴφ ἐπῆγε καὶ ἄλλος ἐπίσημος Ἰουδαῖος καὶ ἐν

κρυπτῷ μαθητής τοῦ Κυρίου, ὁ Νικόδημος. Οὗτος ἔφερε μαζί του καὶ ἀρώματα, σμύρναν καὶ ἀλόην διὰ τὸν ἐνταφιασμόν.

Ἄφοῦ κατεβίβασσαν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ τὸ σεπτὸν σῶμα τοῦ Ἰησοῦ (ἀποκαθήλωσαν Αὐτόν), ἐτύλιξαν αὐτὸν μὲ σινδόνην, τὴν ὃποίαν ἤλειψαν προηγουμένως μὲ ἀρώματα, καὶ τὸ ἥτοιμασσαν διὰ τὴν ταφήν.

Ἐπειτα τὸ μετέφεραν εἰς ἓνα κῆπον, ἐκεῖ πλησίον, ὅπου ὑπῆρχε μνημεῖον — τάφος — ἐσκαλισμένος εἰς βράχον. Ἐκεῖ ἐτοποθέτησαν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἐκύλισαν δὲ ἐπειτα μέγαν λίθον καὶ ἔφραξαν τὸ στόμιον αὐτοῦ.

Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄλλοι ἐπίσημοι Ἰουδαῖοι ἐπληροφορήθησαν ταῦτα καὶ ἔσπευσαν πρὸς τὸν Πιλᾶτον. Ἔζήτησαν νὰ ἀσφαλισθῇ τάφος, νὰ κλεισθῇ καλὰ καὶ νὰ τοποθετηθῇ φρουρὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ. «Διότι, εἶπον, ἔνεθυμήθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πιλάνος εἶπε κάποτε ὅτι εἰς τρεῖς ἡμέρας θὰ ἐγερθῇ. Φοβούμεθα λοιπὸν μήπως οἱ μαθηταί του κλέψωσι τὸ σῶμά του καὶ εἰπωσιν ἐπειτα ὅτι ἡ γέρθη

ἐκ νεκρῶν ν.

Ο Πιλᾶτος δὲν ἔφερεν ἀντίρρησιν, ἀλλὰ τοὺς εἶπε :

— Κουστωδίαν (φρουρὰν) ἔχετε. Ύπάγετε λοιπὸν καὶ ἀσφαλίσατε τὸν τάφον, ὅπως σεῖς γνωρίζετε.

Διέταξε δὲ νὰ μείνῃ καὶ φρουρὰ πρὸ τοῦ τάφου.

Οἱ Ἰουδαῖοι μετέβησαν, ἐσφράγισαν τὸν τάφον καί, ἀφοῦ εἶδον τὴν φρουρὰν εἰς τὴν θέσιν της, ἀνεχώρησαν ἥσυχοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

83. Ἡ Ἀνάστασις

(Μάρκ. 16, 1-8), καὶ Ματθ. 28, 1-7)

ΤΗΝ αύγήν της μετὰ τὸ Σάββατον πρώτης ἡμέρας ἦτης ἔβδομάδος ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη ἥλθον εἰς τὸν τάφον, φέρουσαι ἀρώματα καὶ μύρον, διὰ νὺν ἀλείψωσι τὸ σεπτὸν σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

Αἱ μυροφόροι γυναῖκες ἔλεγον ἡ μία πρὸς τὴν ἄλλην:

—Ποῖος θὰ ἀποκυλίσῃ τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ μνημείου;

*Ἐγνώριζον ὅτι ὁ λίθος ἥτο βαρύτατος.

*Οταν ἐπλησίασαν εἰς τὸν τάφον, εἶδον μὲν ἀπορίαν ὅτι ὁ μὲν λίθος εἶχεν ἀποκυλισθῆ, οἱ φρουροὶ δὲ τοῦ τάφου εἶχον πέσει κάτω εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤσαν κατατρομαγμένοι.

Εἶδον τότε μὲν τρόμον καὶ αὐταὶ ἐπὶ τοῦ ἀποκεκυλισμένου λίθου καθήμενον ἔνα ἄγγελον, ὃ ὅποιος εἶπεν εἰς αὐτάς:

—Μή φοβεῖσθε. Ζητεῖτε τὸν Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον; Δὲν είναι

εἶδος. Ἀνεστήθη. Ἰδού δὲ τάφος, ὅπου τὸν ἐνεταφίασαν· εἶναι κενός! Υπάγετε λοιπὸν ταχέως καὶ εἴποτε τοῦτο εἰς τοὺς μαθητάς. Αἱ μυροφόροι ἔτρεξαν ἀμέσως νὰ ἀναζητήσουν τοὺς μαθητάς

καὶ νὰ τοὺς εἴπουν τὴν χριμόσυνον εἰδῆσιν. Εἰς τὸν δρόμον συνήντησαν τὸν Ἰησοῦν, δὲ ὄποιος τὰς ἔχαιρέτισεν. Αὐταί, δταν Τὸν εἶδον, ἔπεσαν καὶ Τὸν προσεκύνησαν.

‘Ο Κύριος ώμιλησε πρὸς αὐτὰς καὶ εἶπε:

— Νὰ εἴπετε εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ συγκεντρωθοῦν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὅπου θὰ ἐμφανισθῶ εἰς αὐτούς.

Αἱ γυναῖκες ἔσπευσαν νὰ εῦρουν τοὺς μαθητὰς καὶ νὰ τοὺς ἀναγγείλουν τὴν μεγάλην εἰδῆσιν, ὅτι ὁ Χριστὸς Ἀνέστη. Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐπίστευον. ‘Ο Πέτρος δὲ καὶ ὁ Ἱωάννης ἔτρεξαν ἀμέσως εἰς τὸ μνημεῖον. Πράγματι, εὗρον τὸν τάφον ἀνοικτόν, εἰσῆλθον καὶ εἶδον τὴν νεκρικήν σινδόνην. Τὸ Σῶμα τοῦ Σωτῆρος δὲν ἦτο ἐκεῖ. ‘Ο Ἰησοῦς, καθὼς εἶχε προείπει, εἶχεν ἀναστηθῆ ἐκ νεκρῶν. Κατήργησε τὸν θάνατον διὰ τοῦ θανάτου καὶ ἐχάρισεν εἰς τοὺς νεκροὺς τὴν ζωήν.

84. Ἄλλαι ἐμφανίσεις τοῦ Κυρίου

(Λουκ. 24, 13 - 40, Ἰω. 20, 19 - 20 καὶ 21, 1 - 23)

a') Εἰς Ἐμμαοὺς

Δύο ἐκ τῶν μαθητῶν ἐπορεύοντο δὲν δίον μετὰ τὴν Ἀνάστασιν εἰς μίαν πόλιν πλησίον τῆς Ἱερουσαλήμ, τὴν ὅποιαν ὡνόμαζον Ἐμμαούς.

Ἐνῷ εὔρισκοντο καθ' ὅδὸν καὶ συνωμίλουν διὰ τὰ γεγονότα, παρουσιάσθη ἔξαφνα εἰς ἀνθρωπος, ὃ δποῖος ἥρχισε νὰ δοιπορῇ μαζί των. Ἐλαβε δὲ μέρος εἰς τὴν συνομιλίαν των καὶ κατηγόρησεν αὐτούς, διότι εἶχον ἀμφιβολίας διὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ. Εἶπε δὲ εἰς αὐτούς :

— “Ολα ὅσα συνέβησαν προελέχθησαν ὑπὸ τῶν προφητῶν καὶ ἐπρεπε νὰ συμβοῦν. Πῶς δὲν τὰ πιστεύετε;

‘Αφοῦ ἔφθασαν εἰς τὴν πόλιν Ἐμμαούς, οἱ δύο μαθηταὶ παρεκάλεσαν τὸν ἄγνωστον εἰς αὐτοὺς συνοδοιπόρον των νὰ δεχθῇ νὰ δειπνήσουν μαζί. Ἐκεῖνος ἐδέχθη.

“Οταν ἐκάθισαν εἰς τὴν Τράπεζαν, ὃ ἄγνωστος ἔλαβε τὸν ἄρτον, τὸν ηὐλόγησε καὶ ἐπειτα τὸν ἔκοψε καὶ ἥρχισε νὰ τὸν μοιράζῃ. Τότε οἱ δύο μαθηταὶ ἀνεγνώρισαν ἔξαφνα ὅτι ἦτο Ἐκεῖνος, ὃ Διδάσκαλος. Ἀμέσως ὅμως ὁ Κύριος ἐχάθη ἀπὸ τοὺς δοθαλμούς των.

b') Εἰς Ἰερονσαλὴμ

Οἱ δύο μαθηταὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Εὗρον τοὺς ἀλλούς μαθητὰς συγκεντρωμένους εἰς μίαν οἰκίαν καὶ διηγήθησαν εἰς

αύτούς δτι είδον τὸν Κύριον. Μερικοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν ἔδυσπίστουν ἀκόμη.

Ἐνῷ συνωμίλουν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἡ ὁποία ἦτο κλειστή, διότι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους, ἔξαφνα παρουσιάσθη ἐν μέσῳ αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπεν:

— Εἰρήνη ὑμῖν!

Οἱ μαθηταὶ κατετρόμαξαν. Ὁ Ἰησοῦς τοὺς καθησυχάζει:

— Διατί φοβεῖσθε; Ἐγὼ εἰμαι. Ἰδού, αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες μου μὲ τὰ σημάδια τῶν ἥλων. Ἐγγίσατε με, διὰ νὰ βεβαιωθῆτε.

Οἱ μαθηταὶ τότε ἀνεθάρρησαν καὶ ἔσπευσαν χαρούμενοι νὰ προσκυνήσουν τὸν Διδάσκαλον. Οὗτος δὲ λέγει πάλιν πρὸς αὐτούς:

— Εἰρήνη ὑμῖν! Καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ Πατήρ, οὕτω καὶ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς. Λάβετε πνεῦμα Ἀγιον. Ὅσων συγχωρήσητε τὰς ἀμαρτίας, ἃς εἰναι συγχωρημέναι.

Ἄφοῦ εἴπε τοὺς λόγους τούτους ὁ Κύριος, ἔξηφανίσθη ἀπὸ τοὺς δοφθαλμούς τῶν μαθητῶν.

γ') *Eἰς τὸν δύσπιστον Θωμᾶν*

Εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν, ὁ Θωμᾶς, ἀπουσίαζεν ἀπὸ τὴν συγκέντρωσιν τῆς Ἱερουσαλήμ, ὅπου ἐφάνη ὁ Κύριος. Ὅταν είδον τὸν Θωμᾶν οἱ ἄλλοι μαθηταί, εἶπον πρὸς αὐτόν:

— Εἶδομεν τὸν Κύριον.

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἐπίστευε καὶ ἔλεγεν:

— Αν δὲν ἔιδω εἰς τὰς χεῖράς Του τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευράν Του, δὲν θὰ πιστεύσω.

Ὀκτώ ἡμέρας μετὰ τὴν Ἀνάστασιν ἦσαν πάλιν συγκεντρωμένοι ὅλοι οἱ μαθηταί καὶ ὁ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἐμφανίζεται πάλιν ἐν μέσῳ αὐτῶν ὁ Κύριος καὶ λέγει:

— Εἰρήνη ὑμῖν!

Στραφεῖς δὲ πρὸς τὸν Θωμᾶν τοῦ εἶπε:

— Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἐδῶ εἰς τὴν χεῖρα καὶ εἰς τὴν πλευράν μου καὶ μὴ είσαι ἀπιστος, ἀλλὰ πιστός.

— Ο Θωμᾶς τότε προσεκύνησεν Αὔτὸν καὶ εἶπεν:

— Ο Κύριος μου καὶ ὁ Θεός μου.

Εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Θωμᾶν:

— Θωμᾶ, μὲ εἶδες καὶ ἐπίστευσες; Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.

δ') Εἰς Γαλιλαίαν

Μετά τινας ἡμέρας, κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ Ἰησοῦ, εἶχον συγκεντρωθῆναι οἱ μαθηταὶ εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Ἐκεῖ πάλιν ἐνεφανίσθη εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ τούς εἶπε :

— Σᾶς ἀποστέλλω νὰ διδάξετε ὅλα τὰ Ἑθνη. Πηγαίνετε καὶ φωτίσατε τοὺς λαούς. Βαπτίζετε αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος καὶ διδάσκετε τὰς ἐντολὰς μου.

ε') Εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Τιβεριάδος

Πάλιν ἐνεφανίσθη ὁ Κύριος εἰς τοὺς μαθητάς Του, ὅταν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐψάρευον μὲ τὸ πλοῖόν των εἰς τὴν λίμνην τῆς Τιβεριάδος. Ἡσαν ἔπτα. Ο Σίμων Πέτρος, ὁ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, ὁ Ναθαναήλ, οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ δύο ἄλλοι.

Οἱ ἔπτα ἀλιεῖς δὲν εἶχον κατορθώσει καθ' ὅλην τὴν νύκτα νὰ πιάσουν ἵχθυς. Περὶ τὴν πρωίαν εἶδον ἴσταμενον εἰς τὴν παραλίαν τὸν Ἰησοῦν, ἄλλα δὲν τὸν ἀνεγνώρισαν ἀμέσως. Ο Ἰησοῦς ἐζήτησεν ἀπὸ αὐτοὺς τροφήν, ἀλλ' ἐκεῖνοι ἀπήντησαν ὅτι δὲν ἔπιασαν καθόλου ἵχθυς.

Εἶπε τότε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς :

— Ρίψατε τὸ δίκτυον εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ πλοίου.

Ἐκεῖνοι ὑπήκουσαν καὶ μετ' ὀλίγον ἐδυσκολεύθησαν νὰ ἀνασύρουν τὸ δίκτυον, λόγῳ τοῦ βάρους τῶν ἵχθυών.

Ἀμέσως τότε Τὸν ἀνεγνώρισαν καὶ ὁ Ἰωάννης ἐφώναξεν :

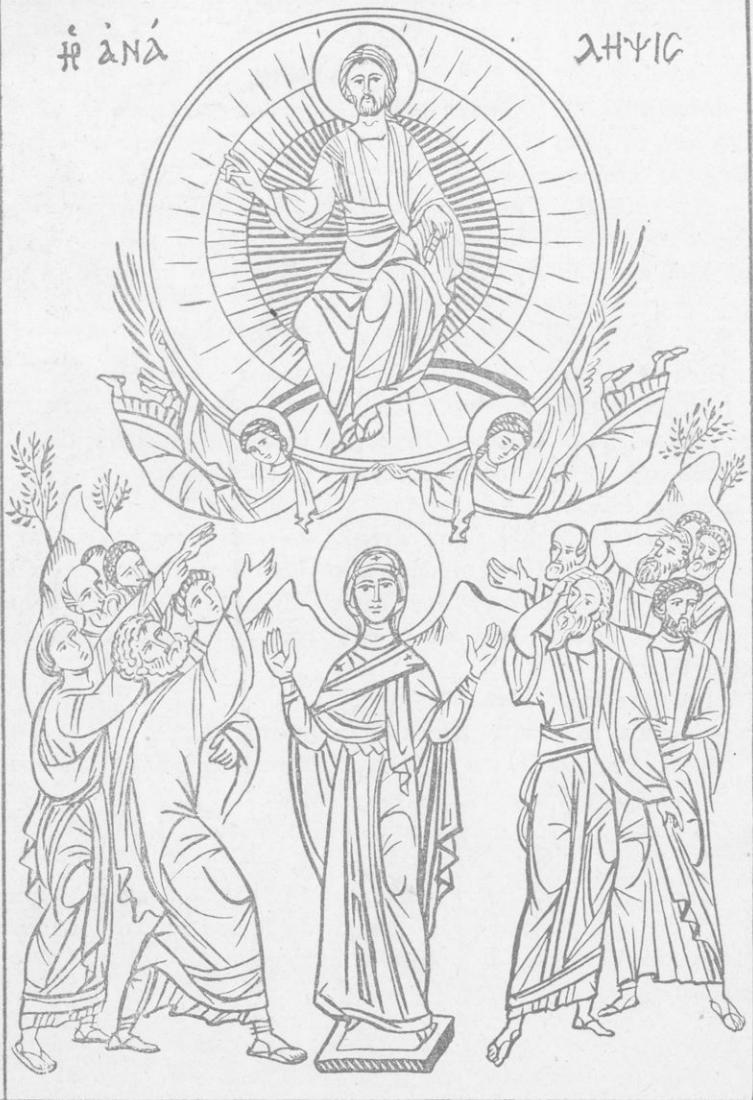
— Ο Κύριος εἶναι!

Προσέτρεξαν ὅλοι καὶ προσεκύνησαν ἐν ἀγαλλιάσει τὸν Κύριον.

Καὶ ἄλλαι ἐμφανίσεις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴν Ἀνάστασιν ἀναφέρονται ὑπὸ τῶν Εὐαγγελιστῶν καὶ τῶν Ἀποστόλων.

Ἁγά

ληγι

85. Ἡ Ἀνάληψις

(Λουκ. 24, 50 - 53. καὶ Πράξ. Ἀποστ. 1, - 12)

Τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως ἐφανερώθη ὁ Κύριος εἰς τὸν Μαθητάς, οἱ δόποιοι εἶχον συγκεντρωθῆνεις τὴν Ἱερουσαλήμ.

“Ἡλθε κατόπιν μετ’ αὐτῶν εἰς τὸ παρὰ τὴν Βηθανίαν Ὁρος τῶν Ἐλαιῶν. Ἐκεῖ ἔδωσεν εἰς αὐτοὺς τὰς τελευταίας ἐντολάς. Τοὺς εἶπε δὲ νὰ μὴ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ νὰ περιμένουν ἕκει τὴν ἐπιφύτησιν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, τὴν δόποιαν εἶχεν ὑποσχεθῆναι εἰς αὐτούς.

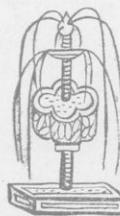
Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος θὰ ἐκήρυξτον τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Σωτηρίας εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Κατόπιν ὑψώσεις χειρας καὶ ηὐλόγησεν αὐτούς. Ἐνῷ δὲ ἐκαμνετοῦτο, ἀπεχωρίζετο σιγά σιγά τῶν μαθητῶν, ἀναλαμβανόμενος πρὸς τὸν οὐρανόν, μία νεφέλη δὲ περιέλαβεν Αὐτὸν καὶ τὸν ἀπέκρυψε τέλος ἀπὸ τὰ ὅμματα τῶν Μαθητῶν.

Οἱ Μαθηταὶ ἔβλεπον ἀκόμη ἐκθαμβοὶ πρὸς τὴν διεύθυνσιν ὅπου ἀνελήφθη ὁ Κύριος. Παρουσιάσθησαν τότε δύο ἄγγελοι μὲ κατάλευκα ἐνδύματα καὶ λέγοντες πρὸς αὐτούς :

—“Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί βλέπετε εἰς τὸν Οὐρανόν; Οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς εἰς τὸν Οὐρανὸν θὰ ἔλθῃ πάλιν εἰς τὸν κόσμον καθ’ ὃν τρόπον «ἔθεάσασθε Αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν Οὐρανόν».

Οἱ μαθηταὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ εὐλογοῦντες καὶ δοξάζοντες τὸν Κύριον.

024000027924

Ψηφιοποιήθηκε από το Νομισματικό Εκπαιδευτικής Πολιτικής

B. Σε ανατολική γεωγραφία: 111

800/76

